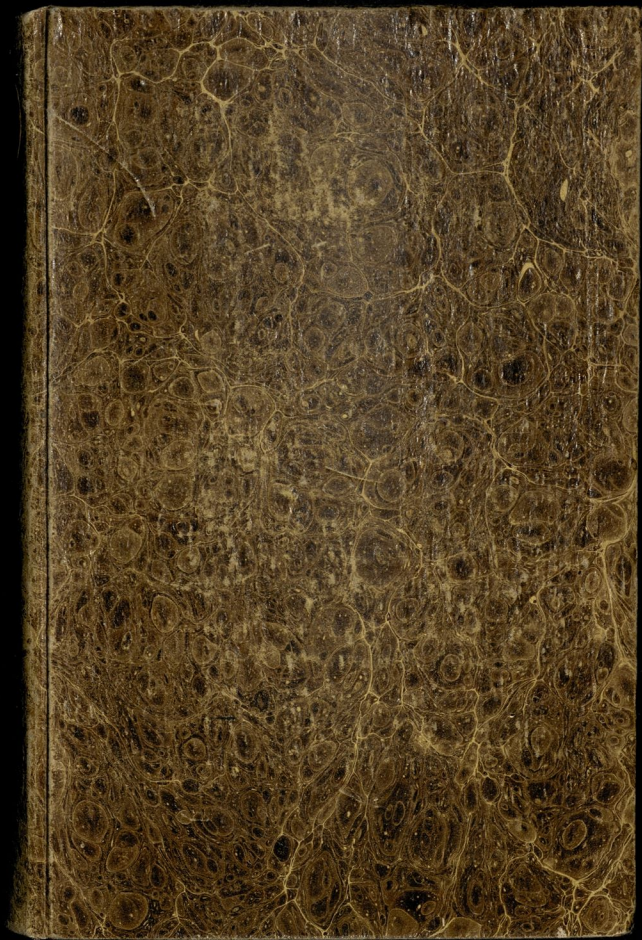
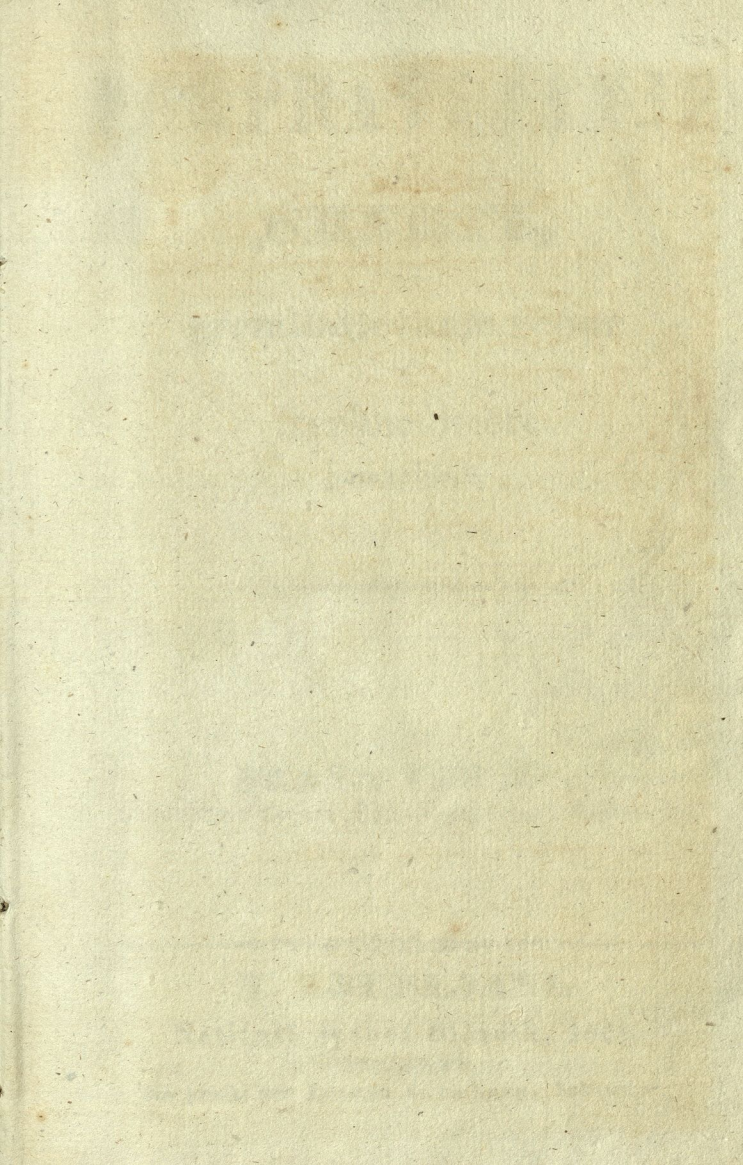

10263. II C. d. 2. Q.

✓

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTEN LENOX TILDEN FOUNDATION

500 FIFTH AVENUE NEW YORK CITY

1891

1891

1891

1891

1891

1891

1891

1891

1891

PERPRAVLJANJE

k'

SMERTI,

ali

premishljevanje rešniz

v'

frezhno smert

pomagljivih.

Spisal

FRANZ VERITT,

Fajmašter v' Horjulu 1832. — Sdaj korar v' Novimneſtu.

V' LJUBLJANI.

Natiſnil Joſhef Blasnik, 1841.

Na prodaj per Janesu Klemensu, bukvovesu.

Ljudi bravci!

V' natif téh bukev so milošiv Firšht,

GOŠPOD GOŠPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski škof, dovolili 5. Kosoperfka 1836.

1N=030007023

Ljubi bravez!

Bukve, ktere ti sdaj premišljevatí podam, sim s' kakim premenjenjem preštavil is bukev visoko vredniga in poboshno uzheniga škofa Alfonsa Liguoro: storil sim pa to, de bi se fkerbno perpravljaj k' smerti, in de bi frezhno umerl.

Smert bo gotova, to vesh, in ni zhloveka, de bi tega ne vedil; veliko jih je pa, de radi posabijo smert, in de shivè, kakor de bi ne bilo treba umreti. Vlak ve, de bo umerl, in tudi, de ne ve kdaj, kjé ali kako bo umerl, in se vender malokteri fkerbno perpravlja k' smerti. Smert je zhloveški natori grenka, ker zhlovek ljubi shivljenje, in ker smert njega lozhi od svojiga, od svojizov in od sveta. Smert je zhloveku grenka, ker je vrata v' vezhnost, od koder nihzhe ne pride nasaj, in vlak bo po svojim saflushenji ali v' nebesih, ali v' peklú vekomaj vstal.

Poboshni kristjani navadno umerjo frezhno, hudobni kristjani navadno umerjo nefrezhno, sakaj kakorfhno je sdajno shivljenje, taka je navadno tudi smert. Kdor refnizhno fkerbi, in si persadeva flushiti Bogu, naj terdno upa, de bo frezhno umerl, vender pa naj ne jenja, in naj ne odstópi, ampak naj fkerbi zhedalje svesteje flushiti Bogu. Kdor hudobno shiví, naj bo v' fkerbi, in is tígá strahu naj profi Boga, de bi mu vlił ljubesni v' ferze, de bi se refnizhno spokoril, in nefrezhni smerti odshel.

Profim te, de té bukvize berefh, in premišljujesh, kakor de bi bliso smerti bil; morde si, in ure svoje smerti ne vesh: zhe to misliš, bo tvoje branje in premišljevanje obilni sad dobrih del obrodilo, kar ti is ferza vohim. Bodi sam ali v' drushbi, ne posabi smerti, de se greha varujesh; v' fkušnjavah premišli smert, de v' nje ne dovolish. Verjami, de hudo posheljenje ima malo mozhi v' zhloveka, ki rad smert premišljuje.

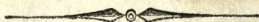
Premišljuj smert in ona te bo uzhila kar koli potrebuješ v' svelizhanje. Smert te ponishnost uzhi, in ti bra-

ni napihovati se, ker misliš na gnusobo svojiga telefona, in na strah svoje duše. Spomin smerti odganja lakomnost, de neumno ne ljubíš, kar s' seboj vseti ne moreš. Premišljevanje smerti premaguje nezdravo poseljenje, ker ti dopove, de je neumno in norško savolj kratkiga telefona veselja dušo pogubiti. Smerti spomin premaguje vso neveseljivost savolj drugih brezbe, ker bogat in ubog nize ne vsameta s' seboj v' veznost. Spomin prihodne smerti te uži smerno shiveti, ker misliš na gnusobo svojiga telefona. Smerti spomin tolashi dušo, de se ona krivizno ne jesi savolj minijoznih rezhi, ktere ne bodo v' veznosti nize pomagale. Spomin smerti te perganja premagovati lenobo, po dobrih delih hrepeneti, svoje grehe opustiti, in po vsi volji boshji shiveti.

Praviš: Zhe smert premišljujem, bom smirej shaloftno shivel, in bo moje shivljenje silno grenko. Ni res, kar praviš, ampak bosh pobosno shivel, in is dobriga shivljenja bo terdno upanje, de pojdeš v' nebesa, to pa te bo smiraj veselilo. Ako bi ravno res bilo, kar praviš, bolj bi ti bilo shaloftno shiveti, ko nefrezhen umreti. Misli ali ne misli na prihodno smert, perpravljen ali neperpravljen bodi, umerl bosh, ker oblojenje v' grob je na vse zhloveke priflo po Adamu, v' katerim smo vsi grešili. Zhe smerti ne premišljuješ, in se k' smerti ne perpravljáš, sato vender smerti ne bosh odšel; umerl bosh, in kakšna bo s' teboj po smerti? nefrezhen bosh vekomaj.

Premišluj tedaj smert, in je ne posabi nikoli. Peshljiva natora te opominja, telefna slabost ti napoveduje smert, in tvoje oži te preprizhajo, de je všim umreti, ne vesh pa kdaj. Velikokrat slišiš ali vidíš smert kakiga snanza ali prijatla, ali domazhiga, in bliso smerti smert posabiš? Ljubi moj! ne shivi nekernbo, ampak prosi Boga, de ti da svojo gnado, de se perpravljáš k' smerti, in de frezno umerješ. Is tiga dobriga in potrebniga namena, beri in premišluj te bukvize, in tudi moli sa-me, de frezno umerjem.

Perpravljanje k' smerti,

ali

premishljevanje refniz

v' frezhno smert pomagljivih.

I. Premishljevanje.

Kakšno je truplo po dušni lozhitvi.

Pervi rasdelik.

Premisli, o zhlovek, de tvoje teló je is semlje, in de se bo kmalo v' semljo povernilo. Oblojenje je to po pervim grehu saflusheno, po kterim je Bog Adamu in njegovimu sarodu rekel: *V' perst se povernesh, is ktere si vset.* I. Mojs. 3. 19. Tvoje, in vsih ljudi truplo je oblojeno v' semlji strohniti; v' globoko jamo ga bodo djalili, in s' perstjo safuli, de shivih ljudi ne osmradi: to je mogozhnim in niskim, oblastnikam in podloshnim odlozheno. Kader bošh svojo dušho is

sebe isdihnîl, pojde ona v' neskonzhno vezhnost, truplo pa ostane v' semlji, in se v' semljo poverne: pozhivalo bo v' semlji do vstajenja.

Premisli mertvo truplo, od kteriga se je dusha lozhila. Glej, ni vezh zhlovek, ampak truplo mertviga zhloveka; njegova glava je nagnjena, njegove ozhi so vderte, njegov obras moker po smertnim potu, shnablji so premenjeni, in vse truplo nezhutno, merslo, teshko in strashno. Grosa obide zhloveka, ki ga vidi in premisli, pa je shivim dober uzhenik, de oni vedo kakoshni de bodo, in morde kmalo. Strah je zhloveka per merlizhi biti, in ko malo zhafa pretezhe, se soperni duh zhuti, ali bolje rêzhi, she smradî: to ljudî permora ôkna odpreti, in hisho kaditi, de se ta smrad loshej preterpi. Zhe je truplo kakiga bogatina, ki je v' fladnosti shivel, ali kakiga poshreshnika, ki je obilno nafi-toval svoje teló, je vezhkrat she nadleshnishî duh po njem, in obilnishî gnjusobe bo.

Premisli she, kakoshno je truplo, is kteriga je dusha shla. Zhe ravno je bil zhlovek napuhnjen, ali sgovoren, ali lep, ali drugazhen, vender njegovo truplo ostane bres zhutnosti, in bres gibanja; ima usta, in ne govori; ima ozhi, in ne vidi; ima ushesa, in ne slisshi; ima roké, in ne dela; ima nogé, in ne hódi. Domazhi skerbé, de se kmalo pokoplje; kakor hitro je mogozhe ga is hishe poshljejo, in plazhajo nosézhe, de ga v' jamo neso, de vse hishe in soseske s nadleshnim smradam ne okúshi.

Bersh, ko se njegova smert rasglafi, in svo-novi osnanujejo, de je umerl, ljudje veliko

govoré od njega, ga hvalijo, ali pa opravljajo po svojih mislih: eni so shalošni, eni veselí, de je umerl, kakor jim je njegova smert v' shkodo ali dobizhik, Bog pa ga je she sodil, in njegova sodba je pravizhna. Ljudje veliko govoré, ko nekdo umerje, kmalo pa vtihnejo, njegov spomin prejde, in prihodni rodovi ne bodo vedili, de je bil na svetu, njegova dušha pa bo v' hudim, ali v' dobrim vekomaj.

Premisli, de kar ti govorish, in storish po smerti svojih snanzov, prijatlov, ali domazhih, tako bodo drugi tebi. Eni pridejo na svét, in eni gredo is sveta: shivi nastopijo v' premoshenje mertvih, potlej tudi oni umerjo, in njih premoshenje drugi dobé: tako gré rod sa rodam, in potlej bomo vsi v' neskonzhni vezhnosti.

Ravno v' tej hishi, kjer so tvoji starshi, ali bratje, ali sestre umerli, se ti sdaj veselish, jésh, pijesh in norish, ker ne premislish, de kmalo bošh umerl, in de potlej bošh is svoje hishe v' jamo nesen. Tvoji domazhi bodo hitro posabili tvojo smert, in ondi, kjer si umiral in umerl, se bodo smejali, jedli, pili, igrali in noreli, in kmalo pojdejo sa teboj. Vidish tedej, koliko de je nespametno in shkodljivo tolikanj sa svet skerbeti: kar je posvetniga, tukej ostane, in s' tvojo dušho kakshno bo?

Sdihovanje.

O Jesuf, moj ljubi svelizhar! pezhe me, de sim bolj sa svoje telo, ko sa svojo dušho skerbel, de sim bolj svetu, ko tebi flushil, in te

sahvalim, de me nifi v' pekel vergel, ampak mi zhas pustish spokoriti se. Ako bi me bil s' smertjo tje poklizal, kakoshna bi bila s' mo-
jo neumerjazho dusho? Dobrotljivi Gospod, no-
zhem se vezh tvoji milosti vstavljati, szer bi bil
tvojiga sapushenja, in vezhniga pogubljenja vre-
den. Pred seboj imash hudobniga in nehvalesh-
niga hlapza: odпусти mi po velikim saflushenji
svoje grenke smerti na krishi, in s' pomozhjo
tvoje gnade obljubim v' vednih salsah biti, de,
ko pred tvoj sodnji stol pridem, te milostljiviga
najdem. Amen.

Drugi rasdelik.

De bi ti, o zhlovek, bolj vedel, kakoshno
je tvoje teló, savolj kteriga tolikanj delash, se
trudish, in velikokrat greshish, vbogaj svetiga
Janesa Krisostoma, rekozhiga: *Pojdi v' grob, pre-
misli gnjusobo, zherve in pepel, de bosh sdi-
hoval.* Sdaj prebivash v' prostorni hishi, hodish
okoli, gresh in pridezh, kakor hozhesh; kader
bosh pa mertev, te bodo v' majhno leseno hi-
shizo, to je, v' trugo potlazhili, in terdno sa-
bili; potlej te bodo nesli v' globoko jamo, in
te s perstjo sakrili, de te nihzhe ne bo vidil,
in de se bosh v' perst povernil.

Premisli tedaj kakoshna bo s' tvojim trup-
lam. Kmalo, ko je pokopano, bo vse zherno,
potlej rijavo, in strashno premenjeno. V' nje-
govi gnjusobi se neisrezheno veliko zhervov sa-
redi, in se is tvojiga smerdljiviga mesa shivé:

zhe je vezh mefá, vezh gnjufobe in zhervov bo. Vfi udje tvojiga trupla bodo polni zhervov, lasili bodo po oferzhji, po uftih in povfod, ker te bodo popolnoma gopodarili, kakor hozhejo: ko bodo pa vse tvoje mefo, zhéva, ozhí, mo-shgane in drugo posherli, in fhe tvoje kofti lisali, bodo poginili. Zherne, smerdlive in prasne kofti bodo ftrafhni oftanik tvojiga prej lepiga in gibzhniga telefa: one raspadejo, fe drobé, in fe fzhafama v' perft povernejo. Tako nafhim ozhem mine teló, in ni potlej kaj od njegove mogozhnosti in prevsetnosti pokasati: tako mine truplo, in ga ni drusiga, ko malo, in fkoraj nizh smerdljiviga prahu. Taka bo s telafam, misli pa, kje bo dufha vekomaj?

Sdaj vidifh, koliko de fi nespameten, ki nepotrebno fkerbifh sa svoje firohljivo telo, ga napuhnjeno lepotizhifh, mu vse dovolifh, kar koli shelí, in savolj njega shalifh Boga. Premifli imenitniga gopoda, kateri nikoli sadofti frefshe nima, tako de je komaj per obilni misi sadovoljen, de mu veliko flushabnikov natanko frefshe, in de vse polvetne fladnosti lazhno vshiva, kaj bo on is vfiga tiga imel? Gnjufobo in smerdljivo perft. Savolj telefa je morde dufha pogubljena, in po vftajenji bota oba nefrezhna vekomaj.

Zhe to premiflifh, vefh, de svefti flushabniki boshji fo refnizhno modri, ki svoje umerjozhe teló sveto fovrashijo, ga v' flushnost devajo, ga pokoré, in fkerbé, de bi bilo s' dufho vred frezhno vekomaj. Njih trupla bodo fzer v'

perst povernjene, zhaſtitljivo pa bodo vſtale, in bodo frezhe ſvoje duſhe deleſhne vekomaj. Stóri tedaj, kar te vera uzhí, de je prav, bersdaj hude ſhelje ſvojiga nepokorniga teleſa, in boſh frezhen.

Sdihovanje.

Ponisham ſe vprizho tebe, vſigamozhni Bog! in voſhim ſvojimu ſlabimu teleſu, de ſe ono v' gnjuſobo in perſt poverne, ker ſim tebe ſavolj njega velikokrat raſſhalil. To me pèzhe, in bom ſmiraj obſhaloval, de ſim hudimu poſheljenju ſvojiga ſpazheniga teleſa bolj pokoren bil, ko tebi, vſigamogozhnimu Goſpodu: vender ne obupam ſavolj ſvojiga ſtraſhniga ſadolſhenja, ampak upam v' tvojo neſkonzhno miłoſt, ker me vera uzhí, de ti nozhesh pogubljenja greſhnikoviga, temuzh de ſe ſpreoberne, in ſhiyi. O Jeſuf! ti ſi ſavolj mojiga, in vſiga ſvetá ſvelizhanja neisrezhene bolezhine preterpel, in jeſt hozhem ſavolj tebe ſvoje telo pokoriti, de v' tebe ne greſhim. Hozhem, oblubim, in ſi bom s' pomozhjo tvoje gnade persadjal ſvojo duſho in ſvoje teló tebi podvrezhi, de, ko ſe bo moja duſha od teleſa lozhila pojde v' tvoje kraljeſtvo, in de moje teló zhaſtitljivo vſtane, de bota oba v' tvojim kraljeſtvu vekomaj. Amen.

Tretji raſdelik.

Ljubi brat, ljuba ſeſtra v' Goſpodu Jeſufu, premišli, kaj je, in kaj bode tvoje teló: ſlabo meſo je s' koſho obdano; prah je, in ſe bo v'

prah povernilo. Sdaj shivish, vshivash stvari, si uren in mozhen, in smert rad posabljujesh: ne bo pa veliko let preteklo, morde v' kratkim zhasu bosh umerl, bosh gnjusoba, in gnjusoba tvojiga telefa bo zhervov jed, in potlej malo smerd-ljive persti. Vse mine na svetu, sdravje, mozh, zhas, bogastvo, veselje in drugo: zhlovek hitro sgine, ko droben prah pred mozhnim vetram, in ko memo letajozha postonja, ktera k' jedi hiti, in zhe je dusha pogubljena, bo pogubljena vekomaj.

Šveti Lorenz Justinijan pravi: *Premisli, de bosh umerl, in premisli sebe mertviga*. Hader bosh blis smerti, bi ves svet dal sa gnado prave pokore, de bi v' gnadi boshji umerl: spokori se tedaj, in ne odlashaj, ker ne vesh, kdaj bosh umerl, in gorjé ti bo, zhe bosh nesrezhno umerl. Delaj sdaj, kar bosh v' bolesni shelel, in varuj se sdaj, kar te bo v' sadnji bolesni pèklo, ker, zhe umerjesh nesrezhno, ne bo ne poprave, ne upanja vekomaj. Kakorshin bosh v' smerti, tak ostanesh in bosh vekomaj: zhe si v' gnadi, v' gnadi bosh vterjen; zhe si v' velikim grehu, v' njem bosh vterjen: kar si sdaj saflushish, bosh vshival, ali pa terpel vekomaj.

Zhe premislish, najdesh, de so skoraj vsi tvoji grehi storjeni savolj slabiga telefa, sosebno pa lakomnost, kriviza, nezhistost, jesa, sovrashtvo, lenoba in drugo. Blagor tebi, ako bi s' mozhjo svojiga duha premagoval posheljenje svojiga spazheniga telefa. Šveti Hamil Lelis, ko je bil per kakim pogrebu, je djal: *Ako bi ta merlizh sdaj vstal, kaj bi stóril, in koliko bi sker-*

bel sa svoje svelizhanje? Jeſt imam zhaſ in perloſhnoſt Bogu ſluſhiti, in tako malo ſkerbim? Sveti Kamil je bil ſapovedanih dobrih del rodoviten, tí pa morde ſi nerodovitin, in tako malo ſkerbiſh? Sa svoje umerjozhe telo prevezh, in sa svojo neumerjozho duſho premalo ſkerbiſh, in bres ſtrahu ſhiviſh? Ljubi moj! umiraj sdaj vſimu ſvojimu hudimu poſheljenju, in mer-tev bodi neſtanovitnemu ſvetu, de ko umerje teló, bo tvoja duſha v' gnadi ſnajdena.

Sdihovanje.

Lej, moj Bog! jeſt ſim reſ do sdaj bil nerodovitno in ſhkodljivo drevo; vreden ſim, de me poſekafh, in v' vezhni oginj verſheſh: vender pa uſmiljen bodi s' menoſi, de ſe ſpokorim. Zhe premiſlim grehe ſvoje mladosti in nevednoſti, me groſa obide: velika lenoba, opuſha ſapovedanih dobrih del, malopridno ſpolnovanje kerſhanſkih dolſhnoſt, pohujſhljivo govorjenje, ptuji grehi, ter nevredno prejemanje ſvetih ſakramentov je moje veliko in ſtraſhno ſadolſhenje per tebi; kar pa tí veſh, je veliko huje. O Goſpod! vem, de ſim vezhniga pogubljenja vreden, vender ne obupam, ampak proſim te mi obilno gnado dati, de bi ſe reſnizhno ſpokoril. O Jeſuſ! ki ſi dobrotljivo umerl sa greſhnike, ne glej mojiga velikiga ſadolſhenja, ampak glej neſkonzhno ſaſluſhenje ſvoje grenke ſmerti na krishi, de boſh meni, in vſim greſhnikom uſmiljen, sdaj in vekomaj. Amen.

II. Premišljevanje.

Smert je zhloveku konez vfiga posvetniga.

Pervi rasdelik.

Posvetnjaki in mehkushni ljudje srezhne mišlijo tište, kateri imajo veliko premoshenje na svetú, kateri svetá dobrote vshivajo, gospodujejo in se povislujejo: te smotene misli so v' njih, ker premalo shive vere imajo, ker so po pozbutkih sapeljani, ker vedo in ljubijo, kar je na tim nestanovitnim svetu. V' sadnji uri bodo oni vidili svojo škodljivo smoto, smert jih bo od sveta lozhila, smert jim bo konez vfiga posvetniga, in vrata v' neskonzhno vezhnost. Kaj je sdajno shivljenje? Šveti Jakob odgovori: *Dim je, kteri se majhen zhas pokashe, in sGINE. 4, 15.* Nashe shivljenje in naša visokost je enaka megli, ktera se is semlje vsdigne, ktero potém sonze obfije, de se malo zhasa sveti, in naglo sGINE.

Ljubi moj! tudi ti si morde sadershaniga uma, de posvetne rezhí visoko zenish, srezhne shitejesh tište, ki jih vshivajo, in nesrezhne tište, ki uboshno shive? Premišli smert, de se preuzhish in poravnash svoje neumne misli. Glej, in premišli preskerbniga zhloveka: on skerbi, de perdobiva, in se povisluje; povishanje mu obroduje obilnishi skerbi, in potlej? Zhe obilnishi ima, in zhe bolj ljubi stvarí, grenkejšhi mu je smert, in kar je vkup spravil, mu je sadershik v' nebeshko kraljestvo: odgovor bo da-

jal Bogu sa svoje premoshenje; kar koli ima, ostane na svetu, in zhe ni bogat per Bogu, kakoshna bo?

Premisli in ne posabi tedaj, de smert obropa zhloveka, in de mu vse vsame. Popotnik, kateri je od Jerusalema v' Jeriho shel, in med ropavze safhel, je bil obropan in ranjen, pa je vender shiv ostal; smert pa obropa zhloveka, de mu vsame vse njegovo premoshenje, in tudi shivljenje. Premisli bogatina in imenitniga zhloveka smert, de se smodrish. Silno teshko se on lozhi od sveta, kteriga ljubi, vender pa mora iti v' vezhnost: ko je umerl, pokrivajo njegovo truplo s' kakim savershenim oblazhila, ga denejo in sabijejo v' trugo, in ga v' jamo nesejo, de do sodnjiga dneva pozhiva. Kaj ima on is vfiga svojiga obilniga premoshenja? Denar, oblazhila, shivino, hisho, lastnino in kar je imel, drugi dobé, on pa v' jami leshi; hlapzi, ki so mu prej skerbno stregli, in se mu globoko vkljanjali, niso vezh njegovi; prijatli, ki so se njemu perljudnjevali, so ga sapustili, in ga bodo kmalo posabili. Glej in premisli mertvashke kosti, in ne vesh zhiga so, ker kralj in ubogi sta enaka po smerti. Sveti Basili prav govori: *Glej in ogleduj mertvashke ostanke, in ne vesh, zhe so imenitniga gospoda, ali nevredniga hlapza.* Lep nauk je to, kateri modrost uzhi; premisli to in moli:

Sdihtovanje.

O moj Bog! ker me uzhifh, in mi dopovedujefh, de je vfe prasno, neflanovitno in nizhemurno na fvetu, daj mi fvojo mogozhno gnado, de fe s' njeno pomozhjo s' ferzam odlozhim od fvetá, preden me fmert s' filo odterga. Nefrezhen fim jefh bil, de fim neumno ljubil, kar prave frezhe dati ne samore, in de fim hrepnel po rezhéh, ktere fo mi branile tebi is vfe dufhe flushiti. O Jefuf! ufmili fe moje flepe in bolne dufhe, in ti, nebefhki sdravnik, osdravi me, de ftrohljivimu fvetu odmerjem, in tebi shivim, de per tebi vekomaj shivim. Pogubljenja fim jefh vreden, in vender me nifi fapuftil in pogubil, ker fi nefkonzhno ufmiljen. Upam tudi, de dobre mifli, ktere sdaj imam in zhutim, fo is tvoje gnade, in fo snamnje, de me ljubifh, in de me svelizhati shelifh. Vem, o Gofpod! de vfiga fвета dobrote, fladnofhi in bogafthvo nizh ne pomagajo, zhe tvoje prijasnofhi nimam. Ne fapufti me tedaj, ampak popolnama osdravi mojo bolno dufho, de bo po nebefhkih dobrotah hrepenela; ftori me kerfhanfke pravizhnofhi bogatiga, de bom bogafthva tvojiga kraljefthva delefen vekomaj. Amen.

Drugi rasdelik.

Premifli fhe, ljubi krifljan, kaj bo tebi od vfiga polvetniga premoshenja oftalo, ko bofh umerl? Nizh, ker bofh fapuftil vfe, in vfe te bo fapuftilo. Ko je Filip II. Šhpanski kralj blis

smerti bil, je svojiga starjšihiga fina poklizzal, in ko je bil prifhel, fi je perfi odkril, mu pokasal rane, po katerih so zhervi lasili, in mu je milo rekel: *Sin! vidish kako kralji umerjo, in kako vsa posvetna zhasť mine? poboshin bodi, in spravljay si bogastvo v' nebesih, kteriga smert ne odvsame.* Potrebno je to, ali se skora-raj vsak preposno smodri, in velika nesrezha je to. David pravi: *Kader (bogatin) umerje, ne bo nizh s' seboj vsel: tudi njegova zhasť ne pojde sa njim.* Pf. 48. 18. Aleksander je mogozhen kralj, serzhen vojshak, in nar srezhnish premagaviz bil; njega so se vsi kralji bali, veliko desheli je dobil, in svoje kraljestvo filno rashi-ril: kaj je pa on is vsiga tiga imel, ko je umerl? Nizh. Ravno tako bo vsem zhlovekam; zhe malo imajo, malo sapusté; zhe veliko imajo, veliko sapusté; vsak sapusti vse, ker smert vsaziga zhloveka popolnoma obrópa.

Kdor to premisli, je preprizhan, de blagor zhloveku, kteri nestanovitniga svetá neumno ne ljubi, in hiti bogastvo vkup spravljati v' nebesih, kjer odvseto ne bo. Veliko srezhnish je bil sveti Pavel pushavnik, kteri je devétdeset let v' pushavi revno shivel, ko Neron, kteri je v' velikim Rimskim mestu gospodoval. Veliko srezhnish so pravi flushabniki boshji, ki so ubogi v' duhu, in nebeshkiga kraljestva ishejo, ko posvetnjaki, ki vidne rezhi malikujejo, in nevidnih dobrot ne ishejo. Blagor tebi, o kristjan, zhe strohljivimu svetu shiv odmerjesh, ker bosh

v' nebesih shivel vekomaj; zhe pa svetu ne odmerjesb, bosb po smerti vekomaj umiral v' peklu.

Premisli, koliko je smert strasna tistim, ki svet neumno ljubijo, in ravno savolj tiga Bogu ne flushijo. Vse svoje misli imajo v' svet: rasshaljeni so, zhe od smerti govorish; in zhe ravno vedó, de bodo umerli, radi posabijo, de bodo umerli. Kakshna smert jim bo, mislish? Šilno grenka, in lahko de nesrezhna. Oni, ko bodo blis smerti, bodo enaki rastepenimu in ranjenimu zhloveku, kteriga s' filo flezhejo, in mu bolezhne rane ponové; to ga filno boli, in skoraj misli, de ga shiviga derejo. Podoba je umirajozhiga zhloveka, ki svet neumno ljubi, in ga sapustiti mora ravno takrat, ko je poln visozih misel, ktere grenka smert prekosi in podere. Vidish tedaj, koliko je ljubesen do sveta shkodljiva, in kako veliko britkost nakoplje. Premisli, zhe si v' nji sapopaden, in zhe si, profi:

Sdihovanje.

O Gospod! koliko nozhi fim malo ali nizh spal, ker posvetni opravki, in posvetne skerbi so me nepokojniga storile: zhe me pa ni kaj posvetniga skerbelo, fim bil mirniga serza, zhe ravno v' grehah, in v' nevarnosti vezhniga pogubljenja. Zhedalje bolj obogateti na svetu fim neprenehama skerbel, de bi pa bogat bil per tebi, mi ni bilo mar. Zhe se mi je kaka shkoda pergodila, je moje serze pobito bilo; ko fim kaj posvetniga perdobil, je moje serze poskakovalo; sa dushno shkodo, ali dushni dobizhik mi pa

ni bilo mar, ker fim ves slep bil. Kakšna bo tedaj moja smert, o Gospod? Zhe pravizhno ravnash s' menoj, svojim hudobnim hlapzam, bo gotovo nefrezhna; ali prosim te, ne ravnaj s' s' menoj po moji hudobii, ampak po svojim nefskonzhnim usmiljenji, in ne savori dushe moje, katero si dobrotljivo vstvaril, in bodi meni savoljo Jesusa usmiljen, de, ko me bo smert od sveta lozhila, v' tvoje kraljestvo pridem. Amen.

Tretji rasdelik.

Premisli, de gresnikov frezha, bogastvo, veselje in drugo je prasno, in sgine ko senza. David pravi: *Oni bodo savolj svoje krivize poginili. Kakor sanje sbudivshiga se zhloveka sginejo.* Pf. 72. 19 — 20. Zhe se zhloveku sanja, de je bogat gospod, ali kralj, je on malo zhasa v' tej smoti; zhe se pa bersh sbudi, hitreji mine: naj pa zhlovek dolgo ali malo zhasa spi, ni dolgo v' smoti, in kmalo své, de so bile njegove misli smotene. Ravno tako je nashe sdajno shivljenje: zhlovek naj dolgo, ali malo shivi, naj bo mogozhen ali oblastnik ali bogatin, vse to hitro prejde, in gorje njemu, zhe ni bogat per Gospodu. Premisli kaj merlizh shivimu pravi: *Spomni se moje sodbe; sakaj tako bo tudi tvoja: vzheraj meni, danf tebi.* Sir. 38. 23.

Šveti Franzisk Borgija je bil frezhen, ker je prasnoto in nestanovitnost vfiga posvetniga sgodaj sposnal, se s' serzam od tega lozhil, in flushil Bogu. On je svojo mertvo zesarizo Isabelo

v' mesto Granado pokopati spremil; pred pogrebam so odperli trugo, in nje truplo je bilo tako strašno premenjeno, in je tako hudo difhalo, de so vsi odstopili: sveti Franzisk pa ni odstopil, ampak njeno truplo in prasnoto vse posvetne zhaſti je premišljeval, in tudi terdno sklenil Bogu flushiti, kar je tudi storil. Zesariza Isabela, ktero je on v' grob spremil, je bila lepa, mogozhna in zhaſtena; ko so jo pa vidili po smerti strašno premenjeno, so odstopili, in fizer ravno tiſti, ki so jo prej zhaſtili, in se ji vklanjali. Taka je na svetu; vse hitro mine, in ko prasne sanje sgine: blagor zhloveku pravizhnimu per Bogu, ker pravizhnost ne umerje, ampak oſtane vekomaj.

Ljubi moj! zhe smert premišljuješ, ne moreſh neſtanovitniga svetá neumno ljubiti; zhe pa svet neumno ljubiš, je snamnje, de ſvojo smert posabljuješ, in de ſe ne perpravljaſh ſrezhno umreti. Sakaj ima neſtanovitni svet toliko ſlepih malikovavzov? Sa to, ker ne premišlijo, do bodo umerli, in tudi ne, kakſhna de bo po smerti. David jih ſvari, rekozh: *Zhlovekovi otrozi! sakaj nizhemurnoſt ljubite?* Pf. 4, 3. Premišli, zhe ſi ti unih eden, smodri ſe, odlozhi ſe s' ſerzam od sveta; zhe ne, te bo smert odlozhila, in pojdeſh dobraſa ſaflushenja prasen v' vezhnoſt. Zhe Boga ljubiš, in svet ſavolj njega ſanizhujješ, boſh lahko umerl, ker ljubiš in iſheſh Boga. Zhe te je pa neumna ljubesen goſpodarila, ſhaloſten bodi, ponishaj ſe, in proſi:

Sdihovanje.

Usmiljeni Gospod! sahvalim te, de si me do sdaj poterpeshljivo zhakal, in de me nifi sapustil v' oblasti neumne ljubeshni. Tvojo veliko milost nad menoj bom smiraj hvalil, in se ji ne bom vezh vstavljaj, ampak vdal se bom tebi, moj Bog, de ti stanovitno flushim. Neumnesh fim bil, de fim svet, in kar je na njem neumno ljubil, in de nifim skerbel obogatéti per tebi. Hrepenil fim po dobrotah, ktere mi bo smert kmalo odvsel, ne pa po dobrotah, kterih mi smert odvseti ne more. Pomagaj mi, o Gospod, po svoji veliki milosti, in po saflushenji Jesufa Kristusa, svojiga Šina, in daj mi gnado, de te is vse dushe ljubim, de bom tvoje ljubeshni deleshen vekomaj. Amen.

III. Premishljevanje.

Zhlovekovo shivljenje je kratko.

Pervi rasdelik.

Premisli, o zhlovek, de tvoje, in vsih ljudi shivljenje je kratko, de kmalo umerjesh, in pojdesh v' neskonzhno vezhnost. Tvoje shivljenje je podobno prasnemu oblaku, kteriga mozhni veter góni, in hitro sgine: enako je urnimu tekarkju, ki hitro tezhe v' namenjeno mesto, in ga ni nasaj: enako je poljskim rosham, ktere so sjutra lepe, svezher pa svenejo: enako je seleni

travi, ktera sjutraj stoji, kmalo je pa s' ojširo kosó pokoshena, in hitro vsahne. Tako je tvoje in vsih ljudi shivljenje. Gospod je Isaiju sapovedal: *Vpij: Vse mesó je trava, in vsa njegova zhašt je ko zvet na polji. Trava se je vshushila, in zvét je odpadel.* Is. 4. 6—7. Zhlovek je travi enak; danš je shiv, jutri mertev; svezher je sdrav, po nozhi pa umira in umerje; kader misli rasti, naglo odpade zvet njegove mozi, zhašti, in vsiga posvetniga.

Ljubi moj! ne posabi, de bosh kmalo umerl, in de si s' dobrim ali hudobnim shivljenjem frezhno ali nesfrezhno vezhnost saflushish. Vesh, kar vfi drugi vedo, de umerl bosh, pa upash de bosh dolgo shivel, in po tim upanji sapeljan shivish, ko bi gotovo vedil, de ne bosh nikoli umerl. Nekerfhansko shivish is upanja, de bosh dolgo shivel, ne perpravljash se s' dobrimi deli frezhno umreti, in lahko de bosh nesfrezhno umerl. Ako bi ravno shivel, kolikor tí mislish, je tvoje upanje flabo, ker zhlovekovo shivljenje je kratko, in zhe se s' kerfhanskim shivljenjem, in s' pravo pokoro ne perpravljash k' smerti, bosh naglo umerl, desi visoke starosti dozhakash. Job pravi: *Zhlovek, is shene rojen malo zhasa shivi.* 14. 1. Job od vsiga zhlovehtva, ne pa od kakiga sosebniga zhloveka govori, ker vfi malo zhasa shivimo, in kmalo umerjemo, sakaj zhlovekovo shivljenje je resnizhno kratko. Premisli pretezhene léta, in povej, kakshne se ti sdé? Naglo so preshle, in sdaj nizh niso: ravno to bo, desi dolgo shivish: zhas naglo

pretezhe, in pojdesh v' neskonzhno vezhnost, ktera ne mine nikoli. Premisli to, in môli:

Sdihovanje.

Ljubi gospod Jesus Kristuf, ti si tri in tri-deset let shivel savolj mene na tém svetu, de bi meni, in vřim nebesa odperl; jest pa sim do sdaj shivel, de bi si nebesa saperl; to pa is upanja, de bom dolgo shivel, defi sim vedil, de sim dolshán smiraj tebi shiveti. Šram me je pred tvoje boshje oblizhje priti, in ti svojo hudobijo povedati, ker sim tebe, vezhno dobroto sapustil savolj majhniga dobizhka, ali sim te savolj ostudniga veselja ali drusiga nevredniga dobizhka rasshalil in sapustil. Lej, o Gospod, moji dnevi so filno kratki, ura moje smerti je zheldalje blishej, in bom morde kmalo umerl: kako bom pred tvoj sodnji sedesh prishel? kakřhno plazhilo bom prejel? Pogubljenja sim vreden, in pogubljen bom, zhe se ti mene ne usmilish. Daj mi, o Jesus, de se spreobernem, in tebi shivim, in to je resnizhna shelja moje shalostne dushe. Ljubiti te hozhem is vsiga serza: moje ljubesni nifi ti potreben, ljubiti pa te hozhem, ker si ti vse ljubesni vreden, in ljubiti te hozhem vse dni svojiga shivljenja. Pomagaj mi, povishaj mojo ljubesen, in me stanovitniga ohrani v' nji, de se ne lozhim nikdar od tebe. Amen.

Drugi rasdelik.

Kristjan! she premisli, kar je bilo prej rezheniga, de je zhlovekovo shivljenje kratko, in de kmalo umerjesh. Ako bi tvoje shivljenje tako dolgo bilo, kakor je bilo shivljenje ljudi, ki so pred potopam shiveli, bosh vender le umerl, in na konzu svojiga shivljenja bosh mislil, de so tvoji dnevi hitro preshli, in de je bilo tvoje shivljenje kratko. Adam, prvi ozhe vsih ljudi, je devetsto in trideset let shivel, in je umerl. Šet je shivel devetsto in dvanajst let, in je umerl. Enos je shivel devetsto in pet let, in je umerl. Kainan je shivel devetsto in deset let, in je umerl. Malaleel je shivel osemsto in devetdeset let, in je umerl. Matufala je shivel devetsto devet in shešdeset let, in je umerl. Šilno dolgo so ti in drugi ljudje pred potopam shiveli, pa se vender per vsakim rezhe: *In je umerl, ker so ref vsi pomerli. Ako bi ti upal toliko zhafa shiveti, kolikor so uni shiveli; bi vender na sadnje s' Jobam rekel: Moji dnevi so hitreji ko tekar bili: preshli so, in niso nizeh dobriga imeli.* 9. 25.

Po potopu se je zhaš zhlovekoviga shivljenja skrajshal, vsaki rod je skoraj flabeji, in kdo pomisli, de bo kmalo umerl? Nekteri prej umerje, kakor je rojen; nekteri umerje bersh po rojstvu preden ve, de shivi; nekteri umerje mlad, in ko nar bolj misli, de bo svetá fladnosti vshivval; nekteri do sivih las shivi, in on vender kmalo umerje, ker zhlovekovo shivljenje je kratko.

Zhlovekovo shivljenje je derezhi vodi enako, ktera is višoziga hriba v' morje hiti. *Vsi umerjemo, in se rastezhemo ko voda v' semljo, ktera se ne verne.* II. Kralj. 14. 14. Vodi smo mi enaki, ktera po pesku tezhe, se smiraj manjša, potlej rasgubi: ravno tako je nashe shivljenje, dan sa dnevam mine, zhedalje bolj bla-bi smo, in umerjemo.

Premisli, pomni in ne posabi, de tvoje shivljenje je kratko, in de smert je zhedalje blishej. Zhlovek je brodniku enak, ki je v' ladji, in se po morji vosi: naj jé, ali pije, ali igra, ali dela, ali govori, ali sedi, ali dremlje, smiraj gre, in ne obštane. Ravno tako vsaki zhlovek, naj pozhiva, ali dela, naj misli ali ne misli, gre smerti naproti; smert je zhedalje blishej, in hitro pride. Šrezhen je on, ki se skerbno perpravlja k' smerti, ker jo ima smiraj pred ozhmi, in perpravlja se frezhno vezhnošt defezhi. *Blagor hlapzam, ktere gospod, kader pride, zhujezhe najde.* Luk. 12. 47. Premisli svoje shivljenje, ponishaj se, shaluj, in prôfi:

Sdihovanje.

O Bog! stvarnik nebes in semlje, ohranjik, vodnik in ôzhe svojih stvari, ti si neskonzhno usmiljen s' menoj, in s' vsimi ljudmi: zhas, ki si ga meni dal, sim sapravail, in ga v' svoje pogubljenje obernil, ti pa si mene dobrotljivo zhal, opominjal, in mi pomagat spokoriti se. Hvaljena bodi tvoja neskonzhna milost, in terdno sklenem ne vezh tebe shaliti. Pomagaj mi s'

svojo gnado, de hozhem in storim, kar ti hozhešh in sapoveduješh, de sovrashim, in se varujem, kar ti sovrashišh in prepoveduješh. Kakor jelen po dolgim teku po mersli vodi hrepení, tako moja dušha hrepeni po tebi, o ljubesnjivi Gospod! Obshalujem svojo veliko hudo-bijo, profim te mi vse grehe odpustiti, in flushil ti bom is vse dušhe. Daj mi gnado, de vse to spolnujem: tvoje gnade réš vreden nisim, pa daj mi jo po svoji veliki milosti, in po saflushenji Jesufove smerti, de pridem v' tvoje kraljestvo te hvalit vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Kralj Ezekija, ko je bolan bil, je Bogu jokáje rekel: *Moje shivljenje je ko po tkavzu odresano: komaj sim sazhel, me je odresal: od jutra do vezhera bosh mene konzhal.* Is. 38, 12. Tkaviz osnuje, svoje delo dokonzhati hiti, in odreshe platno, in ravno tako kratko je moje shivljenje, pravi Ezekija, komej sim shiveti sazhel, umerjem. Kar je on shalofino in jokaje rekel, bosh tí, o kristjan, v' svoji sadnji bolenni govoril: O kako hitro so moji dnevi pretekli! Ko sim visoke, in mnoge misli v' serzu osnoval, de bi si polajshal shivljenje, in se povishal na svetu, umerjem, in pojdem pred boshjiga sodnika mu od vsiga odgovor dajat, in prejet saflushena plazhilo.

Refnizhno je to, zhlovekovo shivljenje je kratko, in je torej nar vezhi norost po gresh-

nim veselji hrepeneti, v' nizhemurnih rezheh
sapravljati zhaſ, kteriga ti Bog daje, de ſvojo
edino neumerjzho duſho ſvelizhaſh. Umerl boſh
kmalo, morde naglo, in tvoje dela pojdejo ſ'
teboj, de boſh vſhival dobro, ali terpel hudo
vekomaj po ſvojim dobrim ali hudim ſaſluſhe-
nji. Neumnesh! zhe sdaj bahaſh, hinavſhujesh,
norish, veſeliſh ſe, in ſhiviſh po ſvojim hudim
poſheljenji, koliko zhaſa bo to? Malo, ſakaj
ſmert hiti, tvoje truplo bo zhervov jed, ſvoje
premoſhenje drusiſh ſapuſtiſh, in ſ' tvojo duſho
kakaſhna bo? Modri rezhe: *Ne hvali ſe ſavolj
jutriſhniga dneva*. Prip. 17. 1. Sakaj? Sa to, ker
ne veſh, zhe boſh jutri ſhiv. Premišli tedaj: *Zhe
danſ umerjem, kam pojdem?* Hiti popraviti,
kar ti dobra veſt ozhita; ſtóri, kar boſh ſhelel
v' ſadnji uri, in bodi ſmiraj perpravljén pred
boſhjiga ſodnika iti.

Ljubi moj! proſim te ſ' Modrim: *Sin! zhaſ
dobro obrazhaj, in varuj ſe hudiga*. Šir. 4. 23.
Kratek nauk je to, pa velike modroſti poln, in
ſrezhen boſh, zhe po njem ſtorish. Ne bodi
len v' boſhji ſluſhbi, in ſluſhi Goſpodu ſveſto
vſe dni ſvojiga ſhivljenja, de ko ſmert pride,
te v' gnadi boſhji najde. Smiraj bodi, kakor-
ſhin biti ſhelish per ſodbi: odpovej ſe tedaj hu-
dobii, ter vſim greſhnim ſheljam in delam, va-
ruj ſe vſiga, kar v' greh napelje, premaguj hudo
poſheljenje, móli is ſerza, zhuj vedno, in ſta-
noviten bodi, ker po ſmertí ni odpuſhjenja ve-
liziga greha, ampak boſh v' dobrim vterjen, ali
v' tim oſtaneſh vekomaj.

Sdihovanje.

Usmiljeni Bog! premislilim tvoje neskonžne dobrote, in svoje velike grehe, in trepezhem. Vstvaril si me, de bi te posnal in ti flushil, jest pa sim sebi shivel. Reshil si me po dragi kervi svojiga ediniga Šina, Jesusa Kristusa, in sim tudi to veliko milost sanizheval. Hitel sim jest v' vezhno pogubljenje, samopashno sim shivel, in ti si mene klizal, tudi sdaj me klizhesh, de bi se k' tebi spreobernil in shivel. Nozhem vezh, o Gospod, tebi nepokoren shiveti, ampak hozhem tebi flushiti. Pezhe me, de sim dragi zhas sapravit, in obljubim posihmal jarm tvojih svetih sapoved nositi. Kolikor je meni mogozhe bom dobrih del rodoviten, de, kader me smert od sveta lozhi, me s' teboj sdrushi, in de ne bom od tebe, vezhna dobrota in lepota, nikdar odlozhen. Amen.

IV. Premisljevanje.

Smert bo gotova.

Pervi rasdelik.

Vfaki zhlovek mora umreti, ker vfaki zhlovek je greha, in obsojenja v' grob v' Adamu deleshen. Sveti Avgushtin pravi: *Vse prihodne rezhí, dobre, in hude so nam skrite, le smert bo gotova.* In sopet pravi: *Mogozhni kralji premagujejo terdnjave, mozhne mesta, in veliko*

drusiga storé, smerti pa premagati ne samo-rejo. Imeniten kralj je v' svoji sadnji bolesni rekel: S' vso svojo oblastjo storiti ne samorem, de bi le eno uro svojo smert odloshil. Kader namenjena ura pride, je treba umreti, in nihzhe se smerti ne ubrani.

Kristjan, premisli to, ponishuj se, in skerbno se perpravljaj k' smerti. Ako bi tí, kolikor shelish in upash, dolgo shivel, bo vender sadnji dan, ter sadnja ura prishla, in bosh umerl. Sa me, ki sim to pisal, in sa te, ki to beresh, bo sadnja ura odbila; meni, tebi in vsim bo treba umreti. *Kteri zhlovek je, de shivi, in ne bo umerl?* Pf. 88. 49. Obsojenje v' grob je is Boga na vse ljudi, in kdo se bo njemu vltavil? Kar je bilo ljudi pred nami jih je pomerlo, kar jih sdaj shivi, jih bo pomerlo: vsaki naj se tedaj perpravlja, de frezhno umerje.

Vsaki zhlovek umerje, dusha pa ne umerje; prasne kosti, in smerdljiva perst so ostanki merlizhev, dusha pa gre, kamor si saflushil, in norez je tisti, ki sa-njo ne skerbi. Kristjan! zhe si bolj sa umerjozhe teló, ko sa neumerjozho dusho skerbel, shaluj, boljshaj svoje shivljenje, in prôfi:

Sdihovanje.

O jest nehvaleshni kristjan! ki toliko zhafa shivim, in sim shivel, kakor de bi mi ne bilo umreti treba. Veliko let je preteklo mojiga shivljenja, smert je smiraj blishej, umerl bom, in perpravljen nisim frezhno umreti. Moj Bog, in

gospod! hudobni norez fim jeſt, ker nameſt do-
briga ſafluſhenja, fim ſe s' hudim ſhivljenjem
ſadolſhil per tebi, in ſi neſrezhno ſmert ſaflu-
ſhil. Ne vezh tako, ampak ker vem, de naj ho-
zhem ali nozhem, mi je umreti, ſhelim in ob-
ljubim perpravljati ſe k' ſmertí s' pravo pokoro,
de ne umerjem neſrezhno. O Jeſuf, moj lju-
beſnjivi odreſhenik! ne bom tebi dalje nehva-
leſhen, in ne bom tvoji gnadi dalje nepokoren,
ampak ti bom s' vſo duſho, in s' polno voljo
fluſhil, de ſrezhno umerjem. Upam v' neſkonzh-
no ſafluſhenje tvoje grenke ſmertí na kríſhi,
de mi boſh s' ſvojo gnado pomagál pobošhno
shiveti in ſrezhno umreti, de v' tebi umerjem,
in per tebi ſhivim vekomaj. Amen.

Drugi rasdelik.

Šklenjeno je, de vſaki zhlovek umerje, ker
ſmo vſi obſojeni v' ſmert, in vſi umerjemo. Lju-
bi kríſtjan! kakor ſi ti v' kerſtnih bukvah ſapi-
ſan, tako boſh tudi v' mertvaſhkih ſapiſan. Kakor
tí ſdaj govoríſh od ſvojih mertvih, od ozheta,
ali matere, ali ſtríza, ali druſih, tako bodo
drugi od tebe govoríli, de ſi bil na ſvetu, in
kako de ſi ſhivel. Ti ſliſhíſh de ſvonovi oſnanu-
jejo ſmert druſih, tako bodo drugi ſliſhali ſvo-
nove tvojo ſmert oſnaniti. Vſi bomo umerli, in ni
zhloveka tolikanj terdníga, ali oblaſtníga, de bi ſe
ſmertí vſtavíli, de bi ſmiraj ſhivel, in ne umerli.

Veſh to, ſakaj tedaj mlazhno in hudo ſhi-
viſh? Kaj bi miſlil in rekel, ako bi obſojen

zhlovek k' smerti peljan bil, in bi ga vidil sme-
jati se, ali ga slišhal veselo govoriti od norosti
sveta? Rekel bi, de je neumen in norez, in
prav; ti pa si morde njemu enak, in ne pomi-
lišh. K' smerti si reznizhno obsojen, smert je
smiraj blishej, umerl bosh, in ne skerbish? Hu-
dodelnik se prestrašhi, ko vidi tovarsha svojiga
na vislizah ali galgah mertviga; sakaj pa ti ne-
skerbno shivish, ki hodish po grobeh svojih snan-
zov, ali pa nje mertve vidish? Oni tebi rezhe-
jo: *Vzheraj meni, danf tebi*. Šir. 38. 23. Re-
znizhno je to, de kmalo pojdesh sa njimi.

Nar vezhi norost je to: vesh, de bosh go-
tovo umerl, de bosh po sdanjim dobrim, ali
hudim shivljenji frezhno, ali nesfrezhno vezhnošt
dosegel, in ne skerbish! Zhe bosh v' gnadi boshji
umerl, bosh v' nji vterjen, in bosh frezhen ve-
komaj; zhe pa v' velikim grehu umerjes, bosh
v' njem vterjen, in bosh nesrezhen vekomaj:
to vesh, in vender v' grehu shivish! Šovrashi
in opusti svojo hudobno norost, in prôsi, rekozh:

Sdihovanje.

O Jesuf! jest bi se ne predersnil pred tvo-
je oblizhje priti, ako bi te ne veroval savolj
gresnikov krishaniga. Velika je moja hudobi-
ja, veliko vezhi pa tvoja milost; veliko je moje
sadolshenje, veliko vezhi pa saflushenje tvoje
smerti, in sa to upam v' tebe. Tvoja velika lju-
besen do mene je isvir mojiga upanja do tebe,
in terdno upam, de mi bosh vse grehe odpu-
stil, ako se spokorim. Profim te, de mi s' svo-

jo gnado pomagash, de bi se s' njo spokoril, pravizhno shivel, in frezhno umerl. Ker si mene, pogubljenja vredniga greslnika, veliko zhasa poterpeshljivo zhakal k' pokori, upam, de mi bosh tudi posihmal milostljiv, ker ti sadositi shelim. Ljuba mati, in mogozhna pomozhniza Marija! prôsi Jesusa sa-me nevredniga greslnika sdaj, in sosebno ko se bo moja dusha odlozhila, de pojde v' vezhno svelizhanje. Amen.

Tretji rasdelik.

Šmert bo gotova, in ravno sa tiga volja je tvoja nespamet velika, ker shivish, kakor de bi gotovo vedil, de ne bosh umerl, ali kakor de bi pekla in nebesh ne bilo. Verujesh, de po smerti pojdes v' pekel, ali v' nebese, in de, kamor pojdes, bosh tam vekomaj, in te vender tako malo skerbi? Ljubi brat, ljuba sestra v' Kristusu! premishljuj smert, de pravizhno shivish, in frezhno umerjesh. Zhe vse svoje dela vprizho smerti ravnash, bodo pravizhne; in zhe se v' skushnjavah svoje gotove smerti spomnish, jih premagash. Ravno sa to ti Modri rêzhe: *V' vsih svojih delih spomni se svojih poslednjih rezhi, in ne bosh nikdar gresnil.* Šir. 7, 40.

Vsi pravi prijatli boshji so pogosto premishljevali smert. Šveti Šiloe, sveti Hilarijon, sveti Hieronim, sveti Karl Boromej, in drugi sveti so vedno premishljevali smert, in ta spomin je nje spodbadal pravizhno shiveti, de bi frezhno u-

merli. Neki puhavnik, ko je blis smerti bil, se je veselil, in je okoli njega stojezhim svoje veselje rasodel, rekozh: *Ves zhas svojiga shivljenja sim smert premishljeval, sdaj pa se je ne bojim.*

Zhe smerti ne premishljujesh, hudo ali mlazhno shivish, in ko bosh umerl, bosh nefrezhno umerl. O kako strashna je smert zhloveku, kateri je ne premishluje, in jo skoraj nalash posabi! Porezhesh: *Zhe smert premishljujem, sim smiraj shaloften, in moje shivljenje ne bo nikoli veselo.* Res je, de zhe smert premishljujesh, si shaloften, shaloften si pa po volji boshji, in si v' shtevilu tistih, kterim Jesus rezh: *Blagor shaloftnim! oni bodo oveseljeni.* Mat. 5. 5. Zhe si shaloften po volji boshji, in pravizhno shivish, bo tvoja shaloft v' veselje preobernjena. Zhe smert pogosto premishljujesh, te ne bo greszhno veselje sapeljalo, bosh svoje greszhno poshljenje pod sapovedi deval, in bosh frezhen. Ne posabi tedaj nikoli, de bosh gotovo umerl, in bodi dobrih del rodoviten, ker dobrih del ti ne bo smert odvsele.

Sdihovanje.

Vem, o Gospod! de bom gotovo umerl, de bom sapustil vse, in de per tebi mi ne bo nizh drusiga pomagalo, ko to, kar dobriga storim is ljubeshni do tebe. O moj Bog! kakoshna bo s' menoj? Vse me bo sapustilo, in jest bom vse sapustil, ko bom umerl; in vender leno shivim? Sa svet skerbim, kakor de bi ne umerl nikoli,

in sa svojo duſho ſim len, deſi vem, de bom gotovo umerl. Ako bi me ſmert sdaj lozhila od ſveta, bi bil morde neſrezhen vekomaj, in ſe vender ne perpravljam ſrezhno umreti? Uſmiljeni Ozhe! pezhe me vſe to, in tudi popravit ſhelim; kar ſim bliſhnimu krivize ſtoril, bom povernil, hude perloſtnoſti opuſtiti hozhem, pogosto moliti, v' pokori ſhiveti, in ſtoriti vſe, kar m' po tvoji miloſti ſafluſhi ſrezhno ſmert. Amen.

V. Premifhljevanje.

Ure ſvoje ſmert i nihzhe ne ve.

Pervi rasdelik.

Gotovo je de bomo umerli, nihzhe pa ne ve kdaj bo umerl. Vſak umerje, kader Bog ho- zhe, on ſam ve dan in uro ſmert i ſleherniga zhloveka; mi pa ne vemo, kdaj ſe bomo is tega ſveta preſelili v' vezhnoſt. To naſ perganja ne- prenehama ſkerbeti, de pravizhno ſhivimò, in de ſe, ako ſmo greſhili, berſh in reſnizhno ſpokorimo; ſakaj gorje nam, ako naſ ſmert v' velikim grehu najde. Šveti Hieronim pravi: *Kriſt- jan, ki ne ſhivi, de bi ſrezhno umerl, ako bi njega nagla ſmert ſadela, ni kerſhanskiga imena vreden.*

Jeſuf Kriſtuſ, naſh uzhenik, de bi mi smi- raj perpravljani bili ſrezhno umreti, nam pra- vi: *Zhujte, ker ne veſte ne dneva ne ure.* Mat.

25, 13. Kar Jesuf pravi, naš perganja smiraj biti v' njegovi gnadi, ker ne vemo, kdaj bomo umerli. On sopet pravi: *Perpravljeni bodite: sakaj sin zhlovekov bo prishel ob uri, ktere ne veste.* Mat. 24, 44. Jesuf nam ne rezhe, de se perpravljajmo, ampak de perpravljeni bodimo; ker, zhe shelimo, ali obetamo perpraviti se k' smerti, in ko pride, perpravljeni nismo, bomo nesrezhno umerli. Veliko je ljudi pogubljenih, ker je smert njih pokoro prehitela, in so shli nespokorjeni v' vezhnost.

Ljubi moj! ti vesh, de bosh umerl, in ne vesh, kdaj bosh umerl, pa se vender ne perpravljash, ker upash de bosh dolgo shivel. Zhe si ravno mlad in mozhán, lahko kmalo umerjesh, in veliko njih je mladih in mozhnih umerlo; kader jim je sdravo teló dolgo shivljenje obetaló. Vezhkrat slifhish od kake nagle smerti; bojish se takrat, in kmalo spet to posabish, ker smertni spomin je tebi bodezh in grenjak. Perpravljen smiraj bodi, ker lahko naglo umerjesh, in zhe v' gnadi boshji ne umerjesh, bosh nesrezhen vekomaj. Šveti Gregor papesesh pravi: *Skrita je ura smerti, de bi bili smiraj perpravljenei srezhno umreti.* Kader te hudizh skusha greshiti is upanja dolsiga shivljenja, misli in rezi: *Zhe to storim, in naglo umerjem, kakshna bo s' mojo dusho?* Ponishaj se, in rezi:

Sdihovanje.

Gospod! v' peklu bi jest bil, ako bi tvoje usmiljenje neskonzhno ne bilo s' menoj. Vreden

sim bil nagle smerti umreti, ali tvoja milost me je ohranila, in zhakala, ker tí nozhesh mojiga pogubljenja, temuzh de se spokorim in de bi bil svelizhan. Moj Bog in Gospod! k' tebi se obernem, usmili se me, in mi ne poverni po moji hudobii. Šposnam svoje veliko sadolshenje v' tebe, vfigamogozhniga Gospoda: shivim in umerjem, kakor ti hozhesh, shiv ali mertev sim v' tvoji oblasti, in sim vender tebe hudobno rasshalil? Odpusti mi, in varuj me nagle smerti. o Gospod! ker pa vem, de mi je umreti, in ne vem, kdaj bom umerl, hozhem tebi s' pomozhjo tvoje gnade vselej flushiti, de bom perpravljen frezhno umreti. Amen.

Drugi rasdelik.

Ako bi ti, kristjan, per misi v' veséli drushbi bil, in nad tvojo glavo bi pa ojster mezh mehko pervesan visel, kako bi se gostoval? Gotóvo bi ne jedel, in ne pil savoljo strahu, in bi skerbel nevarnosti oditi. Resnizhno je to; sakaj pa v' grehu neskerbno shivish, defi vesh, de vsako uro lahko umerjesh? Gospodar je svojiga obdolsheniga hishnika poklizal, in mu rekel: *Odgovor daj od svojiga hishevanja*, in mu je odlog dal isgovoriti se: tebi je tudi napovedano odgovor dati od vsih darov, ktere si prejel; Bog pa odlashta te pred se poklizali, de se perpravljash, in de bi bil perpravljen, ker ne vesh, kdaj bosh umerl. Koliko bi tí v' sadnji uri dal, de bi tebi eno léto perdjano bilo? sakaj pa sdaj

terdovraten ostajash, opominjanje boshje sanizhuješh, in se ne perpravljash serzhno umreti, ker ure svoje smerti ne vesh?

Zhe tí, o kristjan, dolshnika imash, ki ti je veliko dolshán, hozhesfh, de ti dolshno písmo da, defi vesh, de je svest in premoshen. Sakaj to? Sato, pravish, de zhe naglo umerje, svojiga ne sgubish. Pametno je; sakaj pa nifi vsaj enako pameten v' svelizhanje svoje dushe? sakaj v' sé upash, de bosh dolgo shivel, in is tiga upanja odlashash sadoštiti Bogu? kaj pa bo, zhe v' nepokori umerješh? Vbogaj tedaj Modriga, po katerim Bog govori, rekozh: *Ne odlashaj se k' Gospodu spreoberniti, in ne odkladaj od dneva do dneva.* Šir. 5, 8. Švojo neumnost sposnaj, in prôfi:

Sdihovanje.

Moj ljubi Svelizhar! ti si vso svojo sveto kri prelil, in svoje drago shivljenje dal sa svelizhanje moje dushe, jest pa fim tebe velikokrat rasshalil, in svojo dusho ranil, ako ravno fim vsako uro v' nevarnosti umreti. Hudobno je to, de fim v' tebe greshil, hudobnisthi pa, de fim v' nepokori ostal, defi fim vedil, de me k' sodbi poklizhesfh, kader hozhesfh. Ti, dobrotljivi Gospod, si moje obsojenje odloshil, de bi se spokoril, jest fim pa tvoje veliko persanashanje v' tvoje rasshaljenje obrazhal. Vem, milosti fim nevreden; pa upam vender, ker ti meni to sapovesh, in tvoja dosdanja milost povishuje moje upanje. Profim te, de me toliko zhasa shiveti

pušišh, de se spokorim, in ti po mozhi sadoštim. Daj mi gnado prave pokore, in štanovitnosti v' nji, de ko umerjem, milost došeshem. Amen.

Tretji rasdelik.

Kdor shivi, bo umerl, in nihzhe ne ve, kdaj bo umerl. Ljubi bravez! v' nevednosti ure svoje smerti si, in bodi tedaj perpravljen, de te Gospod, kader pride, v' dobrih delih najde. *Srezhen je hlapez, kteriga bo njegov gospod, kader pride, našel, de tako štori.* Mat. 24, 46. Ni majhno plazhilo sveštim, in ni majhno pokorjenje nesveštim napovedano, ampak vezhno svelizhanje, ali pa vezhno pogubljenje, kakor si saflushijo.

Premišli, zhe si ref perpravljen srezhno umreti, in zhe nisi perpravljen, hiti perpravljati se, ker ne vešh, kdaj bošh umerl. Premišli se s' svetlobo gnade bošhje, in sodi se pravizhno po naukih Jesufovih, de se ne sapeljesh. Premišli, zhe kako hudo posheljenje gospoduje v' tebi, in ga issheni is serza, szer ne bošh sebe pravizhno sodil. Ne po tém, kakor tí mišlišh po svojim majhnim umu, tudi ne po shivljenji drugih ljudi te bo Jesus sodil, temuzh po naukih, ktere je uzhil, kakor je on sam pravil: *Beseda, ktero sim govoril, bo njega (zhloveka) poslednji dan sodila.* Jan. 12, 48. Sdaj morde sanizhujesh, ali malo zhiflašh, kar te bo sadnjo uro filno pèklo; in toraj premišli in sodi se,

kakor de bi bliso smerti bil. Zhe ravno nagle smerti ne umerjesh, je nevarno odlashti spreob-
 bernjenje: navadno je, de terdovratni gresniki
 nesrezhno umerjo, zhe ravno prejmejo sakramente.

Ljubi moj! vtisni si globoko v' serze to ka-
 toljshko refnizo, de po dobri, ali hudi smerti bo
 frezhna, ali nesrezhna vezhnost, in de nikdar
 ne skerbish prevezh sa svoje svelizhanje. Šveti
 Pavel opominja: *S' straham in trepetam delaj-
 te delo svojiga svelizhanja.* Fil. 2, 12. Dobri
 in svesti slushabniki boshji nikoli niso bili, in
 sdaj niso bres strahu: sakaj pa bi ti bil?

Sdihtovanje.

O Bog! kdo me je ljubil, in me ljubi ko-
 likor ti, Ozhe vsiga usmiljenja? Sakaj sim pa jest
 tebe hudo rasshalil? Moje shivljenje je v' tvoji
 oblasti, in me is shtevila shivih sbrishefh, kader
 hozhefh, in vender tebi pokoren nisim! Usmi-
 ljeni Ozhe! ne gledaj moje hude nehvaleshno-
 sti, in veliziga sadolshenja, ampak neskonzhno
 saflushenje gledaj svojiga edino-rojeniga Šina,
 Jesufa Kristufa savoljo mene in drusih gresni-
 kov krishaniga, de mi savoljo njega moje gre-
 he milostljivo odpustish. Daj mi gnado vediti
 in sovrashiti svoje grehe, vso hudobo in hude
 perloshnosti opustiti, vse sapovedane dobre dela
 svesto opravljati, in v' tvoji slushbi stanovitnimu
 biti, de se k smerti perpravljam, in me smert
 perpravljeniga najde. Zhista deviza in usmiljena
 mati Marija! prôsi sa-me svojiga ljubesniviga Ši-
 nu Jesufa, de mi da gnado frezhno umreti. Amen.

VI. Premišljevanje.

Smert terdovratniga greslnika.

Pervi rasdelik.

Terdovratni greslniki nozhejo premisliti svoje smerti, ker jim je smertni spomin grenjak; radi posabijo smert, de bi mirno shiveli v' greh, ker se jim dopadljivo sdi v' lashnjivim miru, ali v' slepoti duha shiveti. Koliko zhasa bo njih smota? Do perve nevarne bolesni bo, in takrat jih bo vest strashno pëkla. Šalomon pravi: *On bo umerl (bo pogubljen), ker ni svarjenja sprejel, in bo v' obilnosti svoje nespameti sapeljan.* Prip. 5, 22 — 23. Ko greslnik zhuti, de je smert bliso, in vé, de mora sapustiti vse, pred pravizhniga sodnika iti, in mu odgovor dati od vsiga svojiga shivljenja, se prestrashi, in ga silno skerbí. Kdo sapopasti samore mnoge in strashne viharje njegoviga stisnjena duha? Hudiga je veliko storil, dobriga storiti ni hotel, sapustiti mora vse, in v' neskonzhno vezhnost iti; sa to trepezhe.

Sdaj lashnjivo upanje stori terdovratne greslnike predersne; ko bodo pa nevarno sboleli, se bo njih upanje v' velik strah spreobrnalo. Abraham je veliko saflushenje imel per Bogu, ker je upal, de mu bo Bog po finu Isaku, kteriga mu dariti je bil sapovedal, velik sarod dal. Šveti Pavel Abrahama hvali, rekozh: *Soper vse upanje je upal.* Riml. 4, 18. Terdovratni greslni-

ki soper kerfhanfko upanje upajo, de jim bodo grehi odpushteni, zhe se ravno spokoriti nozhejo, in greshtiti ne jenjajo. Huda smota je to, ktera jim bo ogrenila sadnjo ura, ker sgodilo se bo nad njimi, kar Šalomon pravi: *Hudobnik se sam v' svoje hudobije vjame*. Prip. 5, 22.

Kaj porezhesh, greshtnik? Odgovorish: *Boshja beseda prizhuje, de Bog greshtniku odpusti, kader koli se spreoberne: sakaj tedaj bi ne upal?* Ljubi moj! zhe to mislish sato, de bi sebe pergantal k' pokori, prav mislish; zhe pa to mislish, de bi v' grehih shivel si hudoben, in bosh lahko v' shtevilu tistih, od kterih David pravi: *Greshtnikov smert bo prav huda*. Ps. 33, 22. Verujesh, de Bog odpusti greshtniku kader koli se spreoberne, sakaj pa ne verujesh, de se bres pomozhi gnade spreoberniti ne samoresht, in de Bog ni dolshen tebi gnade dati? Zhe ti naglo ne umerjesh, ko bi ravno zhas imel svete sakramente prejeti, zhe pa ni sovrashtvo v' grehe s' gnade pomozhjo obudeno, kaj ti sakramenti pomagajo? Grevenga, ktero terdovratni greshtnik ima, ko vidi smert bliso, je enaka strahu, ki ga nekdo ima, ko sovrashnik nad njim stoji, in ga umoriti hozhe: joka, prósi in se ponishuje samo sato, ker je njegovo shivljenje v' nevarnosti. Spreobernjenje pravo je le is gnade boshje, ker je resnizhno, kar Jesus pravi: *Nihzhe ne pride k' meni, zhe ga (nebeshtki) Ozhe ne vlezhe*. Jan. 6, 44. Kader te Bog klizhe, in ti pomaga, spreoberni se, de ne bosh po navadi terdovratnih greshtnikov nesfrezhno umerl. Prósi:

Sdihovanje.

O Jesuf! kakšna bo s' menoj, zhe se k' tebi ne spreobnem? Ako glas tvoje milosti sanizhujem, fim sapuſhenja in pogubljenja vreden. Moji veliki grehi niſo odpuſhenja vredni, pa upam vender v' neſkonzhno ſaſluſhenje tvojih ſmertnih bolezhin, de me ne boſh pogubil, temuzh mi s' ſvojo gnado pomagat ſpokoriti ſe. Ljubi Odreſhenik! ne perpuſti, de bi tebe poſihmal ſhalil, ampak pomagaj mi pravizhno ſhiveti. Shelim in obljubim s' pomozhjo tvoje gnade tebi ſveſto fluſhiti; odverni moje ſerze od vſih greſhnih rezhi, daj mi ſheleti, kar je v' nebeſih, varuj me ſlepote in terdobe duha, de tebe ſamiga iſ vſe duſhe ljubim, in ſavoljo tebe ljubim ſebe in ſvojiga bliſhniga de miloſt najdem per tebi, in de tebe hvalim vekomaj v' nebeſkim kraljeſtvu. Amen.

Drugi rasdelik.

Veliko nadlog bo terdovratniga greſhnika obſulo, ki je do nevarne bolesni pokoro odlaſhal. Hudizh, vſiga dobriga ſovraſhnik, kterimu je terdovratni greſhnik ſoper obljuje ſvetiga kerſta fluſhil, ga bo ſtraſhno ſkuſhal, in ſi perſadeval, de bi predersno upal, ali de bi obupal, in de bi v' grehu umerl. Terdovratnimu greſhniku bodo tudi teleſne bolezhine hudo nadleſhne, ker ni navajen ſavoljo Boga terpeti, in ſvojiga teleſa pokoriti, temuzh je navajen v' meh-kobi ſhiveti. Tudi grehi ga bodo ſilno pěkli,

ker je velikokrat gresnil, se ptujih grehov vdeleshil, in pokore ni delal. Vezhnost, v' katero pojde, ga grosno strasli, ker se filno boji pogubljenja, in ne vé, kako bi mu odshel. Sakramente, ktere je v' ljubesni do greha prejemal, so mu velika tesha, ker vé, de njih prejemanje njegovo sadolshenje per Bogu povisluje. V' tih hudih, in mnogih britkostih bo terdovratni gresnik spregledal, in bo videl, de je resnizhno, kar je Bog po Modrim govoril: *Gorjé vam, vi hudobni ljudje, kteri ste Narvishiga sapovedi sapustili: kader umerjete, bo kletev vash delesh.* Šir. 41, 11 — 12. Kakor mozhni in mnogi vetrovi majhno ladjo po morji fim in tje gonijo, ravno tako bodo notranji viharji gnali gresnika, kteri se ni hotel prej spokoriti: tolikanj misel ga bo obsulo, de sam ne bo skoraj vedil, kaj misli.

Gresnik, úzhi se modrosti, in sdaj se spokori, de pogubljen ne bosh. Zhe sdaj posluhati nozhesh usmiljeniga Boga, kteri te dobrotljivo klizhe, bosh tudi ti v' smertni nevarnosti va-nj klizal, in uslishan ne bosh. Šveto pismo pravi: *Kader vaf* (terdovratne gresnike) *bo nadloga naglo obshla, in bo pogubljenje ko vihar perderlo: bote v' me klizali, in vaf ne bom uslishala,* (pravi modrost boshja.) Prip. 1, 27 — 28. Velikokrat si slisbal, de bo terdovratnimu serzu na sadnje hudó: in kdor nevarnost ljubi, bo v' nji poginil. Šir. 3, 27. Zhe se tiga ne bojish, si she slep, in terdovraten; zhe se pa bojish, prôsi Boga gnade, hiti k' njemu, in

ostani per njem. Zhe tiga ne storish, lahko de bošh v' svojih grehah nesrezhno umerl. Bog po svojim preroku rezhe: *Meni so (greshniki) herbet obernili, in ne oblizhja; v' zhasu svoje britkosti poreko: Vstani, reshi nas!* On pa jim bo odgovoril: *Kje so tvoji bogovi? naj vstanejo in te reshijo.* Is. 2, 27 — 28. Zhe si svojiga Boga sapustil, in stvarí malikujesh, od kod bo tvoja pomozh? Premisli, kaj sveti Hieronim pravi: *To vem, in me skušnjaja preprizha, de dobra konza tistimu ne bo, ktera shivljenje je smiraj hudo bilo.* Zhe hudobno shivish, in se nesrezhne smerti ne bojish, si popazhene vere, in si norez. Upam, de nisi tako delezh sašel; prôsi tedaj is serza, rekozh:

Sdihovanje.

Ljubi Odreshenik! pomagaj mi, in ne sapusti me, veliziga greshnika. Vem, de je moja dusha s' grehi preobloshena, de me skušnjave premagujejo, de me hude navade v' flushnosti dershé, pa ravno sato pred teboj klezhé prosim in vpijem: usmili se me, in reshi me, de ne bo tvoja sveta kri sgubljena nad ménoy. Gospod! shal mi je, de sim te rasshalil, in se poboljšhati obljudim, ker ti hozhes, mi sapoves, in mi pomagash spokoriti se. O Jesus! sprejmi mene, hudobniga puntarja, savoljo saflushenja svoje grenke smerti, in ne pogúbi duse, savoljo ktere si smertne britkosti prestal. Stóri me svoje ljubesni ljubesnjiviga jetnika, de

ti svešto flushim, stanoviten ostanem v' tvoji flushi, in de bom tvojim isvoljenim pershtet. Amen.

Tretji rasdelik.

Zhudno je to, de se greslniki, desiravno slabi zhloveki, vsigamogozhniga Boga in vezhniga pogubljenja malo bojé. Terdovratni greslniki so resnizhno taki, ker stvarí malikujejo, in so njih greslni ljubeshni flushni. Kar je Jesus terdovratnim Judam rekel, je vsm terdovratnim greslnikam rezhenó: *Iskali me bote, in v' svojim grehu umerli*. Jan. 8, 21. Te besede so isust vezhne resnize, Šinu boshjiga, kateri vso oblast ima v' nebesih v' na semlji, in so vender oni bres strahu? Oni vedo, de bo ljulika vershena v' ogenj, in tudi lahko vedo, de so v' velikim grehu; po ljubeshni do njega oslepljeni pa ne pomislijo, kaj hudiga jih zhaka. Od kod je njih smota? Is tiga ja, ker upajo de bodo v' sadnji bolesni milost dosegli. Kaj bi pa bilo, ako bi naglo umerli? Zhe pa ravno ne bodo naglo umerli, ali je mar pokora v' njih oblasi? Šveti Bernard prav govóri: *Hudobno shivljenje in srezhna smert je velik zhudesh*.

Kristjan! preprizhan bodi, de je filno nevarno odlashtati spreoburnjenje, ker greslnik je zhedalje hudobnishí, zhedalje boshje milosti nevrednishí, in mogozhne gnade potrebnishí, in hudobnesh sí, zhe se sdaj boshji milosti ne vdash. Ref je, de desni rasbojnik je v' sadnji uri svojiga shivljenja dosegel odpushenje, ne posabi pa

leviga, kateri je sraven Kristusa v' svojih grehlih umerl. Desni rasbojnik ni Jesusa prej posnal, ti ga pa posnalh, va-nj verujesh od svoje mladosti, in si mu vender prostoovoljno nepokoren.

O grešnik! premisli, kaj Modri pravi: *Ne odlašaj od dneva do dneva se h' Gospodu spreobrniti: sakaj njegova jesa bo naglo prishla, in v' zhasu mashevanja te bo rasdjat.* Šir. 5, 8 — 9. Zhe hudobno shivish, in upalsh srezhno umreti, poslušhaj svetiga Avgushtina, rekozhiga: *Bolnikova pokora je bolna ko on.* Ponishuje se grešnik, ko smert bliso vidi, ker ga strah potlazhi, malo je pa upati, de bi se refnizhno spokoril. Poslušhaj tudi svetiga Hieronima: *Smed deset tavshentov, katerih shivljenje je do sadnjiga hudobno bilo, komaj eden sadobi odpushtenje.* Sveti Pavel tebe in vse ljudi opominja, rekozh: *Ne motite se, s' Bogam se ne norzhuje: kar zhlovek seje, to bo shel.* Gal. 6, 7 — 8. Kakorshno je tvoje sdajno shivljenje, taka bo tvoja smert; navadno je to, in toraj vse svoje dni shivi Bogu, de nesrezhen ne bosh; in zhe nifi tiga storil, ponishaj se, shaluj, boljshaj se, in prôsi:

Sdihovanje.

Moj Bog! tvoje pravizhne sodbe me strahijo, in bojim se tebe sgubiti vekomaj; sa tiga voljo ne bom dalje tvoji milosti nepokoren in nehvaljeshen. Tvoja poterpeshljivost s' meno je neisrezhenno velika, in ravno savoljo nje je moja dosdajna nepokorshina hudobnishhi. Posabil

sim tebe, o Gospod, in vreden sim, de ti me-
ne posabišh; daj mi vender svojo usmiljeno po-
mozh po saflushenji Jesusa Kristusa, de svoje
shivljenje boljšham, in ti stanovitno flushim,
de, ko konez mojiga shivljenja pride, v' tvoji
gnadi umerjem. Amen.

VII. Premishljevanje.

Kakšna je smert leniga kristjana.

Pervi rasdelik.

Nefrezhna smert je nar huji nefrezha, ker
je pot v' pekel, ali v' vezhno pogubljenje: niso
pa sami nar hudobnišhi ljudje versheni v' pekel,
ampak tudi mlazhni in leni, ker ne ljubijo Bo-
ga, in sapoved ne spolnujejo is ljubeshni do nje-
ga. Veliko jih je, ki se nedolshne shtejejo, de-
firavno so nevredni kristjani, ker lenoba je greh,
in veliko grehov isvir. *Vsako drevo, ki dobri-
ga sadu ne rodi, bo issekano in v' ogenj ver-
sheno.* Luk. 3, 9.

Ljubi bravez! premisli leniga kristjana ne-
varno bolniga, in she bliso smerti, de se smo-
drish. Njegovo teló je bolezhin polno, njegova
glava smeshana, teshko govori, in pokoja nima,
ker ga telefne bolezhine in dushne britkosti
nadleshjejo. Njegova nar vezhi britkost je to,
de je njegovo shivljenje dobrih del prasno bilo,
de se smert blisha, in ne vé, kakó bi obsoje-

nju odshel. Ker se grosno boji umreti, skerbno ishe, kar mu samore shivljenje sdaljshti, in ker toliko skerbi sa teló, pufha dufho v' nemar, in od svoje prejshe lenobe ne odstopi. Prijatli in domazhi is neumne ljubeshni do njega podpirajo njegovo upanje, de se bo osdravil, in bojé se mu odkrito povedati, de je njegovo shivljenje v' blishni nevarnosti; mu nozhejo rêzhi, de naj se perpravi svete sakramente prejeti, in v' vezhnost iti, de ga ne shaliyo. Zhe mu ravno prijatli in domazhi povedati nozhejo, de ne bo dolgo shivel, nekoliko njih misel posna, ker jih shaloshne in nepokojne vidi. Vzhasi upa, de se bo osdravil, vzhasi misli, de bo umerl, in pravi: *Kakoshna bo s' moja dufho?* V' smertni nevarnosti veliko vezh grehov vidi, ko prej, in veliko manj dobriga, kakor je prej vidil, in ga grosno skerbí.

Šveti Hilarijon pufhavník, ko je bliso smerti bil, se je nekoliko bal, pa je upanje obudil v' usmiljeniga Boga, in upljivo rekel: *Dufha moja! sedemdeset let slushish Bogu, in se bojish?* Len kristjan ne bo mogel tako rêzhi, temuzh bo djál: *Mlazhen sim smiraj bil, Bogu nisim slushil, in kaj bom njemu, pravizhnimu sodniku, odgovoril?* Premislil bo on velike dobrote, ktere je po Jesusu prejel, in svojo nehvaleshnost; premislil bo svoje flabe molitve, mlazhno prejemanje svetih sakramentov, opufho sapovedanih dobrih del, in drugo; skerbi ga, popravi bi rad vse, in ne vé kako.

Zhe ti, kristjan, mlazhno shivish, se hitro in refnizhno poboljšhaj, in ne odlashaj do sadnje bolesni, ker morde ne bošh mogel: zhe sdaj nozhesh, bo zhaf prishel, de ti vezh zhafa ne bo.

Sdihovanje.

Gospod, ako bi jest sdaj bliso smerti bil, oh! kako velike britkosti bi v' svojim serzu imel? Sdelo se mi je, de sadošti pravizhno shivim, ko pa smert premislil, sposnam in vem, de moje shivljenje ni vezhniga plazhila, temuzh vezhniga pokorjenja vredno. Usmiljeni Bog, sahvalim te, de mojo dusho rasvetlish, in de mi dasth odlog svoje shivljenje poboljšhati, kar bom s' tvojo pomozhjo storil, in tebi stanovitno flushil. Vstvaril si me, de vedno delam v' tvojo zhast in v' svoje svelizhanje, in se ne bom posihmal timu svetimu namenu vstavljaj; ampak ljubil te bom, in ti flushiti hozhem vse dni svojiga shivljenja, de, ko se bo moja dusha od sveta lozhila, milost najde per tebe. Amen.

Drugi rasdelik.

Dokler je zhlovek mlad, sdrav in mozhen, mu ni mar smerti premisliti, in strah ne ber-sda njegoviga posheljenja. Vidi veliko ljudi hudobno in neskerbno shiveti, in on tudi shivi po natori; kader se pa smert blisha, njegova dusha spregleda, ker hudo posheljenje nima mo-zhi v' njem, ker se lozhi od sveta, in se pravizhne sodbe boshje boji; vse drugazhno vidi

svoje pretezheno shivljenje, in vse drugazhi sodi svoje dela. Dokler je njegovo posheljenje možno bilo, je bil po ljubesni in vshivanji pozhutnih dobrot smoten; verne refnize so malo možhi imele v' njem; sanizheval je tiste, ki so poboshno shiveli; hvalil je norosti in nizhemurnosti sveta, poredko prejemal svete sakramente, opravljal na vides kerfhanške dolshnosti, in se pravizhniga mislil, ker ni bil nar hudobniški na svetu; vse drugazhi pa misli, ko je smert bliso, sdaj ga skerbi, in sdihuje, ker je preprizhan, de ni prav shivel. Šveti Šiloe pufhavnik je v' sadnji bolesni jokaje rekel: *Shelim she nekaj zhasa shiveti, de se obilniški pokorim, ker nisim se, kolikor sdaj shelim*. Zhe je on, svešti flushabnik boshji, to mislil, kaj bodo pa posvetnjaki mislili in rekli?

Kristjan! ne ljubi smote, nevednosti in slepote, de ne bosh preposno shaloval. Zhe bosh bliso smerti svoje dushne ozhi odperl, ne bosh morde milosti dosegel, in bosh v' blishni nevarnosti vezhniga pogubljenja. Vera te uzhi, de tvoja dusha je edina in neumerjzha, in de si dolshen sa-njo vedno skerbeti; sakaj pa sa vse bolj skerbish, ko sa svoje vezhno svelizhanje? Sdaj misli, sheli in stóri, kar bosh bliso smerti shelel, de bi bil storil; sdaj sovrashi in sapusti, kar ti bo bliso smerti veliko britkost nakopalo. *Delaj po mozhi, kar koli tvoja roka storiti (dobriga) samore: sakaj v' grobu, kamor hitish, ni dela, ni rasuma, ni modrosti*. Šir. 9, 10. Škleni is serza svešto flushiti Bogu, in môli:

Sdihovanje.

Velika je, o Gospod, moja dosdajna hudo-
bija, ne bom pa posihmal tvojiga persanasljanja
v' tvoje rasshaljenje obrazhal. Sahvalim te sa luzh
in mozh, ktero meni, svojimu nevrednimu flu-
shabniku daješh v' moje boljshanje. Velikokrat
sim bil vezhniga pogubljenja vreden, zhutim
vender dobroto tvoje neskonzhne milosti, de me
k' pokori klizhesh, in mi pomagash. Ne gledaj
moje hude nehvaleshnosti, in mojiga veliziga sa-
dolshenja, o Gospod! ampak gledaj saflushenje
nedolshne kervi svojiga edino-rojeniga Šina Je-
susa, mojiga usmiljeniga svelizharja. Daj mi gna-
do spokoriti se is ljubesni do tebe, pokôri in
terpinzhi me s' nadlogami v' moje svelizhanje
pomagljivimi, de se tukaj ozhištim, in v' tvoje
kraljestvo pridem. Amen.

Tretji rasdelik.

Bolniku, ki je bil v' opraviu svojiga sveli-
zhanja len in nemaren, bodo vse rezhi nadleshne.
Pékel ga bo spomin posvetniga veselja, po kte-
rim je neumno hrepenel; pékel ga bo spomin
sapeljivih prijatlov, kateri so bili njegovih grehov
tovarshi; shalošten bo savoljo svetih naukov, kte-
rih poslušhati ni hotel; britkosti bo zhutil, ker
je svete sakramente mlazhno prejemal; pobiti-
ga serza bo, ker ga je bolesen k' postelji per-
klenila, in ni navajen terpeti; podoba krishani-
ga Jesusa ga bo s' straham napolnila, ker je vse
drugazhi shivel, kakor ga je Jesus s' sgledam,

in s' besedo uzhil. Premislil bo svoje pretezheno shivljenje, pravizhno sodbo boshjo in neskonzhno vezhnost, in bo prestrašhen rekel: *Neumnesh! koliko lepih perloshnosti sim imel posvetiti se, in silil sim se v' blishno nevarnost vezhniga pogubljenja. Srezhen bi bil, sdaj in vekomaj, ako bi bil po Jesusovih sapovedih svešto shivel, poslušhal sim pa svoje hudo posheljenje, in hudobne tovarshe, in ravno sa tiga voljo tolikanj pezhenja sdaj terpim, in bom morde terpel vekomaj.*

Leni kristjan! premisli to, in varuj se, de v' enake nadloge ne pridešh. Zhe svoje lenobe ne opuštish, in bosh v' Boga klizal, kader te bo bolesen gnala is svetá pred boshjiga sodnika, bo morde preposno. Zhe se sdaj boshji volji ne vdašh, in do sadnje bolesni odlashtash slushiti Bogu, bosh enak zhloveku, kateri je v' globoko jamo padel, in ne ve, kako bi smerti odshel; telesne bolezhine, dušhne britkošti, kar si storil hudiga, in kar nisi storil dobriga, pretezheno, sdajno, in prihodno te bo obsulo, videl bosh resnizo Jesusovih besed: *Srezhen je hlapez, kteriga bo njegov gospod, kader pride, (zhujezhiga) nashel: (hudobniga hlapza pa) bo odlozhil, in njegovo plazhilo dal s' hinavzi.* Mat. 24. 46 — 51.

Koliko bi ti dal, de bi she nekaj zhasa imel, de bi svojimu rasshaljenimu sodniku sadosil? Zhas imash sdaj, zhasa potlej ne bo, ampak iti bosh mogel v' vezhnost, zhe hozhesht, ali nozhesh, zhe si perpravljen, ali neperpravljen.

Zhe sdaj v' lenobi shivish, kaj bosh mislil, ko bosh bliso smerti? Mislil bosh: *Morde to nozh umerjem; sdaj sim na svetu, in kmalo me ne bo; is vezhnosti ne pridem nasaj, in kakshna bo?* Ljubi moj! kar bosh shelel per svetlobi go-rezhe svezhe, in ko ti bodo podobo krishaniga Jesusa podali, sdaj stóri; opusti hude perloshnosti in vse grehe, odpusti sovrasnikam, pover-ni krivizhno blago, vbogaj spovednika, môli go-rezhe, in shivi kerfhanško.

Sdihovanje.

Usmiljeni Ozhe nebeshki! ti nozhesh mo-jiga pogubljenja, temuzh de se resnizhno spre-obernem, in shivim vekomaj per tebi v' tvojim kraljestvu; sato sdaj is vfiga serza pridem k' te-bi, in se nozhem lozhiti od tebe nikdar. Ko premislim teshave in britkosti umirajozhiga le-niga kristjana, se moja dusha prestrashti; koliko se bom pa bal, kader bo moja smert bliso, zhe se ne spokorim? Gospod! kader me bodo hu-dizh, posheljenje, hladnost, tovarshi, i. t. d. skushali, ne sapusti me, in jest s' tvojo gnado hozhem vse skushnjave premagovati, de tebi dopadem, in frezhno umerjem. Amen.

VIII. Premišljevanje.

Grefhnik naj se boji, de bo nesrezhno umerl.

Pervi rasdelik.

Mogozhe je, in nihzhe ne odrezhe, de grefhnik lahko nesrezhno umerje. Nevarnost, de samoremo nesrezhno umreti, mora vsaziga zhloveka s' straham napolniti, ker nesrezhna smert je strashna nesrezha; veliko bolj se mora grefhnik bati, ker je te velike nesrezhe vreden. Kuga, vojška, lakota, preganjanje, bolesen, in kar je drusiga strashniga na svetu, je memo nesrezhne smerti malo in nizh, ker nas telesne nadloge ne lozhijo od Boga; nesrezhna smert pa lozhi grefhnika od Boga, in mu vezhno kletev nakoplje. Ravno sato Jesus pravi: *Zhujte, sakaj ne veste ob kateri uri vash gospod pride.* Mat. 24, 42. Nemogozhe je skoraj sapopasti in verjeti, kako samorejo grefhniki veseli biti, ker vedo, de jih nagla smert lahko sadene, in de bodo pogubljeni vekomaj, ako umerjo v' grehu. Zhudna slepota je to, in she bolj zhudno, de je tolikanj slepih grefhnikov, desiravno verujejo v' pravizhniga Boga, mashevavza hudiga. Te slepe dushe Bog sam opominja po Modrim, rekoh: *Ne hitite v' (vezhno) smert s' svojim smote polnim shivljenjam, in ne versite se s' deli svojih rok v' pogubljenje.* Modr. 1, 12.

Grefhnik, kaj pravish? Odgovorish: *Vem, de me nagla smert sadeti samore, ta nevarnost*

pa ni blishna, ampak daljna. Bodi si, kakor praviš, tvoja nespamet je vender velika; sakaj, zhe v' grehu umerješ, ni vezh poprave, ni vezh odpusljenja vekomaj. Bi ti pustil svoje nar bolji blago, kjer ga tat lahko vsame, ker upaš, de ga ne bo morde vsel? Bi ti shel po poti, kjer veš, de so ropavzi, is upanja, de boš nevarnosti odsšel? Tiga bi ne storil, in ne storish, ker ljubish svoje blago, in she bolj svoje shviljenje; sakaj svoje dushe vsaj enako ne ljubish, in sa-njo enako ne skerbish? Premisli kar Jesuf pravi: *Kaj pomaga zhloveku, zhe vef svet dobi, svojo dusho pa pogubi?* Mat. 16, 26. Sa svojo dusho nisi prevezh varen; smodri se tedaj, odpravi vso hudobo is svojiga serza, boj se vsake nevarnosti, in vedno prôsi Boga, de ti s' svojo gnado pomaga.

Sdihovanje.

O Bog! zhudim se nad svojo veliko nespametjo, de fim neskerbno in veselo shivel, de firavno fim vedil, de fim v' grehu, in v' nevarnosti pogubiti se: zhudim se tudi nad tvojo veliko poterpeshljivostjo in milostjo, is ktere fim namesti saflusheniga pogubljenja veliko dobrot prejel, in is nje tudi sdajno svetlobo in voljo boljshati se prejemem. Gospod! nagle, in nesrezhne smerti fim jest vreden; ni njih malo v' peklu, de te niso tako hudo shalili ko jest, mene pa si ohranil in me sdaj ohranish, in mi tudi pomagash spokoriti se, de po resnizhni pokori saflushenimu pogubljenju odidem. Hvalje-

na bodi tvoja neskonzhna milost, in de ji nehvalessen ne bom, hozhem s' pomozhjo tvoje gnade tebi svesto flushiti, de tvojo voljo storim, in frezhno umerjem. Amen.

Drugi rasdelik.

Kdor koli je v' velikim grehu, je vreden v' njem umreti, ker je s' svojim dovoljenjem v' greh sebe podvergel vezhnimu pogubljenju, kteriga je velik greh po boshji besedi vreden. Narhuji nadloga, s' katero Bog predersniga zhloveka pokorí, je ta, de ga is sveta poklizhe preden se spokorí, ker nesfrezhna smert je pot v' vezhno pogubljenje; te velike nesrezhe je pa greslnik vreden, ker je svojimu Bogu nepokoren. *Plazhilo greha je (vezhna) smert.* Riml. 6, 23.

Kdor po veri premisli vsigamogozhnost, svestost, pravizo, milost, vsigavednost in druge lastnosti boshje, ktere greslnik predersno sanizhuje, lahko vé hudobo svojiga greha. Sraven tiga, zhe premisli terpljenje in ljubesen Jesusovo, prejete gnade, svete sakramente in drugo, lahko vé, de je nesrezhne smerti, in vezhniga pogubljenja vreden. Greshiti v' Boga, in puntati se va-nj; greshiti, in sanizhevati Jesusovo kri je enako, in ravno sato je greslnik boshjiga serda vreden. Sveti Hieronim slehernimu greslniku pravi: *Kader si greshil, si se puntal v' Boga, odpovedal si se saflushenju Jesusove smerti, in si se vezhnimu pogubljenju prostovoljno podvergel.*

Ker je to resnizhno, vprašam te, o grešnik! kako je tebi mogozhe mirno shiveti v' grehu, ker vesh, de zhe umerjesh v' njem, bosh pogubljen vekomaj? Kajn je hudo rasshalil Boga, ko je svojiga nedolshniga brata Abelna umoril, vest pa ga je strashno pêkla, in je smiraj perzhakoval saflusheno naglo smert, kakor je sam djal: *Kteri koli me bo najdel, me bo ubil.* I. Mojs. 4, 14. Ravno tako bi se ti mogel nagle smerti bati, ker si res nagle in nesfrezhne smerti vreden. Judesh Izhkarjot, ki je Jesusa v' smert prodal, je bil po strashnim pezhenji svoje vesti toliko gnan, de je ni prestati mogel, in se je obefil; ti pa mirno shivish in se ne bojish? Odgovorish, de se v' boshjo milost sanašash, ker Bog nam ne vrazhuje po naših hudobijah. Vem, de boshja milost je neskonzhno velika, nihzhe pa ne ve, koliko zhasa bo Bog grešnika zhakal. Modri pravi: *Ne reži: Greših sim, in kaj shaliga se mi je sgodilo? sakaj Narvikshi je poterpeshljiv mashevavez.* Šir. 5, 4.

Sdihovanje.

Gospod! ne bom tvoje milosti utrudil, ampak se ji hozhem popolnoma podvrezhi. Vem, de sim nagle in nesfrezhne smerti vreden, in de vender po tvoji veliki milosti shivim, shivim pa, de se spokorim, in se spokoriti hozhem. Ker si meni tolikanj dober, de me po saflushenji v' pekel ne vershesh, upam v' te, in te ponishno prosim po vrednosti Jesusove smerti, po saflushenji devize Marije, in vsih svetnikov, de mi

dašh gnado prave pokore, in de me pušišh tako dolgo shiveti, de se refnizhno spokorim. Nefrezhni zhlovek fim jesh, ker fim tebe, vezhno dobroto, velikokrat rasshalil, frezhen fim pa, ker me she zhakafh k' pokori, in frezhniſhi bom, zhe tebi s' pravo pokoro sadoſtim, kar bom s' pomozhjo tvoje gnade ſtoril, de te hvalim v' nebeſih vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Sgodí se lahko, de greſhnik v' ſvojim grehu umerje. Greſhnikov je ſilno veliko, spokornikov pa malo, ker greſhnik po ſvojim hüdum poſheljenji ſadershani, in po laſhnjivim upanji ſapeljani odlafhajo pokoro, ker terdno miſlijo, de ne bodo nefrezhno umerli. Zhe Bog kakiga zhloveka s' naglo ſmertjo poklizhe v' vezhnoſt, ſe greſhniki preſtraſhijo, kmalo pa njih ſtrah mine, ker upajo, de njih ne bo enaka nefrezha ſadela; tako dolgo oni odlafhajo pokoro, in boſhjo miloſt ſanizhujejo, de umerjo v' nepokori. Greſhnikov navada je to, de boſhjimu opominjanju ne verjamejo, navadno je pa tudi, de nefrezhno umerjo. Preroki ſo Iſraelzam nepridno oſnanovali pokoro: Ahab kralj je miſlil, de ga prerok Miheja ſovraſhi, ki mu je ſmert napovedal; Jeſuf je Jeruſalemzhanam ſaſtonj pravil, de bodo ſapuſheni in pokorjeni, ako ſe ne ſpokoré; tudi ſdaj ſe greſhnikam bres ſadu oſnanuje, de bodo nefrezhni, zhe ſe ſpokoriti nozhejo. Vſim greſhnikam gre, kar je ſveti ſhte-

fan Judam rekel: *Vi terdovratni in neobresani v' serzih in ushesih, se svetimu Duhu vedno vstavljate.* Djan. ap. 7, 51.

Pravišh: *Nagle smerti so redke, in upam, de bom v' sadnji bolesni popravil vse, sakramente prejel, in opravizhenje sadobil.* Odgovorim, de zhe ravno v' svojih grehah naglo ne umerjesh, lahko nesfrezhno umerjesh, ker navadno je, de kdor odlashta pokoro, gnade prave pokore ne doseshe. Kaj ti pomaga dolgo shiveti, zhe hudobno shivish? Zhe dolgo in hudobno shivish, se zhedalje huje sadolshujesh per Bogu, in te huji obsojenje zhaka. Zhe se v' sadnji bolesni svojih grehov spovesish, in prejmesish sakramente katoljshke zerkve, je malo upanje, de bi odpushenje dosegel, zhe si do tistiga zhafala odlashtal pokoro. Boshja modrost pravi: *Ker ste vesh moj svèt savergli, in moje svarjenje v' nemar pustili: se bom tudi jest k' vashimu pogubljenju smejala.* Prip. 1, 25 — 26.

Ljubi moj! zhe se greha ne bojish, greshish in v' svojih grehah shivish, prostovoljno hozhesh nesfrezhno umreti. Sveti Pavel pravi: *Ne vesh, de te boshja milost k' pokori vabi?* zhe je poslushati nozhesh, po svoji terdovratnosti in po svojim nespokornim serzu sebi jeso nakopljesh v' dan pravizhne sodbe boshje. Riml. 2, 4 — 5.

Sdihovanje.

O Jesuf! ki si sa-me, in sa vse greshnike na terdim lesu svetiga krisha dobrotljivo umerl,

prosim te, de mi ne povernešh, kakor sim vreden, ampak de mi po svoji veliki milosti dašh zhaš in gnado spokoriti se. Ne bom pokore odlashtal, ampak sdaj pridem k' tebi, svojimu Gospodu, s' polno voljo, in upam de bom tvoje milosti deleshen. Odpovem se hudizhu, njegovimu napuhu in njegovim delam, pokoril bom svoje slabo teló, in premagoval svoje hude shelje, de te ne shalim, temuzh ti svesto flushim. O ljubi Jesus! objamem tvoj sveti krish, kushujem tvoje svete rane, in prosim te, de moje dushe ne pogubish. Ako bi me pogubil, bi jest po svojim saflushenji prejel, in tvoj sovrashnik bi bil vekomaj. Štrah in grosa me obide, ko to mislim, in toraj is ljubeshni tvoje se boljshati hozhem, de tebe, usmiljeniga Odreshenika, do smerti in po smerti hvalim, ker si ti moje in vsih ljudi, sdajne in vezhne hvale vreden. Amen.

IX. Premishljevanje.

Vsak naj se boji nefrezhno umreti.

Pervi rasdelik.

Prevezh ni rezhenó, de naj se vsak boji nefrezhno umreti, ker nobenimu ni rasodeto, de bo srezhno umerl. Bog bi lahko rasodel, kakshna smert fleherniga zhloveka zhaka; nozhe pa, de si vsak persadene, in v' strahu shivi. Vsak se mora bati nefrezhno umreti, greshnik, ki je

v' velizim grehu, spokornik, ki shaluje in sadoſtuje Bogu, in pravizhnik, ki gnade boſhje ni sgubil: vſi naj bodo v' ſkerbi, ker vſi ſo ſlabi, grehu podverſheni in neſtanovitni. Po velikosti grehov, po nadleſhnoſti ſkuſhnjav, in po perſadjanji bodi ſtrah in upanje vezhi ali manji, bres vſiga ſtrahu pa nihzhe ne bodi.

Kriſtjan! premisli te beſede, in jih po veri preſodi: *Mogozhe je, de neſrezhno umerjeſh; zhe pa neſrezhno umerjeſh, boſh pogubljen vekomaj.* Napuh, ali lakomnoſt, ali kako drugo poſheljenje te lahko ſkrivno ſpridi in ſapelje, de ſi hudobnik per Bogu, zhe ſi ravno ſvojim ozhem pravizhnik: zhe pa greh oſlepi tvojo duſho, kako boſh popravil, kar ne veſh? gotovo ſi bres vſiga iſgovora, zhe te hudobija oſlepi. Ravno ſavolj tiga je ſapiſano: *Kdo ſamore rêzhi: Moje ſerze je zhifto?* Prip. 20, 9. Ker tiga nihzhe ne ve, tudi vediti ne more, zhe je ljubesni in ſvelizhanja, ali ſerde in pogubljenja vreden. Premisli, kaj ſveti Pavel pravi: *Nizh ſzer nimam na veſti; ali niſim ſhe ſato opravizhen: kteri me pa ſodi, je Goſpod.* I. Kor. 4, 4. Zhe ſveti Pavel, raſſvetljen apoſtelj, ni vedil, kakſhin je per Bogu, kako boſh pa ti vedil?

Šveti Pavel je bil Jeſusu pokoren, oſnannoval je Judam in neverzam njegov ſveti evangeli, in je neisrezheno terpel ſa raſſhiranje katoliſhke vere, vender ni bres vſiga ſtrahu bil. Šam to ſprizha, rekozh: *Tarem ſvoje teló, in ga v' ſluſhnoſt devam, de morde, ko drugim oſnanujem (evangeli), ſam ſavershen ne bodem.*

I. Kor. 9, 27. Ako bi ti tako svesto flushil Bogu, kakor mu je sveti Pavel flushil, bodi ponishin in v' strahu, ker ne vesh, zhe bosh stanovit. Premisli svetiga Petra, ki je Jesusa refnizhno ljubil, in je perpravljen bil sa-nj umreti, in ga je vender kmalo potlej s' perfego satajil. Špokoril se je on, pa ne is svoje mozhi, temuzh ker mu je dobrotljivi Jesus svojo gnado dal. Judesh Ishkarjot je bil tudi Jesusov uzhenetz, pa odstopil je, obupal, in v' svojim grehu nefrezhno umerl. V' svetim pismu je veliko enakih rasgledov, de naj vsi shivé v' ponishnosti in strahu, ker ne vedo, zhe bodo frezhno ali nefrezhno umerli.

Sdihovanje.

Gospod! vem, de lahko nefrezhno umerjem, in pogubim se, ker moja popazhena natora je polna slabost in temé, obroduje skushnjave, sili v' grehe in v' vezhno pogubljenje, in neumnesh bi bil, ako bi se ne bal. Refnizhno je to, de fim v' vedni nevarnosti greseliti, in pogubiti se; upam pa v' tvojo neskonzhno milost, de me ne bosh sapustil, in profim te, rasvetli moj um, de bom vedel saderge, ki mi jih hudo posheljenje nastavlja; stóri mozhno mojo voljo, de ona vse skushnjave premaguje. Usmiljeni Gospod! daj mi shiveti pravizhno, in daj mi stanovitnost v' dobrim, de frezhno umerjem. Amen.

Drugi rasdelik.

Ni jih malo smed pravovernikov, de nesrezhno umerjó, in se mora vsak bati, de bi ne bil v' shtevilu saviorshenih in prekletih. Modri pravi: *Nespametnih shtevilo je neskonzhno veliko*. Prip. 1, 15. Zhe modriga, pravizhniga in poboshniga zhloveka potrebujemo in ishemo, ga komaj najdemo: vsak pa misli, de je moder in pravizhen. Zhe mi, ki le unajno vidimo, in she ne vfiga, serza pa viditi ne moremo, veliko malovrednih ljudi vemo, kaj pa Bog, ki vse ve? De jih je malo dobrih, in veliko hudih, uzhenik Jesus sprizha, rekozh: *Pot je prostorna, ktera pelje v' pogubljenje, in veliko jih je, kateri po nji notri hodijo*. Mat. 7, 13.

Ljubi moj! tudi ti morde hodish po poti pogubljenja, in tega ne vesh, ker vediti nozhesh. Lej, koliko jih je rasusdanih mladenzhev, neskerbnih starshev, nepokornih otrók, lakomnikov, krivizhnikov, obrekovavzov, pijanzov, lenih, preklinjeavzov in drusih gresnikov: po kateri poti hodijo oni? Zhe sleherniga njih vprashash, se skoraj vsak opravizhi, in se nedolshniga shteje: zhe pa po svetim evangelii sodish njih shivljenje, si permoran misliti, de po poti pogubljenja hodijo. Kakor se oni lashnjivo opravizhujejo, se morde tudi ti; in toraj dolshnost tvoja je skerbno premisliti se, de se ne sapeljesh. Ker veliko jih je, de hudo shivé, veliko jih bo tedaj pogubljenih. Odgovorish: Zhe kristjani greshé, se pa tudi spovedujejo. Res, de se spovedu-

jejo, kakšne so pa spovedi, ako poboljšanja ni? Bolj in bolj skerbi tedaj se sposnati in po keršansko shiveti, de nesrežno ne umerješ.

Šveti Efrem je pogosto premišljeval srežno in nesrežno smert, in je djal: *Ako bi vedil, de en sam zhlovek bo v' velikim grehu umerl, in bo pogubljen, bi vedno v' strahu shivel, de bi morde mene ne sadela ta velika nesreža.* Sakaj pa ti, kristjan, neskerbno shiviš, desiravno veš, de je veliko poklizanih, malo pa isvoljenih? Kader je Jesus svojim uzhenzam rekel: *Resnizhno, resnizhno vam povem, de eden smed vas me bo sdal,* ga je vsak skerbno vprašhal: *Gospod, ali sim jest?* Vedili so oni, de tiga ne mislijo, vender so skerbeli, ker zhlovek je nestanoviten. Kako boš ti svedil, de si nesvest Bogu? Prôsi ga gorezhe in stanovitno, de ti um rasvetli, s' prejeto svetlobo premisli sveti evangeli, in po svetim evangeliu pravizhno presodi svoje shivljenje, de svesh in poboljšaš, kar te v' vezhno nesrežo fili.

Sdihovanje.

Vsiga sveta nebeski uzhenik, Jesus Kristus, ko premislím tvoje svete nauke in svoje shivljenje, me grosen strah obide, ker se bojím, de po poti pogubljenja hodim, po kateri velika množica drusih grešnikov hodi. V' svoji mladosti sim velizih grehov kriv bil, spovedoval sim se, vender ne vem, kakšhin sim per tebi, in moje sdajno mlazhno shivljenje me strašhi, de je morde moja pokora slaba. Svedil bom to, ko

pred tvoj sodnji sedesh pridem, takrat pa bo preposno popraviti, in ne bo pokore v' odpustenju velikiga greha. Ljubi in usmiljeni Gospod, pomagaj mi s' svojo gnado, de se sdaj resnizno spokorim, in de bom med tvoje isvoljene pershtet. Amen.

Tretji rasdelik.

Vsak naj se boji nesrezhno umreti, ker tudi smed pravovernikov bo malo svelizhanih. To je bilo prej rezheno in skasano, potrebno je pa to ponavljati, ker jih je veliko predersnih kristjanov. Jesus pravi: *Pojdite skosi voske vrata: sakaj vrata so shiroke, in pot je prostorna, ktera pelje v' pogubljenje, in veliko jih je, kateri po nji hodijo.* Mat. 7, 13. Zhe so voske vrata v' svelizhanje, in shiroke v' pogubljenje, tedaj bo veliko pogubljenih, vezh jih bo pogubljenih ko svelizhanih, in je resnizno, de jih veliko hudobnih shivi. Vsi ljudje, ki v' katoljski zerkvini so, nesrezhno umerjo in bodo pogubljeni; pa tudi smed pravovernikov bo vezh pogubljenih, ko svelizhanih.

De ti, kristjan, v' vednim strahu shivish, premisli, kaj sveti Gregor, papes, pravi: *Njih veliko prav veruje, malo jih je pa, de bi prishli v' nebesko kraljestvo.* Sveti Anselm je vezhkrat premislil mlazhno in slabo shivljenje pravovernih kristjanov, in je djal: *Malo jih bo svelizhanih.* Sveti Pavel apostelj je od pravovernikov rekel: *Veliko jih je, kateri shive, ko so*

vrashniki krisha Kristusoviga: kterih konez je pogubljenje. Filip. 3, 18.

Zhe hozhefh, o kristjan, v' gnadi boshji umreti, in v' nebela iti, shivi, ne kakor kristjani sploh shivé, ampak kakor pravi flushabniki boshji shivé, kteri sa uzhenikam Jesufam hodijo, pokoré svoje slabo teló, krishajo svoje hude shelje, in jarm boshjih sapoved nosijo. Kar ti po boshji besedi ukashem, tvoji sprideni natori ne dopade; bolji ti je pa, de tukaj malo zhasa terpisfh, kakor de bi nefrezhno umerl in terpel v' peclu vekomaj. Ne shivi tedaj, kakor neumna derhál shivi, ampak shivi po Kristufu, upaj v' njegovo neskonzhno milost, boj se smiraj savolj svoje slabosti, stanovitno delaj dobro, in tako bosh frezhno umerl.

Sdihovanje.

Pravizhni Gospod! kakshna bo s' meno? Shivel fim do sdaj, kakor veliko neumneshev shivi, njih hudo shivljenje me je pohujshalo, ker tvojih svetih sapoved nifim premislil, me ni fkerbelo, in vesel fim bil v' svoji gresfhni slepoti. Sdaj po tvoji svetlobi vem, de grehi drusih ljudi mojih grehov ne sbrishejo, ker bom po tvojih sapovdih sojen, in ravno sato sopet vprasham: Kakshna bo s' meno? O Jesuf! gledal bom posihmal le v' tebe, in po tebi shivel, de frezhno umerjem. Ti si pot, resniza in shivljenje; daj mi gnado, de po poti resnize hodim, in pridem v' vezhno shivljenje. Amen.

X. Premišljevanje.

Sreznno umreti je nar potrebnishi.

Pervi rasdelik.

Vsak zhlovek naj se skerbno perpravlja k' smerti, ker sreznno umreti je nar potrebnishi. Verna resniza je to; kdo pa to premisli, in sato skerbi? Kdor hudobno shivi, in se k' smerti ne perpravlja, kashe, de ima malo ali nizh vere: ker pa gresniki verujejo neumerjoshnost dushe, in pravizhno sodbo boshjo, to je, vezhno plazhilo dobrih in vedno pokorjenje hudih, in se vender ne boljshajo, tiga ni umeti.

Šmert preseli dusho is svetá v' vezhnost; ona pojde v' sreznno, ali nesreznno vezhnost, kakor se v' gnadi, ali v' velikim grehu odlozhi; bo v' nebesih per Bogu v' vezhnim veselji, ali bo per hudizhih v' vezhnim terplenji: zhe je sreznna, ne bo sadobljene srezhe sgubila nikdar, in zhe je nesreznna, ne bo nikdar reshena. Vsak kristjan to veruje, in vender jih je veliko lenih, nepokornih in hudobnih. Šveti Klemen Anziran prav pove: *Ljubi otrozi! premislite, de sdajno shivljenje je kratko, smert bo gotova, in vezhnost neskonzhna. Vezhno in veselo shivljenje je v' nebesih, vezhno in bitko shivljenje je v' peklu, kamor pa pojdemo, tam bomo vekomaj. V' nebesih smerti ni, in to je isvoljenim v' neskonzhno veselje: smerti*

ni tudi v' peklu, in to je savershenim v' neskonzhno shalošt.

Kristjan! povej, koliko skerbish, in se perpravljash, de frezhno umerjesh, in de bosh frezhen vekomaj? Jesuf je Marti rekel: *Edino je potrebno*: svojo dusho svelizhati je potrebno, vse drugo bodi v' to edino obrnjeno, de ti bodo vse rezhi flushile v' svelizhanje. Zhe imash vse, kar tvoji pozhutki shelé, nizh nimash, ako gnade boshje nimash, ker sgubil bosh vse, zhe dusho pogubish. Neskonzhno vezhnost te zha-ka, in ti se v' nevrednih rezheh sgubish? malo zhasa bosh tukaj shivel, in ne skerbish, de bi veselo shivel vekomaj? Perpravljaj se tedaj frezhno umreti, ker frezhno umreti je nar potrebni-shi in edino opravilo.

Sdihovanje.

O Jesuf! ti me uzhish, koliko je moja dusha vredna, in koliko de moram sa-njo skerbeti, de jo svelizham, ker si ti savolj nje tri in trideset let na svetu bil, in vso svojo sveto kri sa-njo prelil. O jest neumnesh! vem de bom tukaj malo zhasa, in de bo treba sapustiti vse, pa se ne perpravljam k' smerti, in nozhem svoje dushe svelizhati. Savoljo smernih bolezhin, ktere si ti is ljubeshni do mene terpel, te profim, o ljubeshnivi Gospod! odprì moje dushe ozhí, de vidim svoje slabosti, de obshalujem svoje grehe, in de ti svesto flushim, de ko umerjem, me v' dobrih delih najdesh. Amen.

Drugi rasdelik.

Perpravljati se k' smerti je nar potrebnish, ker je po zhloveshki slabosti lahko umreti nefrezhno. Ni jih malo, ki so dobro sazheli, in nefrezhno umerli, ker so sapustili pravizhnost, in so nespokorjeni ostali: veliko vezh jih je, ki so nefrezhno umerli, ker so vezh let hudiga shivljenja, ali terdovratni v' hudim bili. Kdor koli ljubi Boga in svojo dusho, skerbno flushi Bogu, in je vedno v' skerbi, ker zhloveshka natora je slaba, lahko odstopi od dobriga, in nefrezhno umerje. Sveti Avgushtin je vezhkrat trepetaje rekel: *Gorje meni, slabimu zhloveku, ki v' desheli temé prebivam, in ne vem konza svojiga shivljenja.* Sveti Gregor, papes, je djal: *Gorje nam, revnim zhlovekam, ki ne vem, zhe bomo frezhno ali nefrezhno umerli.* Vsi svesti flushabniki boshji so se bali in se bojé nefrezhno umreti, ker so vedili in vedó, de zhlovek je slab in nestanoviten: ker so se pa oni bali nefrezhno umreti, so skerbno flushili Bogu, in so frezhno umerli.

Ljubi bravez! koliko se bojis, nefrezhno umreti? Leno morde shivish, in upash frezhno umreti. Od kod je pa tvoje upanje? ali morde sveteje shivish, kakor so boshji flushabniki shiveli, in shivé? Odgovoris: Upam v' neskonzhno milost boshjo, de bom frezhno umerl. Prav de upash, ker upanje je potrebno, pa imaj kerhsansko upanje, to je, upaj in persadevaj si s' dobrimi deli saflushiti in sadobiti po boshji mi-

loſti, kar upaſh. Šveti Bernard je vſe dni ſvojiga ſhivljenja ſveto ſhivel v' ſamoti, v' molitvah, v' poſtih, in v' drusih dobrih delih, in je vender pogoſto jokal, in jokaje djal: *Kdo bo meni v' dan potrebe (v' dan ſmerti) pomagal? kdo me bo is mozhi ſerditih ſovraſhnikov reſhil?* Bal ſe je on neſrezhno umreti, ſi vedno perſadjal ſrezhno umreti, in ravno ſato je ſrezhno umerl. Kaj pa ti ſtoriš, de bi ſi po miloſti boſhji ſrezhno ſmert ſafluſhil? Miſliſh morde, de bo ſadoſti v' ſadnji bolesni klizati v' Boga, v' Jeſufa, v' Marijo, in prejeti ſvete ſakramente? Zhe ſe prej ne perpravljajſh k' ſmerti, ſlabo upaſh, in lahko de neſrezhno umerjeſh. Štóri tedaj, kar Modri pravi: *Opravizhaj ſvojo duſho. Pred ſmertjo delaj pravizo.* Šir. 14, 16 — 17. Zhe niſi tiga ſtoril, ponishaj ſe, prôſi:

Sdihovanje.

Vem, o Goſpod, de ſrezhna ſmert je ſvetiga ſhivljenja plazhilo, in de ſlab zhlovek lahko umerje neſrezhno, zhe mu tí ne perſtopiſh ſ' ſvojo mogozhno gnado: od kod je pa moje upanje, de bom lahko ſrezhno umerl, ki ſim malo ali nizh perpravljjen ſrezhno umreti? Dovolim rad v' ſkuſhnjave, tvojim ſovraſhnikam ſe rad podverſhem, in kakſhna bo ſ' menoſ, zhe mene is njih mozhi ne reſhiſh? O Jeſuf! ki ſi na krishi umerl, de bi jeſt neſrezhno ne umerl, ne ſapuſti mene, ſvojiga nevredniga hlapza, ampak po ſafluſhenji ſvoje grenke ſmerti mi daj gnado prave pokore, me ſtanovitniga

ohrani, in varuj me, de ne umerjem nesrezhno. Amen.

Tretji rasdelik.

Perpravljati se k' smerti je nar potrebnishi, ker, zhe nesrezhno umerjemo, ni potlej popraviti. Kdor premisli zhlovekovo slabost, dushno nevednost, mozh dushnih sovrasnikov in drugo táko, lahko vé, de mora v' strahu shiveti, ker nihzhe ne vé, zhe bo srezhno umerl; in ker gotovo vé, de ni vezh poprave, ako nesrezhno umerje. Bog je neskonzhno usmiljen, is usmiljenja zhaka greslnika, pomaga mu k' pokori, in mu rad odpuští, ako se resnizhno spreoberne: zhe pa greslnik nozhe boshjiga glasu poslushati, in v' grehu umerje, ni vezh milosti sa-nj, ni vezh pokore v' odpuštenje grehov, in ni vezh upanja; ampak ostane v' grehu vekomaj. Modri v' priliki pravi: *Kamor koli bo (posekano drevo) padlo, tam bo oblehalo*. Prid. 11, 3. Nesrezhe svetá so zhloveku bolezh, pa se one popraviti samorejo, in zhe to ni mogozhe, vsaj vezhne niso; ako pa nesrezhno umerjemo, ostane ta nesrezha vekomaj in vekomaj.

Premisli, kristjan, ne posabi, in smiraj pomni to resnizo, de, zhe nesrezhno umerjes, si nesrezhen vekomaj: ako se tedaj k' smerti ne perpravljash, si hudoben norez. Ako bi bila tebi telesna nesrezha napovedana, in tudi pokasano, kako bi ji odshel, bi ja skerbel, in si persadjal napovedani nesrezhi oditi: sakaj pa ne sker-

bifh nesreznhi smerti oditi? Zhe se bofh pogubil, bofh pogubljen vekomaj, refhenja ne bo, terpel bofh smiraj, vezhno se pokoril, in nikoli sadoftil Bogu, ker bofh v' grehu vterjen, in on bo nad teboj vekomaj. Sdaj prevezh fkerbifh sa fvet, fvet pa ti ne bo pomagal: sdaj poslu-fhafh svoje hudo posheljenje, fpri-dene svetovav-ze in hudobne tovarfhe, pa bofh febe in nje vekomaj preklinjal. Odpri tedaj svoje dufhne ozhi, premifli svojo nevarnost, klizhi v' Jesufa, premaguj svoje hude shelje, shivi v' pokorjenji, in poravnaj vse, kar ti nesrezhno vezhnost sa-flushi: kar ti rezhem, ne posabi, ampak ftóri, de se svelizhafh; ako pa nozhesh, se bofh po-gubil, in pogubljen bofh vekomaj.

Sdihovanje.

O moj Bog! vem, de bom umerl, de bom le enkrat umerl, in zhe enkrat nesrezhno u-merjem, ni vezh pokore, ni vezh milofti sa-me vekomaj. Verujem to, in vender v' lenobi shi-vim! o jeft neumni, in hudobni zhlovek! Ako bi isvoljeni kaj sheleti samogli, bi sheleli obil-nifhi dobriga ftoriti: ako bi preklete dufhe sa-mogle sopet priti na fvet, pokorit se, in Bogu sadoftit, koliko dobriga bi one ftorile? jeft pa tako malo fkerbim, in se vedno sadolshujem per tebi! O Gospod! pomagaj meni po svoji milo-fti, rasfvetli moj um, in daj mozh moji volji, de se refnizhno boljsham, in tebi dopadljivo flushim, de po smerti pridem v' narozhje tvo-je milofti, in jo hvalim vekomaj. Amen.

XI. Premishljevanje.

Vzhasi je smert srezhna viditi, desi ni.

Pervi rasdelik.

Ako bi vsi greslniki, ki v' nepokorshini hudobno shivé, svoje greslno shivljenje sklenili kakor Judesh Ishkarjot, kateri je obupal, in se obešil; ali kakor nepokorni Šavel, kateri je sovrashniga zhloveka profil ga umoriti; ali kakor zesar Julijan, kateri je, malo pred smertjo, nebo preklinjal; ali kakor nekteri drugi, kateri so skasali, de nesrezhno umerjo, bi se vsak bal v' grehu shiveti: ker pa vidijo, de tudi tišti, ki so filno hudobno shiveli, kashejo shalošt, se ponishujejo, in prejmejo sakramente v' sadnji bolesni, mislijo de srezhno umerjo, in oni tudi predersno shivé v' grehah.

Ljubi moj! de se nad drusimi ne pohujshash, in de is upanja srezhne smerti hudobno ne shivish, ne posábi, kar Bog po Davidu rezhe: *Greslnikov smert je prav huda*. Pf. 33, 22. Ni gotovo, de greslnik srezhno umerje, ker se v' nevarni bolesni ponishuje, se podvershe Bogu, in mirno umerje, ker unanje snamnja so lahko is sgolj strahu, in ni vsak mir is gnade svetiga Duha; ampak je tudi mir is slepote, ali is lashnjiviga upanja. Greslniga zhloveka, ki spokorne snamnja kashe, ne obsodi, rekozh: *Hudo je shivel, in nesrezhno je umerl*, ker Bog sam je vfigavedni in pravizhni sodnik: varuj se vender

hudo shiveti is upanja, de bosh frezhno umerl, sakaj tako upanje je njih veliko motilo, in sapeljalo, ker navadno je, de, kdor hudobno shivi, nesfrezhno umerje, kakor Bog po Modrim rezhe: *Terdovratnimu ferzu bo na sadnje hudo.* Šir. 3, 27. Zhe hozhesh frezhen biti, upaj terdno in shivi pravizhno, in bosh po boshji milosti frezhno umerl.

Sdihovanje.

Vem, o Gospod, de frezhna smert je pravizhniga shivljenja plazhilo, ktero si po svoji milosti obljubil, in ga bosh svojim pokornim otrokam dal. Shelim v' tvoji gnadi frezhno skleniti svoje shivljenje, ker vera me uzhi, de je to nar višhi; ne shivim pa kakor mi sapovesh, de bi dar frezhne smerti po tvoji milosti prejel, in sanafham se v' prihodno pokoro, defi vem, de zhas in gnada nista v' moji oblasti. Kaj mi bo pomagalo v' sadnji bolesni sakramente prejeti, zhe jih bom neperpravljen prejel? Sdaj se hozhem boljshati, in tebi flushiti, in v' tvoji flushbi stanoviten ostati; de ne bom v' svojih grehah umerl, ampak de v' tebi umerjem, in de me smert preseli v' tvoje kraljestvo. Amen.

Drugi rasdelik.

Veliko kristjanov se sanafha, de se bodo v' sadnji bolesni prav spovedali, in odpushtenje vsih svojih grehov dosegli. Ako bi se ravno vsih svojih grehov spovedali, ni vender sama spoved sa-

dosti v' odpuščenje grehov, ker sovrashtvo v' grehe mora biti is ljubesni do Boga, to pa ni v' gresnikovi oblasti. Zhe pravizhnik naglo umerje, zhe vtoni, ali je v' vojski ubit, ali ga strela ubije, in sakramentov ne prejme, on vendar frezhno umerje: hudobnik pa, ki je pokoro odlaschal, se boljshati ni hotel, in je v' nepokorshini do Boga terdovraten bil, teshko sadobi usmiljenje, zhe se ravno vidi, de se ponishuje in shaluje. Šveti Pavel pravi: *Nadloga in britkost (zhaka) dushe vsakiga zhloveka, kateri hudo dela.* Riml. 2, 9.

Premisli, o kristjan, kako samore bolnik vse svoje rezhi poravnati. Njegovo teló, ktero je polno bolezhin, moti dushe, ktera tudi veliko britkost terpi, in je neperpravna skerbeti sa svoje svelizhanje. Dokler je on sdrav bil, se je leno perpravljajl k' spovedi; malokrat se je spovedoval, in takrat morde na vides savoljo ljudi; kako se je spovedoval, ki je smiraj v' navadnih velizih grehih bil? Zhe je bil slabe vesti, svijazhniga serza, sapeljiviga govorjenja in pohujshljiviga shivljenja, kako more vse to vediti, povedati, in poravnati? Šlushnik je on bil gerde ljubesni, pohujsheval je svojiga blishniga, krivizhen je bil v' kupzhii, hudobnim je soper nedolshne pomagal, in se drugazhi ptujih grehov vdeleshil: kako more vse to in druge potrebre okolishine povedati, in kako vse poravnati, ker je smoten in malo zhafa ima? Gresnik, ki je v' lenobi shivel, je malo in slabo molil, s' samim telefam per sveti mashi bil, is

navade sakramente prejemal, in ima veliko drugih teshkih rezhi na vesti, in kako jih more v' bolesni popraviti, in vse svoje grehe is ljubeshi do Boga sovrashiti? Teshko, in desiravno mirno umerje, je vender malo upati: sakaj pokoj, ki ga hudobnik ima, kashe njegovo slepoto, ktera ga v' vezhnost spremlje. Neumnesh si tedaj, zhe is tiga upanja predersno shivish, in se prej ne spokorish. Premisli, kaj Bog po Davidu rêzhe: *Oni (hudobniki) se vedno v' serzu motijo, in ne posnajo mojih potov; sato sim v' svojim serdu persegel, de ne pojdejo v' moj pokoj.* Pf. 94, 10 — 11.

Sdihovanje.

O Jesuf! ti vesh, jest pa gotovo ne vem, kakoshne so bile moje dosdajne spovedi in obhajila; bojim se, in me vest pezhesh, ker sim premalo skerbel sebe posnati in boljshati. Kakshna bo s' menoj, zhe sim v' temi shivel, zhe sim se slabo spovedoval, bres potrebne perprave odveso prejemal, in toraj nepravizhen ostal? Pomagaj mi, ljubi Svelizhar! de vem, kaj in koliko sim tebi dolshan, de ti s' pravo pokoro sadostim, in de ne bom pokore do sadnje bolesni odlashal, sakaj takrat, po bolesni in skerbesh smoten, bom filno teshko pokoro delal, in bom she bolj tvoje gnade nevreden. Sdaj si hozhem prav persadjati svoje shivljenje boljshati, pohujshanje in krivizo popraviti, in po kershanfko shiveti, de ko me sadnja bolesen po-

tlazhi, prejemem sakramente v' svoje svelizhanje, in de bom svelizhan. Amen.

Tretji rasdelik.

Zhe ravno greslnik, kateri je terdovratno nepokoren bil Bogu, v' sadnji bolesni kashe veliko shaloſt v' svoje grehe, ſe jih ſpové, prejme ſvete ſakramente, ſdihuje v' Boga, kuſhuje podobu krishaniga Jeſufa, in drugazhi kashe, de je ſpreobernjen; je vender malo upati, de bi frezhno umerl. Vzhaſi ſe nad velizim greslnikom, ki je ſkoraj veſ zhaſ ſvojiga ſhivljenja hudobno ſhivel, obilniſhi ſnamnja pokore vidijo, ko nad drusiſm kriſtijanam, kateri je vedno ſluſhil Bogu: ſakaj ſpomin raſuſdaniga ſhivljenja tlazhi hudobnika, pravizhnik pa ima mirno veſt, in zhe ſe ravno nekoliko boji, ſe bolj ſanaſha v' boſhjo miłoſt. Kdor je pogosto premiſhljeval ſmert, in perpravljal ſe frezhno umreti, naj ſe ne preſtraſhi, ko ſe ſmert bliſha, in naj ſ' Davidam upljivo rezhe: *Bog bo mojo duſho od peklenſke oblaſti reſhil, kader bo mene (iſ ſvetá) vſel.* Pl. 48, 16. Hudobnik ſe ſilno ponihuje in ſhaluje iſ ſgolj ſtrahu, ker pojde pred pravizhniga ſodnika, in ſe ſaſluſheniga obſojenja boji.

Ljubi moj! ne vidna ſhaloſt, ali ozhitno ponishevanje, ampak pravizhno ſhivljenje je gotovo ſnamnje frezhne ſmertí. Premisli hudobniga kralja Antioha, in glej njegove ozhitne ſnamnja pokore, ktere ga niſo pred vezhnim pogubljenjem obvarovale. Šilno hudo je on delal, in

ko ga je pravizhni Bog s' nevarno bolesnijo udaril, je sposnal, de se mora Bogu podvrezhi; ker je Jude savoljo vere preganjal, jim je potem prijasno pifal; ker je tempelj boshji obropal, je obljubil, de mu hozhe prejslino zhasht poverniti; ker si je hudobno persadjal pravo vero pokonzhati: je obljubil, de bo on sam pravo vero osnanoval. Kaj bi bil Antioh dolshan vezh storiti? Vse to ni nizh pomagalo, ker ni bilo is ljubesni do Boga, ampak is sgolj strahu, de bi se bolesni snebil, ktera ga je filno nadleshevala. De so bile vse njegove snamnja pokore prasne, in vsi njegovi obeti sastonj, sveto pismo prizhuje, ki pravi: *Profil je ta hudobnesh Gospoda, po kterim ni milosti dosegel.* II. Mah. 9. Vidish tedaj, de le skasovati shalost in pokore, ali le is strahu shalovati ni sadoosti, ker se greslnik le po gnadi svetiga Duha spreoberne, in opravizhenje sadobi. Brodnik, kteri smezhe svoje ljubo blago v' morje, de ladjo polajsha in smerti odide, permoran to stori; in ravno tak je greslnik, ki se hozhe svojih grehov snebiti, kader je smert bliso.

De je pokora bolnikova slaba, in de so njegovi obeti prasni, kashe tudi to, de, zhe se hudobniki, ki so snamnja pokore v' nevarni bolesni kasali, osdravijo, se spet vernejo v' prejslne grehe, in shivé, kakor so prej shiveli. Ljubi moj! skerbi, in persadeni si sdaj opustiti grehe, in hude perloshnosti, in stori vse, kar ti per usmiljenim Bogu odpushenje sadobi: zhe se poboljslhasl in spokorish, dokler si mozhen in

sdrav, in v' tim stanoviten ostanesh, terdno upaj, de ti je Bog vse tvoje grehe odpustil; ako pa pokoro do nevarne bolesni odlashash, lahko de bosh ko hudobni Antioh nefrezhno umerl.

Sdihovanje.

Usmiljeni in pravizhni Gospod! ne sapusti me, ampak pomagaj mi s' svojo mogozhno gnado, de hozhem in storim, kar potrebujem v' svelizhanje; de sovrashim in se varujem, kar mi pomore v' nefrezhno smert. Sdaj in smiraj hozhem is ljubesni do tebe shalovati in pravizhno shiveti, de pogosto in vredno prejemam svete sakramente, in de ne bom v' sadnji bolesni sastonj shaloval. Daj mi veliko ljubesen do tebe, de is nje sovrashim in opustim grehe in grehov perloshnosti, de pravizhno shivim, in se zhedalje bolj posvezhujem, de, ko bo sadnja ura prishla, upljivo stegujem svoje roke k' tebi, in pridem v' narozhje tvoje milosti, de bi jo hvalil vekomaj v' nebesih. Zhista deviza in mogozhna pomozhniza Marija, prosi Jesusa sa-me, de vse to dofeshem. Amen.

XII. Premishljevanje.

Pravizhnika smert.

Pervi rasdelik.

Smert je zhloveku grenka, gresniku je strashna, pravizhniku pa ne, ker upa, de v'

bolji shivljenji pojde. Sveti Bernard pravi: *Smert je pravizhnim konez terpljenja in vrata v' frezhno shivljenje.* Sdajno shivljenje je polno nadlog, strahu, skušnjav in nevarnost, in kdor sheli dolgo shiveti, sheli dolgo terpeti: posvetnjaki shelé dolgo shiveti, in bi ne hotli nikoli umreti, ker so v' vidne stvari saljubljeni. Vzhasi tudi pravizhni shele dolgo shiveti, de bi samogli Bogu v' zhasť obilnishi delati, vedo pa, de sdajno shivljenje je vedna skušnjava, in se is serza radi podvershejo Bogu, kader jih is sveta poklizhe. Smert je pravizhnim vrata v' vezhno plazhilo, in oni radi umerjejo, ker vedo, de drugazhi ni mogozhe v' nebesa priti. *Blagor mertvim, kateri v' Gospodu umerjo. Od sdaj she rezhe (sveti) Duh: Naj pozhivajo od svojiga truda: sakaj njih dela gredo sa njimi.* Škriv. ras. 14, 13.

Šlushi Bogu is vse dushe, in bosh rad umerl. Svet bosh lahko sapustil, zhe ga sdaj neumno ne ljubish; zhe po nebeskim kraljestvu hrepenish, so ti vse posvetne dobrote in sladnosti soperne, in se bosh rad lozhil od sveta; telesne bolezhine, ktere te bodo lozhile od svetá, bosh lahka preterpel, zhe si sdaj poterpeshljiv, in zhe svoje teló rad pokorish; zhe sdaj Bogu v' zhasť shivish, bosh svojo bolesen, terpljenje in shivljenje veselo daroval Bogu. Šalomon pravi: *Pravizhnih dushe so v' boshji obsti, in smertno terpljenje jih ne bo doseglo.* Modr. 3, 1. Desi pravizhno shivish, bosh smertne britkosti zhutil, tvoja dusha pa, s' boshja

mozhjo polna, bo veselo terpela, kakor de bi tvoje telo bolezhin ne zhutilo, in bosh mirno saspal v' Gospodu.

Sdihovanje.

Ljubesnivi Jesuf! ki si mi s' svojo smertjo saflushil gnado, de bi s' njo lahko sveto shivel, in frezhno umerl, daj mi, de tebe, svojiga odrefhenika in sodnika, prijasniga najdem. Kaj bom takrat is tvojih ust slisfal, sodbo v' vezhno shivljenje, ali sodbo v' vezhno smert? O Gospod! hozhem si, kolikor mi je mogozhe, s' pomozhjo tvoje gnade persadjati pravizhno shiveti, de po tvoji milosti mirno in frezhno umerjem. Odpusti mi vse grehe, sdrushi me s' seboj s' saveso velike ljubezni, de te is vse dushe ljubim, in tebi s' polno voljo slushim: ohrani me potlej v' svoji gnadi, de ko pred te pridem, slislim is tvojih ust: *Pridi s' menoj v' nebesfko kraljestvo.* Amen.

Drugi rasdelik.

Sdajno shivljenje je vedno vojskovanje s' dusfnimi sovrashniki, kateri nas salasujejo, de bi pogubljeni bili. Svet je mesto terpljenja in nepokoja, kjer ni popolnoma miru, in vse rezhi so slabimu zhloveku v' skufhnjavo, in v' nefrezhno smert. Blagor kristjanu, kateri nadloge voljno preterpi, se serzhno vojskuje, in frezhno premaguje, ker *Bog bo obrisal solse njegovih ozhi: in smerti ne bo vezh, tudi ne shalova-*

nja...ker je pervo minilo. Škriv. ras. 21, 4. Šrezhen in frezhen vekomaj bo hlapez, kteriga gospod svestiga najde, ker mirno in frezhno umerje, in pojde v' nebefa, kjer ni skufhnjav, ne nevarnost, ne greha, ampak vezhni mir in vezhno veselje.

Ni odrezhi, de so tudi pravizhni v' skerbi, dokler so na svetu, njih upanje pa v' boshjo milost je veliko, in mirno umerjo. Šveta Katarina Šijenzhanka je malo pred svojo smertjo okoli nje postelje stojezhim rekla: *Veselite se s' menoj, ker is terpljenja grem v' mir.* Šveta Teresija je shalovala, ker je smert odlafhala priti, ker je shelela iti k' Bogu, in je djala: *O neusmiljena smert! ki morish tiste, kteri bi radi she shiveli, in pustish mene, ki bi rada umerla.* Šveti Pavel apostelj je jokaje rekel: *Kdo me bo reshil?* Riml. 7, 24. Šveti Pavel je shelel umreti, de bi se is sapeljiviga sveta reshil, in per Kristusu bil; sato je rekel: *Kristus je meni shivljenje, in smert dobizhek.* Filip. 1, 21.

Ljubi kristjan! nar vezhi frezha je to, zhe tako shivish, de frezhno umerjesh, to je, de si v' gnadi, kader te Bog is svetá poklizhe. Nesrezha ni, zhe mlad umerjesh, ker po smerti boljshi shivljenje sadobish: nesrezha je velika, zhe v' velikim grehu umerjesh; de pa ne umerjesh nesrezhno, ampak frezhno, bodi smiraj sdrushen s' Bogam: ker pa ni skoraj mogozhe bres vfiga madesha, in pregreshka shiveti, bodi savoljo vsih grehov, in tudi majhnih shaloften, in skerbno sbri-fuj s' dobrimi deli, kar se is zhloveshke slabosti sa-

dolshujesh per Bogu, de, ko umerjesh, pojdesh v' vezhni mir, kteriga je usmiljeni Bog svojim svestim slushabnikom obljudil. *Gospod je rekel: Veseli se, dobri in svesti hlapec! ... pojdi v' veselje svojiga Gospoda.* Mat. 25, 21.

Sdihovanje.

Gospod Jesus! tvojo neskonzhno milost sa-
hvalim, ki meni s' svojo smertjo upanje dajesh
srezhno umreti. Hvalim in sahvalim tebe, do-
brotljiviga odreshenika, de me nisi sapustil, ko
fim sapushenja in pogubljenja vreden bil. She-
lim tebe is vse dushe ljubiti, in bres vsiga greha
shiveti, de ko umerjem, me smert pred tvoje
oblizhje preseli, in de bom v' tvoji gnadi vter-
jen. Gospod! ti vse vesh, in ako bi te posihmal
rasshalil s' velikim greham, vsami me prej is
tiga sveta, ker raji umerjem, ko tebe, vezhno
dobroto, rasshaliti. V' tvojo neskonzhno milost
srozhim svojo dusho, ohrani jo bres greha, de
te sdaj in vekomaj hvali. Amen.

Tretji rasdelik.

Pravizhnih smert ni le terpljenja in skush-
njav konez, ampak tudi vrata v' veselje in vezh-
ni mir. Vsak zhlovek mora umreti, ker, zhe
ne umerje, saflusheniga plazhila ne doseshe, kte-
ro je Bog dobrim in hudim delam obljudil. Hu-
dobnik se boji umreti, ker se pogubljenja boji:
pravizhnik rad umerje, de gre v' vezhno vese-
lje. Sveti Hieronim je smerti rekel: *Ljuba moja!*

odpri mi vrata v' frezhno vezhnost. Šveti Karol Boromej je nekimu rokodelu ukasal mu podobo smerti s' slatim kljuzhem v' desni roki narediti, ker smert pravizhnim ljudem odpre vrata v' nebeshko kraljestvo. David je Boga profil, rekozh: *Ispelji mojo dusho is jezhe* (is jezhe mojiga telefa). Pf. 241, 8. Pravizhni Šimeon, ko je Jesusa v' svoje narozhje vsel, je shelel umreti, in je is serza rekel: *Sdaj spusti, o Gospod, svojiga hlapza v' miru.* Šveti Pavel je resnizhno rekel: *Shelim rasvesan, in s' Kristusam biti.* Filip. 1, 23.

Ljubi moj! shelje so te gorezhnih flushabnikov boshjih, ki so neradi na svetu, in umreti hrepené, ker svoje misli v' nebesih imajo, kjer Bog svojo zhaft rasodeva. Kdor hudobno shiví in ljubi svet, se boji umreti, ker je boshjiga sodnika hudo rasshalil, in dobriga plazhila ne upa. Zhe pravizhno shivísh, mislish in rezhesht po svetim Avgushtinu: *O sladka smert! hudiga si konez, in vrata v' vezhni mir.* Bere se v' zerkvenih sgodovinah, de, ko so neverniki nekiga kristjana na moríshe gnali, de bi ga savoljo vere vmorili, je on neisrezheno vesel bil. Vprashali so ga: *Kako samoresht vesel biti, ki gresh umret?* Odgovoril jim je: *Motile se, ker ne grem k' smerti, ampak v' vezhno shivljenje.* Kristjan! shivi tudi ti pravizhno, de, ko bo smert bliso, upljivo mislish, de pojdesht v' vezhno shivljenje. Zhe po Jesusovih naukih svesto shivísh, ti ne smert bo shivljenja odvse-la, ampak ga bo v' bolji premenila, ker poj-

desih v' nebesa, kjer se ne bošh ne dušhne ne telesne smerti bal vekomaj.

Sdihovanje.

O Bog! malo ali nizh fim ješt premíslil, de je srezhna tvojih flushabnikov smert. O ješt neumnesh! ljubil fim, kar me je gnalo v' vezhno smert, in opušhal, kar bi meni vezhno shivljenje saflushilo. Vem, de, zhe fim, ali nisim perpravljen, zhe se bojim, ali se branim, mi je umreti; zhe pa pravizhen nisim, ko umerjem, ne bom nikdar pravizhen, ampak nesrezhen vekomaj: profim te tedaj, o Gospod! de mi dafh gnado po tvoji sveti volji shiveti, de, ko umerjem, pridem v' tvoj pokoj. Shivel bom po tvojih sapovedih, to pa is ljubesni do tebe, de pridem v' tvoje kraljestvo, v' kraljestvo vezhne ljubesni. Amen.

XIII. Premíshljevanje.

Pravizhniga smert je mirna.

Pervi rasdelik.

Pravizhnih dušhe so na svetu s' Bogam sdrushene, in se rade lozhijo od svetá, de bi per Bogu bile. Ker ta resniza povsdiguje serze, je dobro, de je she enkrat ponovljena.

Svesti flushabniki boshji se mirno lozhijo od sveta, in pojdejo v' vezhni mir. Šovrashniki

našhiga svelizhanja shele, in si persadevajo umirajozhiga pravizhnika smotiti, Bog pa tiga ne perpušti, ker je vseh svojih slushabnikov svesti in vfigamogozhni pomožnik. Kader so Širski vojshaki mesto Dotan oblegli, de bi preroka Eliseja vjeli, se je prerokov hlapez, ko je nje ugledal, prestrašhil, in je rekel: *Jož, jož, jož, moj gospod, kaj bomo pozheli?* Elisej mu je odgovoril: *Ne boj se: sakaj s' nami jih je vezh, ko s' njimi.* IV. Kral. 6. Ravno to je umirajozhimu pravizhniku misliti: Marija, njegov angelj varh, in veliko drusih pomožnikov bo varovalo njega, svestiga boshjiga slushabnika, de premagan ne bo. Bog je po svetim Mihaelu premagal Luziferja in njegove tovarshhe, in ravno tako bo on po svojih slushabnikih premagal sovrashnike, kateri shele pravizhniga pogubiti. Šveti Abrosi pravi: *Kjer je vezhi nevarnost, ondi je pomozh obilnish.* Šveti Pavel sprizha: *Bog je svest, kateri ne bo pustil skushati vezh, ko premorete.* I. Kor. 10, 13.

Kristjan! svesto flushi Gospodu, in terdno upaj v' njegovo pomozh, s' ktero bosh pravizhno shivel, in mirno umerl. Pravish: *Kako bom mirno umerl, ker nekteri svesti slushabniki boshji so se bali umreti?* Odgovorim, de, zhe svesto flushish Bogu, te on ne bo sapustil. Šveti Bernard se je nekolilo bal, pa je premislil rane Jesufove, in upljivo rekel: *Tvoje rane, o Jesus, so moje upanje,* in je mirno umerl. Šveti Hilarijon se je tudi nekoliko bal, strah pa se je hitro v' upanje prevernil, in je rekel: *Dusha*

moja lozhi se; sedemdeset let flushish Bogu, in se bojish?

Porezhesh: *Greschnik sim, in se sa tiga voljo bojim.* Pravizhno je to, de se bojish, ker fi greschnik, ni pa she samujeno, in popraviti samoresh: prôfi Boga gnade, opulti grehe in grehov perloshnosti, sovrashi vse svoje slabosti is ljubeshni do Boga, stanoviten bodi, in usmiljeni Bog ti bo dal odpuštenje grehov, mirno in frezhno smert, ker je sapisano: *Zhe se krivizhnik spokori . . . bo gotovo shivel, in ne bo umerl.* Ez. 18, 21.

Sdihovanje.

Jesuf moj! kdaj bo zhas prishel, de bom rekel: *Tvoj sim, in tvoj bom vekomaj!* Dokler shivim, sim v' nevarnosti greshiti, tebe sgubiti, in se pogubiti: profim tebe, ljubiga gospoda in usmiljeniga Odreshenika, de me ne sapustish. Vem, de nisim tebe ljubil is vse dushe, de sim tebi nesvest bil, in tebe hudo rasshalil; sdaj pa po tvoji ljubeshnjivi pomozhi resnizhno voljo zhutim tebe is vfiga serza ljubiti, in tebi svesto flushiti. Povishaj v' meni ljubeshen, ktero do tebe imam, de te zhedalje bolj in bolj ljubim, de ljubeshen v' meni gospoduje, de vezh ne greshim, in de nad svojimi grehi stanovitno jokam. To sosebnô gnado po tvoji neskonzhni milosti upam, de potlej mirno umerjem, k' tebi pridem, in per tebi ostanem vekomaj. Amen.

Drugi rasdelik.

Pravizhniki in greslniki zhutijo smertne teshave, preden se dusha odlozhi, pravizhnikov bolezhine pa so s' notranjim veseljem polajshane. Greslniki, preden gredo v' pogubljenje, prezhutijo teshave, ker jih vest hudo pezhe, in strah prevsame: pravizhniki, preden v' nebela pridejo, prezhutijo nekoliko dobrot nebeshkiga kraljestva, ker jih vest veseli. *Pravizhnih dushe so v' boshji roki, in smertno terpljenje jih ne bo dosseglo.* Modr. 3, 1. Neki duhoven je malo pred smertjo rekel: *Vedil nisim, de je smert tako sladka.* Kardinal Baroni je svojimu sdravniku, ko je skoraj umiral, rekel: *Ne bojim se smerti, ampak jo shelim.* Sveti Ignazi, marternik, kateri je bil sverinam savoljo vere obsojen, je profil, de bi mu sveri ne persanesle, kakor sfer drusim marternikam, ker je shelel umreti.

Ljubi moj! de se smerti ne bosh bal, umiraj, in vedno perpravljen bodi pred boshjiga sodnika iti. Umirati smiraj se pravi vsimu hudimu posheljenju vstavljati se, strohljivimu svetu odmreti, de ne ljubish, kar vidish, ampak de ljubish nevidniga Boga, in de hrepenish po dobrotah njegoviga kraljestva. Vedno umirati se pravi, de ne mislish, ne sodish, in ne shivish po sheljah svojih pozhutkov, ampak po naukih Jesusovih: bodi, tako rekozh, shiv mertev, de per Bogu shivish vekomaj. Sveti Pavel ravno to v' Gospodovim imenu sapoveduje, rekozh: *Grehu ste odmerli, shivite Bogu v' Kristusu*

Jesufu. Riml. 6, 11. Zhe tako shivish, imash snamnje nad seboj, de bosh frezhno umerl, in de bosh v' fhtevilo isvoljenih prishel. Sveti Pavel sprizha: Ktere je (Bog) prevedil, (de bodo svelizhani) je tudi prej odlozil, de bi podobi njegoviga Sina enaki bili. Riml. 8, 29. Zhe po Jesufu shivish, se ne bosh smerti bal, in zhe te bo ravno strah obshele, bo Bog tvoja pomozh, in bosh v' njem umerl, ker on svojih flushabnikov ne sapusti.

Sdihovanje.

O vezhna dobrota, moj Bog in Gospod! sakaj sim jest tebe sapustil, in svojo dusho filil v' vezhno pogubljenje? Nesrezhne smerti in vezh-niga pogubljenja sim prosto voljno kriv, ker sim v' tebe hudo gresnil: sdaj se k' tebi vernem, in hozhem tebi samimu flushiti. Moj dober sklep je is tebe, in upam toraj, de ga bosh frezhno speljal. Usmiljeni Bog! kar si v' meni s' tvojo gnado sazhel, dokonzhaj, de se popolnoma spreobnem, in tebi samimu flushim, de, ko umerjem, me vest veseli, de v' tebi saspim, in per tebi shivim vekomaj. Daj mi, ljubesnjivi Gospod! kar shelim in profim, po saflushenji svojiga edino-rojeniga Sina, Jesufa Kristusa, mojiga in vsih ljudi dobrotljiviga Odreshenika. Amen.

Tretji rasdelik.

Kdor pravizhno shivi, mirno umerje, ker je njegovo shivljenje vedno perpravljanje k' frezh-

ni smerti. Sveti Tomash Vilanovljan pravi: *Zhe smert najde zhloveka spijozhiga, ga slezhe, umori, in vershe v' bresen: zhe pa smert najde zhloveka zhujezhiga, mu veselo osnanilo pernese: Pridi k' shenitnini svojiga Gospoda v' nebeshko kraljestvo.* Resnizhno je, de zhe smert pride lenimu kristjanu ko tat, ga umori in mu odvsame vse, to je, zhaš se spokoriti, blago in drugo, in ga vershe v' vezhno pogubljenje, kjer ni upanja vekomaj: zhe smert pride pravizhni-
mu kristjanu ko tat, ga perpravljeniga najde, njegovo shivljenje premeni v' bolji shivljenje, in on upljivo pojde pred boshjiga sodnika, in po sodbi v' nebeshko kraljestvo.

Kdo ve, porezhesh, zhe bom jest tako frezhen? Odgovorim: Premisli svoje shivljenje, in po njem vesh, zhe bosh, ali ne bosh frezhen: premisli in presodi svoje shivljenje po naukih Jesusovih. Zhe gorezhe in stanovitno molish, in hrepenish po gnadi boshji; zhe skerbno poslushash, ohranjuesh in premishljuesh boshjo besedo, in po nji shivish; zhe zhujesh, in premagujesh svoje hude shelje; zhe vedno gledash po uzheniku Jesusu, shivish Bogu v' zhašt, in vse svoje dela obrazhash v' svelizhanje; zhe si smiraj shalošten svojih grehov, in si vedno persadevash zhedalje bolj posvezhevati svojo dusho: bosh frezhen, ker bosh v' gnadi boshji umerl, in bosh v' gnadi vterjen vekomaj. Zhe nisi ti-
ga storil, stori, ponishaj se, in prôsi:

Sdihovanje.

O Jesuf! premagaj in permoraj moje terdo in merslo serze s' mogozhno sladnostjo svoje gnade, de ga odtergam od neumne ljubesni do stvarí, in tebe, vezhno dobroto in lepoto, zhes vse drugo ljubim, de ne bom, kakorshin fim bil, nesvest in nehvalessen tebi, svojimu dobri-mu gospodu. Moja popazhena, in hudobna natora se brani k' tebi, o Gospod, ker hrepení po prepovedanih rezheh, in jarm tvojih sapoved sovrashi, ker po nesrezheni teshi hudiga posheljenja fili v' greh, in v' vezhno pogubljenje. Vfigamogozhni sdravnik! osdravi me, in me sdraviga ohranuj, de sovrashim hudo, in se ga vatujem, de ljubim dobro, in se ga dershim, de te ne bom posihmal shalil, ampak tebi flushil in v' tebi umerl. Amen.

XIV. Premishljevanje.

Bolesen v' svoje svelizhanje obrazhati.

Pervi rasdelik.

De bolesen flushi v' svelizhanje, je potrebno bersh v' sazhetku Boga iskati s' shalostnim serzam, to je, prositi Boga gnade prave pokore in serzhne poterpeshljivosti, premisliti svoje pretezhenó shivljenje, sovrashiti vse svoje grehe, popraviti vse krivize, in tako perpravljati se sve-te sakramente vredno prejeti. Bolesen naf opo-

minja, de smo umerjzhi, in de naj se perpravimo v' vezhnost; kjer je nashe stanovitno prebivanje. Bog nam poshilja bolesen, de nas ponishuje, de teló pokorí in de bolno teló napelje dusho iskati Boga. Sveti Basili poterdi to, rekozh: *Telo je po bolesni udarjeno, de se dusha ponishuje, in de je osdravljena.* Zhe se tako sgoti, je resnizhno, de je telefna bolesen dushi v' svelizhanje.

Ljubi moj! ne odlashtaj do sadnjiga svoje dushe perpraviti, in sakramentov prejeti. Vedi, de ti bo bolesen veliko losheji, zhe tvoja dusha mozh dobiva po kerstanskim perpravljanji in po svetih sakramentih. Sdravnik, domazhi in priyatli skerbe tebe s' ljubesnjam opominjanjem podpirati, njih besede ti pa ne pridejo do serza, ako te vest pezh; potrebno je tedaj, de se sprijasniš s' Bogam, in de duhovne pomozhi ishesht per njem.

Zhe ravno ni tvoja bolesen bersht nevarna, je lohka potlej, in toraj predersno ne upaj v' svojo mozh. Ako ravno si dolgo bolan, te bo vender morde nagla smert sadela, zhe odlashtast sakramente prejeti, ker smert je nagla, ako neperpravljen umerjesht. Zhe le sa svoje teló skerbisht, in odlashtast svojo dusho s' svetimi sakramenti oskerbeti, bosh morde nesaveden, ali smoten, ali bres potrebne perprave prejel sakramente, ali pa bres njih umerl. Smiraj bodi zhiste vesti in v' gnadi boshji; ker pa ni popolnoma zhistiga zhloveka, stori v' bolesni, in bersht ko sbolist, kar je prerok Isaija kralju Ezekiju rekel:

Ofkerbi svojo hiſho, ker boſh umerl. Isaj. 38, 1. Ofkerbi svojo duſho, ko bi gotovo vedil, de ſe osdravil ne boſh.

Sdihovanje.

O moj Bog! ſhivljenje moje je kratko, in ſmert ko tat pride, ker nje zhaſa in ure ne vem; nesnano mi je tudi, zhe bom dolgo ali malo zhaſa bolan; proſim tedaj, de mi daſh gnado, dokler ſim sdrav, ſpokoriti ſe, de odpuſthenje grehov po tvoji veliki miloſti ſadobim. S' pomozhjo tvoje gnade terdno obljubim, de bom svojo duſho ſmiraj perpravljeno imel, de pred te, pravizhniga ſodnika, neprepravljene ne pridem. Obljubim tudi, de ſe bom berſh, ko me boſh s' bolesnijo obiſkal, ſkerbno perpravil, in ſvete ſakramente prejel, de me ozhiſtiſh in ſvelizhaſh. Odpuſti mi, uſmiljeni Goſpod! mojo prejšnjo lenobo, daj mi gorezhof, potrebno perpravo k' ſvetim ſakramentam in vſe, kar potrebujem, de ſdaj, in v' ſadnji bolesni vredno prejmem Jeſufa v' ſaſtavo vezhniga ſvelizhanja. Amen.

Drugi rasdelik.

De bolesen fluſhi v' ſvelizhanje, je poterpeſhljivoſt potrebna. Bog jo ſapoveduje po Moſdrim, rekozh: *Vſe, kar ſe tebi pergodi, ſprejemaj: preterpi bolezhine, in v' ſvojim poniſhevanji bodi poterpeſhljiv. Šir. 2, 4.* Nepoterpeſhljivoſt je huji od hude bolesni, ker bolesen

shkoduje telesu, nepoterpeshljivost pa shkoduje dushi in tudi telesu. Nepoterpeshljivost je shkodljiva dushi, ker jo stori nepokojno, in ji odvsame saflushenje per Bogu: ona je tudi telesu shkodljiva, ker perdeva tesho njegovimu terpljenju.

Kristjan! neumnesh bi bil, ako bi svoje bolesni ne preterpel voljno, ker si s' nepoterpeshljivostjo ne pomagash, temuzh si shkoduješh, ker svojo dusho in svoje telo huje terpinzhish, in se sadolshish per Bogu. Šveti Pavel opominja: *Poterpeshljivost vam je potrebna, de boshjo voljo storite, in obljubo (vezhniga svelizhanja) dofeshete.* Hebr. 11, 36. Poterpeshljivost je vsm ljudem, sosebno pa bolniku potrebna, ker, zhe je nepokoren Bogu, kako samore svete sakramente vredno prejeti in frezhno umreti?

De bosh vselej, in sosebno v' bolesni poterpeshljiv, vedi, de te usmiljeni in pravizhni Bog savoljo tvojih grehov pokori in terpinzhi, de se tvoja dusha osdravi. Ne posabi tedaj, de ti je Bog bolesen poslal, ker je usmiljen in pravizhen, de njega ishesh, se odpovesh svetu, njemu sadoštujesh, in se perpravljash frezhno umreti. Bog pokori tvoje teló, ker si ga neumno ljubil, in savoljo njega velikokrat greshil: voshi tedaj svojimu telesu saflusheno pokorjenje, ker je teló dushe skufhnjavez, in je greshniga veselja deleshno bilo.

De bosh sdaj, in sosebno v' bolesni poterpeshljiv, svoje grehe premisli, savoljo katerih si hujshiga pokorjenja vreden. Premisli tudi ne-fkonzhne bolezhine svojiga savoljo tebe krisha-

niga Odrefhenika. Glej terdo posteljo, na kateri on perbit visi, in ne godernjaj, zhe tudi ti nekoliko terpish. Vse tvoje bolezhine so majhne memo Jesufovih bolezhin, in se potoshish, de preveliko terpish? Premisli teshave devize Marije, bolezhine svetih marternikov, in terpljenje drusih svetih, de se voljno podvershes Bogu. Zhe si dolgo ali malo zhafa bolan, zhe malo ali veliko terpish; preterpi voljno, de storish, kar ti Bog po Modrim sapove, rekozh: *Moj sin! ne saversi gospodoviga svarjenja* (pokorjenja), *in ne obupaj*. Prid. 3, 11. V' poterpeshljivosti bo di stanoviten, in ne obupaj, zhe ravno veliko ali dolgo terpish; ker Bog ljubi tvojo dusho, in on ve, kakshniga terpljenja si vreden in potreben.

Sdihovanje.

Usmiljeni Jesus! kakshna bo s' menoj v' bolesni, ki fim sdaj v' vsakdanjih majhnih nadlogah nepoterpeshljiv? Po tebi, svojim nebeskim uzheniku in krishanim Odrefheniku, se jest kristjan imenujem, in branim se po poti tvojiga teshkiga krisha hoditi? Hodish ti, kralj in poglavar marternikov, pred menoj s' teshkim krishem obloshen, in kervave stopinje sa seboj pushash, jest pa terpeti nozhem? Ti, nedolshni Gospod, si smertne britkosti prestal na krishi is ljubeshni do mene, in jest, velik greschnik, sovraschim terpljenje? Odpusti mi, Gospod, greh moje nepoterpeshljivosti, in dajaj mi gnado vse krishe in teshave voljno preterpeti, de se terpljenja pervadam, in de bom v' prihodni bolesni, in

tudi v' smertnih britkostih poterpeshljiv savoljo tebe, de bom vselej tvoji sveti volji pokoren, in prejmem poterpeshljivim obljubljeno plazhilo. Amen.

Tretji rasdelik.

De bolesen flushi v' saflushenje in svelizhanje, je pokorshina potrebna, to je, de se bolnik podvershe Bogu, in sprejme, kar mu on dati hozhe, sdravje, ali smert. Modri pravi: *Shivljenje in smert je is Boga*. Šir. 11, 14. Ref je to, shivljenje in smert je v' boshji oblasti, ne pa v' zhlovekovi, in nihzhe se ne more njegovi volji vstaviti. Kdor po shivljenji hrepeni, se ne bo savoljo tiga osdravil, ampak zhe mu Bog sdravje da; in kdor se umreti boji, ne bo savoljo tiga smerti odshel, ako je boshja volja, de umerje.

Ljubi moj! bodi timu potrebnimu nauku pokoren, de si voljen shiveti, ali umreti, kakor Bog hozhe, ker, zhe ravno soper njegovo voljo mislish, se bo vender sgodilo, kar Bog hozhe; ti se pa s' svojo nepokorshino sadolshish per njem. Šhe eno je tebi potrebno, de se ne navelizhash terpeti, in si ne voshish smerti, ker ti je dolga bolesen nadlesna.

Defi lih ne smesh nepokorno hrepeneti po sdravji, ti je vender perpusheno, dobre in potrebne sdravila jemati. *Spofштуj sdravnika sa potrebe voljo: sakaj Narvishi je njega vstvaril*. Šir. 38, 1. *Narvishi je is semlje sdravila vstva-*

ril, in rasumen zhlovek se jih ne brani. Šir. 38, 4. Ko sdravila jemlješ, in profiš Boga te osdraviti, podversi se njemu, in rezi: Sgodi se meni, o Bog, kar ti hozeš, in kar vesh, de mi bo v' svelizhanje. Ti ne vesh, kaj je tvoji duhi bolji, zhe shiveti, ali umreti; Bog pa ve, in on je tvoj usmiljeni ozhe, sanesi se tedaj v' njegovo milost.

Kadar te bolesen obishe, stori vse, kakor de bi vedil, de boš gotovo umerl: ofkerbi svojo hišo, svoje otroke in domazhe; zhe si komu dolshen, ali so drugi tebi dolshni; zhe imaš na vesti kako krivizo, ali kaj drusiga, poravnaj vse, de po tvoji smerti smeshnjav ne bo, in de ti v' vezhnosti ne terpiš. Šosebno se pa perpravi, svete sakramente prejeti, in stori vse, de mirno in frezhno umerješ.

Sdihovanje.

Vfigamogozhni Bog! tebi sim, zhe hozhem ali nozhem, zhe sim shiv ali mertev, podvershen, ker godi se tvoja vfigamogozhna volja v' nebesih in na semlji, in se ji nihzhe vstaviti ne samore: zhe se pa tvoji sveti volji vstavim, greshim. Ker sim te resnize preprizhan, hozhem tvojo sveto voljo v' vsm spolnovati; v' frezhi in nesrezhi, v' shivljenji in smerti bom tvoji sveti volji podvershen. To mislim, ali moja natora je popazhena, in moja volja nestanovitna; sato prosim tebe, o Gospod, podversi svoji sveti volji mojo hudobno voljo, de ji bom vselej pokoren, de se pokorshine per-

vadim, in de bom tudi v' bolesni tebi podver-
shen, in de bo, kar bom terpel, v' moje sve-
lizhanje. Amen.

XV. Premisłljevanje.

Kako se perpravljati k' smerti.

Pervi rasdelik.

De je potrebno se k' smerti perpravljati, vsaki vernik ve; ker veruje, de bo po smerti pravizhna sodba, de dušha ne umerje nikoli, in de bo dušha po srezhni ali nesrezhni smerti, srezhna ali nesrezhna vekomaj. Veliko krist-
janov nekeršhansko shivi, ker posabijo smert in kar bo potlej, to je, pravizhno sodbo in saflusheno plazhilo. Dovoljenje v' greh je is posabljiivosti napovedane smerti, po dovoljenji v' greh je lahko nesrezhna smert, in po nesrezhni smerti bo nesrezhna vezhnost.

Eni hudobno shivé, ker upajo v' sadnji bolesni spovedati se, odveso dobiti in popravi-
ti vse; to misłiti je silno nevarno, ker sadnja bolesen je zhaš nadloge, nepokoja in strahu. *Opravizhuj svojo dušho. Pred smertjo delaj pravizo.* Šir. 14, 16 — 17. Vlak naj se prej perpravi srezhno umreti, perpravi naj se s' vsimi sapovedanimi dobrimi deli, de bo po smerti v' srezhno vezhnost shel.

Kristjan! perpravljaj se k' smerti s' svetim shivljenjem: perpravljaj se resnizhno, in ne obetaj le, ker nerodovitne shelje in prasni obeti te ne bodo nesrezhne smerti reshili. Gospod je devize neumne imenoval, ktere so shle olja sa svoje svetila iskat, ko je shenin prishel. Kader so one nasaj prishle, so nashle vrata saperte; terkale so in profile: *Gospod, gospod! odpri nam.* Odgovoril jim je: *Resnizhno vam povem, ne posnam vas.* Mat. 24. Taka se godi tudi tistim, kateri odlashajo perpravljati se k' smerti s' sapovedanimi dobrimi deli: varuj se te velike nelrezhe.

Bojish se nesrezhne smerti, ker ti vera sprizha, de je to nar vishi nesrezha, pa se ne perpravljash srezhno umreti. Vesh, de so svetniki boshji modri bili, ki so se smiraj perpravljali k' smerti; sakaj pa ti enako ne storish? Štori tedaj, kar bosh v' sadnji uri shelel, in kar bosh per sodbi potreboval, de bosh srezhen vekomaj.

Sdihovanje.

O Bog! ako bi bil prej umerl, ker fim v' grehih in v' hudih perloshnostih shivel, kje bi bil? V' peklu bi bil, kjer je vse hudo vekomaj. Sahvalim te, de si me persanesljivo zhakal, in profim te, de mi dasz svitlobo, po kateri vem svojo veliko hudobo v' tebe, vfigamogozhniga in usmiljeniga Gospoda. O Jesus! ki si same na shpotljivim krishi umerl, de bi jest ne umerl vekomaj; odpusti meni, hudob-

nimu in nehvaleshnimu kristjanu, in ne perpušti, de bi moja dušha pogubljena bila, sa ktero si vso svojo sveto kri dal. Po saflushenji svoje grenke smerti mi daj ljubesen do tebe, sovrashtvo v' grehe, odpušhanje mojiga veliziga sadolshenja, štanovitnost v' dobrim in vezhno shivljenje. Amen.

Drugi rasdelik.

Ker je vřim ljudem umreti, in ker bo po smerti pravizhna sodba in vezhno plazhilo, ni prav v' grehu shiveti, in je nevarno odlashtati pokoro; ampak potrebno je perpravljati se k' smerti. Blagor kristjanu, kteriga smert v' gnadi boshji najde, ker pojde v' nebeshko kraljestvo: gorje zhloveku, kteriga smert najde v' velizim grehu, ker bo vershen v' pekel, in bo preklet vekomaj.

Ljubi moj! klezhé pred krishanim Odrešhenikam ponishno prôfi gnade, de njega in sebe sposnash; s' gnade pomozhjo sovrashi vse grehe svojiga shivljenja in boljshaj se. Premisli vse léta svojiga shivljenja po naukih Jesusovih, in škerbno se perpravi vse svoje spovedi ponoviti in popraviti, ako ti tvoje hudo shivljenje sprizha, de si morde nevredno prijel svete sakramente. Vprashaj in vbogaj svojiga navadniga spovednika, in ne posabi, de se morash pravizhno presoditi, ker vesh, de bosh vsigavednimu in pravizhnimu sodniku odgovor dajal. Isšeni is serza vso ljubesen do greha in do hudih

perloshnost, vso jeso, sovraštvo, nevoshljivost, lakomnost, in kar je drugiga hudiga: zhe si bil blishnimu shkodljiv s' tatvino ali krivizo, s' opravljanjem ali obrekovanjem, s' pohujshanjem ali drugazhi, sovrashi in popravi vse to, kolikort ti je mogozhe. Zhe v' tim kako teshavo ali teshkost najdesih, prôsi Boga pomozhi, in serzhno stori, kar si dolshan, in ne odlashaj; zhe ne, ne bosh morde tega popravil nikoli, in tvoja hudobija bo morde ostala nad teboj vekomaj. Premisli, kaj sveti Gregor papesih pravi: *Kdor se spokoriti nozhe, kader mu Bog gnado ponuja, bo potlej saftonj profil.*

Škleni tudi, de se bosh vsih perpomozhkov poslushil, kateri so tebi v' svelizhanje potrebni. Rad hodi k' sveti masih, de Jesusa nebeshkimu Ozhetu darujesh, in de ti je milostljiv savolj njega: sheljno poslushaj besedo boshjo, de zheldalje bolj vesh svoje kershanske dolshnosti, in de vesh, kaj si Bogu, sebi in blishnimu dolshen: stanovitno môli, de boshjo pomozh zheldalje obilnishi dobivash: perporozhuj se mogozhni in usmiljeni pomozhnizi devizi Marii; perporozhaj se tudi drusim svetnikam: zhuj nad seboj, de te kaka huda shelja ne smoti, in varuj se hudih perloshnost, de stanoviten ostanesh v' dobrim: vse pa v' ljubeshni stori, ker *spolnovanje sapoved je ljubeshen.* Riml. 13, 10.

Zhe to storish, je nad teboj snamnje, de se resnizhno perpravljash k' smerti, in de bosh frezhno umerl. Ne ustrashih se terpljenja, kteriga najdesih v' boshji flushbi, ker ti bo zheldalje

lashje; skufhal bosh, koliko de je Gospod sladak, in bosh veliko plazhilo prejel. Veliki mir, ki ga bosh v' boshji slushbi vshival, ti bo slajshi od vseh pozbutnih dobrot, in ko se bo smert blishala, bosh poln veliziga sladkiga upanja, ter bosh frezhno umerl.

Sdihovanje.

Gospod! sahvalim te savoljo svetlobe, ktero mi dobrotljivo dasih, in desiravno fim nesrezen savoljo svojiga veliziga sadolshenja per tebi, upam vender, de bom srezen, ker shelim poravnati vse, kar te je shalilo, in ker si ti neskonzhno usmiljen s' mano. Šlep fim bil, in fim slepo hodil po poti pogubljenja, hozhem pa s' tvojo pomozhjo po poti svelizhanja hoditi, ktero mi Jesus s' sgledam in s' besedo kashe. Ker mi to dobro misel dasih, upam de me ne bosh sapustil, ampak de mi bosh pomagat; to pa napolni moje serze s' velikim veseljem, in upanje v' tvojo milost me perganya spokoriti se, de se k' smerti perpravljam, in de bom, ko ona pride, perpravljen. Shelim tebe zhedalje bolj ljubiti, o Gospod! in svoje grehe is ljubeshi do tebe zhedalje bolj sovrashiti hozhem, de po tvoji milosti frezhno smert doseshem. Amen.

Tretji rasdelik.

De se vsak kristjan k' smerti perpravlja, naj stori vse, kar je bilo rezheniga, in zhe je nekeshansko shivel, naj ponavlja vse svoje spove-

di, de sadobi odpushtenje vseh svojih grehov, in de potlej stanovitno shivi po vseh dopadljivosti boshji.

Ljubi moj! ponovljenje svojih še opravljenih spoved ti je potrebno, zhe si bil v' poglavitnih reznizah katoliške vere in v' dolshnostih svojiga stanu prostovoljno neveden: zhe si bil v' hudih navadah, ali v' hudih perloshnostih dolgo zhasa, ni mogozhe verjeti, de bi se bil prav spovedal: zhe si vezh zhasa bil v' sovrashtvu soper blishniga, ali bres ljubeshni do Boga: zhe si pogosto smertno greshil, ali svoje grehe prostovoljno samolzhal, ali po navadah neumniga sveta shivel, je gotovo, de se nisi prav spovedoval, ker si v' ljubeshni do greha svete sakramente prejemal. Šveti Ambrosi pravi: *Nekteri kristjani s' opravljeno spovedjo vesele hudizha*. Resnizno je to, ako je spoved bres poboljsanja in grevenge opravljena: in huje je she, zhe je vezh spoved nevredno opravljenih.

Ker vesh, de bosh boshjimu sodniku od vfiga svojiga shivljenja odgovor dati mogel, ponavljaj vse slabo opravljene spovedi; popravi pa svoje spovedi ne le s' besedo, ampak veliko bolj s' skerbnim premishljevanjem, s' gorezhimi proshnjami, s' velikim sovrashtvam v' grehe savoljo Boga, s' stanovitnim poboljsanjem, s' vednim pokorjenjem. Zhe se skerbno sprashash, in se svojih grehov na tanko spovesh, drusiga pa ne storish, ostanesh kar si bil, greshnik, in vezhiga pogubljenja vreden. Šveti Gregor papesih prav pove: *Kaj greshniku pomaga, de svoje grehe odkrito pove, ako spokorjen ni?* Kteri bolnik

se je osdravil le sato, ker je svojo bolesen povedal, ali svojo rano pokasal? Ravno to je grešnikam rezhi, katerih pokora je v' golih besedah.

De se bosh k' smerti in k' pravizhni sodbi boshji perpravljaj, opusti vse hudo, in stori vse dobro po svetih naukih Jesufovih: de si pa ne raslagash sapoved po svojim posheljenji, isvoli si modriga spovednika, in ga svesto bogaj, de po kershansko shivish, in se k' smerti perpravljash, in de si, ko ona pride, resnizhno perpravljen.

Sdihovanje.

O Jesuf! vfigavedni in pravizhni sodnik! obfojenja fim jest vreden, ker nisim po tvojim svetim evangeliu shivel; de pa mene, hudobniga hlapza, po saflushenji ne obsodish, daj mi po svoji veliki milosti gnado prave pokore. Milosti nisim vreden, ali ne poverni mi po mojim saflushenji, in ne obsodi dushe, sa ktero si smertne britkosti preterpel. Malo zhafa bom shivel, in nozhem po svojim posheljenji ali po navadah svetá shiveti, ampak po tvojih svetih naukih. Shal mi je, de te nisim ljubil, temuzh te rasshalil; hozhem pa majhin zhaf svojiga shivljenja tebi shiveti, de per tebi shivim vekomaj v' nebeskim kraljestvu. Amen.

XVI. Premišljevanje.

Po poti pravizhnosti hoditi, de frezhno umerjemo.

Pervi rasdelik.

Pot pravizhnosti je shivljenje po vseh sapovedih, ker bres spolnovanja sapoved ni pravizhnosti. Pot pravizhnosti ni lohka, in ni nemogozhna, in kdor s' pomozhjo gnade ljubi Boga, samore premagovati vse sapeljivosti in vse teshkosti. Pot, ktera pelje v' svelizhanje, je ref teshavna, pa ona le mehke dushe strashti, ktere so po spazheni ljubeshni do stvaru omamljene. Kdor se s' pomozhjo gnade resnizhno podvershe sapovedam, in njih jarm nosi, se poti pravizhnosti pervadi, ter lahko in veselo shivi po vsi volji boshji. Šveti Peter pravi: *Rafete v' svelizhanje, (in lahko bote), ako ste vender pokušili, de je Gospod sladak.* I. Pet. 2, 3.

Ljubi moj! zhe je tvoja pamet sadershana, in ne umesh, kar je boshjiga, ampak kar pozhutki shelé, si grosno nefrezhen, ker ne velh dushniga veselja, ktero pravizhnost daje, in sanizhujesh nje, kteri po poti pravizhnosti hodijo. Šveti Pavel pravi: *Ko shalofni (smo), ali vender vselej veseli.* II. Kor. 6, 10. To je, neumnim se sdi, de smo shalofni in nefrezhni, ker veliko terpimo, pa ni ref, ampak smo smiraj veseli v' vseh nadlogah. Omamljene in posvetne dushe tiga ne rasumejo, ti pa jim ne bodi enak, flushi Bogu, in bosh duhovniga veselja poln,

in bošh frezhno umerl. Zhe se rasedano vese-
ljujesh, bo tvoje greslino veselje s' shaloštjo na-
meslano, in bo tvoje kratko veselje v' vezhno
shalost prevernjeno; zhe se pa pokorish, in pre-
magujesh svoje hude shelje, bošh v' duhu vesel,
in bo tvoje kratko terpljenje v' vezhno veselje
preoburnjeno. Greslnik, ko se smert blisha, je
zhedalje nepokojnišhi; ti pa, ako Bogu svešto
slushish, bošh zhdalje mirnišhi, ker upash,
de bo smert konez terpljenja, in vrata v' vezh-
no veselje.

Ako bi tudi po poti pravizhnosti veliko ter-
pel, je tvoje terpljenje majhno in kratko memo-
veliziga in vezhniga plazhila, ktero Bog svojim
svestim slushabnikom daje. Porezhesh: Kdo ve,
zhe bom frezhno umerl, ako ravno si persade-
vam po poti pravizhnosti hoditi? Neumnesh!
sakaj to praviš? Zhe hudobno shivish, in hu-
dobe ne opuštish, bošh gotovo pogubljen: zhe
si pa persadevalsh pravizhno shiveti, terdno upaj,
de bošh frezhno umerl in v' nebela shel, ker
Bog te ne bo sapuštill. Modri pravi: *Kdo je v'
njegovih sapovedih ostal, in je sapušten bil?*
Sir. 2, 12.

Sdihovanje.

Moj ljubi Jesus! vem de prava pot pra-
vizhnosti v' vezhno svelizhanje je ona le, kte-
ro si ti s' isgledam in besedo uzhl, in vem
tudi, de, zhe po drugi poti hodim, bom sašhel,
in v' vezhno pogubljenje prišhel. Vem vse to,
pa hudiga vender ne opuštlim, in dobriga ne

storim: kakšna bo tedaj s' menoj, ko se bo moja duša odlozhila, in pred tebe, pravizhniga sodnika, prishla? Usmili se me, dobrotljivi Gospod, in daj mi gnado pravizhno shiveti, de ti dopadem, in frezhno umerjem. Tebi, svojimu Odresheniku, podvershem vso svojo voljo tvoj sveti evangeli bo moje premishljevanje in moj vodnik, de ne sajdem, ampak po poti pravizhnosti hodim, in frezhno umerjem. Amen.

Drugi rasdelik.

Po poti pravizhnosti hoditi je potrebno, de frezhno umerjemo, in pravizhno shiveti je s' pomozhjo gnade boshje mogozhe. Kdor premisli vse dolshnosti, ktere je spolnovati dolshen, in svojo veliko spazhnost in nesmoshnost, skoraj obupa, kar ni prav. Sapoved je veliko, zhlovek je slab, nevednost, posheljenje, hude perloshnosti, pohujshanje in drugo hudo je zhloveku vedna skushnjava in perloshnost v' grehe: zhlovek lahko gresli, de ne ve kdaj, in tudi kadar misli prav storiti: kdo bo tedaj (pravijo) flushil Bogu po vsi njegovi volji, in kdo bo svelizhan?

Ljubi moj! ne obupaj savolj tiga. Uzhenzi Jesufovi, ko so njegove ojsre nauke poslushali, so prestrasheni savpili: *Kdo samore svelizhan biti?* Jesus jim je odgovoril: *Kar je ljudem nemogozhe, je Bogu mogozhe.* Luk. 18, 26 — 27. Ravno to je tebi rezhen, de ne obupash, ampak de profish Boga gnade, in de si s' njo per-

sadevalh po poti pravizhnosti hoditi, de bosh svelizhan. Zhe obupash, je snamnje de si besednik svojiga hudiga posheljenja, kteriga mozh povishujesh, de bi mu slepo flushil, in svoje grehe isgovoril; ali je snamnje, de si maloverniga serza, ali de nifi nikoli flushil Bogu, in sato mislish, de je njegova flushba nemogozhna.

Ref je, de sam is svoje mozhi ne samoresh, s' Bogam pa lahko, in toraj prôsi njega de ti pomaga, in pomagat ti bo, ker je usmiljen in svest. Šveti Pavel je filno veliko dolshnost in opravkov imel, in je vender djal: *Vse samorem v' njem* (v' Bogu), *kteri me mozhniga stori*. Filip. 4, 13. Porezhesh: *Imam tolikanj skushnjav, smot, skerbi in opravkov, de me sadershuje po poti pravizhnosti hoditi, in kako bom svelizhan?* Zhe je to ref, stori, kar ti sdaj povem. Vse nepotrebne smote in opravke opusti, in delaj le, k' zhemur tebe vera in dolshnosti tvojiga stanu veshejo. Zhe veliko skushnjav imash, obilno moli, zhuj nad seboj, varuj se hudih perloshnost, vojskuj se serzhno, in bosh premagavez.

Terdno skleni, de se hozhesh k' smerti perpravljati, in resnizhno se perpravljaj, de frezhno umerjesh. De v' tim dobrim sklepu ne péshash, premishljuj smert, sodbo in vezhnost, in vse svoje dela obrazhaj v' to, de frezhno umerjesh. Zhe svesto delash, kar ti rezhem, bosh veliko manj skushnjav imel, in jih bosh lahko premagoval; tvoja dusha bo mozhna, se ne bo nad hudobniki pohujshala, tudi ne sanizhevavzov bala, in se bo frezhno lozhila.

Sdihovanje.

O moj Bog! kako bom frezhno umerl, ker je moje shivljenje polno grehov, in pokore ni? Sapovedujesh meni po vseh sapovedih shiveti; Jesus mi kashe pravo pot v' svelizhanje, in svetniki so po nji hodili in hodijo; jest pa po poti pogubljenja hodim, ker svoje hude shelje poslušam, in kakšna bo s' menoj? Zhe premislím svoje velike in mnoge dolshnosti, nastave nevarnih skushnjav, spazhnost svoje dushe, in posheljenje svojiga telefa, pravim: Kako bom svelizhan? O Gospod! ti si moje upanje, moja bramba in pomozh: vpijem k' tebi, prosim te, in po tvoji milosti zhakam pomózhi. Reshi me, kakor si Daniela od serditih levov reshil, dajaj mi gnado, de po poti pravizhnosti hodim, in v' tvoji gnadi umerjem. Amen.

Tretji rasdelik.

De vsak kristjan po poti pravizhnosti hodi, in se perpravlja frezhno umreti, naj terdno misli, de bo kmalo umerl: tako bo hitel dobro saflushenje spravljati v' nebesih. Šmert je morde delezh, in morde bliso: zhe je pa ravno smert delezh, je vender bliso, ker zhlovekovo shivljenje je kratko, in ker nashe leta hitro tekó.

Ljubi moj! zhe te slaba misel skusha in sapeljati hozhe, de bi boljshanje odlashal do starosti, v' kateri bi bile skushnjave manj nadleshne, ne verjami ji, in ne poslušaj je. Mladost je res nevarnisthi, zhe se pa v' mladosti ne na-

vadiš Bogu flushiti, bošh teshko pravizhnosti pot nashel. Šalomon pravi: *Kar se mladenzh navadi, od tiga star ne odstopi.* Prip. 22, 6. Štarost pernese szer natorno modrost, ne pernese pa kershanške pravizhnosti, ker ta je is gnade svetiga Duha. Ako bi ravno ref bilo, kar ti pravish, je nevarno odlashati, ker morde kmalo umerjesh, in zhe v' grehu umerjesh, bošh pogubljen vekomaj.

Zhe se ti preteshko sdi ves zhaš svojiga shivljenja v' pokorjenji in satajevanji biti, de bi ne smel nikoli po svoji hudi volji storiti, misli, de kmalo umerjesh, in tako bošh premagal skusnjavo. Rezi: Morde kmalo umerjem, in se hozhem perpravljati, de v' gnadi boshji umerjem. Terdno skleni, de bošh po vsi volji boshji shivel, premaguj vse shelje soper sapovedi; obilno moli, popravi vso krivizo, bodi usmiljen, spolnuj dolshnosti svojiga stanu, kar ti po boshji milosti saflushi frezhno smert. Potrebno je to, pa je teshko tvoji slabosti, in de v' duhu ne opešhah, premisli, de si kristijan, in de si dolshen sa krishanim Jesusam hoditi. *Kteri so Kristusovi, so svoje mesó krishali, s' grehi in s' sheljami vred.* Gal. 5, 24. De losheje premagujesh skusnjave, premisli veliko in vezhno plazhilo, kteriga bošh vshival. Ne uštrahsi se tedaj, ampak serzhen bodi: zhe se premagujesh, se bošh zhedalje loshej premagoval, jarma Jesusoviga se bošh pervadil, in vesel shivel. Ako bi bil veliko let v' pokorjenji in satajevanji,

ni prevezh, ampak malo, ker bosh vso vezhnost vshival, kar si sdaj saflushish.

Sdihovanje.

Gospod! filno neumen fim jest, de se poti pravizhnosti bojim, in de se branim po tvojih svetih sapovedih shiveti, desiravno verujem, de me vezhno plazhilo zhaka. Šveti marterniki so veselo preterpeli ropanje svojiga premoshenja, bolezhine in smert: pushavniki so v' vednim pokorjenji in v' vednih drusih dobrih delih bili: drugi svești flushabniki boshji so tudi veliko do-
briga storili, in veliko preterpeli, de bi frezhno umerli; jest pa hozhem v' lenobi shiveti, in vender v' nebefa priti? Vem, de moje sdajno shivljenje ni pot v' nebefa, in toraj obljubim, de si bom s' tvojo pomozhjo persadjal po poti pravizhnosti hoditi: morde bom kmalo umerl; in zhe ravno dolgo shivim, bom smiraj v' dobrih delih, ker tudi to je malo memo vrednosti nebeshkiga kraljestva. Pomagaj mi, o Gospod, de sdaj, in smiraj pravizhno shivim, de frezhno umerjem. Amen.

XVII. Premishljevanje.

Varuj se, de dushe ne pogubish.

Pervi rasdelik.

Dushe svelizhati je nar potrebnishi, in kaj zhloveku pomaga, de vse ima, in svoje pozhut-

ke veseljuje, ako svojo dusho pogubi? Neverniki, ki so v' temi shiveli, in niso gotovo vedili neumerjuzhnosti dushe in prihodniga shivljenja, so nekoliko isgovorjeni; kristjani pa niso isgovorjeni, ker po naukih Jesusovih vedo, de s' mehkim shivljenjem ne pridejo v' nesefa, ampak de mehko shivljenje je pot v' vezhno pogubljenje. Kristjani vedo to, in vender jih je veliko, de vse njih shivljenje je prasnota, mehkoba, norost, ples, igra, ostudnost in drugo tako, in sa dusho ne skerbe. Kaj jim bo vse to pomagalo? Sveti Pavel odgovori: *Ako bote po mesu shiveli, bote umerli* (bote pogubljeni). Riml. 8, 13. Kdor se nozhe savoljo svojiga slabiga telefa greshniga veselja sdershati, pogubi svojo dusho, in tudi teló bo potlej nesrezhno.

Ljubi moj! hozhesh tedaj nektare dni po svoji hudi volji shiveti in svojo dusho pogubiti? Premisli, zhe se bosh v' peklu hvalil s' gresnim veseljem, po katerim sdaj hrepenish, in se s' njim nasitujesh? Ne, ampak bosh po obilnosti svoje nespameti pravizhno pokorjenje prejel v' peklu, in boshjiga oblizhja ne bosh vidil vekomaj. Poshreshnik, pijanez, nezhistnik, salesovavez drusih nedolshnosti, in drugi taki bodo v' vezhnim ognji pokorjeni, in ne bodo nikdar resheni. Premisli, kaj Job pravi: *Greschnik* (v' peklu) *bo plazheval sa vse, kar je* (hudiga) *storil, in vender ga konza ne bo.* 20, 18. Kaj ti pomaga tedaj greschno veselje, kriviza, ptuje blago in vse drugo, zhe svojo dusho pogubish? Vesh in si skushal morde, de posvetne veselja

napolnijo serze s' pezhenjem, in de naglo sgi-nejo: ako bi ravno one s' shaloſtjo nameſhane ne bile, in bi jih veliko let vſhival, bo vender zhaſ priſhel, de ti bo gorje, ker Bog je pravizhen ſodnik. *Nadloga in britkoſt zhaka duſho vſaziga, kteri hudo dela.* Riml. 2, 9.

Kader koli tedaj te teleſno ali drugo poſheljenje v' greh napeljuje, premišljuj ſmert, pravizhno ſodbo, lepe nebela in ſtraſhni pekel, de ſe premagujeſh in premagaſh, Boga ne raſſhaliſh, in duſhe ſvoje ne pogubiſh.

Sdihovanje.

Ljubi Odreſhenik! ti od rojſtva do ſmerti vedno terpiſh, jeſt pa greſhniga veſelja vedno iſhem? Hudobni kriſtjan ſim jeſt, ki ſhivim, kakor de bi le teló imel, in kakor de bi tebe, nebeshkiga uzhenika, ne bil nikdar poſluſhal. Moja neſpamet je bres vſiga iſgovora, ker de ſi vem, de ſi ti moj uzhenik, in de pred menoj s' teſhkim krishem hodiſh, in mene ſa ſe-boj vabiſh, jeſt vender po teleſnim poſheljenji oflepljen, ſe ſkoraj poſhivinim. O Goſpod! od-pri moje duſhne ozhi, de vidiſh grehe, in jo-kajo nad njimi: daj mi veſelje do zheſnatorniga veſelja, de po tebi hrepenim: daj mi možno in delavno voljo de po tvoji ſveti volji ſmiraj ſhivim, in ſvojo duſho ſvelizham. Amen.

Drugi rasdelik.

Dušho svelizhati je nar potrebnišhi, in kaj bogastvo zhloveku pomaga, zhe svojo dušho pogubi? Lakomnost blaga je splošhna bolesen, in ljudje skerbé obogateti na tim nestanovitnim svetu, ker svoje teló neumno ljubijo. Modri pravi: *Pekel in bresen ne bota nikoli polna; tako tudi zhlovekove ozhi ne bodo nikdar site.* Prip. 27, 20. Hudo in shkodljivo posheljenje je to, ker je soperno Bogu, zhloveka sadershuje de boshjiga ne misli, in dušho pogubi. Lakomniku je smert filno grenka; ko pa umerje, vse svoje premoshe-nje sapuští drusim, dušho in Boga sgubi vekomaj.

Ljubi moj! vse rezhi pravizhno premisli in presodi, zhasno in vezhno, teló in dušho, blago in nebeshko kraljestvo, in ne bodi nespa-meten. Ako bi vse saklade morja in semlje imel, ako bi v' tvoji oblasti bilo, kar koli posheleti samoresh, dušho svojo pa bi pogubil; kaj bi ti pomagalo? Ravno to Jesus rezhe: *Kaj pomaga zhloveku, ako ves svet dobi, svojo dušho pa pogubi? Kakshno menjo bo zhlovek dal sa svojo dušho?* Mat. 16, 26. Kaj ti bo vse bogastvo pomagalo v' peklu? Kakshno veselje imajo pogubljeni bogatini, kateri so neumno ljubili, kar je svetá? Sveti Avgushtin prav govori: *Premisli shiviga, in premisli mertviga bogatina: koliko je s' seboj vsel v' vezhnosti?*

Ti zhisti in resnizhni nauki te lahko prepri-zhajo, de bi bil slep in norez, ako bi svojo edino in neumerjozho dušho sa ves svet pogubil:

ti pa morde fhkodujesh svoji dushi sa malo nevredniga blaga, ktero bosh kmalo sapustil. Judesh Ishkarjot je prodal Jesusa Kristusa svojiga uzhenika sa trideset srebernikov, srebernike je kmalo vergel tje, in svojo dusho pogubil: on je lakomnikov podoba, ki sa malo blaga dado nebesa, blago hitro sgube, in pa tudi dusho. Ti morde hrepenish po posvetnim blagu, kakor pijavka hrepeni po zhloveshki kervi; imash sladko dopadajenje, zhe kaj perdobish, bodi si pravizhno ali nepravizhno; ne plazhash, in ne povernesh, kar si svojimu blishnimu dolshen, ali kar si njemu odvsel: zhe je to ref, kakshna bo s' tvojo dusho v' vezhnosti? David pravi: *Oni so sasfali* (so umerli), *in vsi bogati moshje niso nizh v' svojih rokah nashli*. Pf. 75, 6. Ravno taka bo s' teboj, zhe te lakomnost gospoduje: imaj, kolikor shelish, nizh ne bosh v' vezhnost nesel, ker smert te bo obropala, in tvoja dusha bo nesrezhna vekomaj savoljo blaga, ktero bosh drusim ljudem sapustil.

Sdihovanje.

Ljubi Jesus, ki si ubog rojen bil, si uboshno shivel, uboshno umerl in uboshtvo v' duhu sapovedal, refshi me od vsih lakomnih shelj; rasvetli mojo dusho, de se v' nevrednih rezheh ne sgubi, in de nesrezhna ne bo savolj blaga, kteriga ne bo v' vezhnosti potrebovala. Bolji je malo po pravizi, ko veliko po krivizi: uboshtvo me veliko grehov obvaruje, bogastvo pa me silno lahko sapelje; krivizhno blago tlazhi mojo

dušho v' pogubljenje, sapustil ga bom, in terpel vekomaj savoljo svoje krivize. Gospod! pomagaj meni, de svoje krivizhne in lakomne shelje premagujem, de skerbim svojo dušho obogatiti, de po nebeshkim bogastvu hrepenim, in de se per tebi v' obilnosti vfiga dobriga veseljujem vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Dušho svelizhati je nar potrebnishi, in vsa posvetna zhašt ne pomaga, zhe je dušha pogubljena. Hudizh je nashe perve staršhe smotil in rekel, de bodo ko bogovi, ako bodo prepovedaniga sadu jedli: is napuha so oni boshjo sapoved prestopili, in so savoljo svoje nesvestobe v' veliko nesrezho padli. Vsi mi smo nesrezhni otrozi nesrezhnih staršhev, smo polni grehoh, skušnjav, nadlog in drusiga hudiga, in se vender povishevati hozhemo? Sveti Janes Krisostom pravi: *Napuh je vfiga zhloveshtva bolesen, in vfiga hudiga isvir.*

Ljubi moj! sanizhuj vso posvetno zhašt, ker je zhloveku nevarna, in ga lahko sapelje: zhe si pa po boshjim sklepu povishan, ostani ponishen, in persadevaj si po vsih sapovedih natanško shiveti, de bosh velik per Bogu, in de te bo Bog povishal v' nebesh. Premisli, de vsi umerjemo, kralji in podloshni, bogati in reveshi, in vsih trupla bodo vershene v' semljo, in bodo gnjusoba: kakshna bo pa s' dušho? Per Bogu ne bo raslozhka po vezhim ali

manjim premoshenji, temuzh po dobrim in hudim saflushenji: in sato pravim, fkerbi, de bosh velik per Bogu in ne per ljudeh, de ko umerjesh, pojdesh v' vezhno zhašt. Zhe se tukaj is napuha povishujesh, bosh savershen in pah-njen v' pekel: zhe se pa ponishujesh, bosh povishan v' nebesih. *Jesuf pravi: Slednji, kte-ri sebe ponishuje, bo povishan, in kdor sebe povishuje, bo ponishan.* Luk. 14, 11.

Kristjan! visoko zhašt si dosegel, de si po boshji podobi vstvarjen, de si po Jesusu Kri-stufu otrok boshji, in v' nebesko kraljestvo namenjen, de bosh v' sveti drushbi angeljev in svetnikov hvalil Boga vekomaj: v' tim bodi vesel in hvaleshen, ohranuj pa zhašt svojiga visoziga stanu s' svetim shivljenjam, de, ko umerjesh, namenjeno zhašt nebeshkiga kraljestva doseshes. Zhe hudobno shivish, nesrezhno umerjesh, in bosh ostudnim hudizhem enak: zhe po ker-shansko shivish, bosh frezhno umerl, in bosh zhistih duhov tovarsh. Ne pogubi tedaj svoje edine neumerjozhe dushe, in persadevaj si po vsih sapovedih shiveti, de jo svelizhas:

Sdihovanje.

Sahvalim tebe, ljubiga svelizharja, de si mi pravo pot kasal, po kateri se pride v' nebesko kraljestvo, in de si ga meni s' svojim ker-vavim krisham odperl: pezhe me pa, de fim tvoji neskonzhni dobroti nehvaleshen, in de namesti fkerbeti svojo dusho svelizhati, in v' vezhno zhašt priti, ishem sadoštovati svojim ne-

pokornim pozhutkam in hrepenim po strohljivim blagu in po prasni zhaſi neſtanovitniga ſvetá. Uſmiljeni Goſpod! preprizhaj me s' ſvojo gnado, de je vſe prasno na ſvetu, in de je edino potrebno tebi ſluſhiti, in ſvojo duſho ſvelizhati. Svojo edino neumerjozho duſho ho-zhem tedaj ſvelizhati, de ſe v' tebi veſeljuje tukaj in v' nebefih vekomaj. Amen.

XVIII. Premifhljevanje.

Koliko de je potrebno ſvelizhanje doſezhi.

Pervi rasdelik.

V' ſvelizhanje priti je edino opravilo vſih ljudi, in toraj kar koli delajo, bodi po ſapovedih, de vſe ſvoje miſli, beſede in dela obra-zhajo v' ſvoje ſvelizhanje. Potrebno je to, reſ-nizhno je pa tudi, de veliko kriſtjanov, deſi po ſveti veri poduzhenih, v' nemar puſhajo delo ſvojiga ſvelizhanja, in po nizhemurnoſti ſvetá hrepene. Zhe je kako ſoſebno opravilo poſvet-no, ſo ljudje zhujezhi, ſkerbni, in ſe vſih po-mozhkov poſluſhijo, de doſeſhejo, kar ſhelé, ali odvernejo, zheſar ſe bo-jé: ſa ſvoje ſvelizhanje pa ſo neſkerbni in nevedni: veliko jih je, de jim je filno teſhko, kar ſo ſa ſvoje ſvelizhanje ſtoriti dolſhni, in ſa nepotrebne poſvetne rezhi neſre-zheno ſkerbé: eni ſo toliko hudobni, de ſi perſadevajo greſhiti in hoditi po poti vezhniga po-

gubljenja, ker ljubijo to, kar jim saflushi pogubljenje. Tim slepim dušham Modri pravi: *Ne hitite v' smert (v' pogubljenje) s' svojim smote polnim shivljenjem, in ne versite se s' deli svojih rok v' pogubljenje.* Modr. 1, 12. Kdor sgu- bi svojo shivino, ali svoje blago je shalošten, fkerbno ifhe, in se is serza sahvali zhloveku, ki mu pomaga najti, kar je sgubil: ni jih pa malo kristjanov, de, zhe gnado boshjo sgubé, so veseli, se smejajo, in priyatle fhtejejo nje, ki jih sapeljujejo, in jim branijo na pot pravizhnosti priti, in Boga najti s' pravo pokoro. Šveti Bernard fleherni smoteni dušhi pravi: *Kershanska dušha, podoba boshja, reshena s' kervjo Jesusovo, in v' vezhno svelizhanje namenjena, sakaj se motish in nizhemurnost ljubish?*

Kristjan! ne posabi, ampak vedno pomni, de, zhe svelizhanje sgreshish, sgubish vse vekomaj. Šveti Janes Krisostom prav pové: *Svelizhanje je bolje od vsiga, ker je sapopadik vsiga dobriga.* Premisli, de Ozhe nebeshki je svojiga edino-rojeniga Šina v' smert dal, de je tebi in vřim ljudem s' svojim kervavim krishem nebeshko kraljestvo odperl. Šveti Peter pravi: *Veste, de niste s' strohljivim slatam ali frebram odkupljeni, temuzh s' drago kervjo Kristusovo.* I. 1, 18 — 19. To drago zeno je usmiljeni Jesus sa te dal, de bosh svelizhan: zhe pa nozhesh po njegovih naukih shiveti, bosh vershen v' pekel, in sveta kri Jesusova bo nad teboj v' huje oblojenje vekomaj.

Prav je tedaj sveti Filip Neri govoril: *Hudoben norez si, zhe si ne persadenesh svelizhanja dosezhi.* Smert bo konez vfiga posvetniga, in vrata v' frezhno ali nesfrezhno vezhnost: kar te sdaj veseljuje, in kar te sdaj pokori, bo hitro minilo: veselje in terpljenje svetá je kratko, kar ti pa sdajno kratko shivljenje saflushi, je vezhno: hudoben norez si tedaj, zhe ne skerbis vezhniga svelizhanja dosezhi.

Sdihovanje.

Moj Bog! grosa me obide, ko mislim, de fim toliko let shivel v' tvoje rasshaljenje in v' svoje pogubljenje, desiravno fim vstvarjen, de ti slushim in se svelizham. Ljubi Odreshenik! kaj bom tebi odgovoril per sodbi, zhe svojih grehov ne opustim, in po njih ognjusen pred-te pridem? Ti si me ozhistil in posvetil s' svojo sveto kervjo, jest fim pa radovoljno shivel po svojim hudim posheljenji, de bi sad tvoje smerti nad menojs gubljen bil! Neumen, flep in hudoben fim bil, ker fim te hudo shalil, posihmal pa nozhem tebi, svojimu usmiljenimu Odresheniku, nehvaleshen in nepokoren biti. Sahvalim te, de si me poterpeshljivo zhakal; pomagaj mi s' svojo gnado, de se resnizhno spokorim, de v' dobrim stanovitno shivim, in doseshem namen is kteriga fim vstvarjen, odreshen in posvezhen, to je, de pridem v' vezhno svelizhanje. Amen.

Drugi rasdelik.

Kar koli zhlovek misli, govori in dela, je nizhemurno, prasno, ali greslhno in shkodljivo, zhe v' svelizhanje ne slushi. Jesuf je Marti rekel: *Marta, Marta, ti si skerbna, in si veliko persadevash, le edino je potrebno.* Luk. 10, 41 — 42. Kar je Jesuf Marti rekel, je vsm ljudem rekel, de skerbé in vse rezhi obrazhajo v' svoje svelizhanje. Marta je skerbela Jesufovimu telesu strezhi, in je vender posvarjena bila; koliko so pa tisti svarjenja vredni, ki svojim hudim sheljam streshejo, in delajo, kar jim brani v' vezhno svelizhanje? Odrasleni ljudje se otrokam smejaajo, ker oni skerbno delajo, kar ni v' prid, in ker mило jokajo, zhe jim kdo njih prasno delo pokasi: odrasleni ljudje so velikokrat neumnishi od otrók, ki si veliko persade-nejo sa prasne posvetne rezhi, ktere bodo kmalo sapustili, in ne skerbé sa svoje svelizhanje, to je, de bi bili srezhni vekomaj. Zhuditi se ni nad otrozi, de po otroshko delajo, ker praviga rasuma she nimajo; zhuditi se je pa, de odrasleni verni po otroshko delajo.

Ljubi moj! kaj ti bo mar, de si bil reven, sanizhevan, bolehen in preganjan na svetu, ako si po smerti svelizhan? Zhe se svelizhasth, bo minilo vse posvetno hudo, kar te sdaj pokori, in bosh vse vezhne zhase vseh nadlog prost, in vfiga dobriga poln: zhe si pa tukaj srezhen, vesel in zhashten, pogubish pa svojo dusho, kaj ti bo v' pogubljenji vsa zhasna srezha pomaga-

Ia? Sveti Filip Neri je nekimu posvetnimu fantu rekel: *Ljubi moj otrok! ti bošh frezhen in visoko povishan na svetu: to mislish in shelish; kaj pa po smerti, zhe se pogubish?* Potlej je mladenzhu rekel: *Pojdi, in velikokrat premisli te besede: Kaj bo, zhe se pogubim?* Ljubi kristjan! premisli in premishljuj tudi ti besede, ktere je sveti Filip posvetnimu mladenzhu rekel: in zhe me vbogash, upam, de ne bošh saštonj storil tega.

Premisli tudi, de eno samo dusho imash, in zhe svoje edine dushe ne svelizhash, druge dushe nimash, de bi jo svelizhal. Neki mogozhen gospod je profil papesha Benedikta XII. mu dovoliti v' neperpufsheno rezh: papesh mu je odgovoril: *Ako bi jest dve dushi imel, in bi eno savoljo vaf sgubil, bi mordé drugo svelizhal; ker pa eno samo dusho imam, zhe jo pogubim, sgubim vse.* Ti ravno to misli, kader si skufhan, de ne greshish; in greshil ne bošh, zhe té resnize ne posabissh. Dusho svelizhati je edino dobro, in drusiga dobriga ni, ker eno samo dusho imash: dusho pogubiti je edino hudo, in drusiga hudiga ni, ker eno samo dusho imash. Vtisni to resnizo v' serze, jo vedno pomni, in s' Davidam neprenehama prôfi, rekozh: *Ene gnade le sim Gospoda profil, in nje ga bom she profil: de bi jest vse svoje shive dni v' Gospodovi hishi prebival.* Pl. 26, 4.

Sdihovanje.

Usmiljeni Gospod! sahvalim te, de me nisi vergel v' pekel, kteriga sim tolikokrat vreden bil, in de mi odlog dajesh svojo dušno svelizhati. K' zhemu pa bi bilo meni shivljenje sdaljsano, ako bi se ne spokoril, sapovedaniga dobriga ne delal, in se bolj sadolsheval per tebi? Daj mi sposnati mojo hudobo, de neprenehama shalujem, in skerbno sadoštujem tvoji rasshaljeni svetoſti. Preprizhaj mene, nevedniga zhloveka, de savolj svojih grehov nad peklam viſim, in daj mi delavno voljo po tvojih svetih sapovedih shiveti, de saflusheni nesrezhi odidem. Tebi, vezhni svetoſti in dobroti, hozhem poſihmal sveſto flushiti: podpiraj me s' svojo gnado, de ne flabim, temuzh, de sim zhedalje boljſhi, in pridem v' tvoje kraljeſtvo tebe hvalit vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Svelizhanje doſezhi je edino opravilo vſih ljudi, in kdor ne sadobi svelizhanja, bo pogubljen; pogubljenje pa je nar huji nefrezha ker je vezhna, in je popraviti ni mogozhe. Zhe je zhlovek nefrezhen na ſvetu, de mu tozha, ali ogenj, ali vojska, ali druga nadloga vsame njegovo premoſhenje, mordé bo s' pridam perdoſil, kar mu je nefrezha odvſela: zhe ſbolí, upa sdravja, zhe ſe pa ne osdravi in umerje, mu je ſmert v' dobizhik, ako je v' gnadi per Bogu: zhe pa umerje v' velikim grehu, bo pogubljen, v' grehu oſtane, ni vezh poprave in

ni vezh upanja vekomaj. *Gresfniki bodo v' pogubljeni vezhno terpljenje prejeli.* II. Tef. 1, 9.

Kristjan! premisli to resnizo, in jo tako dolgo premislihluj, de ti serze stiska in presune. Dvoje imash pred seboj, svelizhanje ali pogubljenje; eno bosh dosegel, ne vesh pa zhe svelizhanje ali pogubljenje: zhe pojdesh v' svelizhanje, bosh svelizhan vekomaj; zhe pa pojdesh v' pogubljenje, bosh pogubljen vekomaj: s' sdajnim kratkim shivljenjem si bosh saflushil, de bosh nebeshkih dobrot vshival, ali neskonzhnih bolezhin terpel vekomaj. Mojses je Israelzam rekel: *Poklizhem danf na prizho nebo in semljo, de sim vam sbrati dal shivljenje in smert. Sberi si tedaj shivljenje, de bosh shivel.* V. Mojs. 3, 19. Ravno to tebi rezhem: Sberi si svelizhanje ali pogubljenje, kar si bosh saflushil, bosh imel vekomaj. Ne odlashaj tedaj pokore, ker, zhe pokoro odlashash, bosh morde umerl v' nepokori, in zhe v' nepokori umerjes, bosh pogubljen. Vstani tedaj, in pojdi k' svojimu Bogu po Jesusu Kristusu, de bosh srezhen vekomaj.

Sdihovanje.

Ljubi Jesus! vsemi is mojiga serza lenobo in predersno upanje, in daj mi gorezho in delavno voljo, de pravizhno shivim, prav upam in srezhno pridem v' svelizhanje. Velikokrat sim tebi obetal, de se poboljsati in tebi samimu flushiti hozhem, pa ni bilo ref, in moje shivljenje je smiraj enako leno, nerodovitno in pogubljenja vredno. Gospod! silno velika je moja

hudobija v' tebe: ti si shivel in umerl sa-me, jest fim pa sebi shivel, in fim tebi veliko hudi-ga sa veliko dobraiga vrazheval. Ne gledaj mo-je hudobe, ampak daj mi ljubesen, de is nje milo jokam nad njo, in po tvojih svetih naukih shivim, de milost najdem per tebi. Objamem tvoj sveti krish, na katerim si ti is ljubesni do mene umerl, in profim te, de moje dushe ne savershesf, temuzh de ji pomagash, in de jo po lozhitvi v' nebefa vsamesf. Amen.

XIX. Premishljevanje.

Koliko je sdajni zhasf vreden.

Pervi rasdelik.

Zhasf je foseben dar boshji, in je veliko vreden, ker zhe ga prav obrazhamo, samoremo dosezhi in doseshemo vezhno svelizhanje. Zhasf je kratek, in ravno sato je tudi veliko vreden, in ga napraviti ne smemo. Zhasf je veliko vreden tudi sato, ker zhe pretezhe, ga ni nasaj. Koliko de je zhasf vreden, sveti Bernardin Si-jenzhan pove: *Zhlovek s' majhnim zhasam sa-more gnado boshjo in nebeshko kraljestvo sadobiti, ako ga prav obrazha.*

Ljubi moj! ker je zhasf veliko vreden, in pa tudi kratek, stori, kar Bog po svetim Pavlu sapove, rekozh: *Dokler zhasf imamo, delajmo dobro.* Gal. 6, 10. Premisli, de le na tim sve-

tu zhaſ imaſh; dokler shiviſh, ti je zhaſ, po ſmerti pa ne boſh zhaſa imel. Sdaj ſhtejeſh léta, meſze, tedne, dneve in ure; po ſmerti boſh v' vezhnoſti, kjer nobeniga ſhtevila ni: v' vezhnoſti ſe zhaſ ne ſazhenja in ne pretezhe, ker v' vezhnoſti ni vezh zhaſa, ampak neſkonzhno ſdaj. Ako bi pogubljene duſhe zhaſ imele, kteriga mi imamo, de bi ſvoje ſmote popravile in ſadolſhenje ſbrifaſe, bi ſe nar ſrezhniſhi ſhteſe, one pa nimajo vezh zhaſa, ker ſo v' vezhnoſti, in bodo terpele vekomaj, ker ſo zhaſ ſappravile, kteriga ſo po boſhji miſloſti prejele. Šveti Lorenz Juſtinijan prav pravi: *Zhaſa vrednoſt vedó oni, kteri ga nimajo.*

Premiſli tedaj, kako ſdajni zhaſ obrazhaſh, zhe ſe ga v' ſvoje ſvelizhanie, ali v' ſvoje pogubljenje poſluſhiſh. Lenoba ſama je greh, in ſe s' njo ſadolshujeſh per Bogu, ker ne ſmeſh zhaſa ſappraviti v' nevrednih rezheh. Ravno ſato je vinograda goſpodar ſvaril tiſte, ki ſo na tergu bres dela ſtali, rekozh: *Kaj tukaj bres dela veſ dan ſtojité?* Mat. 20, 6. Ko zhaſ v' nepridnih pogovorih, ali v' ſlabi drushbi, ali v' noroſtih ſappravljaſh, imenujeſh to kratek zhaſ, vedil boſh pa potlej, kako huda in ſhkodljiva je tvoja ſappravljivoſt. Sanaſhaſh ſe v' prihodnji zhaſ, kteri ni v' tvoji oblaſti, in ſdaj zhaſ ſappravljaſh, kteriga ti Bog daje v' ſvelizhanje, in ſi ſavoljo tiga filno neumen. Šveti Bernard pravi: *Pretezhen zhaſ je minil, prihodnji zhaſ je v' boſhji oblaſti: ſakaj tedaj predersno upaſh, de boſh*

zhaſ imel? Ne ſtóri vezh tako, ampak boljſhaj ſe, ſhaluj in prôſi:

Sdihovanje.

Moj Bog! ſahvalim te ſavolj ſoſebne poterpeſhljivoſti, ki jo ſ' menoſ, nepridnim hlapzam imah. Veliko let ſhivim, koliko ſim jih pa v' tvojo ſluſhbo in v' ſvoje ſvelizhanje obrazhal? Œram me je, pa povedati vender moram, de nameſt tebi ſluſhiti, ſim te ſhalil, in ſim ſhivel v' ſvoje pogubljenje. Ljubi Goſpod! ſapuſhenja in pogubljenja ſim vreden, po tvoji veliki miloſti pa ſhivim, in tudi upam po nji, de mi boſh pomagal poſihmal ſhiveti v' tvojo zhaſt. Ne bom dalje zhaſa ſapravljal, ampak ga ho-zhem v' tvojo ſluſhbo in v' ſvoje ſvelizhanje obrazhati, de odpuſhenje grehov in vezhno ſhivljenje doſeſhem. Amen.

Drugi rasdelik.

Zhaſ kteriga ſdaj imamo, je ſoſeben dar boſhji, veliko ljudi pa njegove vrednoſti ne vé, in tudi veliko kriſtjanov dragi zhaſ malopridno ſapravlja. Œveti Bernard prav govori: *Nar drashjiſhi in nar bolj ſanizhevan je zhaſ. Sveli-zhanja dnevi preteko, in kdo pomiſli, de ko dan mine, ga ni vezh naſaj, in de bo ſa prasen dan odgovor per ſodbi?* Veliko je kriſtjanov, kterih edina ſkerb je iſmiſhljevati ſe, kako bi zhaſ ſapravljali: ſmiraj kaj miſlijo, govore in dela-jo, kar ni v' prid, in ravno to je zhaſ ſprav-

ljati. Igravez vef dan, in vzhafi vfo nozh per flabi drushbi sedí in pravi, de fi zhaf krajsha: postopazh se okoli vlazhi, ko metulj, vezh ur saporedama nepotrebno, ali hudo govori, in pravi, de fi zhaf krajsha: drugi drugazhi sapravljajo zhaf, in vediti nozhejo, de je to greshna lenoba.

Kristjan! ne bodi jim enak, ampak pridno delaj v' svoje svelizhanje; zhe ne, bosh svojo nemarnost morde preposno obshaloval. Zhaf bo kmalo prishel, de tebi vezh zhafa ne bo delati sa svoje svelizhanje: zhaf bo kmalo prishel, de bi veliko dal sa zhaf, kteriga sdaj neumno sapravljash, in ga ne bosh dosegel, ker bosh, bodi perpravljen ali neperpravljen, v' vezhnost fhel. Šveti Lorenz Justinijan pravi: *Vse svoje premoshenje bi rad dal, de bi smert majhin zhaf odloshil, de bi se bolj perpravil v' vezhnost, pa ga ne bosh dosegel.* Šlabosti in bolezhine tvojiga telefа, domazhi in duhoven ti bodo rēkli: *Zhaf je prishel, de pojdesh is sveta v' vezhnost.* Grenko osnanilo bo tebi, ako sdaj zhaf sapravljash: sdaj nozhesh, takrat pa tebi zhafa ne bo.

Zhe sdaj zhaf sapravljash, in nozhesh po poti pravizhnosti hoditi, bosh popotniku enak, kteri je vef dan po krivi poti hodil, in ko se je nozhilo, sve svojo smoto: po dnevu ni po pravi poti hodil, kako bo pa po nozhi? Jesus pravi: *Nozh pride, kader nihzhe delati ne more.* Jan. 9, 4. Ko nozh pride, to je, ko bosh bliso smer-ti, bo vest tebe strashno pēkla, de fi tolikanj zhafa sapravit, in de tebi zhafa ne bo se per-

praviti v' vezhnost, kjer bosh vekomaj, in nikdar popravil ne bosh, kar sdaj nemarno opušhašh. Kader ne bo vezh olja v' svetilu, to je, kader bosh svoje dni sklenil, te bo prasnota tvojiga shivljenja s' skerbjo in grenkobo napolnila, in se bosh grosno bal pred pravizhniga sodnika iti in saflishati: *Nepridniga hlapza versite v' vnaj-ne temé: tam bo jok in shkripanje sob.* Mat. 25, 30. De si te velike nesrezhe ne nakoplješh, bodi priden, ter zhaš obrazhaj v' boshjo flushbo, in v' svoje svelizhanje.

Sdihovanje.

Ljubi Jesuf! ti si ves zhaš svojiga shivljenja v' moje svelizhanje obrazhal, in ni bilo ure vfiga tvojiga shivljenja, de bi ne bil sa-me delal; kaj sim pa jest do sdaj storil tebi v' zhašt, in svoji dushi v' svelizhanje? Hudiga sim veliko, dobriga malo storil, in tudi kar sim vidniga dobriga storil, ni bilo morde is ljubesni do tebe, in je toraj prasno bilo. Usmiljeni Svelizhar! daj mi zhaš in voljo vse popraviti, in odpusti meni mojo gresno lenobo: hozhem tebi s' tvojo pomozhjo vse dni svojiga shivljenja pridno flushiti, in storiti vse is ljubesni do tebe, de bodo vsi moji prihodni dnevi dobrih del in dobriga saflushenja polni, ker meni to sapovešh, de po tvoji veliki milosti in po saflushenji tvoje smer-ti vezhno plazhilo prejmem. Amen.

Tretji rasdelik.

Potrebno je, sdajni zhaš dobro obrazhati, ker nihzhe ne vé, koliko zhasa bo shivel, ker v' sadnji bolesni ni perloshno, in po smerti ni mogozhe tega popraviti. Sdaj se moramo perpraviti k' smerti s' dobrimi deli, sdaj je prijetni zhaš, in so dnevi svelizhanja; in kdor odlashta, bo morde neperpravljen umerl, zhe pa neperpravljen umerje, bo nefrezhno umerl, in ne bo svoje smote popravil vekomaj. Jesuf pravi: *Perpravljeni bodite: sakaj sin zhlovekov bo prishel ob uri, ktere ne veste.* Mat. 24, 44. Jesuf ne pravi: Perpravite se, ko se smert bliša, ampak, perpravljeni bodite, ker ne veste, kdaj bote umerli. Sadnja bolesen je zhloveku nadleszna, je polna britkost nadlog in smotnjav, in v' nji ni perloshno perpraviti se v' vezhnost. Refnizhno je pa tudi, de kdor do sadnjiga odlashta perpraviti se v' vezhnost, je milosti nevreden, in jo bo teshko dosegel.

Porezhes: Mlad in mozhen fim, kaj se mudí perpraviti se k' smerti, ker je ona delezh? Neumnesh! kako in od kod vesh, de je smert delezh, in de je she zhaš, ker lahko ta dan umerjes? Modri pravi: *Pomni, de smert se ne mudi.* Šir. 14, 12. Šmert se ne mudí, in ona velikokrat pride ko tat, in gorjé ti bo, zhe se takrat v' velikim grehu snajdes. Jesuf tebe in vse ljudi opominja, rekozh: *Zhujte, ker ne veste ne dneva, ne ure (svoje smerti).* Mat. 25. 13. Misliš mordè, de si perpravljen sre-

zhno umreti, ker se tebi sdi, de pravizhno shi-
višh: pa bosh drugazhi mislil, kadar se bo
smert blishala. Dokler upash, de je smert
delez, predersno govorish, ko bo pa smert
bliso, te bo velik strah obshel, in vedil bosh
svojo lashnjivo pravizhnost in slabo perpravo:
ravno sa tiga voljo perpravljaj se sdaj in smi-
raj, de ne bosh potlej saštonj sdihoval.

Zhe se isgovorish: Imam veliko oprave, in ne morem veliko zhasa obrazhati v' svoje svelizhanje, je to prasen isgovor, ker zhe imash veliko oprave sa svoje teló, ali smesh sa tiga voljo svojo dusho vnemar pulhati? Šveti Bernard pravi: *Zhe premislish, koliko zhasa sa-pravljash v' nepotrebnih pogovorih, v' slabi drushbi in v' drusih nizhemurnih rezheh, lahko vesh, de je tvoj isgovor prasen, in de te ne bo isgovoril per sodbi.*

Ljubi moj! zhe si zhas sapravljaj, in ga v' boshjo rasshaljenje obrazhal, obshaluj svojo hudobo, in posihmal shivi, de bodo tvoji dnevi dobrih del in dobriga saflushenja polni. Štori, kar sveti Pavel vřim lenim duřham sapove: *Odkupljuje zhas.* Efes. 5, 16. Štori, kar so posno najeti delavzi storili: posneje od vřih so v' vinograd priřhli, pa so tako pridno delali, de so popolnoma plazhilo prejeli, in ravno to pomenijo besede svetiga Pavla: *Odkupljuje zhas.*

Sdihovanje.

Bog! ti si me vřtvaril, de v' tvoje kralje-
řtvo pridem, sapoveřh pa, de delam vřo tvojo

sveto voljo, ker le pridnim delavzam dajesh svoje kraljestvo. Vedil sim to in sim vender v' lenobi shivel, in zhaš sapravljal, kteriga si mi dal v' svelizhanje. Sahvalim te, de me nifi ko nerodovitno drevo isfekal in v' vezhni ogenj vergel: sahvalim te, de me nifi ko nerodovitno figovo drevo preklel, ampak me preterpel do sdaj. Tvoja velika poterpeshljivost mi je upanje in snamnje, de me pogubiti nozhesh, in obilnishi upam, ker me sdaj s' svojo gnado opomnishi, de bi s' dobrimi deli sbrisal, kar sim se s' greschno lenobo sadolshil per tebi. Gospod! hozhem posihmal v' tvojo zhašt shiveti, de, ko me bo smert preselila v' vezhnost, v' vezhno plazhilo pridem. Amen.

XX. Premishljevanje.

Nizhemurnost in prasnota svetá.

Pervi rasdelik.

Vse je prasno in nizhemurno na svetu, ker je nestanovitno, malo vredno, in ni namem nashiga vstvarjenja. Bere se, de neki moderjan se je po morji vosil, vihar je vstal, ladja rasbil, vse njegovo premoshenje je v' globozhino shlo, in on je komaj shivljenje otel. Sgubil je vse, samo modrosti pa ni sgubil, in ker je moder bil, je kmalo veliko vezh perdobil, ko je prej imel. Morje je podoba nestanovit-

niga svetá: zhe je ravno tihota na morji, ni nikoli popolnoma mirno, in po tihoti vihar vstane, de ladje strahno goni in vzhafi rasbije, blago pa in ljudje gredo v' globozhino. Ravno taka je na svetu, kjer je nepokoj, sapeljivi mir in kmalo sopet britkost in nasadnje smert, kteri odvsame vse. Šalomon dopove, kaj je nestanovitni svet, rekozh: *V' svojim serzu sim sklenil, kar se pod sonzam godi, modro iskati in pregledovati. Vse sim vidil, in lej, vse je nizhemurnost in duhá tesha.* Prid. 1, 13 — 14. Vse je nizhemurno in nestanovitno na svetu, in kdor ga bolj ljubi, vezh britkost najde; moder je tedaj, kteri hiti obogateti per Bogu, ker njegoviga bogastva ne more smert odvseti.

Kristijan! bodi moder, de sapeljiviga svetá zhaft, veselje, bogastvo in drugo po veri zenish, in v' te prasne dobrote ne upašh: ker zhe imašh vse, bošh vender v' kratkim vse sgubil, in shel prasen v' vezhnoft, kjer so le dobre dela potrebne. Sveti Ambrosi prav govori: *Kar je na svetu, ni nashe, ker moramo vse to sapustiti: pravizhnoft sama nas ne sapusti, temuzh s' nami gre, in ostane v' vezhnofti.* Premisli, de je svet perlisnjen sdajavez in veden lashnik: obeta in ne da; zhe pa da, serze ostane nepokojno, in ako bi ravno serze sadovoljno bilo, hitro sgine, kar ga veseli, in kaj vse to pomaga v' vezhnofti? Kteri kralj je majhno snamnje svoje velike oblasti in zhafti nesel v' vezhnoft? Kdo smed bogatinov je le eniga hlapza s' seboj vsel, de bi njemu stregel? Kteri smed lakom-

nikov je en dnar le vsel, ko se je v' vezhnost preselil. Ko zhlovek umerje, ga oblezhejo szer po stanu, ali to ni njemu v' prid ampak s' njegovim truplam vred v' semlji strohni. Ako bi ti toliko bogat in frezhen bil ko Šalomon, zhemu bi ti bilo? Rekel bi potlej, kar je on: *Vfiga, kar so moje ozhi sashelele, jim nisim odrekel — in sim nad vsim vidil nizhemurnost, in duhá tesho.* Prid. 2, 10 — 11. Kar bosh potlej permoran bres vfiga prida misliti, misli sdaj, in nestanovitniga sveta ne ljubi, temuzh poslushevaj se ga sa potrebe voljo, ko popotnik v' drugo mesto namenjen. Zhe to storish, bosh refnizhno rekel sa svetim Pavlam: *Meni je svet krishan, in jest njemu.* Gal. 6, 14.

Sdihovanje.

Moj Bog! sahvalim te, de s' svojo svetlobo pokashefh mojo norost, is ktore sim strohljive dobrote ljubil, in tebe, vezhno dobroto, sapustil. Kar sim sa svet storil, je prasno, in sapustil bom vse, kader bom umerl. Škerb, nepokoj in shalost je sad moje neumne ljubeshni do sveta, in zhe sa svojo dusho ne skerbim, bom nesrezhen v' vezhnosti. Vem, o Gospod, de sim neumen bil, in boljshati se hozhem, ker si ti moj rasvetnik in pomozhnik. Presheni is mojiga serza vso neumno posheljenje do vidnih rezhi, in osdravi mojo bolno dusho, de pozhutne dobrote sanizhuje, in nevidnih dobrot tvojiga kraljestva ishe. Šlushil bom tebi is vfiga serza, ker si vezhna in nespremenljiva dobrota; shivel bom

tebi, de tebe došeshem in vshivam vekomaj.
Amen.

Drugi rasdelik.

Dobrote svetá niso nashe ljubesni vredne, ker so, ne le nestanovitne, ampak tudi sapeljive in s' shaloſtjo nameshane. Šladnoſti in dobrote svetá niso nashiga vſtvarjenja namen in konez, ker so laſhnjive dobrote, in ker one hitro prejdejo. Šveti Hieronim prav pravi: *Kar je na ſvetu, na ſvetu oſtane, in po ſmertí kaj bo?* Poſvetne dobrote ſo smota, imajo veliko mozh, ker pozhutkam dopadejo, in ſo sato neumnim kriſtjanam vſhezh. Zhe ima nekdo veliko premoſhenje, terdno sdravje in vſe, kar poſheli, je vender reveſh, ker vſe to ga ſrezhniga ne ſtori, in ker bo kmalo sgubil vſe, kar ima. Šveti Avguſhtin prav lepo govori: *Kdor poſvetne dobrote vſhiva, je enak dremotnimu berazhu, kterimu ſe ſanja, de je velik goſpod; ko ſe pa ſavé, vidi, de ni reſ.*

Ljubi moj! ne veſeli ſe nad ſvojim blagam, in bogatinu ne bodi nevoſhljiv, ampak premisli, kaj boſh ti, in kaj bodo drugi s' ſeboj vſeli v' vezhnoſt. Kar imaſh, drusim ſapuſtiſh, tvoj ſpomín bo malo zhaſa na ſvetu, in zhe ſi ubog per Bogu, boſh po ſmertí terpel vekomaj. Zhe ſi bogatim ljudem nevoſhljiv, ſi neumen, in ſi ſhkodo voſhiſh: ſkerbiſh, de bi veliko premoſhenje imel, in ſi nepokojin: ako bi ga ravno doſegel, bi ſrezhen ne bil, ker bogaſtvo nakop-

lje nepokojne fkerbi, in bo smert grenkeji, ker zhlovek nerad sapuſti, kar neumno ljubi. Oflepljeni ljudje, ki svet malikujejo, bodo rekli: *Kaj nam je prevsetnoſt pomagala? in baha-nje s' blagam kaj nam je perneſlo? Vſe to je koſenza preſhlo, in kakor memo tekozh tekar.* Modr. 5, 8 — 9. Ako ſe ne boſh smodril, boſh njim enako govoril. Nar mogozhniſhi in oblaſt-niſhi ljudje ſo v' ſadnji bolesni vidili prasnoto ſveta. Papesh Leo XI. je malo pred ſmertjo rekel: *Bolji bi meni bilo, ako bi bil ſvojiga kloſhtra vratar.* Filip II. ſhpanſki kralj je v' ſadnji bo-lesni ſvojimu ſinu Filipu jokaje rekel: *Vidiſh, moj ſin, kako kralji umerjo, in kaj imajo is vſe poſvetne zhaſti?* Tako miſlijo, in govoré mogozhni ſveta, ko ſe jim ſmert bliſha, in ſrezh-ni ſo oni, kateri prej ſanizhujejo ſvet, kakor ga je ſveti Pavel ſanizheval in rekel: *Vſe* (kar je na ſvetu) *zhiſlam ko blato, de Kriſtuſa perdo-bim.* Filip. 3, 8.

Premiſli, de boſh ſzer v' ſadnji bolesni prav miſlil, pa morde bo prepoſno, in de bi pre-poſno ne bilo, odtergaj ſdaj ſvoje ſerze od ljub-esni do ſvetá. ſveta Teresija je djala: *Kar nam ſmert odvsame, je naſhe ljubezni nevred-no; veliko je vredno to, de pravizhno ſhivimo, in ſrezhno umerjemo.* ſvetoſt in pobošhnoſt, to je veliko vredno, ker to je bogaſtvo, kteriga tatje ne vsamejo, kteriga ſmert ne konzha, kte-ro zhlovek s' ſeboj vsame v' vezhnoſt, in ga vſhiva vekomaj.

Sdihovanje.

Ljubi Jusu! ti si tolikanj uboshtva, preganjanja, britkost in bolezhin meni v' sgled in svelizhanje preterpel, jest pa drusiga ne shelim in ne ishem, ko veseljevati se na svetu, in pozhutnih dobrot vshivati: kasal si mi kraljestvo, po katerim hrepeneti sim dolshen, in jest ga posabim, in le sa svet skerbim. Vem, de ako bi ves svet v' svoji oblasti imel, in ako bi dosegel, karkoli moje spazhenio serze sheli, mi nizh ne pomaga, ker nizh tiga ne bom potreboval v' vezhnosti; sató profim tebe, usmiljeniga Gospoda, stóri me svojiga svestiga uzhenza, odtergaj mojo dusho od neumne ljubeshni do vidnih stvarí, povsdiguj moje misli do dobrot nebeshkiga kraljestva, in daj mi po kershanjsko shiveti, de bom svelizhan. Amen.

Tretji rasdelik.

Vse je prasno in nestanovitno na svetu, in kar se na njem godi, je prasnim sanjem enako ali podobno. Zhe se zhloveku kaj zhudniga, ali veseliga, ali strashniga sanja, dusha, desi saderšana, vender kaj veselja, ali shalofti, ali strahu obzhuti: ko se pa zhlovek sbudi, vé de je vse to prasno. Zhe se zhloveku sanja, de je kralj, ali berazh, ali ranjen, ali obropan, ali drugo, nizh tiga ni, le sdelo se mu je, ni pa ref, in ostane, kar je bil. Ravno taka je zhloveku na svetu: *Kakor sanje, kader se kdo sbudi, sginejo.* Pf. 72, 20.

Premisli to, kristijan, in lahko vesh, de si neumen, ako v' svet upash, zhe ga ljubish, in zhe ga v' namen imash svojiga nepokojniga persadjanja. Zhe si kmet in veliko lastnine imash, bo to tvoje morde do smerti, potlej bo drusih: zhe si ubog, morde bosh do smerti, potlej ne bosh telesniga kruha lazhen: ako bi kralj bil, bo smert tebe drusim ljudem enaziga storila: zhe se veseljujeh, ali terpish, vse to hitro mine. Na svetu se ravno tako godi ko v' gledalish: igravzi se preoblezhejo v' podobo kralja, ali vojakov, ali bogatinov, ali reveshev, ko pa njih igranje mine, vsak ostane, kar je bil. Prav tedaj sveti Pavel govori: *Zhas je kratek ... kateri jokajo, naj bodo, kakor bi ne jokali, in kateri se vesele, kakor bi se ne veselili: in kateri kupujejo, kakor bi ne imeli: in kateri svet vshivajo, kakor bi ga ne vshivali: sakaj podoba sveta prejde.* I. Kor. 7, 29 — 31.

Dolshnost je vso neumno ljubesen do sveta odpraviti, ker je resnizhno, kar sveti Janes pravi: *Ne ljubite sveta, tudi ne tige, kar je na svetu. Ako kdo svet ljubi, ljubeshni do Ozheta (nebeskiga) v' njem ni.* I. Jan. 2, 15. Premisli, koliko de je ta sapoved ojstra: svelizhan ne moreh biti, ako svet neumno ljubish. Sveti Avgushtin pravi: *Zhe te svet neumno veseli, je gotovo, de nebesko kraljestvo sanizhujesh.* Svet je pushava, po kateri popotujemo, de pridemo v' obljubljeno deshelo: sakaj bi pa to revno pushavo ljubili? Potrebni shivesh in potrebno oblazhilo saflushi pravizhno, svoje premoshenje pametno

ohranjuj, vshivaj smerno, kar tvoje telo potrebuje, ne pušči pa, da bi neumna ljubesen do svetá tvojo dušo gospodovala. Štóri tedaj, kar sveti Gregor papesk pravi: *Premišljuj vezhne dobrote nebeskiga kraljestva, da posvetne sladnosti sanizhujesh, in da sdershno vshivash, kar potrebuješ v' svoje ohranjenje.* Vedno skerbi povsdigovati svoje misli do nebeskih dobrot, velikokrat premisli smert, in kam te bo smert preselila, da je tvoja duša prosta, perpravna in vneta flushiti Bogu.

Sdihovanje.

Gospod Jesuf! enak sim jest norzu, kteri se je nad svojim obilnim blagam neumno veselil, in upal, da se bo veliko zhasa veseljeval; Bog pa mu je rekel: *Norez! to nozh bo tvoja duša terjana, in kar si perpravil, zhiga bo?* Obilnost posvetniga blaga in pozhutniga veselja mi je bila filno vshezh, in sim nad tim veliko dopadajenje imel, dobrot pa svojiga kraljestva nisim sheljen bil. Neumnesh! kaj mi pomaga, zhe ves svet imam, in vse njegove dobrote vshivam, zhe pa svojo dušo pogubim? Daj mi, Gospod, veliko veselje do zhesnatornih dobrot, da vem prasnoto, nestanovitnost, nevrednost in nizhemurnost svetá. Obogati me s' svojo gnado, napolni me s' darmi svetiga Duha, štóri me in ohranuj svojiga prijatla, da bogastvo svojiga kraljestva vshivam vekomaj. Amen.

XXI. Premišljevanje.

Hudo in nevarno je se boshji gnadi vstaviti.

Pervi rasdelik.

Duſha, ktera ſe gnadi boshji vſtavlja, je boshjiga ſerda vredna. Bog ni dolſhan ſvoje gnade dati, ampak zhlovek je dolſhen njega ponishno proſiti gnade: raſſvetljenje, pomoſh, opravizhenje in vſe, je iſ boshje miłoſti, in ſe ravno ſa tiga voljo gnada imenuje. ſveti Pavel priſhuje: *Ako po miłoſti* (prejemamo gnado); *tedaj ne po delih: ſakaj ſzer bi miłoſt ne bila miłoſt.* Riml. 11, 6. Zhe Bog da zhloveku ſvojo gnado, zhlovek oſtane proſtovoljen, in ſe ſamore gnadi boshji vſtaviti: huda nepokorſhina je to. Zhe Bog hozhe nar hudobniſhiga in terdovratniſhiga greſhnika ſpreoberniti, ga ſ' ſvojo mogozhno gnado lahko ſpreoberne, navadno pa ne ſtorí tako, ampak mu toliko pomaga, de ſe boljſhati ſamore, ako ſi perſadene; mu dobrotljivo pomaga, de ſkerbi, terpi, ſi perſadeva, in ſe boljſha, ako ſe boljſhati hozhe.

Pomoſh gnade boshje je neisrezhenó veliko vredna, ker je neſafluſhen dar boshji, in ker nje namen je poſvezhenje in vezhno ſvelizhanje. Zhe ſe tedaj gnadi boshji vſtaſiſh, hudo ſhalíſh Boga, uſmiljeniga darovavza in ravno ſato ſveti Pavel pravi: *Opominjam vaſ, de ſaſtonj gnade boshje ne prejmete.* II. Kor. 6, 1. Gorezhóſt, ktero vzhaſi zhutiſh, ali jo imaſh, de bi dobro

storil; shelje po sgledu poboshnih ljudi shiveti, ki se v' tebi obudujejo, in drugo tako je is gnade boshje, ktero ti usmiljeni Bog savoljo Jesu-fa daje, in hudoben si, zhe ostanesih terdovraten.

Ljubi moj! kaj bi flushniku rekel, ki bi ne hotel poslušhati dobrotljiviga zkloveka, ki ga reshiti hozhe in samore? Kaj bi rekel bolniku, kteri bi ne hotel storiti, kar gotovo ve, de ga bo osdravilo? Rekel bi, de sta neumna, in sebi nevoshljiva: neumnihi in hudobnihi bi ti bil, ako bi se nebeski pomozhi gnade boshje vsta-vil. Lahko vesh, de nisi boshje pomozhi vreden, in de ti Bog is sgolj usmiljenja pomaga, in se branih? Tebi rezhem, kar je Jesus Samarijan-ki rekel: *Ako bi ti dar boshji vedila, bi ga bila morde profila.* Jan. 4, 10. Ako bi ti vedil potrebo in vrednost sosebniga daru gnade bosh-je, in ako bi tebe ljubesen do greha ne moti-la, bi is serza profil Boga ti obilno gnado dati po Jesusu Kristusu, in bi bil prejeti gnadi po-koren. Zhe si boshji gnadi nepokoren, sanizhu-jesh neskonzhno milost boshjo, in si boshji serd nakopljesh.

Vedil bosh v' sadnji uri, in she bolj per sodbi, koliko de je to Bogu soperno, de si nje-govi gnadi nepokoren, ktero je tebi usmiljeni Jesus na terdim lesu svetiga krisha saflushil. Nad-te gre tudi, kar je sveti Štefan Judam rekel: *Vi terdovratni in neobresani v' serzih in ushe-sih, se vedno svetimu Duhu vstavljate.* Djan. ap. 7, 51. Obshaluj svojo terdobo, ponishuj se, in prôsi:

Sdihovanje.

Gospod! pravizhen je tvoj serd nad menoj, ker fim sanizheval tvojo gnado, ktere vreden nisim, in mi jo vender dobrotljivo ponujash, de s' njeno pomozhjo greh opustim in pravizhno shivim. Ljubi Jesus! ki si na shpotljivim krishi smertne bolezhine preterpel, de bi meni in drusim gnado svetiga Duha saflushil, odpusti meni mojo veliko pregreho, in daj mi pokorno dusho, de se tvoji milosti vdá. Sgolj dobrota si ti, ker meni, nevrednemu greslniku, gnado ponujash, jest pa fim sgolj hudoba, ker fim tvoji veliki milosti gerdo nehvalessen; posihmal pa hozhem tvoj glas poslushati in po tvoji volji shiveti, de fim in bom tebi pokoren, de s' tvojo pomozhjo po poti pravizhnosti hodim in pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

Drugi rasdelik.

Navadno je, de Bog sapusti dushe, ktere se njegovi gnadi vstavljajo. Bog ni nobenimu nizh dolshen, in is nesaflushene milosti pomaga zhloveku, de se s' njegovo gnado spreoberne, po sapovedih shivi, in vezhno svelizhanje sadobi; zhe pa zhlovek zhesnatorno pomozh gnade boshje nehvalesshno sanizhuje, in se ji vstavlja, de bi po svoji hudi volji shivel, Gospoda rasserdi, in je njegoviga sapushenja vreden. Mojsel v' Gospodovim imenu pravi: *Ti si Boga sapustil, kteri je tebi shivljenje dal. Gospod je to vidil,*

in se je rasperdil, in je rekel: Hozhem jim svoje oblizhje skriti. Mojs. 32, 18 — 20.

To strashno shuganje je velikokrat ponovljeno v' svetim pismu, in godilo se je, kakor je Bog po Mojsefu in prerokih govoril. V' svetim evangelii tudi najdemo, de, ko je Jesus terdovratne Jude uzhil, jim je rekel: *She majhin zhas je luzh per vas. Hodite, dokler imate luzh, de vas tema ne obide.* Oni ga niso poslushali, in ravno sa to je *shel, in se jim skril.* Jan. 12, 35 — 36. Jesus se jim je skril, in jim je she sdaj skrit, ker so njegove nauke in gnade sanizhevali.

Ljubi kristjan! boj se boshjiga sapushenja: zhe se ga ne bojis, je snamnje, de si she sapushen: zhe se pa boshjiga sapushenja bojis, ne bodi dalje nepokoren Bogu, ker is nepokorshine je sapushenje, nesrezhna smert in pogubljenje. *Moje ljudstvo* (pravi Gospod) *mojiga glasu ni poslushalo. Sato sim jih sheljam njih serza sdal: bodo po svoji volji shiveli.* Pf. 80, 12 — 13. Zhlovek, kteriga Bog savolj njegove nepokorshine sapusti, je slushnik svoje hude volje: is tiga je veliko grehov, nesrezhna smert in vezhno pogubljenje.

Zhe po sveti veri sodish, vesh, de nar huji shiba boshja je to, kadar je ne zhutish, si svoje duhovne revshine sadovoljen, si v' svoji veliki nesrezhi miren, in bosh morde svoje dushne ozhi odperl le takrat, ko pridesh v' pogubljenje. Snamnje te strashne dushne slepote vidish nad nekte-rimi terdovratnimi gresniki, ki so s' velikimi

grehi preoblosheni, in se vender veseljujejo in se smejajo, kakor de bi jim rasodeto bilo, de bodo gotovo svelizhani. Šalomon od njih govori: *Hudobniki so, kateri so bres skerbi, kakor de bi pravizhnikov (dobre) dela imeli.* Prip. 8, 14. In sopet pravi: *Ena pot je, ktera se (hudobnimu) zhloveku prava sdi: nje poslednje pa v' smert (v' pogubljenje) pelje.* Prip. 14, 12. Sbudi se tedaj, o greschnik! in jokaje prôfi, rekozh:

Sdihovanje.

O Bog, ozhe vfiga usmiljenja, poterpeshljivoſti in dolgo sanafhanja, ne sapuſti me, ne pokorniga hlapza, in me ne isdaj sheljam mojiga spazheniga serza. Te ſtraſhne ſhibe ſim jeſt reſnizhno vreden, proſim te pa po ſaſluſhenji Jeſuſove ſmert, de me ne ſapuſtiſh. Uſmiljeni, is ljubezni do greschnikov krishani Jeſuſ naj meni, hudobnimu greschniku, per tebi miloſt ſprófi, de me s' ſvojo gnado sbudiſh, in mi pomagah, de na pot pokore in pravizhnoſti pridem, in de ſavershen ne bom. Rasodeni nad meno, ljubesnivi Goſpod, bogatvo ſvoje neſkonzhne miloſti, in jeſt bom tebi dopadljivo ſluſhil, de, ko me bo ſmert is ſvetá vsela, me sdruſhi s' teboj. Amen.

Tretji rasdelik.

Kdor ſe gnadi boſhji terdovratno vſtaavlja, ſi lahko nakoplje teſhko pokorjenje. Šveto piſmo ſtare in nove ſaveſe prizhuje, de je to reſ-

nizhno. Bog po svojim preroku Isaiju v' priliki govori, rekozh: *Pokasal vam bom, kaj bom svojimu vinogradu storil*, (kteri ni grosdja rodil): *njegov plot bom prozh vsel, de bo obropan: njegovo kamnato ograjo bom poderl, de bo potaptan*. Is. 5, 5. Zhlovek, kteri nozhe sapovedanih dobrih del obroditi, bo sapushen in sovrashnikam v' oblast sdan: ker on ni hotel pod usmiljeno oblastjo boshjo biti, bo pod oblastjo peklenških duhov, kteri ga bodo pokorili vekomaj.

Kar se je nepokornimu kralju Šavlu sgodilo, preprizha, koliko de je hudo se boshjimu glasu vstaviti. Bog ga je isvolil in povikshal, in kader mu je sapovedal hudobne Amalezhane in njih premoshenje pokonzhati, ni boshjiga ukasa popolnoma dopolnil. in ravno sato mu je prerok Šamuel rekel: *Ker si ti Gospodovo bese-do savergel, je tudi Gospod tebe savergel*. I. Kral. 15. Kmalo potlej je Šavel po sovrashnikih premagan bil, in je nefrezhne smerti umerl. Takaka se hudobneshem godi, kteri so boshjimu poklizu nepokorni.

Premisli tudi, kaj Jesuf terdovratnimu Jerusalemu hudiga napové. Velikokrat je on njegove prebivavze ljubesnivo uzhil in opominjal; med njimi je tudi velike zhudeshe delal in storil, kar koli bi lahko njih hudo serze omezilo in boljshalo: oni pa, namesti spreoberniti se in va-nj verovati, so ga sovrashili, preganjali in krishali. Ravno tako so oni njegove aposteljne in verne sovrashili in preganjali, de bi njegovo

sveto vero pokonzhali. Jesuf je vse to prevedil, in jim malo pred svojo smertjo teshko pokorjenje napovedal, rekozh: *Rasdjali bodo tebe (Jerusalem) in tvoje otroke, kteri so v' tebi, in ne bodo pustili kamna na kamnu: sato, ker nisi sposnalo zhasa svojiga obiskanja.* Luk. 19, 44. Odstopili niso oni od svoje terdovratne nehvaleshnosti, in so njih vse napovedane shibe sadelle. To je vsm terdovratnim greshtnikam v' rasgled, in zhe si ti eden smed njih, boj se, in hiti popraviti, kar shali Boga: zhe ne, te bo on serditim sovrashnikam v' oblast dal. Šveti Avgushtin pravi: *Bog je vselej resnizhen in svest; daje, kar obljubi, zhe mu je kristjan svest, in s' napovedano nadlogo tepe terdovratniga greshtnika.*

Ljubi moj! bodi shiv ali mertev, si v' boshji oblasti; zhe se pa Bogu s' svojo hudo voljo vstavljash, in mu nisi is ljubeshni pokoren, gorje ti bo! De srezhno umerjesht, in v' vezhno shivljenje pojdesht, sprejemaj milostljivo obiskovanje gnade boshje, savolj nje bodi hvaleshen, in ji bodi pokoren, de bosh svelizhan.

Sdihovanje.

Ljubi Gospod! kdo sim jest, de se me spomnish, de me klizhesht in mi pomagash k' sebi, de bi vezhno prebivalishte per tebi imel? Prezhudna je tvoja milost, in prezhudna je moja terdoba, de se tvoji veliki milosti ne vdam. Veliko jih je pogubljenih, ker so predersno sanizhevali tvojo gnado, in tudi jest sim te grosne

nefrezhe vreden, po tvoji neskonzhni milosti pa she shivim, in upam, de bom s' pomozhjo tvoje gnade popravil in sbrisal, kar je tebe shalilo, in meni vezhno pogubljenje saflushilo. — O Gospod! ne gledaj mojiga hudiga saflushenja, ampak gledaj saflushenje svojiga edino-rojeniga Šina in mojiga Odrefhenika, de si meni sdaj in v' smerti in potlej milostljiv. Amen.

XXII. Premishljevanje.

Hudobno in nevarno je greseliti is upanja boshje milosti.

Pervi rasdelik.

Hudobno je v' boshjo milost greseliti. Gorjé zhloveku, ki v' boshjo milost ne upa, in gorjé zhloveku, ki v' boshjo milost predersno gresli: greh v' svetiga Duha je to. Bog je milostljiv, njegova velika milost pa vabi greslnike spokoriti se, ne pa predersno greseliti. Sveti Avgustin pravi: *Kdor gresli, ker je Bog milostljiv, povishuje boshjo milost v' svoje pogubljenje.*

Ljubi moj! ne gresli, ker je Bog milostljiv, in po grehu ne obupaj, ker je Bog pravizhen: zhe greslish, ker je on milostljiv, si njegove milosti nevreden; sakaj zhe boshjo milost sanizhujesh, kam bosh perbeshal, de odpushenje grehov sadobish? Modri te opominja, rekozh: *Ne rezi: Ufsmiljenje boshje je veliko (de bi is*

tiga upanja gresnil) *in on se bo usmilil nad obilnostjo mojih grehov. Sakaj njegovi serd se tako hitro perblisha, ko njegovo usmiljenje, in na gresnika se njegov serd osira.* Šir. 5, 6 — 7.

Ne bodi tedaj slepim gresnikom enak, kateri Boga le usmiljeniga, ne pa pravizhniga mislijo, sakaj tako bi Boga spolovinil in shalil. Sveti Basili ravno to pove: *Usmiljen je Gospod, in pa tudi pravizhen. Ako bi on pregledal jim, ki ga predersno shaliyo, bi pravizhen ne bil.* Bog je usmiljen tistim, kateri se njega boje, in k' njegovi milosti perbeshe s' pravo pokoro.

Varuj se tedaj poslushati hudizha, ali svoje hudo posheljenje, de bi gresnil ali v' grehih ostal is upanja v' boshjo milost. Sveti Avgustin tako govori: *Povedati ni mogozhe, koliko de jih je pogubljenih savoljo tiga predersniga upanja.* Kralj Manases je hudo gresnil soper Gospoda; spokoril se je potlej, in milost dosegel: Amon njegov sin, ko je vidil, de je Bog njegovimu ozhetu rad odpustil, je is upanja v' boshjo milost gresnil; Bog pa mu ni persanefil, ampak ga je teshko pokoril. Zhe is slabosti gresnil, in po grehu upash v' Boga, in ga profish, de ti pomaga k' pokori, prav upash; upanje pa, ktero te v' greh napeljuje, je Gospodu gnjusoba.

Sdihovanje.

Moj Bog! tvoja milost nad menoj je neizrezhena, in moja hudoba v' tebe je nesapopadljiva, ker sim predersno gresnil, grehe namno-

shil, in v' njih shivel, ker fim se v' tvojo milost sanashal. Sahvalim te, de me nifi po mojim saflushenji pogubil, in zhudim se, de she shivim. Tvoja neskonzhna poterpeshljivost s' meno mi prizhuje, de me bosh she zhakal, in mi tudi pomagal spokoriti se. Ker si mi nesrezhenost usmiljen, ne bom pokore odlaschal, ampak hitel k' tebi, sakaj tvoja velika milost me permora tebe is vse dushe ljubiti, svoje grehe sovrashiti in opustiti, in tebi stanovitno flushiti. Dodeli meni svojo gnado, o Gospod, de vse to spolnujem, in de pridem v' tvoje kraljestvo tvojo milost hvaliti vokomaj. Amen.

Drugi rasdelik.

Nevarno je v' boshjo milost greseliti is upanja prihodniga odpushenja. Šveti Pavel poterdi to, rekozh: *Sanizhujesh bogastvo njegove (boshje) dobrote, poterpeshljivosti in dolgo-sanaschanja? ne vesh, de te boshja dobrota v' pokoro napeljuje? Per svoji terdovratnosti si jeso nakopljes v' dan jese in rasodenja pravizhne sodbe boshje.* Riml. 2, 4 — 5. Eni so skufili, de jim je Bog persanesljiv, in upajo, de jim bo she milostljiv: ker to upajo, ne jenjajo greseliti, in greshe is upanja v' boshjo milost; to je pa filno hudobno in nevarno, ker Bog do svojiga zhafa poterpí, potlej udari, in se nihzhe oteti ne samore is njegove vfigamogozhne oblasti.

Ljubi moj! ako bi ravno vedil, de te bo Bog milostljivo zhakal, si hudoben, zhe njega,

neskonzhno svetost in dobroto, shalish: ker pa ne vesh, de bosh milost dosegel, si tudi sebi hudoben. Hiti tedaj spokoriti se, de te njegov serd ne sadene in ne pogubi; sakaj zhe terdovraten ostanesih, bo po velikosti boshjiga persanashanja tvoje oblojenje teshji. Zhe boshjo poterpeshljivost utrudish, si bosh vrata boshje milosti saperl, in bosh v' svojih grehib umerl. Bog po svojim preroku pravi: *Savoljo treh pregreh Juda* (bom pregledal), *savoljo shtirih mu ne bom sanesel: ker je Gospódovo postavo svergel*. Amos. 2, 4. Sapisano ni to, de bi Bog le tri grehe odpustil; ampak de je per Bogu odlozheno shtevilo grehov, in de po tim shtevilu ne bosh milosti dosegel.

Boj se boshjiga sapushenja, ker nar huji nesrezha je to, sakaj po boshjim sapushenji bo nesrezhna smert in vezhno pogubljenje. Zhe te Bog s' dushno slepoto savoljo tvoje terdovratnosti udari, svojiga veliziga sadolshenja, in svoje velike nesrezhe ne vesh, in mirno shivish, kar je filno hudo. *Hudobnik, kader v' globozhino* (grehov) *pride, sanizhuje*. Prip. 18, 3. Boj se tedaj miru greshtnikov in boj se tudi, kar te v' sapeljivi mir napeljuje, to je ljubesni do greha, hude navade in predersniga upanja. Šveti Bernard je tako profil: *Gospod! tiga miru nozhem, ker ta mir je snamnje tvojiga strashniga serda*. Visoko uzheni Belarmin pravi: *Nar huji shtrafenga boshja je to, kader je greshtnik is predersniga upanja v' svojih grehah miren*. David je prej pravil, koliko de je ta mir

strašhen, rekozh: *Pusti nje* (predersne gresnik) *is pregrehe v' pregreho: in oni naj ne pridejo v' tvojo pravizo.* Ps. 68, 28.

Zhe si svojimu hudimu posheljenju pokoren, greslish; ko si greshil, loshej potlej greslish; ko grehe ponavljash, si hude navade storish, to pa povishuje ljubesen do greha, oslepi tvojo dusho, in te vodi v' pogubljenje. Premisli vse to, in sdihuj v' Boga, rekozh:

Sdihovanje.

Moj Bog! vem, de fim tvojiga sapusljenja vreden, ker fim malo ali nizh ljubil tebe, neskonzhno svetost in vezhno dobroto: profim pa, de ne odtegnesh od mene, svojiga nevredniga hlapza, svojiga svetiga Duha, in de me ne sapustish, ker bi v' lashnjivim miru, in v' duslni slepoti po svoji hudi volji shivel. Gospod! bodi usmiljen s' menoj, rasvetli me s' svojo gnado, tepi me s' usmiljeno shibo zhasniga pokorjenja, de spregledam, se spokorim in de savershen ne bom. Po pomozhi tvoje gnade zhutim veliko pezhenje savoljo vsih svojih grehov in mozno voljo vse grehe in grehov perloshnosti opultiti: pokoren fim tvojimu usmiljenimu poklizu, in refnizhno obljudim tebi slushiti, de tvojo neskonzhno milost neprenehama hvalim v' tvojim kraljestvu. Amen.

Tretji rasdelik.

Huda in nevarna smota je to greseliti v' Boga is upanja, de bo potlej pokora in odpushtenje. Kdo se vershe v' globoko in derezho vodo is upanja, de bo svoje shivljenje otél? kdo vershe tje svoje blago is upanja, de ga bo potlej nashel? kdo nalash sboli is upanja, de bo po sdravilih sopet dosegel sdravje. Neumnish in hudobnish je kristjan, ki prostovoljno gresli is upanja, de se bo spokoril, in odpushtenje grehov po boshji milosti dosegel.

Ljubi moj! kaj porezhesh k' temu? Odgovorish: *Mislím, de se ni treba bati, ker Bog je obljubil gresniku odpustiti, kader koli se spreoberne.* Zhe to mislish, si resnizhno neumen, ker po veri ne mislish, in predersno upash. Ref je, de Bog gresniku odpusti, kader koli se spreoberne, pa je tudi ref, de se gresnik ne spreoberne is svoje mozhi, in de spreobernjenje ni v' njegovi oblasti. Katoljshka refniza je to, de se gresnik ne spreoberne, in odpushtenja ne sadobi, ako mu Bog gnade ne da, in de Bog ni dolshen njemu gnade dati. Jeremija je Bogu rekel: *Ko si me spreobernil, sim se spokoril.* 31, 19. Jesus je rekel: *Nihzhe ne more k' meni priti, ako njega Ozhe ne vlezhe.* Jan. 6, 44.

Odgovorish: *Zhe je to ref, kje je tedaj boshje usmiljenje?* O slepi zhlovek! sakaj to mislish? Ali je tedaj to usmiljenje boshje, de bi ti delal hudo, kolikor hozhesh, in de bi vender v'

nebesa prishel? Ako bi res bilo, de bi ti po svojim hudim posheljenji predersno shivel, in de bi se spreobernal, kader hozhesh, bi bil Bog hlapez svojih hlapzov, ne pa svojih darov gospodar. Upanje v' boshjo milost ti je potrebno, pa morash prav upati, ker je sapisano: *Kteri se Gospoda bojte, upajte va-nj; in usmiljenje vam bo veselo prishlo.* Šir. 2, 9. Boj se Gospoda, upaj va-nj, profi ga, de ti pomaga, spokori se s' pomozhjo njegove gnade, stanoviten bodi v' dobrim, in tako bosh dosegel, kar upash.

De si od tega preprizhan, premisli: Kaj bi rekel zhloveku, kteri pravi, de hozhe obogateti, in svoje premoshenje spravlja? de si voshi sdravje, in sebe prostovoljno rani? de hozhe veselo shiveti, in de si sam nadloge nakopluje? Rekel bi, de je norez, in bi prav govoril; pa bi neumnish bil, ako bi greshil, in sraven rekel, de hozhesh svojo dusho svelizhati. Kader greshish in pravish, de se svelizhati hozhesh, la-shesh, ker si svoje dushe sovrashnik. Premisli, kaj sveti Pavel pravi: *Ne motite se: s' Bogam se ne norzhuje. Sakaj, kar bo zhlovek sejal, to bo tupi shel.* Gal. 6, 7 — 8. Bog je neskonzhno usmiljen, pa tudi neskonzhno pravizhen: flushi njemu, upaj va-nj, in bosh njegove milosti deleshen.

Sdihovanje.

Nesrezhen zhlovek sim, o Gospod, de se pustim po greshni ljubesni smotiti in sapeljati. Vreden sim bil, de bi me bil bersh po pervim grehu

pogubil, ker fim bil tebi, svojimu vsigamogozhnimu gospodu nepokoren: hujshiga obsojenja fim potlej vreden bil, ker namesti spokoriti se, fim zhedalje huje greshil, in to is upanja v' tvojo milost in poterpeshljivost. Ker si ti dober, fim hudoben bil, in zhe si meni persaneshljivishi bil, hudobnishhi fim shivel. Usmiljeni Gospod! she persanesi meni, svojimu hudobnimu hlapzu, daj mi savolj Jesufa Kristusa obilno gnado, de ti svetlo flushim, in v' tvoji flushbi ostanem stanoviten. Raji hozhem umreti, ko tebe, vezhno dobroto rasshaliti, ker tvoje veliko usmiljenje presune moje serze, in ga permora resnizhno shalovati. Ti si meni dobrotljiv, in jest fim tebi nehvalessen, to bo vedno stiskalo moje serze, de bo smiraj shalovalo, in de bosh meni sdaj in vekomaj milostljiv. Amen.

XXIII. Premishljevanje.

Veliki greh je neisrezhena hudoba.

Pervi rasdelik.

Veliki greh je neisrezhena hudoba, ker rasshali Boga. Vsak nar manji greh shali Boga, veliki greh pa je huje rasshaljenje boshje, ker je njegovi sveti volji popolnoma nasproti. Ravno sato je sapisano: *Gorje vam, vi hudobni ljudje, kteri ste postavili nar visshiga Gospoda sapustili.* Sir. 41, 11.

Kristjan, premisli koliko rasshalish Boga s' velikim greham: in de to, kolikor je mogozhe, rasumesih, vedi, de greha hudoba je po tvoji niskosti, in po boshji visokosti. Zhe berazh berazha, ali gospoda, ali kralja shali, je njegova pregreha po manji ali vezhi visokosti rasshaljeniga zhloveka. Premisli, kdo si ti? Revna in slaba stvar si, ki nizh svojiga nimash. Kdo je Bog? Bog je neskonzhno velizhastvo, gospod gospodov in kralj kraljev. Sveti Tomash uzhenik pravi: *Greh je neskonzhna hudoba, ker rasshali Boga, neskonzhno svetoft.* Sveti Avgushtin tudi pravi: *Greh je neskonzhno hudo, ker slab zhlovek s' njim rasshali velizhastvo boshje.*

Kakshniga pokorjenja je tedaj zhlovek vreden, ki svojiga vfigamogozhniga Gospoda rasshali? Zerkveni uzheniki terdijo, de, ako ravno Bog veliziga greha kriviga greshnika s' vezhnim pogubljenjem pokori, ga vender manj pokori od njegoviga hudiga saflushenja. Premisli tedaj, kaj hudiga storish, ko v' veliki greh dovolish: nehvaleshni zhlovek, hudobni kristjan in puntarski otrok si, in svojimu Gospodu, ki te je vstvaril in shivil, pravish: *Slushil ti ne bom.* Jer. 2, 20.

De bosh obilnisthi od tega preprizhan, premisli svojo hudo nepokorshino, ko sapovedi prestopish. Bog je tvoj vfigamogozhni Gospod, ti si pa njegov hlapez: on sapove tebi sovrashniku odpustiti, in ti nozhesh; s' tim pa kashefh, de njegove oblasti ne zhislash; prepoveduje ti krafi, in svijazhno shkodovati svojimu blishnjimu,

in ti s' svojo nepravizo overshešh pravizhno sapoved boshjo; prepoveduje in sapoveduje tebi kaj drusiga, in ti hozhešh po svoji hudi volji storiti, in s' svojo nepokorshino pravish, kar je terdovratni Farao nekdam rekel: *Kdo je Gospod, de bi mu pokoren bil? ne posnam Gospoda.* II. Mojs. 5, 2.

Premisli tedaj, koliko de je huda tvoja nepokorshina, de ti slabi zhlovek vfigamogozhniga Boga ne poslušhašh, kterimu si vender v' oblasti, in te pogubi, kader hozhe. Vedi sdaj hudobo svojih grehov, sovrashi in opusti jih, de ti ne bo britko v' sadnji uri, in de bošh obsojenju odshel.

Sdihovanje.

Gospod! glej mene, svojiga hudobniga hlapza, pred tvojim oblizhjem klezhati: usmiljenja nisim vreden, ker sim se v' te hudobno puntal, tebe hudo rasshalil in nehvaleshno sapustil. Pekel je ref strafhen, pa je vender manji od moje velike hudobe, in nemogozhe mi je terpeti, kolikor so mi moji veliki grehi saflushili. O Bog! shivljenje mojiga shivljenja, sapopadek vsih lastnost, isvir vfiga dobriga, in neskonzhna svetost, odpusti mi savoljo Jesusa, svojiga edino-rojeniga Sina in mojiga Odreshenika. S' pomozhjo tvoje gnade hozhem tebe s' vso dusho ljubiti, in s' vso voljo tebi flushiti, ker si vse ljubesni in pokorshine vreden: pomagaj mi, de ti dopadljivo flushim, in de v' tvoji gnadi umerjem. Amen.

Drugi rasdelik.

Veliki greh je neisrezhena hudoba, ker sanizhuje Boga. Vsak zhlovek, fosebno pa kristjanski, ko v' velik greh dovoli, ne rasshali le, ampak tudi sanizhuje Boga, ker on sa prasno rezh, majhen dobizhek, sa kratko veselje ali drugo tako overshe njegove sapovedi, in se njegovi prijasnosti odpové. Šveti Pavel pravi: *S' perlomljenjem postave Bogu nezhašt delash*. Riml. 2, 23.

Kristijan! de hudobo svojiga greha vesh, premisli, kar ti bo sdaj rezheniga. Ako bi ti greshil, de bi veliziga kraljestva, ali vfiga sveta gospodar bil, bi vender isgovora ne imel, ker boshja prijasnost je vrednisthi od vfiga. David vprasha: *Sakaj je hudobnik Boga rasserdil?* Pl. 10, 13. Prerok Ezechijel odgovori: *Sa pest jezghmena in sa koszhik kruha* (hudobniki) *framoté Boga*. 13, 19. Povej, ali si ti tudi eden unih, ki tako malo zenijo Boga? Odkrito povej, sakaj Boga, vfigamogozhniga Gospoda, neskonzhno svetost in sapopadljivo dobroto sanizhujesh? Permoran si povedati, de va-nj greshish, ga sanizhujesh sa voljo nevrednih rezhi.

Premisli, koliko de so Judje krivizhni bili, ko so vpili v' Pilata: *Spusti nam Baraba, in krishaj Kristusa!* ravno tako krivizhen bi ti bil, ako bi is jese, ali lakomnosti, ali nezhistosti, ali drusiga posheljenja Jesusovo gnado prodal. Nesvesti Judesh je hudobnim Judam prodal Jesusa sa trideset srebernikov, in sa to je njegovo ime oštudno do konza svetá: kak-

shin bi pa ti bil, ako bi sa manji rezh njegovo gnado prodal? kakshin bi bil, ako bi hudobneshe plazheval, de bi bili tvojih grehov deleshni, in bi ti pomagali huje sanizhevati Boga?

Zhe ti savoljo svojiga hudiga posheljenja greshtish, ti je, kar je tvoje gerde ljubeshni namen, namesti Boga; sakaj, kar greshtno ljubish, to malikujesh, in Boga savolj tiste rezhi overshesht. Šveti Ziprijan pravi: *Karkoli zhlovek is vsiga serza ljubi, je njemu namesti Boga*. Šlepi malikovavzi so stvarí bogove verovali in molili; ti vesh, de stvarí niso bogovi, ker v' praviga Boga verujesh, pa si vender malikovaviz s' svojimi sheljami in deli, ker savoljo stvarjenih rezhi greshtish in sanizhujesh Boga.

Hudobni Jeroboam je deset Israelskih rodov odlozhil, in je nad njimi kraljeval: ker se je pa bal, de zhe bodo hodili v' Jerusalema v' tempelj molit praviga Boga, se bodo mordè k' svojimu kralju Roboamu vernili; jim je dva slata teleta naredil, in nje moliti sapovedal, in de bi se jim to malikovanje manj ostudno sdelo, jim je rekel: *Lej, to so tvoji bogovi, Israel, kteri so tebe is Egiptovske deshele ispeljali*. III. kralj. 12. Hudizh te hozhe ravno tako sapeljati, de bi flushil rezhém, ktere bi te lozhile od Boga: varuj se tedaj ga poslushati, in flushi Bogu s' vso dusho. Zhe si bil svojimu Bogu nesvest, ponishuj se, shaluj in prôsi:

Sdihovanje.

Moj Bog! toliko sim tebe shalil in sanizheval, de se skoraj ne predersnem odpuščenja upati: velika je moja hudobija, ker sim tebe vezhno dobrotu savoljo nevrednih rezhi sapustil in sanizheval. Ako ravno je moja hudobija neisrezheno velika, upam vender v' tvojo neskonzhno milost, ker me sam vabish k' pokori, in mi ponujash odpušhanje, ako se spokorim; sakaj ti nozhesh mojiga pogubljenja, ampak hozhesh moje svelizhanje, ker si neskonzhno usmiljen. Tvoja velika dobrotu s' menoju hudobnim greschnikam me permora milo jokati nad svojimi grehi, in jih is vsiga serza sovrashiti, ker sim tebe, usmiljeniga Gospoda, hudobno sanizheval. Terdno tudi obljubim s' pomozhjo tvoje gnade tebe ne vezh rasshaliti, in prosim te, de podpirash mojo voljo, de raji umerjem, ko v' tebe greseliti. Vse dni svojiga shivljenja hozhem tebi v' hvalo shiveti, de frezhno umerjem, in pridem v' nebese tebe hvallit vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Veliki greh je neisrezhena hudoba, ker spodí Boga is zhloveka. Kdor je v' gnadi boshji, je s' Bogam sdrushen, in njegova dusha je dopadljivo boshje prebivalishe: kdor v' velik greh dovoli, sgubi gnado boshjo, in spodí Boga is svojiga serza. Jesus je rekel: *Ako kdo mene ljubi, moje besede spolnuje, in moj Oze*

ga bo ljubil, in mi bomo k' njemu prishli, in per njem prebivali. Jan. 14, 23. Velika dobrota je to, de Bog s' svojo gnado prebiva v' zhloveku, in velika nesrezha je, zhe on s' velikim graham sgubi gnado in prijasnost boshjo.

Premisli, o kristjan, de kader v' velik greh dovolish, rezhesi Bogu, de naj gre is tebe. Job to poterdi rekozh: *Oni (hudobniki) Bogu reko: Pojdi od nas, snanja tvojih pot nozhemo.* 21, 14. Vem, de ti tiga ne mislish in ne govorish, ampak shelish, de bi tebi perpusheno bilo storiti, kar hozhesi, in boshje prijasnosti ne sgubiti; to je pa nemogozhe. Zhe tiga ne mislish in ne govorish, sadošno povesi s' svojimi hudimi deli, de boshje gna-de nozhesh.

Nekoliko she premisli svojo hudobo. Ko si ti po veliki milosti boshji kershen bil, je duhoven v' imenu zerkve po oblasti Jesufovi rekel hudizhu: *Pojdi is njega, nezhisti duh, in daj prostor svetimu Duhu.* Hudizh, pod kteriga oblastjo si savoljo greha bil, te je takrat sapustil, in sveti Duh je s' svojo gnado v' te prishel: ko pa gresish, pravis: *Pojdi is me-ne Bog, in daj prostor hudizhu.* Prestrashish se, ko to beresh; res je pa, de to stori, kader v' velik greh dovolish, in ne pomislish. Ker je to res, je tudi resnizhno, de si hudobnisthi od puntarja, kteri svojiga kralja is kraljeviga sedesha spodí; ker on, zhlovek zhloveku stori to, ti pa, zhlovek Bogu svojimu Gospodu stori. Ako bi ti Boga is svojiga serza spodil, de

bi njemu enakimu gospodu flushil, bi se isgovoril; isgovora pa nimash, ker drusiga gospoda ni, in ker njega, svojiga ediniga Gospoda, is serza spodish, in se podvershesh hudizhu, kateri je boshji in tvoj sovrashnik. — Premisli svojo veliko nespamet in hudobo, ponishuj se in prôfi:

Sdihovanje.

Gospod! neisrezheni hudoben sim jest bil, kader koli sim v' veliki greh dovolil, in grosa me obide, ko mislim, de sim tebe, sazhetnika shivljenja, spodil is svojiga serza, in dal prostor hudizhu, svojimu in tvojimu sovrashniku. Štrah me obide, ko mislim, de sim se s' velikim greham odpovedal tebi, Ozhetu nebeshkimu, Šinu odresheniku, in svetimu Duhu posvezhevavzu, in se hudizhu podvergel. Ako bi tvoja milost neskonzhna ne bila, bi gotovo obupal, vem pa de tvoja milost je vezhi od moje hudobije, in te savolj tiga upljivo prosim, de mi dash gnado prave pokore, in de me stanovitniga ohranujesh v' tvojih sapovedih, de raji umerjem, ko greshiti v' tebe, vezhno dobroto, neskonzhno ljubesen in nesapopadljivo svetošt. Ozhe nebeshki! daj mi svojiga svetiga Duha po saflushenji grenke smerti svojiga edino-rojeniga Šina Jesusa Kristusa, kateri s' teboj in s' svetim Duham kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

XXIV. Premišljevanje.

Grehe namnoshiti je silno nevarno.

Pervi rasdelik.

Ako bi Bog vsaziga zhloveka bersh po grehu permerjeno pokoril, bi ga ljudje ne shalili in ne sanizhevali, kakor se vidi; ker je pa on usmiljen in poterpeshljiv, so ljudje predersni, in shivé, kakor de bi pravizhne sodbe in pravizhniga povernjenja ne bilo. Modri ravno to pravi: *Ker hudobneshev obsojenje ni kmalo o-snanjeno, zhlovekovi otrozi bres strahu hudo delajo.* Prip. 8, 11.

Ljubi moj! prosim te, de boshje poterpeshljivosti ne obrazhash v' svoje pogubljenje, in de tiga ne storish, vedi in veruj, de je Bog ne le persanesfljiv, ampak tudi pravizhen: on zhaka greshnika k' pokori, ne zhaka pa smiraj; zhaka do svojiga zhafa, de ispeljuje svoje skrivne sodbe, in ko je shtevilo grehov dopolnjeno, udari in ni vezh milosti. Šveti Avgustin poterdi to rekozh: *Vediti je potrebno, de Bog greshnika poterpeshljivo zhaka, in ko njegov zhas pride, ni vezh milosti greshniku.* Šveti Evsebi Zesarejzhan ravno tako govori: *Bog zhaka do nekiga shtevila grehov, in potlej sapusti ali pogubi greshnika.*

Ne misli kristjan, de je to tebi v' strah ismishljeno, temuzh vedi, de je to po rasodeti boshji besedi. Bog je Abrahamu rasodel, de

bodo njegovi otrozi v' lašt dobili Kananško deshele, pa vender ne bersh: *Sakaj hudobije Amorejev do sdaj niso spolnjene*. I. Gen. 15. Ko so bile pregrehe prebivavzov Kananške deshele spolnjene, to je, kadar je bilo njih grehov shtevilo spolnjeno, so Israelzi pod vojvodam Josuetam v' njih deshele prifhli, jih morili, in se njih deshele polastili. Šveto pismo pravi, de je Bog vse odraslene Isralze obsodil v' pušhavi umreti, ker so ga bili *desetkrat* hudo rasshalili. IV. Mojs. 13, 22 — 23. Hlapez, kteriga je gospodar savoljo veliziga dolga prodati ukasal, je odpushtenje dosegel, ko ga je ponishno profil; ker je pa on s' neusmiljenjem v' svojiga sohlapza sopet greshtil, ni vezh usmiljenja dosegel. Mat. 19. Ravno sato Modri pravi: *Savoljo odpushteniga greha ne bodi bres strahu*. Šir. 5, 5. Zhe ti je greh odpushten, svesteji flushi Bogu savoljo prejete milosti; zhe pa po prejetim odpushtenji greshtish, je tvoja nesvestoba hujshi, in ti morde odpushtenja ne bo.

Boj se tedaj skrivnih sodeb boshjih, in predersno ne greshtis is upanja v' boshjo milost, ker vediti ne moresh, koliko grehov ti bo odpushtenih, to je, vediti ne moresh, zhe bosh gnado prave pokore dosegel.

Sdihovanje.

Moj Bog, sahvalim te, de si me do sdaj ohranil, in varoval mojo greshtno dusho v' vezhno pogubljenje. Ako bi bil prejel, kar fim si saflushil, sdavnaj bi bil pogubljen v' peklu,

kjer ni odpushtenja grehov, in ni upanja vekomaj: po tvoji nesaflusheni milosti pa s'he shivim, in upam, de mi je mogozhe dosezhi vezhno svelizhanje, ako se hozhem s' pomozhjo tvoje gnade spokoriti. Nebeshki Ozhe, ne glej velikoſti in ſhtečila mojih grehov, ampak glej ſvojiga edino-rojeniga ſina Jeſufa Kriſtufa na krishi perbitiga ſavoljo greſhnikov, in uſmili ſe moje duſhe ſavoljo neſkonzhniga ſaflushenja njegove grenke ſmerti. Hozhem in obljubim s' pomozhjo tvoje gnade ſovraſhiti in opuſtiti vſe ſvoje grehe, poboshno ſhiveti, in tebi, ſvojimu Goſpodu, ſtanovitno flushiti, de odpuſhanje grehov in vezhno svelizhanje po tvoji neſkonzhni miloſti ſadobim. Amen.

Drugi rasdelik.

Grehe namnoſhiti je ſilno hudo in nevarno, ker nihzhe ne ve, koliko zhaſa ga bo Bog preterpel, in tudi ſe ne ve, koliko grehov bo flehernimu greſhniku odpuſtil. Kralj Manafes je ſilno hudo delal vprizho Goſpoda, ſpokoril ſe je, in miloſt doſegel: Amon njegov ſin je tudi hudobno ſhivel, in ni miloſti doſegel. Kralj ſavel je nepokoren bil Bogu, in je ſavershen bil, deſi je prerok ſamuel ſa-nj profil: David je tudi hudo greſhil, pa ſe je ſpokoril, in odpuſhtenje doſegel; ſveti Peter je ſvojiga uzhenika Jeſufa s' perſego ſatajil, in je potlej s' veliko ſhaloſtjo ſbrisal ſvojo pregreho: Judesh iſhkarjot je Jeſufa prodal, in je v

svojim grehu nesrežno umerl. Šveti Pavel je bil nar serditiši sovrashnik Jesufove vere, in je zhudno spreoburnjen bil: veliko Judov, manj hudobnih od njega, je v' slepoti ostalo. Desni rasbojnik je bil le eno uro po Jesufovi volji; njegov tovarsh je na krishi umerl ko on, in vendar obeh smert ni bila enaka. Vemo, de je Bog milostljiv in pravizhen, njegove sodbe pa nam so nesvedljive. Šveti Pavel ravno sato pravi: *O visokost bogastva boshje nedrofti in boshjiga snanja! kako nesapopadljive so njegove sodbe, in nesvedljive njegove poti! Kdo je misel Gospodovo sposnal, ali kdo je njegov svetovavez bil?* Riml. 11, 33 — 34.

Kristjan! to te uzhí v' strahu shiveti, de si sapushenja ne nakopljesht. Porezhesh: Velikokrat sim greshil, Bog mi je vendar odpuštil, in upam, de mi bo she odpušhal. Odgovorim, de so tvoje besede nespametne. Od kod vesh, de ti je Bog grehe odpuštil? Tiga ne vesh, in bres boshjiga rasodenja vediti ni mogozhe: in tvoje predersno upanje kashe, de nisi svojih grehov shaloften, in de je lashnjivi mir v' tvojim serzu. Ako bi ravno resnizhno bilo, kar upash in pravish, od kod vesh, de ti bo Bog she odpušhal? Bog odpušti prejšhne grehe savolj resnizhne pokore, kje je pa obljubil odpuštenje prihodnih grehov? Ne upaj predersno, ampak v' strahu shivi, in varuj se grehov, ker Modri pravi: *Narvishti je poterpeshljiv mashevavez.* Šir. 5, 4. Bog zhaka, in poterpi do svojiga zhaša, potlej udari greshnika, in mu je gorje ve-

komaj, in je v' peklu po meri velike boshje poterpeshljivosti huje pokorjen, kakor sveti Gregor papesih pravi: *Bog huje pokori tiste, ktere je poterpeshljivshi zhakal in ljubesnjivshi vabil k' pokori.* — Premisli te nauke, ponishuj se, in prôsi:

Sdihovanje.

O Jesuf! neisrezheno velikokrat sim te shalil, tvojo pravizo in milost sanizheval, in nisim odpushtenja, ampak pogubljenja vreden. Vem to, pa upam vender v' neskonzhno saflushenje tvoje smerti, objamem tvoj kervavi krish, kushujem tvoje globoke rane, sovrashim in obshalujem vse svoje grehe, in profim te, de me ne sapustish, ampak de dokonzhash v' meni, kar si s' svojo gnado sazhel, delo mojiga spreobrnjenja. O Gospod! shelim, hozhem in obljubim svoje shivljenje boljshti, in ko me bodo skushnjave nadleshevale, bom klizal tebe v' pomozh, de jih premagam. Moja bramba, terdnost in upanje si ti, ljubi Svelizhar! ne sapusti me, daj mi gnado prave pokore, stóri me svojiga svestiga flushabnika, in vsami me v' svoje kraljestvo. Amen.

Tretji rasdelik.

Kdor grehe namnoshi is upanja v' boshjo milost, bo teshko dosegel milost. Bog je neskonzhno usmiljen in dobrotljiv, pa jih je vender nesrezheno veliko pogubljenih ravno sato, ker ljudje predersno upajo v' njegovo milost.

Modri v' Gospodovim imenu opominja, rekozh: *Sin, si gresnil? ne stóri vezh: ampak tudi odpusjenja popreshnih (grehov) prôsi.* Šir. 21, 1. Kdor se je per Bogu sadolshil, naj se grehov skerbno varuje, in naj si persadene sbrisovati poprejšhno sadolshenje: ako tiga ne stóri, je sam svojiga pogubljenja kriv.

Ljubi moj! namešt de bi tebe tvoji grehi predersniga storili, se boj savoljo njih, sadostuj Bogu, in varuj se shaliti Boga, ker zhe spolnish shtevilo svojih grehov, bosh sapushen, in gor-jé ti bo. Kader si skushan, de bi v' greh dovolil, misli: *Zhe sopet gresnim, mi morde vezh odpusjenja ne bo.* Špomni se boshje priznosti, vezhniga veselja nebeshkiga kraljestva, in vezhniga pokorjenja strashniga pekla, in vrednosti svoje edine dushe, de ne greslish.

Odgovorish: *Zhe gresnim, se bom potlej spovedal, in odpusjenje dosegel.* Prijatel, kakshna spoved bo tvoja, savolj ktere greslish? Zhe to mislish, je gotovo snamnje, de se slabo spovedujesh, in de tvoje spovedi niso tebi v' odpusjenje grehov, ker boljshanja, sovrashtva v' grehe, in drusiga sapovedaniga ni. Šveti Matvsh pravi: *Bili so Judje kersheni po Janesu, ker so se obtoshili svojih grehov.* 3, 6. Obtoshili so se oni svojih grehov, in vender so v' svoji terdovratnosti ostali; in ravno to je rezhi od tebe, zhe is upanja prihodne spovedi greslish. Vesh, de pokora in odpusjenje grehov ni v' tvoji oblasti, in hudoben si, zhe is tiga upanja rasshalish Boga. Zhe predersno upash,

in boshjiga rasshaljenja ne zhišlašh, bošh morde v' sadnji uri obupal, in po smerti prišel v' mesto, kjer upanja nikdar vezh ne bo.

Sdihovanje.

Gospod, pred tvojim velizhastvam klezhim ješt, hudobni norez, ki fim tvojo gnado sapravil is upanja, de jo bom sopet dosegel, in fim svojo dušho hudizhu prodal is upanja, de jo bom rešhil. Hvalim in sahvalim tvojo neskonzhno milost, de me nisi po saflushenji sapustil, in pogubil: tvoja velika poterpeshljivost s' menoj kashē, de me pogubiti nozheshh, in de bom svelizhan, ako se s' pomozhjo tvoje gnade spokorim. Ljubi Jesus! tvoja neskonzhna dobrota, is ktere si na terdim lesu svetiga krisha same umerl, podpira moje prestrašheno serze, in te upljivo profim, de mi dašh gnado prave pokore, in serzhne stanovitnosti, de obshalujem svojo hudobo, in nikoli vezh ne shalim tebe, svojiga usmiljeniga Odrešhenika. V' tim sklepu hozhem ostati, de ko bo smert prišla, me s' teboj sdrushi, de bom per tebi vekomaj. Amen.

XXV. Premisljevanje.

Prijasnost s' Bogam je nar vishi srezha: neprijasnost s' Bogam je nar vishi nesrezha.

Pervi rasdelik.

Prijasnost s' Bogam je nar vishi srezha, ker povisluje zhloveka, in ga s' Bogam sdrushi, in mu je saštava vezhniga svelizhanja. Malikovavzi so mislili, de jim je nemogozhe s' svojimi bogovi prijatli biti, in oni, ker niso po sveti veri rassvetljeni bili, so prav mislili, ker je filno velik raslozhik med zhlovekam in Bogam: mi pa po boshjim rasodenji vemo, de samoremo prijatli biti s' Bogam, in de smo s' njm prijatli, ako pravizhno shivimo, in de toraj smo s' njegovo gnado posvezheni. Ljubesnivi Jesuf je svojim uzhenzam in nam rekel: *Vi ste moji prijatli, ako bote storili, kar vam sapovem.* Jan. 15, 14. Zhudim se nad to sosesbno dobrotu, je sveti Gregor papesch djel, de mi, nevredni hlapzi, smo prijatli boshji imenovani, in smo res, zhe sapovedi spolnujemo. Zhudimo se tudi mi nad tim, in hvalimo Boga, neskonzhno usmiljeniga.

Kristjan! premisli, koliko de si srezhen, in visoko povislan, ako s' svetim shivljenjem dopadesh Bogu; tvoja srezha je zhes vse srezhe, ker si kralja nebes in semlje prijatel. Srezhniga bi se ti mislil, ako bi bil s' svojim zesarjem prijatel: podloshen si njegov, in tiga misliti ne upash; ako bi se pa to resnizhno sgodilo, kaj

dobriga bi ti zesar dati samogel? Dal bi tebi bogastvo, veliko slushbo, in kako drugo posvetno dobroto, drusiga pa ne. S' Bogam fi lahko prijatel, ker ti on v' to pomaga s' svojo gnado, in te lahko obogati, de bosh frezhen vekomaj.

Premisli tudi, de zhe fi v' gnadi boshji, fi boshji otrok: zhe pa v' njegovi gnadi nifi, doseshesh to veliko frezho s' pravo pokoro po Jesusu Kristufu, kateri je nasha sprava s' Ozhetam nebeskim. Zhe fi v' gnadi boshji, sopet rezhem, fi ljubesnjiv otrok boshji, kakor sveti Janes sprizha, rekozh: *Glejte, kako veliko ljubesen nam je Ozhe skasal, de smo otrozi boshji imenovani, in smo ref.* I. 3, 1. Blagor tebi, zhe to veliko frezho po njeni vrednosti zenish, de fi resnizhno persadenesh boshjo prijasnost sadobiti, in jo ohraniti, ker pokojno shivish, mirno umerjesh, in pojdesh v' boshje kraljestvo, ktero je usmiljeni Jesus s' svojim kervavim kishem odperl.

Sdihovanje.

Ljubesnjivi Gospod! moja dusha povishuje tvojo neskonzhno milost, in hvali tvojo nesapadljivo usmiljenje, de mene, ki vreden nifim se tvojiga hlapza imenovati, v' zhasť svojih prijatlov in otrók povishati hozhesh. Sdaj, ko to premislim, vem, kako fim hudo storil, de fim tebe, vezhno dobroto, rasshalil, tvojo prijasnost sgubil, in se velikim dobrotam odpovedal, ktere fi svojim svestim otrokam odlozhil, in jim jih dajesh. Ravno sato me filno pezhe, de fim

tebi nehvalessen bil, in sdaj v' narozhje tvoje neskonzhne milosti s' polno voljo pridem, in ti vedno flushiti shelim. Ozhe nebeski! gospoduj v' meni s' svojo gnado, in me ohranuj v' nji, de upam priti, in pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

Drugi rasdelik.

Posvezhujozha gnada, ali prijasnost boshja je dar zhes vse darove in dobrota vishi od vseh dobrot, ker ona sdrushi stvar s' svojim Stvarnikam, de je ona njegove svetosti, visokosti in zhasi deleshna. To losebno srezho nam je Jezus saflushil, kakor je sam malo pred svojo smertjo k' svojimu Ozhetu govoril: *Zhasi, ktero si ti meni dal, sim jest jim dal, de bodo eno (s' menoj), kakor smo tudi mi eno.* Jan. 17, 22. Kdor je posvezhen, je prijatel boshji in dopadljivo prebivalishe boshje. Jezus je to govoril: *Prishli bomo k' njemu, in per njem prebivali.* Jan. 14, 23.

O kristjan! de bi ti vedil, koliko je dusha lepa in vsezhna Bogu, ki je s' njegovo gnado posvezhena in ozhishena! Bog sam jo visoko hvali, rekozh: *Kako lepa si ti, moja prijateljica, kako lepa si!* Vis. pef. 4, 1. Vesh, de zhlovekova hlava je malo ali nizh vredna, ker se zhlovek lahko smoti, boshja hvala je veliko vredna, ker Bog ve vse, in se ne smoti. Boshje stvari so lepe, sonze in svesde so neba lepota, vse to pa je nizh memo lepote zhloveshke dushe, ki je v' gnadi per Bogu.

Premisli she, de dusha po posvezhujozhi gnadi boshji lepotizhena, je tudi polna mozhi, de dela dobro po volji boshji, svoje dobro saflushenje vedno mnoshi per Bogu, je njemu zhedalje dopadljivshi, in bo sosebno zhasht prejela in vshivala v' njegovim kraljestvu. Šrezhna je tedaj dusha, ktera je prijetliza vfigamogozhniga in usmiljeniga Boga, ker obilne gnade prejema, veselo shivi, mirno se lozhi od svetá, in pride v' lepe nebesa, kjer bo v' gnadi vterjena, vshivala, ljubila in hvalila Boga vekomaj. Premisli, kaj Modri od pravizhnih govori: *Pra-vizhnih dushe so v' boshji oblasti in terpljenje (vezhne) smerti jih ne bo doseglo, — oni so v' miru. Malo hudiga so prenesti, ali veliko dobriga bodo prejeli: sakaj Bog je nje skushal, in jih je sebe vredne nashel.* Modr. 3.

Persadeni si tedaj, de posvezhujozho gnado sadobish, in de jo ohranjuesh; sakaj to je tvoja nar vishi srezha, in isvir vezhne srezhe: zhe si boshji prijatel, to je tvoja nar vishi zhasht, in zhe v' boshji prijasnosti ostanesh, pojdesh gotovo v' boshjo zhasht, in bosh srezhen vekomaj.

Sdihovanje.

O Jesus! ti si res dober pastir, ki si svoje shivljenje sa greslni svet dal, in si umerl na krishi, de bi mi ne umerli vekomaj. Nehvaleshen fim tebi bil, ti pa mene ishesh s' svojo gnado, in jest te sa tiga voljo s' svojim serzam ishem: jest pridem k' tebi, o Gospod, ti pa me sprejmi, svojiga shalostniga hlapza, in dodeli mi

svojo prijasnost, ktera je bolji od vsih dobrot vfiga sveta. Odpusti mi mojo hudo nesvestobo po svoji veliki milosti, is ktere si hotel sa naf greshnike umreti. Podversi me svoji volji s' nebeshko sladnostjo svoje ljubeshni, in varuj mojo dusho s' svojo mogozhno gnado, de te ne sapustim nikdar. Daj mi duhovno mozh vse skushnjave premagovati, de tebi samimu flushim, de v' tvoji prijasnosti shivim in umerjem. Amen.

Tretji rasdelik.

Šilno velika srezha je to, zhe je dusha pri-jatliza boshja, ker, zhe v' njegovi gnadi ostane, bo vseta v' nebesa, in bo per Bogu vekomaj: silno velika nesrezha je pa, zhe je dusha bres posvezhujozhe gnade boshje, ker je lozhena od Boga, je v' hudizhevi flushnosti, in bo v' pogubljenji per njem vekomaj, ako se s' resnizhno pokoro ne verne k' svojimu Bogu. Dusha, ktera je v' velikim grehu, je lozhena od svojiga Boga, delivza vfiga dobriga, isvira vfiga saflushenja, in je hudizhu v' oblasti. David pravi: *Ti (Bog) sovrashish vse, kteri hudo delajo.* Pl. 5, 7. Vse stvari so Bogu prijetne, in nizh tiga on ne sovrashi, kar je vstvaril, veliko manj zhloveka, kteriga je po svoji podobi vstvaril: Bog le greh sovrashi, ker se greh njegovi neskonzhni svetosti vstavlja: zhe se tedaj zhlovek ne lozhi od greha, ga Bog pogubi, ker je pravizhen. Kristjan! premisli, ako bi te tvoj zesar sovrashil, kaj bi mislil, koliko bi skerbel in se

bal, de bi te nefrezhniga ne storil? kako ti je pa mogozhe mirno shiveti, zhe si v' sovrashtvu s' Bogam? Zhe si kaj per zesarji obsojenja vredniga storil, se mu lahko skrivash, ali gresh is njegoviga zesarstva, ali se kako drugazhi varujesh: kam pa pojdesh, de bi te boshja vfigavednost ne nashla? David je djal: *Kam hozhem pred tvojim oblizhjem beshati? Ako v' nebo grem, si ti tamkaj: ako v' globozhino grem, si tudi tukaj.* Ps. 138, 7 — 8. Ti ravno to misli, in tiga ne posabi, de boshji vfigavednosti, in oblasti ubeshati ne samoresh: bodi bliso ali delezhi, shiv ali mertev, boshji oblasti si podvershen, in gorje ti bo, zhe svojih grehov ne opustish.

Premisli tudi, de je dusha, ktera ni v' gnadi per Bogu, vse svoje poprejshe saflushenje sgubila, in je nesmoshna, kaj dobriga in vezhniga storiti. Ako bi ti imel veliko saflushenje devize Marije in vsih svetnikov, sgubish vse to s' enim velikim greham, in sraven te velike shkode se podvershesi hudizhu, in bosh tedaj tudi njegoviga obsojenja deleshen, zhe se refnizhno ne spokorish. Bog po svojim preroku pravi: *Zhe pravizhnik od svoje pravize odstopi — ali bo mar shivel? Vse njegove pravizhne dela, ktere je storil, bodo posabljene; savoljo nesvestobe, ktere je kriv — bo umerl.* Ez. 33, 12.

Vidish, ljubi kristjan, kako velika nefrezha je od boshje prijasnosti odstopiti, in kako velika frezha je v' boshji prijasnosti biti; sakaj si tedaj nezhuten in neskerben? Zhe hozhesi vezh-

no frezho sadobiti, bodi prijatelj s' Bogam: zhe pa nozhesh, bosh med puntarje vershen v' vezhno pogubljenje, kjer bosh boshji sovrashnik vekomaj.

Sdihovanje.

Ljubi svelizhar! sdaj premislim in obshajem svojo hudo nespamet, de sim tebe nehvaleshno sapustil, tvoje prijasnost sgubil in se svojimu in tvojimu sovrashniku podvergel. Tri in trideset let si ti terpel, de bi greshnike svelizhal, jest sim pa sa kratko veselje, sa majhin dobizhik, ali sa drugo nevredno rezh pohodil tvojo kri, in overgel neskonzhno saflushenje tvoje grenke smerti. Vezhniga pogubljenja sim vreden, vender upam v' tvojo veliko milost, de mi bosh dal gnado prave pokore in stanovitnosti v' dobrim, de se sopet poprijasnim s' teboj in v' tvoji prijasnosti umerjem. O Jesus! skashi mi to dobroto po ljubeshni, is ktere si hotel sa-me umreti na svetim krishi, de sim in bom vekomaj tvoje neskonzhne milosti deleshen. Amen.

XXVI. Premishljevanje.

Gresnikova norost.

Pervi rasdelik.

Kdor ni po sveti veri rassvetljen, in ne vé, kaj Bog sapoveduje in prepoveduje, ter is nevednosti nepravizhno shivi, je nekoliko isgovora

vreden: kdor pa v' pravi veri shivi, boshjo voljo ve, in je ne spolnuje, je puntar, in nima isgovora sa svoje grehe. Poboshni uzhenik Joanes Avilan pravi: *Vsiga sveta gresfnike bi* (ako bi mogozhe bilo) *v' dve prostorne jezhe saperl; v' eno slepe, to je, neverze in krivoverze; v' drugo hudobne norze, to je, pravovernike, ki po sapovedih shiveti nozhejo.* Neverzi in krivoverzi, ki svetlobe nimajo, so rojenim norzam podobni: pravoverniki, ki hudobno shivé, so zadovoljno norzi, ker svetlobe sovrashijo, odpovedo se lepim nebesam, in si strashno pogubljenje isvolijo. Veliko je pravovernikov, ki hudobno shive, in se vender modre mislijo, ter sanizhujejo modre, kateri flushijo Bogu.

Premisli, de zhe vidnih rezhi réf ne zhi-flash, in le po nebeshkih dobrotah hrepenish; zhe svoje hude shelje, in nepokorne pozhutke pod pokorsfino devash; zhe vse nadloge, sanizhevanje raji preterpish, ko greseliti; zhe vedno mislish kaj je volja boshja, in si skerbno persadevash po nji storiti, si resnizhno moder: zhe pa svet malikujesh, svojim pozhutkam soper sapovedi vse dovolish, zhe savoljo dobizhka, ali strahu, ali nadleshnosti greslish, si norez. Kaj bi rekel zhloveku, kateri bi slat denar sa gnjilo hrushko dal? Rekel bi, de je norez; neumnishi bi ti bil, ako bi gnado boshjo, dusho in nebesa dal sa kratko veselje, ali drugo nevredno rezh.

Ko prostovoljno greslish, sgubish gnado, Boga, notrajni mir, in vse, ali ni to tedaj hudobna norost? De bi se ti nad svojim sovrash-

nikam masheval, ali kaki drugi greslni shelji sadosil, bi ne dal persta svoje roke odsekati: sakaj pa hozheslh svojo dusho dati? Ako bi dal vse svoje premoshenje, in tudi svoje shivljenje raji, ko gresliti, bi svojo dusho ohranil; zhe pa greslhish, dusho in telo obsodish v' vezhno pogubljenje, in si toraj hudoben norez. Zhe sdaj Boga ne poslushash, bosh morde v' shtevilo savershenih in prekletih norzov prishel, in s' njimi preposno rekel: *Sgreslhili smo tedaj resnize pot, pravize iuzh nam ni svetila: po poti krivize, in pogubljenja smo se utrudili.* Modr. 5, 6 — 7. Zhe boshjiga glasu poslushati nozhesh, in se boshji gnadi terdovratno vstavljash, bosh v' peklu obupno in serdito vpil: Smotil sim se, ker sim smote ljubil, in nesrezhen bom vekomaj, ker sim po poti pogubljenja radovoljno hodil. — De se to ne sgodi, smodri se sdaj, shaluj, in prôsi is serza:

Sdihovanje.

O Bog! kakshna bi bila s' meno, ako bi ti tolikanj usmiljen ne bil? V' vezhnim pogubljenji savershen in preklet med drusimi hudobnimi norzi bi bil, kateri so ko jest sa nevredne rezhi dali gnado in Boga. Sahvalim te, Gospod, savoljo tvoje velike milosti s' meno, in prosim te, de mi pomagash vediti in popraviti hudo norost, de jo resnizhno opustim, in mило obshalujem. Usmiljeni Ozhe si ti, ki ljubesnivo objemash otroke, ki shalostni k' tebi pridejo, pa ravno sa to obilnisthi jokam, ker sim tebe, ne-

skonzhno dobroto rasshalil. Klezhé pred sedeshem tvoje milosti terdno obljubim, de s' pomozhjo tvoje gnade ne bom vezh tebe sapustil, ampak ti hozhem stanovitno slushiti, de v' tvoji gnadi umerjem, in v' tvoje kraljestvo pridem. Amen.

Drugi rasdelik.

Greslhni verni so ref norzi, ker nalash posabijo, de so zhloveki in kristjani, de bi po shivinsko shiveli. Sveti Janes Krisostom pravi: *Zhlovek je umna stvar, tiga imena je pa le vreden, zhe po sdravim umu shivi.* Kristjan je zhlovek in vernik: njemu je tedaj premalo po natornim umu shiveti, temuzh je dolshen svoje shivljenje ravnati po sveti veri, ktera njegovi um rasvetli. Kdor le dobrote svetá zeni in ljubi, in po svojim hudim posheljenji shivi, je bolj shivini, kakor vernimu zhloveku podoben, in je norez, ker se savoljo shivinskiga veselja odpove Bogu, in njegovimu kraljestvu. David od njih pravi: *Ker je zhlovek v' zhafti bil, ni rasumel: on se je poshivinil, in je sebe neumni shivini enakiga storil.* Ps. 48, 13.

Premisli, zhe so tvoje misli, besede in dela po rasvetljenim umu, in zhe v' vezhniga svelizhanja namen to delash. Zhe po sveti veri shivish, de bi v' prihodnim shivljenji srezhen bil vekomaj, si dober zhlovek in pravi kristjan: zhe le sdajno vidish, in nesmerno vshivash stvari, kakor de bi dobriga in hudiga plazhila po

smerti ne bilo, si neumnesh, in ti bo gorjé vekomaj, ker je reſnizhno kar ſveti Pavel pravi: *Zhe bote po meſu shiveli, bote umerli* (bote pogubljeni). Riml. 8, 13.

Bog te ni vſtvaril, de ko shivina ſadoſtujenſh ſvojim pozhutkam, ampak de pravizhno shivish, in de bi bil ſvelizhan: ſvojimu teleſu v' njegovih potrebah ſtresi, kolikor ti je perpuſheno, ne shivi pa kakor bi le teló imel: pridno delaj, namen pa tvojih del bodi ſvelizhanje tvoje duſhe. Ne poſabi nikoli, kar je Jeſuf dobri Marti rekel: *Edino je potrebno*. Škerbi tedaj ſvojo edino neumerjozho duſho ſvelizhati; ſakaj zhe vſe drugo ſnaſh in delaſh, tiga pa ne, hitiſh v' pogubljenje. Ura pride, in morde kmaló, de pojdeſh v' vezhnoſt: kaj ti vſe drugo pomaga, zhe ſvojo duſho pogubiſh? De ſe smodriſh, premišli, kaj bodo obſojeni v' peklu rekli: *Kaj nam je prevſetnoſt pomagala? in bahanje s' blagam kaj nam je perneſlo? Vſe to je ko ſenza preſhlo*. Modr. 5, 8 — 9.

Sdihovanje.

Uſmiljeni Štvarnik! dal ſi mi raſum in vero, de bi tebi flushil; jeſt pa ſim ko neumna shivina po ſvojim hudim poſheljenji ſlepo shivel: kar je mojim pozhutkam dopadlo, ſim ljubil in delal, tvoje ſvete ſapovedi pa ſim v' nemar puſhal. Veliko let v' tej hudi smoti shivim, in kaj imam iſ greſhniga veſelja, kteriga ſim vſhival? Greſhno veſelje je preſhlo, oſtane mi pa pezhenje veſti, in vezhno pogubljenje. O Goſpod!

ne obfodi me po svoji pravizi, ampak obiši me s' svojo gnado po svoji veliki milosti. Ljubi Jusu! po saflushenji svoje grenke smerti na krišhi sprejmi me, nepokorno ovzo, ki k' tebi shilim, svojimu dobrimu pastirju. Marija, usmiljena mati, in mogozhna pomozhniza, prófi sa-me Boga po svojim Šinu, de usmiljenje sabim. Amen.

Tretji rasdelik.

Nar potrebnishti uzhenost je to, sposnati Boga; in nar potrebnishti modrost je to, po Jusu Kristusu shiveti. Kdor ni daru prave vere prejel, in poti svelizhanja ne vé, je nefrezhen; tišti je pa hudoben, kateri veruje vse resnize, in po sapovedih, ktere je prejel, ne shivi. Kdor prav veruje, is vere prav upa, ter is vere in upanja ljubi, on je resnizhno moder, in kdor tiga ne štorí, je resnizhno norez. Prave modrosti delivez je Bog: in kdor njega modrosti prófi, jo dóbi. *Kteri modrost ljubijo, jo lahko vidiyo, in kateri je ishejo, jo najdejo.* Modr. 6, 13.

Kristjan, premisli veliko število gresnikov, napuhnjeshev, bahazhev, lakomnikov, pijanzov, nezhistnikov in drusih: kakšno plazhilo imajo sa svoje rasujsdano shivljenje? Vezhno pogubljenje. Premisli tudi svetnike in svetnize boshje, kateri so po sapovedih škerbno shiveli, se pokorili, in veliko preterpeli: kakšno plazhilo imajo oni? Vezhno svelizhanje. Pa te

preprižha, de greslniki so norzi, poboshni pa modri. Premisli sdaj, smed kterih fi ti? Šveti Janes Krisostom pravi: *Svetnike, ki s' Bogam kraljujejo, shitejesh frezhne, sakaj pa po njih ne shivish? preklete dushe, ki se v' peklu pokoré, mislish nesfrezhne; sakaj se pa po njih ravnash?* Hvalish svetnike, in pogubljene posnemash, kako bosh med isvoljene prishel? zhe pa refnizhno hozhesh med boshje svetnike priti, shivi po kerfhanfko, ljubi Boga is vfiga ferza, in blishniga ko sebe savoljo Boga, opusti grehe in grehov perloshnosti, obilno moli, in druge kerfhanfske dolshnosti spolnuj.

De pravo modrost dobish, pogosto premishljuj smert in kar bo potlej. Premisli, de teló, sa kteriga voljo tolikanj fkerbish, in greshish, je nasadnje malo smerdljive persti. Zhasť, bogastvo, oblast, lepota in drugo mine ko senza; kje bo pa dusha vekomaj? Premishljuj nefkonzhno vezhnost, v' ktero pojdesť, de norost greslnikov opustish, in svetnikov modrost dobish.

Sdihovanje.

O Bog! ozhe vfiga usmiljenja, glej moje velike dushe nadloge, in usmili se me, de ne prejmem, kar fi saflushim. Daj mi obilno rasvetljenje, de svojo hudo norost posnam, daj mi mozhno voljo in gorezho ljubesen, de tebi samimu slushim, in de bom svelizhan. Usmiljeni Jesuf! ki fi me s' svojo sveto kervjo v' svetim Duhu opral in posvetil, ne dopusti, de bi svojim sovrashnikam v' oblast prishel. Odpovem

se svoji hudi volji, vſim greſhnim ſheljam, in rezhém, in te jokaje proſim: Odpuſti mi vſe moje grehe, ozhiſti me vſiga hudiga ſadolshe-
nja, ohranuj me v' ſvoji gnadi, in me perklje-
njeniga imej s' vermi mozhne ljubesni, de tvoje
ljubesni, jetník ſhivim in umerjem. Amen.

XXVII. Premišljevanje.

Greſhniku je hudo, naj ſhiví nemirno, ali mirno.

Pervi rasdelik.

Greſhniku je hudo, zhe ga veſt pezhe ſa-
voljo njegovih grehov, ker nemiren ſhiví, in je
ſam ſoper ſebe v' teshavo in britkoſt. Neverni
Zizero je prav rekel: *Pezhenje veſti je perva
ſhtrafenga greha*. Zhe nekdo ima ſovraſhnika,
ſe ga ogiblje, ali pa ga tolashi; zhe pa zhlove-
ka veſt nadleſhuje, ſe ſamiga ſebe ogibati ne
ſamore, in toraj nemirno ſhivi. Modri pravi:
Hudobno ſerze je s' bolezhinami napolnjeno.
Šir. 3, 29. Šerza bolezhine ſo greſhniku nad-
leſhne, ker je reſnizhno kar nedolſhni Job go-
vori: *Kdo ſe je Bogu vſtavil, in je mir imel?* 9, 4.

Greſhnik! premišli ſvoje nepokojno ſerze,
in vpraſhaj ſe s' Davidam: *Duſha moja! ſakaj
ſi ſhaloſtna, ſakaj me teshiſh?* Pl. 42, 5. Veſh
lahko, de ſi nepokojin ſavolj grehov, in pre-
rok Jeremija tudi to prizhuje, rekozh: *Tvoja
hudobija te bo toſhila, in tvoje odvernjenje od*

mene (od Boga) se bo v' te vsdignilo. Vedi in vidi, kako hudo in grenko je sa-te, de si sapustil Gospoda svojiga Boga. Is. 2, 19.

Preprizhan bodi, de ti ni praviga miru, zhe se ne spokorish, in svojimu Gospodu ne slushish. Zhe nisi she popolnama slep, in zhe she kaj vere imash, ne morash biti mirniga in pokojniga serza, ker si rasshalil vfigamogozhniga in pravizhniga Boga, kteriga oblasti in pravizi oditi ne samoresh. Zhe greha hudobo in ostudnost le malo vesh, vesh vender, de veliki greh stori zhloveka sovrashnika boshjiga, in otroka vezhniga pogubljenja. Zhe tedaj po veri mislish, in vest tebi prizhuje, de si v' veliki greh dovolil, ti je nemogozhe pokojno shiveti, ker si Boga, isvir pravize in veselja, rasshalil in sapustil. Ne le po smerti, ampak tudi sdaj se resnizhno godi, kar je sveti Pavel Rimljanam pisal: *Nadloga in britkost (zhaka) dushe fleherniga zhloveka, kteri hudo stori. 2, 9.* Pezhenje vesti te opominja, de si hudo storil, in de praviga miru nimash, ako ne gresh k' Bogu: pojdi tedaj k' njemu, isviru miru in veselja. Prosi ga, rekozh:

Sdihovanje.

O moj Bog! neisrezheni hudo sim jest storil, ko sim greshil, tebe, vfigamogozhniga, usmiljeniga, svetiga in pravizhniga Gospoda rasshalil, sebi pa mir odvsel, in si pogubljenje nakopal. Miru nimam, ker me vest pezhe, in mi mojo hudobo ozhita, to pa je glas tvoje milosti, kteri me preprizha, de sim greshil, in de

ni miru v' meni, zhe se k' tebi ne vernem. Usmiljeni Gospod! pomagaj mi, de se spokorim, in de ne bom dalje tebi nepokoren, in sebi nadleshen. O Jesuf! dodeli mi gnado pravizhniga shivljenja, in refnizhniga miru savoljo smertnih bolezhin, ktere fi sa-me, in sa druge greshnike preterpel. Amen.

Drugi rasdelik.

Greschniku, kteriga vest pezhe savolj grehov, je hudo, ker ga vera strashi, in ker vstvarjene rezhi ne samorejo njegoviga nepokojniga serza tolashiti. David od greschnikov pravi: *Na njih potih ni drusiga ko potrenje in nesfrezha, in poti miru niso posnali.* Ps. 13, 3. Oni hodijo po krivih potih, ishejo miru v' stvarjenih rezheh, povlod najdejo saderge in nadloge, in jim njih serze vedno pravi: *Kje je tvoj Bog?* Ps. 41, 4.

Ljubi greschnik! svoje shivljenje po sapovedih premisli, in lahko svelh, de se tebi hudo godi, in de fi nepokojne dushe, ker fi svojiga Boga sapustil. Preprizhan fi, de fi greschnik, in vezhniga pogubljenja vreden, in de bosh med saversbene duhove prishel, ako se ne spokorish, pokora pa ni v' tvoji, temuzh v' boshji oblasti. Vesh, de fi gnade boshje nevreden, morde jo bosh dosefel, morde bosh pa v' svojih grehih umerl, in toraj v' strahu shivish. Tvoje serze je bolezh in bojezh tudi sato, ker je smert smiraj blishej, pravizhne sodbe se bosh, neskonzhna vezhnost te strashi, in skushash

resnizo besede boshje, ktera pravi: *Gorje vam, vi hudobniki! kateri ste Narvishiga postavili sa-pustili.* Šir. 41, 11.

Zhutish in vesh svojo hudo nadlogo, in svoj nepokoj, de bi pa polajshal svoje stiskano serze, ishesht tolashbe per stvarjenih rezheh, ktere so tebi smota, ne pa sdravilo. Ker se ti s' Bogam ne veseljujesh, in veselja nimash do molitve, premishljevanja, in drusih kershanfskih dolshnost, ishesht rasusdane drushbe, igre, musike, plesa, in kaj taziga, de svoje meseno serze nasitujesh, svojo revno dusho motish, in revshino svojiga duha posabish; ni pa ref, kar mislish, ker hitro prejde vse to, kmalo se shaloft poverne, in te vest huje pezhe ko prej. Eden si tish, od kterih David sprizha: *Poti miru niso sposnali.* Pf. 13, 3.

Zhe mirniga serza nifi, si enak hudodelniku v' jezhi sapertimu, kateri se szer potolashi, ko s' svojimi tovarshi govori, ali tudi s' drusimi rezhmi, med tem pa ali potlej se strah obuduje v' njem, ker se sodnika savoljo svojih hudih del boji. Verjami, de v' stvarjenih rezheh ne bosh praviga miru nashel, ker svet ti ne more miru dati. Premisli kako zerkev profi: *O Bog! daj svojim slushabnikom mir, kteriga svet ne more dati.* Bog in svet svoj mir dajeta, pa le Bog praviga daje, in per Bogu ga ishi s' pravo pokoro, s' poboshnim shivljenjem, in s' stanovitno pokorshino, de bosh pokojno shivel, mirno umerl, in v' vezhni mir shel.

Sdihtovanje.

Moj Bog! vem, spoznam in obshalujem vse svoje hude smote, in tebe samiga ishem, ker ti mene prejišheh s' svojo gnado, de mir najdem, in ga vshivam v' tebi. Utrudil sim se po hudih potih, in terpel sim veliko sa svet, de bi pokoj našel, in ga nisim, ker ga nisim iskal per tebi. Pezhenje vesti je moje pervo pokorjenje tvoje pravize, je pa tudi glas in snamnje tvoje milosti, de me klizhe, de v' grehih ne ostanem, in ne umerjem v' njih. Hvalim tvojo velilo milost, is ktere si me preterpel do sdaj, in me klizheh k' sebi, de se spokorim, in tebi pokojno slushim. Nebeshki Ozhe! daj mi svojiga svetiga Duha savoljo saflushenja Jesusa Kristusa, de se posihmal ne motim, ampak tvojo sveto voljo vem in spolnujem, de pod tvojo usmiljeno oblastjo mirno shivim, in v' vezhni mir pridem. Amen.

Tretji rasdelik.

Silno hudo je gresniku, ki nemirno shivi v' svojih grehih: to pezhenje pa je tudi dobro, ker je opominjanje k' Bogu iti, kateri je edini sdravnik naših duh. Kdor pezhenja svoje vesti, in opominjanja gnade boshje poslushati nozhe, si bo lahko nakopal sapushenje boshje, in slepoto, de bo potlej mirno shivel v' grehih, in nesrezhno umerl. Preroku Isaiju je Gospod rekel: *Pojdi, in rezi timu ljudstvu: Poslushajozhi poslushajte, in nikar ne rasumejte: pogledjte,*

kar kashem, in ne sposnajte. Is. 6, 9. Ravno taki so grešniki, ki v' svojih grehih mirno shivé, slišijo reznizo, pa rezniza do njih serza ne pride, in se ne poboljšajo.

Kristjan premisli, zhe v' svojih grehih mirno shivish. Zhe je to res, si nar nesreznishi zhlovek, in bosh mordé svoje dúshne ozhi odperl, kader bosh svoje telesne ozhi saperl, in lahko de bosh le per boshji sodbi vidil in preposno obshaloval svojo radovoljno hudobo v' peklú. Modri prav govori: *Hudobnik se sam v' svoje hudobije vjame.* Prip. 5, 22. Kar grešno ljubish, rad isgovarjash in opravizhujesh, in to je tebi sadergo, v' ktero se radovoljno vjamesh, ker verjeti nozhesh, de je greh, kar tvojim slabim pozhutkam dopade.

Zhe slepo shivish po svojih hudih sheljah, zhe se nad hudobniki rad pohujshujesh, zhe boshje besede poslušati nozhesh, ali slagash sapovedi po svojim spazhenim umu, povej, koliko zhasa bo ta smota? Navadno je, de do perve nevarne bolesni ostane. Kader bosh nevarno sholel, bo tvoje hudo posheljenje vtihnilo, ker bo tvoje telo s' bolezhinami napolnjeno, in bo tvoja dúsha v' velikim strahu: takrat bosh vidil nizhemurnost sveta, prasnoto lakomnih skerbi, hudobo grešniga veselja, vrednost svoje dúshe, pravizhno sodbo boshjo, in neskonzhno vezhnost. Vedil bosh takrat, kar sdaj vediti nozhesh; bal se bosh takrat, kar sdaj sanizhujesh: vedil bosh, de je tvoje shivljenje hudobno, posvetno, nekeršansko in pogubno, kader bosh per vratih ne-

skonzhne vezhnosti. Sdaj verjeti nozhesh, de je tvoje shivljenje nekerfhanfko, de bi po poti pogubljenja predersno hodil: sdaj verjeti nozhesh, de so tvoje spovedi, bres poboljšhanja opravljene, nevredne, pa verjel bofh potlej, kader bo smertna bolesen tebe hudodelnika gnala pred pravizhniga boshjiga sodnika, Jesusa Kristusa, kateri te bo, ne po tvojim spazhenim sapopadku, sodil, ampak po svojim svetim evangeliu, kteriga poslušhati nozhesh. Svedil bofh per njem, zhe prej ne verjamesh, *de si bil v' obilnosti svoje nespaleti sapeljan*. Prip. 5, 23.

Upam, de nifi toliko hudoben, terdovraten, in slep, in de she zhutish pezhenje svoje vesti, in de shelish svoje shivljenje boljshati: prôsi tedaj is serza:

Sdihovanje.

Usmiljeni Odreshnik! hudobno fim shivel, in v' tebe velikokrat gresnil, in fim toraj vreden, de bi me popolnoma sapustil, in sheljam mojiga serza sdal, de bi v' smertni senzi leshal, nefrezhno umerl, in pokopan bil v' peklu. Zhudim se, Gospod, nad tvojo nefkonzhno milostjo, in jo visoko hvalim, is ktere me nifi s' dushno slepoto udaril in pogubil. Ravno ta tvoja velika milost je podpora mojiga prestrašniga duha, de ne obupam, in de te upljivo profim mi dati svetlobo, mozh, stanovitnost in vse, kar v' svelizhanje potrebujem. Štóri me svojiga svestiga slušabnika, de tebi savoljo tebe svesto flushim, in pridem v' vezhno luzh. Amen.

XXVIII. Premishljevanje.

Od hude navade.

Pervi rasdelik.

Huda navada se is pogostniga ponavljenja grehov isvira: filno huda je, ker oslepi grešnika, de svoje hudobe in nevarnosti ne zhisla, in prostovoljno hiti v' pogubljenje, zhe ga sosebna gnada boshja ne spreoberne. Huda navada in nesreznha smert ste skoraj eno, ker se hudiga navajen grešnik filno teshko boljsha, in je toraj navadno, de nesrezhno umerje.

Vsaki zhlovek je h' grehu nagnjen, ker hudo posheljenje v' njem tizhi, ktero ni greh szer, pa v' greh napeljuje: strup je to, po pervim grehu v' nashe serze vlit. Sveti Pavel, de si je s' sosebno gnado napoljen bil, je to veliko nadlogo zhutil, in obshaloval, rekozh: *Zhutim drugo postavo v' svojih udih, ktera je postavi mojiga duha nasproti, in me vjetiga dershi v' postavi greha. Jest nesrezhni zhlovek! kdo me bo reshil?* Riml. 7, 23 — 24. Ta velika slabost je permorala vse boshje priyatle milo jokati, gorrezhe profiti, pokoriti se, in varovati se perloshnost v' greh, de bi nesrezhno ne umerli.

Ljubi moj! premisli, zhe si svoje velike slabosti preprizhan in shalosten, zhe se ji vstavljash, ali zhe si ji pokoren. Zhe se svojimu hudimu posheljenju vstavljash, ga bosh zhedalje lashje premagoval; zhe si mu pa pokoren, bosh flush-

nik greha, ker se ga bosh navadil in pervadil, ga bosh ljubil, in gorjé ti bo. Modri pravi: *Hudobija je nje (greshnike) ošlepila*. Modr. 2, 21. Vsaki greh nekoliko slepote pernese; zhe grehe ponavljash, lahko de vest vtihn, po tim pa v' globozhino temote padesh. Ko si tako delezh safhel, ljubish tovarshe, ki ti v' greh pomaga, mislish, govorish in delash hudo bres vsiga premisluka in pezhenja, in shivish, kakor bi dushe ne imel, kakor bi Boga, sodbe, nebes in pekla ne bilo, kakor je sapifano: *Hudobnik, ko v' globozhino grehov pride, sanizhuje*. Prip. 18, 3.

Resnizhno je, de dokler je strah boshji v' zhloveku, se vojskuje soper skushnjave, in ko je pervizh dovolil v' veliki greh, ga je grosno pèklo, ponisheval se je, in skerbel ga odpraviti s' pokoro; ker je pa potlej premalo zhujezh bil, je sopet greshil, in tolikokrat ponavljal greh, de mu je dopadel; skushnjav je iskal, in greshil de si skushan ni bil. Šveti Janes Krisostom pravi: *Huda rezh je navada, ker se v' natoro spreoberne, in skoraj permora v' greh*. Resnizhno je to, in kdor ima hudo navado, greshi, de skoraj ne vé kadaj, skushnjavi naproti gre s' svojim spridenim serzam, in njegovih padzov ni konza.

Zhe si v' kaki hudi navadi, boj se, vender pa ne obupaj, ker se s' boshjo pomozhjo, in s' svojo resnizhno voljo boljshati samoresh.

Sdihovanje.

Ljubesnivi Svelizhar, ki si prishel gresnikov k' pokori iskati, ishi mene s' svojo mogozhno gnado, ktere nifim szer vreden, potreben fim je pa bolj od vsih drusih gresnikov: dodeli mi jo po svoji veliki milosti, de v' svojih grehah ne umerjem. Velik gresnik fim, ti pa si vfigamogozhen in usmiljen, in toraj samoresh in hozhesh mene osdraviti. Savoljo nekonzhniga saflushenja svoje grenke smerti na terdim lesu svetiga krisha pomagaj mi, de hudobo greha sovrashim, opustim, in vezh ne gresnim. Ljuba deviza Marija profi same, hudobniga gresnika per Jesusu, de dofeshem, kar is serza shelim, duha prave pokore, odpushtenje grehov, in vezhno svelizhanje. Amen.

Drugi rasdelik.

Huda navada storí serze nezhutno, nepokorno, in terdovratno, de se gnadi boshji vstavlja, in boshje sapushtenje nakoplje gresniku, kateri se is dushne slepote spokoriti brani. Sveti Pavel apostelj pravi: *On (Bog) se usmili kterih se hozhe, in oterdi, kteriga hozhe.* Riml. 9, 18. Sveti Avgushtin te besede islaga tako: *Bog gresnika v' hudim ne oterdi, temuzh mu gnade ne da, ker je bil njegovi gnadi nehvalesen in nepokoren.* Kakshin je gresnik tedaj, kateri pomozhi gnade boshje nima? Mersel je on v' dushnih opravih, ni svojih dushnih nadlog shalosten, in is serza ne profi, ker je svoje velike

nesfrezhe skoraj vesel. Oslepljen grešnik slishti od hudobe greha, terpljenja Jesufoviga, pravizhne sodbe boshje, nebes in pekla bres vfiga obzhutenja, in ko bi vse to prasno bilo.

Kristjan! vidish, koliko hudiga grešna navada stori. Hudiga navajen grešnik je nepokornimu Jonu enak, kateri je v' ladji spal: velik vihar je savoljo njegove nepokorshine vstal na morji, vsi brodniki so skerbeli, vpili in molili, on je pa terdo spal. Ravno tak je grešnik, kateri se je hudiga navadil in pervadil, ne vé, ne vidí in ne slishti, kar drugi manji grešniki od njega vedo, vidiijo in slishtiijo; drugi verni so v' skerbi savoljo svojih grehov in nevarnost svoje dushe, on se pa smeja, vse to sanizhuje in norzhuje. Šveti Avgufhtin prav govori: *Huda navada stori, de so strashni grehi terdovratnimu grešniku majhni, in skoraj nizh.* De je to resnizhno vidish nad rasujsdanimi grešniki, kateri se svojih velizih grehov ne sramujejo, svojim tovarshem pravijo, kaj so hudiga storili, se smejaajo, in so svoje nesfrezhe veseli. Podobni so oni nezhednim shivalam, ktere se rade valjajo po smerdljivim blatu, ker njegoviga smradu ne zhutijo.

Bog naj obvaruje tvojo dusho te velike nesfrezhe, de bi se hudiga navadil; nesfrezha je to zhes vse nesfrezhe, ker is hude navade je vezhi del flepota, terdovratnost in pogubljenje. Šveti Tomash Vilanovljan ravno to pravi: *Huda navada oslepi grešnika, in to je snamnje, de bo pogubljen.* Upam, de nifi tako globoko safhel, in desiravno grešnik, shelish svoje grehe opu-

štiti, in svoje shiviljenje poboljšhati. Zhe te vest
pezhe savoljo grehov, je to snamnje, de te ni
Bog she sapužil: profi ga tedaj, rekozh:

Sdihovanje.

Gospod! nemogozhe mi je tebe sahvaliti po
velikosti tvoje milosti, is ktere nisi mene sapu-
žil, zhe ravno sim se tvoji gnadi hudobno vstav-
ljal. Namešt, de bi tebi, svojimu Gospodu, is
vse dushe slushil, sim gresnil in grehe v' tebe
ponavljal. Šilno velika je moja hudobija; nozhem
pa posihmal tvoji poterpeshljivosti nehvalessen
biti, temuzh hozhem tebe ljubiti, in tebi slu-
shiti. O Bog! daj mi gnado prave pokore, ne
savoljo mojiga dobriga saflushenja, kteriga ni-
mam; ampak savoljo neskonzhniga saflushenja
svojiga edino-rojeniga Šina, Jesusa Kristusa. Od-
vrazhaj, kar me sapeljuje, omezhi moje serze,
daj mozh moji volji, de is ljubesni do tebe vso
tvojo voljo spolnujem, pravizhno shivim, in srezh-
no umerjem. Amen.

Tretji rasdelik.

Zhe je savoljo hude navade serze terdovrat-
no, in dusha slepa, kakshna bo s' gresnikom,
ko ga smert od tega svetá odlozhi? Modri od-
govori: *Terdovratnimu serzu bo na sadnje hu-
dó.* Šir. 3, 27. Gresnik hudiga navajen je sploh
terdovraten in oslepljen, in se poboljšhati no-
zhe, ker je svoje slepote sadovoljen. Prerok Je-
remija od hudiga navajenih gresnikov v' pri-

likah govori tako: *Zhe samore Etiopez svojo* (zherno) *kosho* (v' belo) *spreoberniti*, *ali leopard svoje pike* (odpraviti), *bote tudi vi samogli dobro storiti*, *ko ste se hudiga navadili*. 13, 23. Dufhna bolesen je vsa drugazhna ko telefna; telefna bolesen napravi bolezhine, in je zhlo-veku obzhutno nadlesna, tako de se bolnik ravno sa tiga voljo persadene jo odpraviti, in rad jemlje sdravila, de se osdravi, dufhna bolesen je pa slabim pozhutkam vfhezh, in lahko oflepi greshnika; in zhe je bolj bolan, bolj mu bolesen dopade, in se potrebnih sdravil brani, ker se sdravja skoraj boji.

Ljubi moj, de v' to veliko nefrezho ne prideh, in pogubljen ne bosh, varuj se greha in greha perloshnost, dokler se Boga in greha bojish; sakaj, dokler se Boga in greha bojish, je she gnada boshja v' tebi, gnada boshja pa in tvoja skerb te ohranite nedolshniga; zhe pa strah boshji sgubish, je tudi boshja pomozh delez od tebe, rad dovolish v' grehe, se jih navadish, in ti bo gorje. Bog po Modrim pravi: *Kar se mladenzh navadi, od tiga tudi starez ne odstopi*. Prip. 26, 6. Refnizhno je to, de zhe se hudiga navadish, strah boshji, framoshljivost, in vse dobro sgine, in tudi ko bosh star, bosh v' greslni mersloti in lenobi tizhal.

De se ne spridish in hudiga ne navadish, ne imej nepotrebne savese s' hudobniki, ker to je filno nevarno in sapeljivo. Veliko se jih je po hudobni drushbi spazhilo in pogubilo, ker so se per njih po nevedama navseli hudobije,

in so potlej radi hodili po poti pogubljenja. Sapisano je v' svetim pismu: *Kdor nevarnost ljubi, bo v' nji poginil.* Šir. 3, 27.

Vedno pomni pravizhno sodbo boshjo, in de te bo pravizhni sodnik Jesus po sapovedih in po svetim evangeliu sodil, in se ne bošh nad hudobniki pohujšhaj. Zhe vidish nesramoshljive grešhnike, in zhe te posheljenje vabi po njih shiveti, misli, de je Bog vsiga hudiga pravizhni mashevaviz.

Gorezhe in stanovitno prôsi Boga, de naj te varuje v' skufhnjave in grehe, in tudi ti se varuj. Po sgledu Modriga bodi, kateri je rekel: *Dokler sim she mlad bil, in preden sim v' smote sabredil, sim modrosti s' svojo molitvijo iskal.* Šir. 51, 18. Zhe vse to delash, se bošh vsaj velizih padzov varoval, in se ne bošh hudiga navadil. Zhe nisi tiga storil, ponishuj se in prôsi:

Sdihovanje.

Gospod! sveta vera, ktero si meni rasodel, me uzhi, in skufhnja me preprizha, de sim slab in grehu podvershen; vedil sim to, in sim vender malo in mlazhno profil in skerbel, de bi si pomozhi sprofil, in s' pomozhjo premagoval nadleshne skufhnjave, savoljo katerih sim velikokrat gresnil. Hvala bodi tvoji neskonzhni milosti, de me nisi popolnoma sapustil in v' pekel obsodil. Usmiljeni Ozhe nebeshki! daj mi gnado svetiga Duha po 'svojim šinu, Jesusu Kristusu, de v' novo shivljenje vstanem, shivim po tvoji sveti volji in vezh ne greslim. Mogozhna

in usmiljena pomozhniza, Marija, prôfi sa-me, hudobniga greslnika, de milost sadobim per Bogu. Amen.

XXIX. Premisłljevanje.

Boga in Jesusa Kristusa ljubiti.

Pervi rasdelik.

Kdor hozhe frezhno umreti, naj ljubi Boga is vřiga serza, ker to je prava in nar vezhi sapoved v' postavi. *Kdor ne ljubi, ořtane v' řmerti.* I. Jan. 3, 14. Kdor ne ljubi Boga, ořtano v' řmerti, to je, ořtane v' pervim obřojenji, ktero mu je prvi greh sařlushil, in pervimu obřojenju perdene tesħo s' řvojo nehvařeshnořtjo.

De Boga ljubisħ, is ljubeshni, de njega sapovedi spolnuješħ, pravizħno shivisħ in frezhno umerješħ, preprizħan bodi, de te je usmiljeni Bog prej ljubil. On sam po řvojim preroku pravi: *S' vezħno ljubeshniřo řim te ljubil; sato řim te is usmiljenja k' řebi pervlekel.* Jer. 31, 3. Veliko usmiljenje je to, de te je Bog prej ljubil, de sdaj ljubi tebe, řvojiga řlabiga řlushabnika, in de ti sapoveduje njega ljubiti. Bog ti is řosebniga usmiljenja sapoveduje njega ljubiti, de po tej ljubeshni dořeshesh pravizħnořt in svelizħanje: de pa to veliko řrezħo sadobisħ, te je Bog prej ljubil, in ti is te ljubeshni pomagal, de ga ljubiti samoreřħ. Ravno sato řveti Janes pravi: *Ljubimo*

mi Boga, ker je Bog nas prej ljubil. I. Jan. 4, 19. Zhe ne ljubish Boga, si nehvalessen, nepokoren, hudoben in vezhnimu pogubljenju podvershen; zhe pa ljubish Boga, si pravizhen in zhe v' njegovi ljubeshni ostanesh, pojdesh v' vezhno svelizhanje.

De ljubish Boga, premisli, de ti je on dal dusho, teló, in neisrezhenno veliko stvar, de nje-ga, svojiga dobrotnika, sposnash in mu slushish. David pravi: (Bog je), *kteri te s' dobrotami po tvojih sheljah obdaruje.* Ps. 102, 5. Vse rezhi in stvari neba in svetá ti osnanujejo in te pre-prizhajo, de te Bog ljubi in te v' boshjo lju-besen napeljujejo: varuj se tedaj stvarjenih rezhi v' boshje rasshaljenje obrazhati, ker to bi bilo nehvalessno in hudobno.

Premisli tudi sosebne dobrote, ktere si po boshji milosti prejel in jih prejemas. Sakaj si v' kershanški desheli rojen, ud Jesusov in ka-toljshke zerkve? Od kod imash to frezho, de si pravo-verni kristjan, s' Jesusovo kervjo posve-zhen, s' njegovimi nauki uzhen, s' njegovo gnado rasvetljen in njegovih sakramentov de-leshen? To, in drugo ni is tvojiga saflushe-nja, ampak is neskonzhne milosti boshje, ktere vreden nifi bil in nifi. Kako je mogozhe tedaj de bi Boga ne ljubil, in de bi njega shalil? Bog ni tvoje ljubeshni potreben, pa sapoveduje tebi, de ga ljubish, ker je tvoji dushi usmiljen; ljubeshen tebi sapoveduje is ljubeshni, de bosh po nji vezhno frezho dosegel, in se branish?

Sdišovanje.

O Bog, stvarnik, vladnik in gospodovavez nebes in semlje, mene, svojo nevredno stvar ljubish, jest pa tebe shalim, in me vender she poterpish? Kdo sim jest memo tvojiga velizhastva? in me vender ne posabish, temuzh odobrotujesh in povishujesh, de se v' meni ljubesen do tebe vname, ktera ni tebi, temuzh meni potrebna. O Gospod vezhne zhasti in do-brote, klezhé in jokaje vprizho tebe povem, in obshalujem svojo veliko nehvaleshnost, in te profim, de mi napolnish serze s' svojo ljubesnijo, de te ljubim is vse dushe, de se is ljubesni do tebe vsih grehov varujem, in vse tvoje sapovedi spolnujem, de, ko smert pride, me preseli v' kraljestvo vezhne ljubesni. Amen.

Drugi rasdelik.

Bog je neskonzhno usmiljen, ki nam daje kar nasha dusha in nashe teló potrebujeta: nar vezhi ljubesen pa nam je on skasal, ko nam je dal svojiga edino-rojeniga Šina, de nas je is hudizheve slushnosti in od vezhniga pogubljenja otél in nam vrata nebeshke odklenil. Jesus sam pravi: *Bog je toliko svet ljubil, de je svojiga edino-rojeniga Šina dal, de slednji, kateri va-nj veruje, ne bo pogubljen, ampak vezhno shivoljenje ima.* Jan. 3, 16.

Kristjan! premisli veliko ponishevanje Šinu Boshjiga, ktero preseshe vse zhloveshke in angeljske misli. Kar sveti Janes pravi: *Beseda je*

mesó postala in med nami prebivala (1, 14.), je velik zhudesh boshje milosti in modrosti, kteriga rasumeti je nemogozhe; visokost te fosebne skrivnost te pa preprizha, de je ljubesen boshja do zhloveka nesapopadljivo velika.

Jesufova ljubesen je vekshiga zhudenja vredna, zhe premislilh velike britkosti in grosne bolezhine, ktere je on sa nas nevredne zhloveke preterpel. Odreshil bi nas lahko bil s' eno samo kaplizo svoje svete kervi, ali s' kakim drugim majhnim terpljenjem, pa je hotel preliti vso svojo sveto kri, in umreti na krishi, de bi nam svojo neskonzhno ljubestin rasodel. Sveti Janes Krisostom pravi: *Ako bi bil Jesus malo terpel sa nashe odreshenje, nas bi bil sizer odreshil; kar bi pa nashimu odreshenju sadoosti bilo, ni bilo njegovi veliki ljubestni sadoosti.* Zhe je ravno Jesus hotel umreti sa nas, bi si bil lasheji smert lahko isvolil, hotel je pa na krishi umreti, de po njegovih velizih bolezhinah njegovo veliko ljubesen posnash. *Ponishal je sebe, in je pokoren bil do smerti, do smerti pa na krishi.* Filip. 2, 8.

Ako bi bil tvoj brat ali prijatelj namest tebe umerl, kakshno ljubesen, in hvaleshnost bi ti do njega zhutil. Nima sh ti zhloveka v' rodu in ne najdes h prijatla, de bi namest tebe umerl, in ni tako velike ljubestni na svetu: Jesus pa je umerl, ne sa svoje prijatle, temuzh sa svoje sovrashnike, ker ti in vsi smo bili njegovi sovrashniki savoljo greha pervih starshiev. Jesus pravi: *Vekshi ljubestni nihzhe nima od te, de*

kdo svoje shivljenje sa svoje prijatle da. Jan. 15, 13. Ref je to, njegova ljubesen pa je vezhi od ljubeshni vseh stvari, ker je on sa svoje sovrash-nike umerl.

Ker vse to vesh in verujesh, sakaj tako malo ljubish ljubeshnjiviga Jesusa? Kakshniga pokor-jenja si tedaj vreden, zhe si usmiljenimu Jesusu nehvalessen? Premisli, kaj sveti Pavel pravi: *Kdor ne ljubi Gospoda nashiga Jesusa Kri-stusa, bodi preklet. I. Kor. 16, 22.*

Sdihovanje.

O Jesus! strah me obide, ko mislim, de bom preklet, ako tebe ne ljubim, in odrezhi ne morem, de sim ref tvoje kletve vreden, zhe ne ljubim tebe, ki tolikanj ljubish mene, in ki si savoljo mene umerl na krishi. Pravizhno ob-sojenje bi to bilo, de bi jest tvoj vezhni sovrash-nik bil, ako bi te zhes vse drugo ne ljubil; vpijem pa v' tebe, svojiga usmiljeniga Odreshe-nika, de me obvarujesh v' to veliko nesrezho. Ljubiti te hozhem, ker si vse moje in vseh um-nih stvari ljubeshni vreden; storiti hozhem is ljubeshni do tebe, kar koli mi sapovedujesh; preterpel bom savoljo tebe vse krishe in nadlo-ge, ker si ti umerl savoljo mene. Štoril bom s' pomozhjo tvoje gnade, kar sdaj obljubim, de bom tvoj v' shivljenji, v' smerti in v' vezhno-sti. Amen.

Tretji rasdelik.

Zhudno je to, de naš vfigamogozhni Bog ljubi, in de nam je svojiga edino-rojeniga Šina dal: dal ga je v' smert na krishi, de bi mi hudobni greslniki ne umirali v' peklu vekomaj; to naš fili, in perganja njega is vfiga serza ljubiti, in njemu s' polno voljo slushiti. Naša ljubesen do Boga in Jesufa Kristusa je v' naših serzih lahko obudena in povishana, zhe premissimo, de je Jesus filno shelel terpeti in umreti sa naše greslne dushe. Šam je djal: *S' nekim kerstam bom kershen; in kako je meni britko, dokler ne bo spolnjen.* Luk. 12, 50. Pomenil je on s' timi besedami svoj kervavi kerst, s' katerim je potlej kershen bil is ljubesen do naših duh, in je tudi svojo mozhno sheljo do njega rasodel, de vemo njegovo ljubesnivo in usmiljeno serze do naš, in de ga is serza ljubimo.

Kristjan! zhudi se nad to prezhudno ljubesnijo Jesusovo, in njega is ljubesen do tebe kishaniga in umervshiga ne posabi. Šveti Pavel pravi: *Ljubesen Jesusova naš fili; fili naš ljubiti njega, ljubesniviga in usmiljeniga Gospoda.* II. Kor. 5, 14. Jesus je tebe, in vse zhloveke tolikanj ljubil, de si je isvolil sanizhevanje in saframovanje, de bi ti in drugi v' zhaft boshjih otrók preneseni bili. Judje, kateri niso hotli Jesufa sposnati, so se nad njegovo smertjo pobujshali, in neverzi, kateri so v' temoti bili, so njegovo smert na krishi norost imenovali.

Sveti Pavel to sprizha, rekozh: *Mi osnanujemo Kristusa krishaniga, Judam szer pohujshanje, neverzam pa noroft.* I. Kor. 1, 23.

Sakaj je Jesus sa-te, in sa vse umerl na krishi? Sa to, de vsm hudim rezhem odmerjesh, in njemu shivish. Odreshil te je, in ozhistil, de sveto shivish, in de si ves njegov; odkupil te je s' svojo drago kervjo, de njemu samimu flushish. Ojstra sapoved je to, ktero sveti Pavel v' Jesusovim imenu osnanuje, rekozh: *Kristus je umerl sa vse, de tudi, kateri shive, ne shive vezh sebi, temuzh njemu, kateri je sanje umerl.* II. Kor. 5, 15. Zhe Jesusu shivish sdaj, bosh per njem shivel vekomaj: zhe pa njemu ne shivish, bosh umiral vekomaj v' peklu. Stóri tedaj, kar dopade Jesusu, krishaj svoje hudo posheljenje, pokóri svoje nepokorno teló, odpushaj sovrashnikom, usmiljen bodi blishnjimu, voljno preterpi vse nadloge, tovarsh bodi njegov v' terpljenji, de bosh v' njegovo zhasht prishel. Zhe to in drugo is ljubeshni do Jesusa storish, v' drushbi svetnikov sa njegovim kervavim krishem hodish, in bosh prishel v' nebesko kraljestvo: zhe pa tiga ne storish, gorje ti bo.

Sdihovanje.

Moj ljubi Odreshenik! nehvalessen kristjan fim jest, ker fim tvojo neskonzhno ljubeshen do mene posabil, in fim tebe, neskonzhno dobroto in nesapopadljivo milost rasshalil: tebe is ljubeshni do mene krishaniga fim fizer veroval, pa fim se Judam in neverzam perdrushil v' povi-

šhanje tvoje shaloſti. Oh! kaj ſim ſtoril, ko ſim tebe, vezhno ljubesen ſanizheval? Miloſti niſim vreden, pa proſim te vender, de me ne ſapuſtiſh, in mi ne poverneſh po mojim hudim ſafluſhenji; in ſtóri, de ſe v' mojim ſerzu ogenj velike ljubeshni yname, in gorí, de te ljubim in ti fluſhim is vſe duſhe. Po ſvoji neſkonzhni miloſti osdravi mojo bolno duſho, de te ljubi, in de ſovraſhi vſe, kar tebe ſhali. Dokler bom ſhivel, bom hvalil tvojo miloſt, o Jeſuf! ne le s' beſedo, ampak veliko bolj s' pokornim ſhivljenjem, de ko umerjem, v' tebe umerjem, in per tebi ſhivim vekomaj. Amen.

XXX. Premišljevanje.

Švoji hudi volji odpovedati ſe.

Pervi raſdelik.

Švoji hudi volji odpovedati ſe je potrebno v' ſvelizhanje, in ravno ſa to je Jeſuf uzhil in ſapovedal proſiti: *Sgodi ſe tvoja volja, kakor v' nebeſih, tako na ſemlji.* Kdor ſvoje hude volje ne premaguje, hudobno ſhivi, in neſrežno umerje.

Kriſtjan! de ſe ſvoji hudi volji odpoveſh, in boſhjo voljo ſtoriſh, preprizhan bodi, de te Bog po poti ſvelizhanja vodi; pot ſvelizhanja pa je pot kriſhev in nadlog. Šveti Peter pravi: *K' terpljenju ſte poklizani: ker je Kriſtus ſa vaſ*

terpel, in vam sgled sapustil, de po njegovih stopinjah hodite. I. 2, 21. Premisli britkosti Jesusove, in svoje nadloge, de si v' svojim terpljenji sadovoljen, in tudi vesel, ker te Bog svojemu Šinu podobniga stori. Zhe se braniš terpeti, si hudoben: zhe voljno terpiš, si dober; zhe veselo terpiš, si popolnoma. Sveti Jakob pravi: Poterpeshljivoš delo dokonzha: de bote popolnim dobri in nedolshni, in bres vsiga pomanjkanja. 1, 4. Škerbno in svesto storiti voljo boshjo, in veselo terpeti savoljo Boga, je popolnost. Zhe tolikanj serzhnosti nimash, de bi veselo terpel, terpi vsaj poterpeshljivo in prosi Boga, de tvojo poterpeshljivoš povisha.

De se svoji popazheni volji, ktera sladnosti in veselja ishe, odpoveš, premisli globoke rane Jesusove, in njegove britkosti na krishi. Sveti Franzisk Salesi pravi: *Svete rane Jesusove so ognjeni jesiki, kateri sleherniga preprizhajo, de je dolshen terpeti savoljo Jesusa. Poboshno shiveti, in serzhno terpeti savoljo Jesusa, je svetnikov modroš. Sapopadik poboshniga shivljenja je to: Ljubiti in terpeti; terpeti in ljubiti.*

De svojo voljo boshji volji podvershes, premisli veliko plazhilo, ktero ti je obljubljen, in ti bo dano, ako s' krishem obloshen sa krishanim Jesusam rad hodish. Ako bi ti terpel vse bolezhine, ktere so vsi sveti marterniki preterpeli, bi nebeshkiga kraljestva po vrednosti ne saflushil, ker je refnizhno, kar sveti Pavel pravi: *Terpljenje sdajnega zhasa ni veliko memo prihodne zhasi, ktera bo nad nami rasodeta. Riml.*

8, 18. Nadloge in britkosti, ktere ti Bog poshilja, so tebi potrebne, de se sveta navelizhas, de se pokorish, in v' nebesa prideš: sakaj se braniš tedaj terpeti? Zhe se pošliš, ubogim pomagash, bolnikom streshesh, in drugo dobro delash, je prav; zhe pa poterpeshljiv nisi, nizh ti ne pomaga. Terpi in preterpi, in hvali Boga, kteri ti poshilja krishe, in bosh veliko saflushil per njem. Šveti Janes is Avila je djal: *Zhe v' dobrotah hvalish Boga je tvoja hvala morde is telefne ljubesni: zhe ga pa v' nadlogah hvalish, je tvoja hvala is zhifte ljubesni, in blagor ti bo.*

Sdihovanje.

Ljubesnivi Gospod Jesus Kristus! nisim tvoje ljubesni vreden, ker sim te velikokrat rasshalil; vem pa, de me ljubish, ker me svojiga teshkiga krisha nekoliko deleshniga storish, de se pokorim, tebi vpodobim, in v' tvoje kraljestvo pridem. Ako bi ti meni, velizimu gresniku, posvetne dobrote poshiljal, bi mislil, de mi delesha ne bo v' tvojim kraljestvu; ker me pa pokorish, posnam tvojo ljubesen do moje dushe, in upam, de mi bosh vse grehe odpuštil, zhe is pokorshine do tebe, in v' duhu pokore preterpim, kar mi teshavniga poshiljash. Pokori me tedaj, in dajaj mi tudi serzhno poterpeshlivoost, de ti bom podoben, in de pridem v' tvoje kraljestvo. Amen.

Drugi rasdelik.

Odpovedati se moramo svoji volji, de svoje zhaſti ne iſhemo, in vedno ſkerbimò, de mi zhaſtimo, in drugi zhaſté Boga, kterimu vſa hvala gre. *Kralju vezhnimu, neumerjozhimu, nevidnimu, ſamimu Bogu (bodi) zhaſt in hvala od vekomaj do vekomaj.* I. Tim. 1, 17.

De ſe svoji volji reſnizhno odpoveſh, ſvoje hvale ne iſheſh, ter v' gnadi oſtaneſh in umerjeſh, bodi poniſhen. Zhe ſe ſavoljo prejetih darov hvaliſh, ſi boſhje zhaſti tat, in padeſh v' pogubo, ker Bog ſe napuhnjeſhem vſtavlja: zhe ſi poniſhen, in le Boga hvaliſh, oſtaneſh ſtanoviten, ker Bog je tvoj varh in pomožnik. Uzhenik Jeſuf bodi tvoj ſgled, de ſe odpoveſh svoji volji, in ſe ſanizhujeſh. Jeſufova zhlovekova volja ni bila ſlaba, ampak ſveta, pa jo je vender volji Ozhetovi podvergel, in vſe britkoſti in ſanizhevanja preterpel, de bi njegovo voljo ſpolnil: tvoja volja je huda, in zhe ſe ji ne odpoveſh, niſi po ſveti volji boſhji. Zhe praviſh, de ſi velik greſhnik, pa ſe jeſiſh, ko tebi ljudje kako ſlaboſt ozhitajo, ſe niſi svoji volji odpovedal, in tvoje ſerze je po napuhu ſapeljano. Šveti Franzifhk Šaleſi pravi: *Kdor ſanizhevanje voljno terpi, kaſhe, de ſe je svoji volji reſnizhno odpovedal.* Zhe ſe poniſhevanja bojiſh, niſi ſebi odmerl; ſakaj, kako ſi ſebi odmerl, zhe te majhna beſeda hudo ſhali?

Kar koli dobriga ſtoriš, te pravizhniga ne ſtori, in ti ſrezhne ſmerti ne ſaſluſhi, zhe ſe

svoji volji ne odpovešh. De se pokorišh, molišh, se pogosto spoveduješh, in obhajash, ubogim pomagash, in drugo dobro delash, je premalo, zhe se svoji volji ne odpovešh. Zhe per svojih dobrih delih sebe, svojiga dopadajenja, ali svoje zhaſti iſheſh, pokasheſh, de tvoje dela ſo iſ ſamopafhne ljubeshni, ne pa iſ ljubeshni do Boga. Zhe delash dobro, pa ſanizhevanje ſato prejmeſh, ſe ponishujeſh, in ſapovedaniga dobri-ga ne opuſtiſh, de bi hvalil Boga, kaſheſh, de ſi ſe svoji volji odpovedal, in ſebi odmerl. Beſede Jeſuſove ſprizhajo, de je to potrebno: *Ako kdo hoſhe ſa mano priti, naj ſataji ſamiga ſebe.* Mat. 16, 24.

Vſe je zhloveku laſhej, ko ſe prav ſpoſnati, in ſe ſatajevati v' vſim, ker zhlovekova volja je ſvijazhna, dopadljiva, in ſebe iſhe v' vſih re-zheh: kdor hoſhe pravizhno ſhiveti, naj bo po-niſhen, naj proſi Boga, in naj zhuje nad ſeboj, de je vſelej boſhji volji podverſhen. ſveti Ber-nard pravi: *Tvoja volja te lahkſo ſapeljuje, zhuj nad njo, in jo boſhji volji podverſi; tako ſi pravizhen, in ti pogubljenja ne bo.* Odpoveduj ſe svoji hudi volji v' vſim, de boſhjo voljo ſto-riſh v' vſim; zhe to delash, terdno upaj de boſh frezhno umerl.

Sdihovanje.

Ljubeshnjivi Jeſuſ, ki ſi vſelej vedil in ſtoril voljo svojiga nebeſhkiga Ozheta, in mu v' po-niſhevanji, preganjanji, bolezhinah in ſmertí pokoren bil, daj mi gnado, de ſe ſpoſnam, in

de se svoji hudi volji vselej odpovedujem, in de tvojo sveto voljo vselej delam. Moj kralj in gospod si ti, in gorje meni, ako bi po svoji volji shivel: kraljuj in gospoduj tedaj v' mojim serzu, de nozhem, in ne storim, kar ti nozhesh; de hozhem in storim, kar ti hozhesh. Odpušti meni, kar sim soper tvojo sveto voljo storil, in napolni me s' ljubesnijo, de bom s' teboj sdrushen, de bom vselej tebi podvershen. Dodeli mi to gnado, de dofeshem resnizhno pravizhnost, pravi mir, duhovno veselje, frezhno smert in vezhno svelizhanje. Amen.

Tretji rasdelik.

Odpovedati se moramo svoji volji, de ne shelimò, in ne storimò nikdar soper sapovedi. Vsih ljudi natora je popazhena, ker smo vsi v' Adamu greshili, in kdor njeniga hudiga posheljenja ne premaguje, hudobno shivi, in nefrezhno umerje. Ni le teló spazheno, tudi dusha je spazhena, in sa to je njena volja hudiga sheljna. *Pozhutki, in misel zhlovekoviga serza so k' hudimu nagnjeni od njegove mladosti.* I. Mojs. 8, 21.

Ljubi moj! vse hudo, to je, greh, sguba gnade boshje, nepokoj, nefrezhna smert in vezhno pogubljenje je is dovoljenja v' skušnjave, ali is dopolnjenja svoje hude volje, zhe hozhesh tedaj pravizhno shiveti, pokojno flushiti Bogu, frezhno umreti, in vezhno svelizhanje sadobiti, premaguj svojo hudo voljo. *Nikar po svojim*

posheljenji ne shivi, in odverni se od svoje (hude) volje. Šir. 18, 30.

Zhe te huda misel, ali telefno posheljenje napeljuje v' nezhistost, premisli bolezhine Jesufove na krishi, in Boga prizhujozhiga, de svojo voljo boshji volji podvershesf, in ne gresfhisf. — Zhe te lakomnost skusfa, de bi blishnjimu fhkodoval, premisli kaj ti bo blagó v' vezhnosti pomagalo, in premaguj svojo hudo voljo. — Zhe fi rasshaljen, in se shelja obudí, de bi se nad so-pernikam masheval, spomni se boshje sapovedi, in hudo voljo issheni is serza. Tako stori vselej, kader fi skusfhan, in zhe to delasf, bosh pokojno shivel, srezhno umerl, in v' nebesa shel. Šveti Bernard uzhi: *Vse hudo je is dopolnjenja svoje hude volje, in vse dobro je is dopolnjenja boshje volje.*

Premalo fi pravizhen, ako se le hudiga djanja varujesf, ker dolshen fi tudi hudo voljo premagovati, de radovoljniga dopadajenja nimasf do hudiga. Šveti Filip Neri je imel navado rezhi: *Otrozhizhi moji! vsa svetoft je v' premagovanji svoje hude volje sapopadena.* Te poglavitne resnize ne posabi, prôfi Boga gnade, in vojskuj se vedno soper svojo hudo voljo.

Sdihovanje.

O Jesuf, moj Bog, uzhenik, odresfhenik in vse, zhutim sdaj v' svojim serzu, de me klizhesf k' sebi, in mi s' svojo gnado pomagasf, de se svoji volji odpovem, in tvojo spolnujem. O Gospod! sahvalim te sa rasfvetljenje in pomozh, in

nikdar vezh nozhem po svoji hudi volji storiti, ampak obljubim po tvoji sveti volji shiveti. Moja duša bo tebi vselej pokorna, ker ti si savoljo mene vso svojo sveto kri prelil, in me s' tako veliko zeno odkupil, de fim tvoj, in tebi samimu flushim, in is ljubesni do tebe tvojo sveto voljo spolnujem. Ljubi Odrefhenik! ti si is pokorshine do svojiga Ozheta shivel in umerl savoljo mene, jest tudi hozhem v' tvoji pokorshini shiveti. O Gospod! upanje, ljubesen, podpora, varh in terdnost moje duše, daj mi ljubesen, in jo zhedalje bolj povishaj v' meni, de ti is nje svešto flushim, de si vsih mojih misel, besed in del namén, de tebe ishem, tebe najdem in vshivam vekomaj. Amen.

XXXI. Premishljevanje.

Stanovitnost v' dobrim.

Pervi rasdelik.

Dobro sazheti je potrebno, potrebnishi je pa dobro skleniti: veliko ljudi sazhenja dobro shiveti, stanovitnih v' dobrim je pa malo. Šavel, Šalomon, Judesh, Tertulijan in drugi so dobro sazveli, niso pa stanovitni ostali, in niso dobriga plazhila prejeli. Jesus pravi: *Kdor bo do konza stanoviten, on bo svelizhan.* Mat. 24, 13.

Ljubi moj, zhe si sazhel shiveti pravizhno, ali zhe pravizhno shivish, ne odstopi, ampak

persadevaj si zhedalje bolji prihajati. Šveti Bernard tako govori: *Zhe si dobro sazhel, ti je plazhilo obljubljenost; prejel ga pa bosh, zhe si stanoviten v' dobrim.* Šveti Pavel apostelj poterdil to, rekozh: *Ne veste, de oni, kateri v' ogra-ji tekó, vsi sfer tekó, vender en sami stavo dobi? Tako tezite, de jo doseshete.* I. Kor. 9, 24. Zhe se sdaj lahko varujesh greha, rad molish, se pogosto spovedujesh in sveto obhajilo prejemas, stanoviten bodi do smerti, in ne odstopi, ker Jesus rezhe: *Srezhen je hlapez, kteriga bo njegov gospod, kader pride, nashel, de tako stori.* Mat. 24, 46. De si lahko slushish Bogu, ne bodi bres skerbi, ker, zhe se bosh bolj sanashal v' svojo mozh, lashje bosh padel v' greh in pogubo.

Zhe si se dobriga navadil, in she sdavnaj nosish jarm svetiga evangelija, hvali Boga, in ponishen bodi, ker nisi dokler shivil vterjen v' dobrim. Zhe ni dolgo, kar si se boshji slushbi podvergel, in te nevarne skushnjave nadleshva-jo, gorezhe moli, vedno zhuj, varuj se hudih perloshnost, in moshko se vojskuj, de ne padesh: vsak je dolshen to storiti, sosebno pa ti, ker si slaběji od drusih. Šveti Pavel opomni: *Kdor stoji, naj se varuje, de ne pade.* I. Kor. 10, 12.

Zhe si se spokoril, in si opravizhen bil, ostani pravizhen; sakaj, zhe v' veliki greh potlej dovolish, je tvoja nefrezha huji od perve, in si enak zhloveku, kateri je s' pokoro isgnal hudi-za, savoljo nestanovitnosti pa je bil vreden, de je osem hudizhev va-nj shlo, in poslednje

tistiga zhloveka je huje od perviga. Luk. 11, 24 — 26. Vidish, koliko de je strashno po prejetim odpushtenji sopet greseliti? Ne upaj tedaj v' svojo mozh, ker is svoje mozhi samorefsh hudo, ne dobriga storiti; ampak upaj v' pomozh gnade boshje, in svest ji bodi, de stanoviten ostanesh do smerti, in vezhno plazhilo prejmesht.

Sdihovanje.

Ne saversi, in ne pahni me spred svojiga oblizhja, o Gospod! Vem, de si me ljubil, preden sim te posnal, de te jest s' pomozhjo tvoje gnade is vse dushe ljubim, in tebi s' vso voljo flushim: vem tudi de me svelizhati shelish, pa bojim se vender savoljo svoje velike slabosti, is ktere lahko greslim. Gospod! ti si pomozh in terdnost slabih, in te toraj profim, de me mozhniga in stanovitniga storish, de v' hudizhevo flushbo sopet ne pridem, in de mi tvoji darovi ne bodo v' huje obsojenje. Dodeli mi gnado prave pokore in serzhne stanovitnosti po saflushtenji svojiga edino-rojeniga Šinu, in mojiga svelizharja Jesufa Kristusa. Amen.

Drugi rasdelik.

Štanovitnost je potrebna, ker je na svetu filno veliko skušnjavzov in skušnjav; kdor pa stanoviten ni, neisrezheno velikokrat pade. Hudizh je nash nevaren sovrashnik, pa she nevarnisthi od njega so hudobni ljudje, kateri s' svojo prizhnostjo ter sapeljivim govorjenjem ali sani-

zhevanjem omajajo nestanovitne dushe. Ravno sato je Jesus rekel: *Varujte se lashnjivih prerokov* (sapeljivih ljudi), *kteri k' vam pridejo v' ovzhjih oblazhilih, snotraj pa so sgrabljivi volkovi.* Mat. 7, 15.

Ljubi kristjan! ne bodi mehkiga duha, in ne poslušhaj hudobnih ljudi; sakaj, kteri koli te v' greh napeljuje, je satan, namestnik hudi-zhev, in sovrasnik tvoje dushe. Zhe te sanizhujejo, ako jim ne dovolish, tvoja velika sre-zha je to, de si sanizhevan savoljo pravizhnosti in svestobe. Stara navada je to, de skushnjavzi sanizhujejo nje, ki se jim ne vdado. Sveti Pavel pravi: *Vsi, kteri hozhejo poboshno shiveti v' Kristusu Jesusu, bodo preganjanje terpel.* II. Tim. 3, 12. Hudobniki so Jesusa, njegove apo-steljne, in veliko njegovih vernikov morili, sakaj bi se ti njih prasniga sanizhevanja bal? Persa-devaj si svesto flushiti Bogu, vstavljaj se hudob-nim, in moli sa-nje, de se spreobernejo.

Pusti, de hudobniki govoré, kar hozhejo: ako bi njih prijatel bil, bi boshji ne bil; zhe pa njih sanizhevanje sanizhujesh, dopadesh Bogu, in mu je tvoja svestoba dopadljivshi, zhe vezh sopernošt preterpish savoljo njegovih sapoved. Premisli, kaj je David rekel: *Oni bodo (mene) kleli, in ti (o Bog) me bosh blagoslovil: oni bodo saframovani, (in jest) tvoj hlapez se bom veselil.* Pf. 108, 28. Zhe te hudobni kolnejo, in vse hudo govore soper tebe, ker nozhesh v' njih shelje dovoliti, vesel bodi, ker Bog ima dopadajenje nad teboj, in bo tvojo svestobo obil-

no plazhal. Jesuf je svojim uzhenzam, in tudi vsem svojim slushabnikom rekel: *Blagor vam, kader vas bodo kleli in preganjali, in vse hudo soper vas lashnjivo govorili savolj mene. Veselite se, in od veselja poskakujte, ker je vashe plazhilo obilno v' nebesih.* Mat. 5, 11 — 12.

De skusnjavzov ne poslusash, in ostanesh stanoviten v' dobrim, premisli tudi pravizhno sodbo boshjo. Ko bo Jesuf sodil shive in mertve, bodo pravizhni veseli in zhaseni, gresniki pa bodo prestraseni in sanizhevani: sdaj hudobni predersno govore, in gresnike hvalijo, takrat pa ne bodo ne sebe, ne druge isgovorili, in tudi nihzhe se ne bo predersnil sa-nje profiti. *Ni kralja, ni oblastnika, kateri bi se predersnil vpri-zho tebe* (boshjiga sodnika) *gresnike braniti.* Modr. 12, 14. Boj se Boga, in mu svesto slushi in bosh milost nashel per njem.

Sdihovanje.

Moj Bog! vem, de sim dolshen stanovitno flushiti tebi, svojimu vsigamogozhnimu gospodu, in pravizhnimu sodniku, pa nisim storil, kar mi sapovedujesh, in sim tebe sapustil savoljo hudobnih skusnjavzov in sanizhevavzov. Hvaljen bodi usmiljeni Gospod! ki nisi mene poslushmanji pogubil, in ki mi pomagash moje grehe posnati, sovrashiti in opustiti. Terdno obljubim s' pomozhjo tvoje gnade, de ti ne bom posihmal nehvaleshen in nesvest: hudobnih ne bom poslusshal, in tudi ne pohujshal se nad nji-

mi, ampak le tvoje svete sapovedi bodo mene vodile. Daj mi stanovitnost v' dobrim sklepu, de te ne sapustim nikdar, in de v' tvoji gnadi umerjem. Amen.

Tretji rasdelik.

Stanovitnost v' dobrim je potrebna, stanovitnost pa je redka, ker je zhlovek s' slabim mesam obdan, ktero nadleshuje dusho, in ker on premalo skerbi. David je resnizhno djal: *Moje ledje je polno smotnjav: in v' mojim mesu dobriga ni.* Pf. 37, 8. Vsaki zhlovek je dolshen enako misliti, ker mesó je slabo, in po prepo-vedanim veselji hrepeni. Mesó je nar nevarni-fhi sovrashnik, ker se ga ogibati ne moremo, in ga, kamor gremo, s' seboj vlazhimo. Savoljo nadleshnosti slabiga telefa so vsi pravi slushab-niki boshji shalovali, in shalujejo, ker njegove skufhnjave so filno nevarne.

Kristjan! kaj ti je storiti, ker te hudizh, svet in mesó vedno skufhajo, napeljujejo v' greh, in filijo v' pogubljenje? De ti sovrashnike pre-magujesh, in stanoviten ostanesh v' boshji flush-bi, stóri, kar ti sdaj povem.

Moli is serza, de ti Bog pomaga premago-vati skufhnjave, ker bres pomozhi gnade boshje fi ko odsekana mladika, ktera dobriga sadu ne rodi; ali bolniku enak nad kteriga serdit sovrash-nik gre. Jesuf pravi: *Profite, in se vam bo dalo:* prôfi gorezhe in stanovitno, in bosh usli-shan. Gorezha in stanovitna molitev je vsm po-

trebna, tistim pa sosebno, ktere skuslhnjave pogosto premagujejo.

Premishljaj rasodete resnize, de tvoja slaba dusha zhedalje vezh mozhi dobiva. David prizhuje: *Moje serze se je v' meni vnelo: in v' mojim premishljevanji se je ogenj vshgal.* Pf. 38, 4. Zhe premishljujesh edinoft in neumerjuzhnost dushe, smert, sodbo, pekel, nebela, vezhnost in drugo tako, se strah obuduje v' tebi, isheslh pomozhi per Bogu, bojish se greha in se ga varujesh. Zhe rasodete resnize pogosto premishljujesh, bosh terdne in stanovitne volje, in bosh s' Davidam resnizhno rekel: *Obljubil in persegal sim sapovedi tvoje pravize spolnovati.* Pf. 118, 106.

Varuj se skerbno nevarnih perloshnost, in zhe tiga ne storish, je vse drugo sahtonj. Zhe se nevarnih perloshnost ne varujesh, in sosebno zhe jih isheslh, si bres pomozhi gnade boshje, ti si slabeji, skuslhnjave nevarnishhi, in padeslh, ker je resnizhno, kar Bog po Modrim govori: *Kdor nevarnost ljubi, bo v' nji poginil.* Šir. 3, 27.

Hodi pogosto k' spovedi, imej stanovitniga spovednika, kteriga si si po dobri vesti isvolil, in bogaj ga v' vsm. Nauki namestnika Jesufo-viga pomagajo k' boljshanju, ker Jesus perdrushuje svojo gnado: veslh sam, de je tvoje serze gorezhe v' tebi, kader si po spovedniku uzhen, svarjen in opominjan, in zhe ga bogash, bosh lahko stanoviten v' dobrim. K' boshji misi perstopaj, kader ti bo rezhen, de duhovno mozh dobivash, in Bogu stanovitno flushish, de bosh svelizhan.

Sdihtovanje.

Usmiljeni Bog! sahalim te savolj svetlobe, ktero mi dobrotljivo dasih, in savoljo vsih pomozhkov, ktere mi delish, de sapeljive skufhnjave premagujem, in tebi stanovitno slushim. Vem, de me hozhesih svelizhati, de si sim pogubljenja vreden. Ljubil si me, in me ljubish neprenehama, jest tudi shelim ljubiti tebe vse dni svojiga shivljenja de te ljubim v' nebesh vekomaj. De to sosebno milost doseshem, napolni me s' svojo ljubeshnijo, de mozh in voljo imam vse storiti, kar me stanovitniga ohranjuje. Poterdi in dokonzhaj v' meni, kar si s' svojo gnado sazhel, de se tebi popolnoma podvershem, in te ne sapustim nikdar, de frezhno umerjem in te hvalim v' nebesh vekomaj. Amen.

XXXII. Premishljevanje.

Posebna sodba.

Pervi rasdelik.

Dobro in potrebno je velikokrat premisliti pravizhno sodbo boshjo, de smiraj shivimò v' fkerbi, in v' dobrih delih. Bersh, ko se bo dusha odlozhila, bo sojena, ne vemo pa kadaj homo umerli, ker je sapisano: *Zhlovekovi sin bo prishel ob uri, ktere ne veste.* Mat. 24, 44. Sodba bo gotova in pravizhna, in Jesus, kteri je umerl sa vse ljudi, sodi vse ljudi, pravizhne in nepravizhne.

Kristjan! nar prej premisli odhod tvoje duše is svetá, in nje prihod pred boshjiga sodnika. Po sdajnim dobrim, ali hudim shivljenji bosh v' sadnji bolesni vezh ali manj upanja imel, gotovo pa ne bosh vedil, zhe bosh pogubljen ali svelizhan, in sa to bo tvoja duša trepetaje shla pred boshjiga sodnika. Blagor tebi, zhe ga prijasniga najdesih, ker to bo snamnje vezhniga svelizhanja; zhe ga pa serditiga najdesih, ti bo snamnje vezhniga pogubljenja. Modri pravi: *Kralja prijasno oblihje da shivljenje; kraljevi ferd je smerti osnanovaviz*. Prip. 16, 14 — 15. Ravno tako bo s' teboj, de bosh po boshjiga sodnika prijasnosti ali serdu vedil kaj te zhaka, vezhno svelizhanje, ali pogubljenje.

Sgodilo se je, de je nekteri hudodelnik lakote umerl, ali kako drugazhi sebe umoril, ker se je sodnika bal, in ker je vedil, de bo obsojen: koliko se otrok boji pred svojiga rasshaljeniga ozheta iti, in koliko ga vshivo pezhe ozhetovo svarjenje in ozhitanje? Toliko se zhlovek zhloveka boji, kteri nad njim oblast ima; koliko se bosh pa ti Jesufa Kristusa, svojiga vfigamogozhniga gospoda, in pravizhniga sodnika bal, ako po njegovih svetih sapovedih ne shivish? Posabish sdaj njega, svojiga sodnika, in savoljo tuga predersno shivish, vidil bosh potlej, koga si rasshalil, ko bosh pred nj shel. Jesuf jagne boshje, ko je prej po hudobnih Judih in slepih neverzih veliko preterpel, poterpeshljivo terpi tebe, povernjeno pa ti bo, ko k' sodbi pojdesih, ker je refnizhno, kar sveti Pavel pishe: *Nadlo-*

ga in britkost (zhaka) dashe sleherniga zhlo-veka, kateri hudo dela. Riml. 2, 9.

Kader so Joshefovi bratje per njem bili in is njegovih ust slišhali: *Jest sim Joshef vash brat, kteriga ste v' Egipt prodali* I. Mojs. 45, 4.), so filno ostermeli; huji se bosh prestrašhil ti, ako Jesusa, svojiga sodnika sanizhujesh, kader bosh pred njegovo velizhastvo prisheil. Šveti Avgushtin popishe tvoj grosni strah, rekozh: *Nad teboj bo boshji sodnik, pod teboj bo odperti pekel, na desni bodo tvoji neodpusheni grehi, na levi tvoji toshniki, notri te bo vest toshila, in kam bosh ube-shal?* Premisli, in prôsi:

Sdihovanje.

O Jesuf moj, usmili se me! moj Bog, gospod in sodnik si ti, pa te vender raji Jesusa imenujem, ker je to sveto imé polno milosti, sladnosti in upanja meni, nevrednemu grešniku, in ker ono mi osnanuje tvojo grenko smert na krishi, de bi jest milost dosegel, in ne umiral vekomaj v' peklu. Odpushenja nisim vreden, ker sim saflushil, de me med preklete duhove obsodish, upam vender v' tvojo neskonzhno milost, vprizho tebe ponishno klezhim, in te jokaje pro-fim, de mi dashe pokore duha in odpushenje grehov. Per sodbi mi bodo tvoje globoke rane v' veliki strah, ako se sdaj spokoriti nozhem, sdaj mi one osnanujejo milost, zhe se spokorim: v' nje perbeshim, in odpushenja grehov profim savoljo njih, de se poprijasnim s' teboj, in tvojimu pravizhnemu serzu sodnji dan ubeshim. Amen.

Drugi rasdelik.

Boshji sodnik, Jesus bo vsaziga pravizhno sodil, in vsaziga gresnika preprizhal, de je hudobno shivel, in de je vezhniga pogubljenja vreden: hvalil bo pa nedolshniga, ali resnizhno spokorjeniga, in mu po svoji dobrotljivi obljudi rekel, de pojde v' nebeshko kraljestvo. Vsak bo sojen po dobrim ali hudim shivljenji, in vsak bo sojen po svetim evangelii. Jesus sam je rekel: *Beseda, ktero sim govoril, ona bo njega poslednji dan fodila.* Jan. 12, 48. Shivljenje po svetim evangelii saflushi vezhno svelizhanje; shivljenje svetimu evangeliju nasproti saflushi vezhno pogubljenje.

Ljubi moj! premisli, de, zhe v' resnizhni pravizhnosti ne umerjesh, ne bosh obsojenju odshel. Zhe si po krivim obdolshen, ali si is nedolshne vesti storil, kar podobo hudiga ima, ali zhe si kako drugazhi isgovora vreden, ne bosh obsojen, ker Jesus je pravizhen in usmiljen sodnik: zhe si pa is gresne nevednosti, ali is hudobne hinavshine, ali is predersne hudobije soper sapovedi storil, Jesus ve vse, in ti isgovora ne bo. On ve, koliko gnad si prejel, kaj de si ali ne samogel, zhe je hinavshina ali resniza v' tvojim serzu, in ravno sa to, ker ve vse, je pravizhen sodnik. *On bo vsakterimu po njegovih delih povernil.* Pf. 61, 13.

Zhe so sdaj tvoje misli is hudobije smotene; zhe si ismishljujesh kershanfko pravizhnost po svojim sadershanim umu; zhe po svoji sa-

mopaslni volji dobro in hudo sodish, kaj ti bo sodnji dan vse to pomagalo? Sveti Peter pravi: *Ako bo pravizhen komaj svelizhan, kje se bo hudobnik pokasal?* I. 4, 18. Kaj bosh Jesusu odgovoril, v' kteriga si predersno greshil? Ali bosh odgovoril, de nisi vedil njegove volje, ali shiveti ni bilo mogozhe po njegovih sapovedih? Nizh tiga, ampak osramoten bosh, ker obilnosti vsih nebeshkih darov v' katoljski zerkvi vshivash, ktere je on s' svojo sveto kervjo saflushil, in mu vender nepokoren shivish.

Kader bosh pred sodnika Jesusa, v' kteriga verujesh, prishel, te bo njegova svetloba obfijala, in vest te bo preprizhala, de si prosto-voljno in radovoljno shivel soper njegovo sveto voljo. Zhe pa njemu podvershen shivish, ti bo vest sprizhala, de si njegov dober uzhenz bil. Shivi tedaj pravizhno, de si in bosh prijatel Jesusov: zhe pa shivish ko sovrashnik njegoviga krisha, gorje tebi, ker bosh saflishal: *Sovrashil si svarjenje, in moje besede sametoval: pokoriti (pogubiti) te hozhem, in tebe s' tvojo vestjo preprizhati, de si hudobnik in pogubljenja vreden.* Ps. 49, 17 — 21.

Sdihovanje.

Ljubi Jesus! kaj hozhem tebi odgovoriti, in kako hozhem svojo hudobo isgovoriti? Sdaj, zhe ravno v' temi tizhim, ter greha hudobo in lepoto pravizhnosti malo vem, posnam vender, de fim obsojenja vreden, kaj pa bo per pravizhni sodbi? Kakshna bi bila s' menoj, ako bi sdaj

pred te prishel? Sahvalim te savoljo velike poterpeshljivosti, ktero si s' menoj imel; daj mi luzh, de vem svoje dolshnosti, mozh, de se boljsham, in stanovitnost, de ne odstopim. Posheljenje, lenoba, pohujshanje in drugo napeluje mojo slabo natoro v' grehe, in bres tvoje svetlobe in mozhi, kako bom sadergam in pogubljenju odshel? Usmiljeni Gospod! osdravi in refhi mojo dusho, de, ko pred te pride, te prijasniga najde. Amen.

Tretji rasdelik.

De dusha sadobi usmiljenje per pravizhnim sodniku, bodi v' njegovi prijasnosti, to je, bres veliziga greha. Sin Boshji je na svet prishel, ne le v' nashe odrefshenje, ampak tudi v' nas huk in sgled, de vemo pravo pot v' svelizhanje, in de po nji hodimo, de bomo refsnizhno svelizhani: kdor po njegovih naukih in sgledih shivi, je pravizhen, in ga bo prijasniga nashel: kdor pa drugazhi shivi, je hudobnik in ga bo serditiga nashel. Sveti Pavel to sprizha, rekozh: *Ktere je Bog prevedil* (de bodo svelizhani), *je tudi prej odlozhil, de bi podobi njegoviga Sina enaki bili*. Riml. 8, 29. Kdor je Jesusu podoben, bo is njegovih ust slishal: *Pridi sa menoj v' nebeshko kraljestvo*. Kdor ni Jesusu podoben bo is njegovih ust slishal: *Pojdi, prekleti, v' vezhni ogenj*.

Kristijan! kaj bosh is Jesusovih ust slishal? Premisli svoje shivljenje kakshno de je, sakaj po

tvojim dobrim ali hudim shivljenji bo sodba. Nedolshni Job je djal: *V' skerbi sim savoljo vseh svojih del, ker vem, de nobeniga greha ne pregledash.* 9, 28. Job je pravizhen bil, pa ga je vender skerbelo, ker zhlovek, dokler tukaj shivi, gotovo ne ve, zhe je ljubeshni ali serda per Bogu vreden. Job je tudi rekel: *Kaj bom pozhel, kader bo Bog vstal mene soditi? in kader bo sprasheval, kaj mu bom odgovoril?* 31, 14. Kaj bosh ti, kristjan, Jesufu odgovoril? premisli. Povabljen mosh, kateri je bres svatovskiga oblazhila k' shenitnini prishel, kader ga je kralj svaril in obsodil, je obmolzhal (Mat. 22.): tudi ti bosh molzhal, ker ne bosh vedil, kako svoje hudobe isgovoriti.

Bere se v' posvetnih sgodovinah, de Šhpanski kralj Filip II. je eniga svojih slushabnikov, kateri se mu je slagal, ojstro svaril, rekozh: *Tako se slashefsh meni, svojimu kralju?* Te besede so lashniku tako bodezhe in bolezhne bile, de je on od sgolj shalofti umerl. Kaj bosh pa ti pozhel, in koliko se bosh prestrashil, ko ti bo Jesuf, nebeski kralj tolikanj ostudnost in pregreh ozhital? Koliko bosh pa prestrashen, zhe bosh vreden saslifhati: *Pojdi spred mene, prekleti v' vezhni ogenj?* Huji od strele bi té Jesufove besede tebi bile; sosebno pa sato, ker ne bo poprave, in ne bo upanja vekomaj.

Ljubi moj! zhas bo prishel, in morde kmaló, de pojdes pred boshjiga sodnika, hiti popraviti tedaj, kar ga shali, de bosh milostljivo sprejet. Premisli, de, zhe hudobno shivish, Je-

suf Kristuf, kateri je sa-te umerl na krishi, te bo preklel, in tí, ki si v' njegovi sveti kervi opran bil, bošh klel Jesufa v' peklu vekomaj. Usmiljeni Jesuf naj te varuje, in tí se varuj te grosne nefrezhe.

Sdihovanje.

Ljubi Jesuf! velik strah me obide, ko mislim, de si s' svojim hudobnim shivljenjem tvojo kletev nakopljem, in de vender greseliti ne neham. Vreden sim, de me obsodish, ker sim raji po nagnjenji neumne shivine, ko po tvojim sgledu shivel: sdaj pa zhutim serzhno voljo tebi pokoren shiveti, in prosim te, de mi bodi po svoji neskonzhni dobroti usmiljen. Sahvalim te, de si meni smert in obsojenje odloshil; ako ne, bi bila sdaj in vekomaj tvoja kletev nad menoj: spokoriti se hozhem s' pomozhjo tvoje gnade, de ko pred te, svojiga sodnika pridem, is tvojih ust saflishim: *Pridi sa menoj v' nebeshko kraljestvo.* Amen.

XXXIII. Premishljevanje.

Poslednja sodba.

Pervi rasdelik.

Jesuf Kristuf je vse ljubeshni, flushbe in zhastli vreden, veliko kristjanov pa ga poslushati, in mu flushiti nozhe. Ref, veliko je krist-

janov, kateri se bolj slabiga zhloveka, ko Jesufa bojé: varujejo se zhloveka rasshaliti, de se nad njimi ne mashuje, Jesufa, vfigamogozhniga gospoda pa rasshalijo, kakor de bi mu nobene mozhi in oblasti ne bilo. Job resnizo govori: (Hudobni greshniki) *so si (hudiga) domishljevali, kakor de bi Vfigamogozhni nizh storiti ne samogel.* 22, 17. Res je to, prishel bo pa dan serda in mashevanja nad greshnike, de bodo vsi sanizhevavzi Gospodovi strashno ponishani, in bodo permorani njega moliti. Jesuf je vishimu duhovnu Kajfu, in drusim svojim sanizhevavzam rekel: *Vidili bote sinu zhlovekoviga pridijozhiga v' oblaki neba.* Mat. 26, 64. Oni niso verjeli, in hudobni kristjani sdaj shivé tako, kakor bi ne verovali, de je Jesuf sodnik shivih in mertvih, vidili pa bodo njega s' veliko zhashtjo priti, in trepetali bodo, kakor je David pravil: *Njegovi sourashniki bodo semljo lisali.* Ps. 71, 9.

Preden bo poslednja sodba, bo konzhanje sveta, de bodo vse stvari pokonzhane, vsi ljudje pomerli in bersh vstali. Sveti Peter strashno konzhanje sveta vshivo popishe, rekozh: *Prishel bo dan Gospodov ko tat, v' katerim bodo nebesa s' velikim pokanjem preshle, in elementi se bodo po vrozhini raspustili, semlja pa in stvari, ktere so na nji bodo sgorele.* II. 3, 10. Strashni ogenj pojde pred Gospodam, drevesa, hishe, vasi, mesta in vse bo pokonzhano, de bo semlja, po nashih grehah ognjusena, s' ognjem ozhistena. Po tim *bo trobenta sabuzhala, in mertvi bodo*

nefirohljivi vstali. I. Kor. 15, 52. Švitle dushe is nebes, in ostudne dushe is peklà bodo prishle, in se vsaka s' svojim telesam sdrushile, de s' njim saflusheno plazhilo prejmejo, kakor so s' njim Bogu, ali hudizhu slushile; saflusheno plazhilo pa bo Jesus, pravizhni sodnik dal.

Premisli te rasodete resnize, in dokler shivish, môli in ljubi Jesusa, in mu slushi, de ga ne bosh sodnji dan persiljen molil. Pokori sdaj svoje nepokorno teló, in ga pod pokorshino dershi, de zhaftitljivo ostanesi: zhe pa v' njegove greshe shelje dovolish, bosh szer vstal, pa sato, de bota oba, dusha in teló nesfrezhna vekomaj.

Sdihovanje.

O Jesus, moj svelizhar! vem in verujem, de si moj gospod in sodnik, de me bosh bersh po smerti, in po kozhanji sveta sodil, pa sim vender tebe nesrezhen velikokrat rasshalil. O Gospod! preden tje pridem, hozhem sebe pravizhno soditi, po mozhi pokoriti, in se v' vsem boljshati. K' tebi s' shalostnim dubam pridem: hudoben in nepokoren sim tebi do sdaj bil, vender ne obupam, ker me vera uzhi, de tvoja milost je vezhi od moje hudobije. Neskonzhno usmiljen si ti, in si se radovoljno podvergel k' smerti, de bi me ne obsodil v' vezhno smert; sato v' te upam. Pomagaj mi s' svojo gnado, de ti dopadljivo slushim, v' tvoji gnadi umerjem, in milostljivo sodbo saflishim. Amen.

Drugi rasdelik.

Kader bodo vsi mertvi po vfigamogozhnosti boshji obudeni, in v' odkasano mesto vkup prishli, kjer jih bo Jesus oblastno in pravizhno sodil, *bodo angelji prishli, in naresen lozhili hudobne smed pravizhnih.* Mat. 13, 49. Pravizhni bodo na desni, v' snamnje de so boshjiga sodnika priyatli; hudobni bodo na levi, v' snamnje de bodo obsojeni. Lozhitev bo vsa drugazhna, kakor se na svetu godi: angelji ne bodo lozhili bogatih smed ubogih, ali oblastnikov smed podloshnih, ali uzhenih smed nevednih, ampak lozhili bodo pravizhne smed nepravizhnih. Vsih zhasov, jesikov, narodov in stanov pravizhni bodo na desni; vsih zhasov, jesikov, narodov in stanov greshniki bodo na levi: ozhe bo odlozhen od otrók, otrozi od ozheta, ali matere, mosh od shene, shena od mosha, priyatel od priyatla, sosed od soseda, zhe niso enaziga shivljenja bili; lozitev pa ostane vekomaj. Pravizhniki bodo ozhitne sodbe neisrezheni veselji, hudobniki bodo trepetaje zhakali sodnika, ker vedo, de bodo osramoteni in obsojeni.

Kader bodo pravizhniki na desni, in hudobniki na levi po angeljih sversteni, se bodo nebesa odperle, in *takrat se bo perkasalo snamnje sinu zhlovekoviga na nebu: vidili bodo sina zhlovekoviga pridijozhiga v' oblakih neba s' veliko mozhjo in velizhasvam.* Mat. 24, 30. Marija, angelji, aposteljni, in vsi drugi sveti stare in nove savese, bodo spremili Jesusa, nje-

mu v' zhašt peli, in per njem ostali, njegovi puntarji pa bodo v' pekel obsojeni. Jesufova priznosta bo vse svete s' velikim veseljem, in vse grešnike s' velikim strahom napolnila: sveti krish, na katerim je on umerl bo pred vsemi stal; on in rane Jesufove bodo svetlejši ko sonce, pravizhnim v' veselje, hudobnim v' strah. Pravizhnim bodo hvalili usmiljeniga Jesufa, hudobni pa bodo rekli goram: *Padite na nas, in skrite nas obližja sedezhiga na sedeshi, in jesi Jag-njetovi.* Škriv. ras. 6, 16.

Ljubi kristjan, povej, per katerih boš ti? per Marii, angeljih in svetnikih na desni, ali per hudizhih in njegovih tovarših na levi? Premisli svoje shivljenje, pretezheno in sdajno, in nekoliko vesh per katerih boš. V' Jesufa verujesh, opran si bil v' njegovi kervi, in posvezhen s' njegovimi svetimi sakramenti, premisli pa, de te huji shpot in teshje obsojenje zhaka, ako shivish ko sovrashnik krisha Kristusoviga v' meh-kobi, v' nezhistosti, ali v' drusih grehih. *Bog bo vsakimu po njegovih delih povernil.* Riml. 2, 6. Zhe nekeršhansko shivish, ali ljubish hudobne tovarske, ali druge napeljuješ v' greh, ali hudobnim dovolish, boš per njih na levi per sodbi, in med njimi boš v' peklu vekomaj. Bodi tedaj Jesufu, usmiljenimu in pravizhnimu gospodu podlošen, shivi po sgledih Marije in svetnikov, de boš per njih na desni, de ozhitno hvalo is Jesufovih ust slishish, in de vezhno plazhilo prejmesh. *Zhašt, hvala in (vezhni) mir (zhaka) vsakiga zhloveka, kateri dobro dela.* Riml. 2, 10.

Sdihovanje.

O usmiljeno jagnje boshje, in ljubi svelizhar, Jესuf! ki si na svetu bil, de bi greslnikov iskal, jim grehe odpusshal, in nje svelizhal, hiti meni s' svojo mogozhno gnado naproti, in me spreoberni preden me bosh is sveta poklizal, de v' tvoji prijasnosti umerjem, de ne bom na levi, preklet, savershen in pogubljen. Hitel bom s' pomozhjo tvoje gnade spokoriti se; odpovem se hudizhu tvojimu in svojimu sovrashniku; nozhem po sgledu hudobnih ljudi shiveti, ampak bom po tvojih naukih in po sgledih tvojih prijatlov shivel, de bom per sodbi od drushbe hudobneshev lozhen, in v' drushbi tvojih svetih hvalil tvojo neskonzhno milost. Amen.

Tretji rasdelik.

Kader bodo vsi rodovi semlje pred velizhastvam boshjiga sodnika, Jესusa, bo on vse njih dobre in hude dela rasodel, de bo is tiga vsak vedil kakshna sodba zhaka njega in druge. Sdaj hudobnik pravi: *Kdo me vidi? okoli mene je temno, stené me sakrivajo, in nihzhe me ne ogleduje; koga se bom bal?* Šir. 23, 26. Gospod mu po svojim preroku odgovori: *Lej, ješ pri dem nad te, in bom v' prizho tvojiga oblizhja odkril tvojo framoto, in bom pokasal ljudstvam tvojo nagoto.* Nahum. 3, 5. Hinavzi skrivajo svoje velike grehe, nesramniki delajo, kar je povedati gerdó, in veliko je pravizhnih per ljudeh, kateri so veliki greslniki per Bogu, vse to pa bo

rasodeto: odpušteni grehi le bodo skriti ostali. Rasodeto bo tudi, kar se je hudiga is-hajalo is greslniga govorjenja, ali pohujšljiviga djajnja. Rasodete bodo tudi skrivnosti boshje pravize in milosti, to je, kako je Bog vel svet pravizhno, milostljivo in modro vladal, de vsi vedo, de je on pravizhen s' vsemi ljudmi.

Premišli, o kristjan! de, zhe pravizhno ne shivish per Bogu, bodo vsi tvoji grehi rasodeti, in pokorjeni nad teboj. Zhe svijazhno in skerbno skrivash svoje grehe, kaj ti bo pomagalo? Zhe se framujesh svojimu spovedniku rasodeti, kar si hudiga in ostudniga storil: zhe se svojih grehov obtoshish, in jih ne sovrashish: zhe is hinavshine perstopash k' boshji misi, ali si drusih skritih grehov kriv, vse to bo v' prizho vsih ljudi rasodeto, in obsojen bosh, ker Bog ve vse. *Bog odkriva globoke in sakrite rezhi, in ve to, kar je v' temi, ker luzh je s' njim.* Dan. 2, 22. Zhe se sdaj svijazhno isgovarjash, ali pravish, de ni greh, kar je resnizhno greh, de bi sebe, ali druge sapeljal, ti bo gorjé per sodbi, ker je sapifano: *Gorjé vam, ki hudo dobro, in dobro hudo imenujete.* Is. 5, 20. Rasodeto in pokorjeno bo tudi, kar se je hudiga is tvojiga pohujshanja is-hajalo. Zhe si svoje brate ali sestre pohujshal, takrat si perdobil slushnike hudizhu, in sebi teshje obsojenje nakopal. Zhe so oni, po tebi pohujshani, pohujshali druge, in se je to pohujshanje rashirjalo, bo vse to tebi na glavo padlo. Hiti popraviti tedaj in sbrisati svoje sadolshe-nje, de ti ne bo sodnji dan in vekomaj gorjé.

Premišli tudi, kako bo Jezus pravizhno sodbo sklenil. Jezus bo ozhitno hvalil svoje sveste slušabnike, in jim rekel: *Pridite, vi poshegnani mojiga Ozheta, vshivajte kraljestvo, katero je vam perpravljeno od sazhetka sveta.* Mat. 25, 34. Greshnikam pa bo ojštro rekel: *Pojdite spred mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj, kateri je hudizhu, in njegovim angeljem perpravljen.* Mat. 25, 41. Kaj bosh ti sašlishal? Pridi sa meno j v' mojo zhašt, vshivati dobrot nebeshkiga kraljestva? ali: Pojdi spred me v' vezhni ogenj? Zhe te ne skerbi, je snamnje, de vere nimash; zhe te pa skerbi, perpravljaj se k' sodbi s' dobrimi deli.

Premišli tudi, de obsojene dushe ne bodo nobeniga pomozhnika, in nobeniga prijatla imele. Marija, angelji, in vsi svetniki bodo glasno ponavljali obsojenje saviorshenih; tudi njih dushni ozhetje, starshi, otrozi, bratje, sestre in drugi bodo soper nje, in vsi bodo hvalili Jesusa, kateri je svoje sovrashnike pravizhno obsodil, in pogubil. Nebo se bo odperlo, pravizhni se bodo kvishko sa Jesusam vsdignili, in shli v' lepe nebese: hudobni bodo njih veliko frezho in zhašt vidili, in vderli se bodo v' strashni bresen peklenški, kjer bodo ostali per hudizhih v' nevgašljivim ognji vekomaj. — Vidish kaj greh saflushi? opusti ga in flushi Jesusu, in proš:

Sdihovanje.

Moj ljubi Svelizhar! zhe fim ti nesvest, in hudizhu flushim, me bodo angelji odlozhili in

med hudobne na levo stran pahnili, de bom
 ondi med tvojimi sovrashniki zhakal, de bom
 ozhitno saframovan, sapushen, preklet in obso-
 jen vekomaj. Ako bi me sdaj is svetá pokizal,
 in sodil, kakshna bi bila s' mojo dusho? Gospod,
 vem, de fim vezhne kletve vreden, ker fim tebe,
 vezhno dobroto rasshalil, shelim pa tebe is vse
 dushe ljubiti, ker fi tí mene ljubil, in me lju-
 bisih, in fi is te ljubeshni umerl na krishi. Špre-
 oberni me, svojiga nesvestiga slushabnika, de
 s' pravo pokoro tebi dopadem, ter tvojimu ser-
 du in vezhnimu ognju odidem. Dodeli mi sopet
 svojo prijasnost, in me v' nji ohranuj, de v' tvoji
 gnadi umerjem, in de per sodbi is tvojih lju-
 besnjivih ust saflislim: *Pojdi sa menoj v' ne-
 beshko kraljestvo. Amen.*

XXXIV. Premishljevanje.

V' peklu je neisrezhenó hudo.

Pervi rasdelik.

Pekel je mesto, kjer napuhnjeni duhovi in
 nepokorne dushe silno terpé, in bodo terpele
 vekomaj savoljo svojiga sadolshenja, kteriga ne
 bodo nikdar sbrisale. Job od njih pravi: *Gresh-
 nik bo plazheval sa vse, kar je storil, in ne
 bo umerl. Kolikor je hudiga storil, toliko bo
 terpel.* 23, 18. Pekel je strashen, ker je v' njem
 grosovitno in vezhno terpljenje, en sami velik

greh ga pa saflushi, in kdor v' velikim grehu umerje, bo pogubljen vekomaj.

Pekel je gotov, ker to je rasodeta rešnica; in sveto pismo povsod prizhuje, de je mesto, kjer Bog svoje nepokorne stvari terpinzhi. Malikovavzi, de si slepi, so vedili, de dobrim in hudim enako ne bo po smerti: katolijska vera uzhi terdno verovati, de dobre in hude vezhno povernjenje zhaka v' nebesih ali v' peklu, ker Bog je pravizhen. *Moje plazhilo je s' menoj* (pravi Gospod), *de vsakimu plazham, po njegovih delih.* Škriv. ras. 22, 12.

Dvoje hudo zhlovek stori, kader v' veliki greh dovoli, lozhi se od Boga, in se s' vsm serzam oberne k' stvarjem: savoljo tiga, zhe v' tej hudobi umerje, sgubi Boga vekomaj, in stvari, to je, hudizhi, druge pogubljene dushe, ogenj, in drugo bo njegovo vezhno pokorjenje. Njemu, ki se v' velikim grehu lozhi od svetá, ni vezh pokore v' odpušhenje grehov, ker je on v' grehu, in v' hudi volji vterjen, in se sa to spokoriti ne more, in bo ravno sa to terpel vekomaj. Terpel bo on neisrezheno veliko, in vse njegovo veliko terpljenje ne tolashi rasshaljeniga Boga, in ne sbrischi njegovih grehov, ampak njegovo sadolshenje, in njegovo terpljenje bota vezhna.

Kristjan! premisli kaj je pekel, de se ga bojish, in va-nj ne pridesh. Kaj je pekel? *Mesto bolezhin.* Luk. 16, 28. Kratko je rezhenokaj je pekel, neisrezhenokaj je pa to, ker vse hudo je v' peklu, dobra pa ni nizh; in to bres vse premembe ostane vekomaj. Premisli strash-

no jezho peklenško, v' kateri se puntarji boshjiga velizhastva pokoré vekomaj. Ogenj, temá, shum, krizhanje, preklinjevanje, obupanje, in vse hudo je in bo ondi: pozhitka, miru, poterpeshljivosti, ljubesni, upanja, in drusiga dobri-ga ni, in ne bo vekomaj. Šveti Judesh Tadej v' malih besedah pové vse, rekozh: *Njim je temni vihar perhranjen vekomaj.* 13. Ako bi ti v' bresen padel, in bi ondi petdeset let bil, kako bi prestal? Kaj pa, ljubi moj, v' peklu, kjer je veliko in vezhno terpljenje?

Premisli nesrezhno dusho, ktera je savoljo svoje hude nepokorshine obsojena v' peklenško jezho. Nepokorna dusha se v' velikim strahu odlozhi, ko je odlozhena in obsojena, je sovrashnikam v' oblast sdana, in vershena v' pekel, v' vezhni ogenj, med ostudne hudizhe in druge preklete dushe; sgubila je Boga, kterimu flushiti ni hotla, nima prijatla, nima upanja in strashno terpi. Pogubljena dusha preklinja Ozhe-ta stvarnika, Šina odreshenika, svetiga Duha polvezhevavza, devizo Marijo, angelje, svetnike, sebe, hudizhe, tovarshche svojih grehov in tovarshche svojih bolezhin; in polna grisenja, serditoſti, sovrashtva in obupanja vedno vpije: Oh! oh! tukaj bom vekomaj.

Sdihovanje.

Gospod! ves trepezhem, ko po svojim temnim umu premislim strashno jezho peklenško, v' ktero poshiljash puntarje svoje oblasti in zhashti, de ondi terpe vekomaj. Pred stolam tvoje

milosti ponishno klezhim, in odpushtenja prosim, kteriga vreden nisim, ampak dodeli mi ga po svoji dobroti, in po saflushenji Jesufovim. Vreden fim, de me vershesf v' vezhni ogenj, ker fim malo zhislal tvojo prijasnost, in malo bal se tvoje pravize; glej pa svojiga Šina, Jesufa Kristufa sa-me krishaniga, de mi dobrotljivo persanefesh. Hozhem in obljubim s' pomozhjo tvoje gnade v' vedni pokori biti, in tebi v' zhasf shiveti, de pridem med tvoje prijatle v' nebesfko kraljestvo. Amen.

Drugi rasdelik.

Dufha, ktera se je Bogu vstavljala, in se v' velikim grehu odlozhila, bo obsojena, in vershena v' vezhni ogenj. Kakshin ogenj je v' peklu? Ne vemo, vemo pa, de je refnizhen ogenj, ker sveto pismo to prizhuje. Isaija pravi: *Kdo smed vas bo samogel s' poshreshnim ognjem prebivati? Kdo smed vas bo samogel s' vezhno sharjavzo stanovati?* 33, 14. Šveti Janes kerstnik je Judam v' priliki govoril, rekozh: *Vsfaktero drevo, ktero dobriga sadu ne rodi, bo is-sekano, in v' ogenj versheno.* Mat. 3, 10. Obsojen bogatin je rekel: *Grosovitno terpim v' tim plemenu.* Luk. 16, 24. Jesus bo sodnji dan rekel tistim, kteri so na levi: *Pojdite spred mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj, kteri je hudizhu, in njegovim angeljem perpravljén.* Mat. 25, 41. Šveto pismo prizhuje tedaj, de je v' peklu refnizhen ogenj.

Grefhnik, premisli, kako veliko terpljenje je to v' vezhnim ognji prebivati. Nash ogenj, kteriga nam je Bog is milosti dal, je filno mozhen, on spepeli les in drugo, rasdrobi kamnje, konzha mesta, rastopi sheleso, in vse drugo v' svojo natoro preoberne: kakshin je pa peklenfski ogenj, kteriga je boshja praviza vshgala v' mashevanje puntarjev? Šveti Avgushtin odgovori: *Nash ogenj memo peklenfskiga je prasna senza*. Šveti Vinzenzi Fereri tudi pravi: *Nash ogenj je memo peklenfskiga mersel*. Nash ogenj, de fi je memo peklenfskiga slab, grosne bolezhine napravi, in sa to so neusmiljeni malikovavzi nar serzhnifhi kristjane s' ognjem morili. Dershati bi tí ne mogel svoje roke tretinko ure nad gorezho svezho, in bi raji vezh let v' ojstri pokori bil; kako bi pa v' peklenfskim ognji prestal? Manafesa, Juditniga mosha, ko je na polji bil, je solnzhna urozhina na njegovo glavo perpekala, in sa to je umerl (Jut. 8, 3.): premisli tedaj koliko de je huji peklenfski ogenj. Blis veliziga ognja preštati ne moresh, kako bi pa, ne blis peklenfskiga ognja, ampak v' peklenfskim ognji prestal?

Verujesh, de bota po vstajenji dusha in teló dobríga, ali hudiga plazhila deleshna, in toraj de bo peklenfski ogenj dusho in telo pokoril vekomaj. Nash ogenj vsako rezh s' svojo ognjeno natoro navdaja, in peklenfski ogenj bo veliko huje navdal pogubljene dushe in telefa. Ogenj je v' njih, okoli njih, nad njimi, in pod njimi: kakor suhi les v' rasbeljeni pezhi, tako so oni

v' peklenfskim ognji. Premisli to, in prestrašhen rezi: *Kako bom samogel v' poshreshnim ognji biti?*

Bolnik v' vrozhinski bolesni zhuti, de vse gorí v' njem, mézhe se, je nepokojin, in skoraj nori: kako bosh ti preterpel, ako savoljo svojiga hudiga shivljenja v' peklenfski ogenj pridefh, v' katerim bosh vekomaj? Nafh ogenj je telefu filno bolezh, zhe je pa zhlovek vershen v' ogenj, kmalo umerje; veliko bolezhin zhuti, pa ne dolgo zhasa. Švetiga Lorenza so malikovavzi shiviga pèkli; švetiga Polikarpa in druge so s' ognjem morili, njih velike bolezhine pa so hitro minile, in sdaj so v' nebesih, v' vezhnim veselj: zhe pa ti v' peklenfski ogenj pridefh, bosh veliko huje terpel, in te ne bo ogenj umoril, ampak umiral bosh smiraj, in umerl nikoli, in kar terpish, ne skrajsha zhasa tvojih hudih bolezhin, ker bosh v' ognji terpel vekomaj. Prav je Isaija tedaj rekel: *Kdo smed vaf bo samogel s' vezhno sharjavzo prebivati?* 33, 14.

Sdihovanje.

O Jesus! tvoja sveta reshinja kri je moje upanje, in tvoja grenka smert je moja bramba, ker vem, de si umerl, de bi jest od vezhne smerti odreshen bil. O Gospod! opran fim bil v' tvoji sveti kervi, in vdeleshil fim se saflushenja tvoje smerti na krishi, shivel fim pa hudobno, nehvaleshno, in ko sovrashnik tvojiga svetiga krisha. Umerl si ti na terdim krishi is gorezhe ljubeshni do greshnikov, de bi bili tudi mi polni

gorezhe ljubeshni do tebe; ni pa to ref, in jest smed vsih sim nar hudobnisthi bil, in vem, de sim le po tvoji milosti v' vezhni ogenj obvarovan. Pomnil bom smiraj, de sim si velikokrat pekel saflushil, in de si me dobrotljivo reshil; pomagaj mi s' svojo gnado, de te ljubim, in te zbedalje bolj ljubim, in ti gorezhe flushim, de ti dopadem, pekleniskimu ognju odidem, in v' tvoje kraljestvo pridem. Amen.

Tretji rasdelik.

Zhlovek, ko v' veliki greh dovoli, se boshji oblatti vstavi, se punta soper svojiga Štvarnika, overshe prijasnost svojiga Boga, se odpove nebeskimu kraljestvu, in si vezhno pogubljenje isvoli; vse to stori, de bi malo zhasa po svojim posheljenji shivel. Zhe on v' tej hudobi ostane, je odlozhen od Boga, to je pa v' peklu nar huje njegovo pokorjenje: Boga je sapustil, Boga je sgubil, in bo bres njega vekomaj. Pogubljeni verujejo Boga, pa ga svojiga sovrashnika imajo, in vedo, de se ne bodo nikoli poprijasnili s' njim. Rezheno jim je: *Moje ljudstvo niste, in jest ne bom vash* (Bog). Os. 1, 9. Ta strashna lozhitev bo smiraj, in oni bodo odlozheni in prekleti vekomaj.

Ljubi moj! premisli, kaj je to, sgubiti Boga. Šilno nefrezhen bi ti bil, ako bi s' velikim graham sgubil gnado boshjo, te velike nefrezhe pa bi skoraj ne zhutil, ker ti vse drugo ostane, kar na svetu premoresh, in se v' vshivanji stvari, ali

drushbe, ali drusiga motiſh, de ſvoje velike neſrezhe ne zeniſh. Zhe ſe pa tvoja duſha v' velikim grehu odlozhi, ſe odlozhi od vſiga poſvetniga, in tudi od Boga vekomaj, ker jo on ſovraſhi, in jo bo ſovraſhil ſmiraj. Dokler ſi tukaj, te poſvetni opravki, teleſne ſkerbi, drushba prijatlov, in druge rezhi motijo, in ſa to malo veſh koliko de je hudo, de ſi gnado boſhjo ſgubil: zhe boſh pa ſavoljo ſvoje hudobe pogubljen, ti je vſe odvſeto, premoſhenje in opravki, ne ſkerbiſh ſa telo, ne delaſh, ne pozhivaſh, ne jeſh, ne ſpiſh, ne ſmejaſh ſe, ne igraſh, nimaſh drushbe prijatlov, in ſe ne motiſh s' nobeno rezhjo; ampak veſt te ſmiraj pèzhe, ſi in boſh v' ognji, ſi in boſh v' ſtraſhni drushbi hudizhev in obſojenih duſh, ſi in boſh bres vſiga upanja vekomaj: ne bo dneva ali ure, de bi ne terpel; ſpokoril ſe ne boſh nikoli, in boſh ſmiraj neſrezhen, ker ſi ſgubil Boga, in naſhel ga ne boſh prijaſniga, in ga boſh ſovraſhniga imel vekomaj. Te velike neſrezhe ſo ſe boſhji prijatli nar bolj bali, ker je ſapopadik vſih neſrezh. Šveti Bruno je gorezhe in ſtanovitno profil: *O Bog! vſe nadloge mi poſhiljaj, té pa nikar, de bi jeſt bres tebe bil.*

Premiſli tudi, de pogubljeni duſhi ſo deviza Marija, vſi angelji in vſi ſvetniki ſovraſhni, in oni hvalijo Boga, kateri je nje pravizhno obſodil. Zhe ſo pogubljene duſhe ſtarſhi, ali otrozi, ali bratje, ali ſeſtre v' nebefih, vſi ſo ſoper njo, in nikjer uſmiljenja ne najde. Obſojena in prekleta duſha je polna ſerda in obupanja,

preklinja Boga, Jesusa, svete sakramente, vse svete rezhi, svojiga angelja varha, svojiga pomoznika, hudizhe, druge obsojene dushe in vse. Kar jo nar huje pezhe in pokori je to, de sili k' Bogu, ker vé de le per njem bo frezhna, in sovrashi Boga, ki jo terpinzhi; sovrashi svoje grehe, ker so ji pogubljenje nakopali, in je v' njih vterjena; sovrashi hudizhe, in druge obsojene dushe, in je smiraj per njih. Pogubljena dusha skusha nad seboj refnizo Gospodove besede: *Vedi in vidi, koliko hudo in grenko je tebi, de si sapustil Gospoda svojiga Boga.* Jer. 2, 19. Premisli to, in prestrashten prôfi:

Sdihovanje.

Usmiljeni Bog! ne saversi me od svojiga oblizhja, de ne bom v' ognjeni jezhi peklenški lozhen od tebe vekomaj. Daj mi svojiga svetiga Duha savoljo saflushenja Jesufove smerti na krishi, de te ne sgubim vekomaj. Odpri moje dushne ozhi s' svetlobo svoje gnade, de v' vezhno temó ne pridem. Daj mi po kerfhansko shiveti, in tebe hvaliti, de ne bom v' hudim vterjen tvojiga svetiga imena preklinjal. Refhi me is grehov, de ne pridem med tvoje sovrashnike v' vezhno pogubljenje. Daj mi sposnati, koliko de si ljubesni vreden, de te refnizhno ishem, te najdem in tè hvalim vekomaj. Amen.

XXXV. Premišljevanje.

Vest strašno pezhe pogubljeno dušo.

Pervi rasdelik.

Vest strašno pezhe pogubljeno dušo', ker smiraj misli, de bi bila lahko svelizhana, in de si je is prostoVOLjne hudobe isvolila vezhno pogubljenje. Kader je bil Esav po lakoti permoran svojimu bratu Jakobu sa nevredno jed svoje pervenstvo prodal, ni takrat premislil kaj je storil, je to jed poshreshno snedel in shel prozh (I. Mojs. 26, 34.): kader je pa on pervenstvo resnizhno sgubil, je glasno vpil, ter ves prestrašen in prepaden bil. I. Mojs. 27, 34. Ravno taka je greslniku: kader po hudim posheljenji smoten, prepovedaniga veselja vshiva, svoje velike nespameti ne premisli, in vediti nozhe, de on vse svoje duhovno bogastvo prodá; ali ga malo skerbi, ker upa, de bo svojo nesrezho popravil s' pokoro; ko pa on v' pekel pride, kjer je veliko in vezhno terpljenje, ga vest strašno pezhe, in obupljivo preklinja svojo hudobno slepoto. Zhe se pergodi, de igravez vse svoje premoshenje saigrá, in de mu je odvseto vse saVOLjo njegove nespametne predersnosti, se togotí, mu ni miru, ne spi, nima pokoja in kolne sebe in tovaršhe: veliko huje bo pogubljeni dušhi, ker je prodala nebesa, in si nakopala pogubljenje, ker je hotla malo zhasa po svoji volji shiveti.

Ljubi moj, premisli rezhí savoljo kterih greslish, in premisli nadloge, ktere si s' svojimi grehi nakopljeslh. Kar ti Bog sapoveduje, de si s' svojo pokorshino nebesa saflushish, je malo, in lahko storish s' pomozhjo njegove gnade. Koliko zhasa bi tukaj sa Jesusam hodil? Malo zhasa; in, ako bi ravno petdeset, ali shestdeset let terpel v' njegovi flushbi, kaj je to memo vezhnosti? vezhno plazhilo te zhaka. Zhe flushish Bogu, te vest veseli, lahko shivish, frezhno umerjeslh, in prideslh v' nebesa: zhe pa hudizhu flushish, te potlej vest pezhe, in te bo potlej she huje pèkla v' vezhnim pogubljenji. Štóri tedaj, kar Bog po Modrim pravi: *Ne hitite v' smert s' svojim smote polnim shivljenjem, in ne versite se s' deli svojih rok v' pogubljenje.* Modr. 1, 12. Mislish, de nizh ne terpislh v' hudizhovi flushbi? Veliko. Kaj boslh potlej sa to prejel? Vezhno pogubljenje. Kaj se ti bo sdalo v' peklù, de si tukaj veselo, neframno in rasusdano shivel? Vest te bo strashno pèkla vekomaj, de si savoljo svoje norosti v' vezhni ogenj prishel. Shivi tedaj po naukih Jesusovih, in po dobri vesti, de te ne bo vest pokorila vekomaj.

Sdihovanje.

Gospod! slep, neumen in hudoben sim, ker soper svojo vest ishem prepovedaniga veselja, ktero v' hipu prejde in sgine; kteriga sadolshenja ne bom što tavshent milionov let sbrišal, zhe v' velikim grehu umerjem. Ozhe svet-

lobe! rasvetli moj um, de vem, in daj mozh moji volji, de storim, kar hozhes. Vem szer, de terpljenje in veselja sdajniga shivljenja hitro mineta, in de sa kratko terpljenje, ali kratko veselje bo vezhno plazhilo, moja slabost me vender napeljuje v' greh, in greslim: osdravi me tedaj s' svojo mogozhno gnado; daj mi resnizhno sovrashtvo v' grehe, de milo jokam nad nji-mi is ljubesni do tebe, de po tvoji neskonzhni milosti pridem v' vezhno veselje. Amen.

Drugi rasdelik.

Vest strashno pezhe pogubljeno dusho, ker ona smiraj misli, de je is prostovoljne in rado-voljne hudobe v' pekel prishla. Kdor bi bil lahko srezhen, in je prostovoljno nesrezhen, filno shaluje: zhe je sgubljena srezha, in saflushena nesrezhna vezhi, vezhi je tudi njegovo pezhenje: ker pa vezhno svelizhanje je nar vezhi srezha, in vezhno pogubljenje nar vezhi nesrezha, je pogubljene dushe shalost nar vezhi shalost, ker terpela bo veliko in vezhno. Sveti Avgushtin pravi: *Pogubljena dusha strashno pezhenje zhuti, ker bi bila lahko svelizhana, in je prostovoljno prishla v' vezhni ogenj.*

Kristjan! veliko se trudish sa shivesh in oblazhilo, de svoje teló v' tim kratkim shivljenji ofkerbish, sakaj pa ne skerbish sa svojo dusho, de bi veselo vezhno shivljenje dosegel? Premisli fosebne pomozhke, ktere ti usmiljeni Bog daje, zhiste nauke, svete sakramente, darove svetiga

Duha, opominjevanje boshjih namestnikov, in veliko drusiga, de po kerstiansko shivish: sakaj tedaj terdovraten ostanesi? Resnizhno je, kar je Mojses govoril: *Narvisi oblastnik, Gospod in Bog, je usmiljen, poterpeshljiv, in veliziga usmiljenja*. II. Mojs. 34, 6. Usmiljen je Bog, de ti pomaga; poterpeshljiv je, in zhaka te k' pokori, de pogubljen ne bosh, in se mu vstavljash? Zhe Boga poslushati nozhesh, in njegove dobrote sametujesh, kaj bosh mislil v' peklù? Pomnil bosh smiraj, in vesti bo tebe pèkla vekomaj, de si bil katoliške vere, in de si shivel ko ajd; de nisi hotel svelizhavnih naukov poslushati, ampak de si poslushal svoje hude shelje, in hudobne ljudi; de si nerad, redko, mlazhno in nevredno prejemal svete sakramente, po kterih bi bil lahko dobival obilnost gnade in svetosti. Vse to bo tebe strashno peklo, zhe si sdaj nepokoren.

Tvoja vesti te bo she huje pèkla, ker Sin Boshji se je savoljo tebe vzhlovezhil, in dobrotljivo umerl na krishi, de bi ti svelizhan bil, in nisi hotel. Jesusova sveta kri ti je saflushila gnado svetiga Duha, ti si jo pa ognjusil, in sanizheval: Jesusova reshnja kri bo nad teboj, ko nad Judmi v' huje obsojenje, zhe se je ne poslushish v' vezhno svelizhanje. Tvoje vesti pezhenje bo povishal vedni spomin velike pomozhi, ktero prejemasz po ljubesnjivi devizi Marii, in spomin svojiga angelja varha, svetnikov in poboshnih ljudi, ker po njih shiveti nozhesh. Sdaj lahko popravisz svoje smote, v' peklù pa

ne bošh samogel, ker ondi ne bo pokore v' odpušhenje grehov ampak vezhno pokorjenje sa voljo neodpušhenih grehov, grehi pa, in pokorjenje oštanejo vekomaj. Vest te bo strašno pèkla, de si veliko vezh terpel sa svoje pogubljenje, kakor bi ti bilo treba terpeti sa svoje svelizhanje. Pomnil in rekel bošh: Koliko nozhi nisim spal, de bi hodil v' hude perloshnosti; prestal sim ozhitanje svoje vesti, svarjenje svojih staršhev in duhovnov, sanizhevanje ljudi, in veliko drugiga, de bi si pogubljenje saflushil: Oh! oh! oh! sdaj pa popraviti ni mogozhe! Resnizhno je, de v' peklu ni poprave: *Angelj je* (v' Gospodovim imenu) *persegel: Ne bo vezh zhasa.* Škriv. ras. 10, 9 — 10.

Sdihovanje.

Usmiljeni Bog! zhudim se, de s'he shivim, de me klizhes'h, in mi pomagash k' sebi, de vezhno svelizhanje dofeshem. Neisrezhenno veliko je pogubljenih, in bodo v' peklenfskim ognji vekomaj, jest pa s'he shivim, in se s' tvojo gnado spokoriti samorem. Hvaljena bodi tvoja nefkonzhna milost nad menoj, in de ji dalje nehvaleshen nisim, terdno obljubim spokoriti se, in tebi samimu shiveti. Ako bi pogubljen bil, bi terpel veliko in vezhno, terpeti raji hozhem v' tvoji flushbi dokler shivim, de ne terpim vekomaj, in per tebi shivim smiraj. Dobrotljivi Jesus! štóri me deleshniga svoje velike shalošti na vertu Getsemani, de milo obshalujem svoje grehe, in milost najdem per tebi. Amen.

Tretji rasdelik.

Vest strahno pezhe pogubljeno dusho, ker je prostovoljno sgubila Boga, veselo drushbo devize Marije, angeljev in vsih svetih, in prostovoljno prishla v' vezhni ogenj med hudizhe, in oblojene dushe. Sveti Janes Krisostom pravi: *Pogubljeni so bolj shalofni sgubljenih nebes, ko saflusheniga pogubljenja.* Oboje jih hudo pezhe, ker so vse dobro sgubili, in si vse hudo saflushili. Ako bi v' nebesih nizh drusiga dobriga ne bilo, ko svete drushbe Marije, angeljev in svetnikov, bi pogubljena dusha neisrezheni shalovala: ako bi v' peklu drusiga hudiga ne bilo, ko sovrashne mnoshize hudizhev, in pogubljenih dush, bi pogubljena dusha nesaopadljivo shalofna bila.

Zhe jo spomin svete drushbe nebeskiga kraljestva, kateri se je pogubljena dusha prostovoljno odpovedala, in priznost preklete drushbe, med katero je prostovoljno prishla, toliko pezhe, kaj pa vedni spomin, de je sgubila Boga, isvira vsiga dobriga? Kdor je popolnishi tukaj bil, obilnishi sposnanje boshje ima v' nebesih, de Boga obilnishi ljubi, in veselí se v' njem: nar manji svetnik toliko sposna Boga, de se nesaopadljivo veseljuje. Kdor je na svetu hudobnishi bil, obilnishi sposnanje boshje dofeshe po smerti, de obilnishi shaluje v' peklu: nar manji hudodelnik ima manj boshjiga sposnanja v' peklù, toliko on vender shaluje, de nam zhlovekam sapopasti ni mogozhe.

Ljubi moj! zhe si do sdaj neumen bil, zhe si boshjo zhašt in lepoto malo zenil, zhe premislil nisi koliko je veselo Boga vshivati, v' drushbi Marije, angeljev in svetnikov biti, in koliko de je strahno per ostudnih hudizhih, in prekletih dušhah prebivati, premisli sdaj, in smodri se, de ne bosh nepridno shaloval vekomaj. Vezhkrat premishljuj lepe nebesa, in strahni pekel, de nebes ne sgubish, in v' pekel ne pridešh: zhe pa terdovraten ostanesh, te bo vest strahno pêkla, in bosh s' drusimi obsojenimi obupljivo rekel: *Mi neumni smo njih* (isvoljenih) *shivljenje nespamet shteli: lejte, kako so oni sdaj pershteti med boshje otroke, in njih odlozhik je med svetnike. Sgreshili smo tedaj resnize pot . . . na poti krivize in pogubljenja smo se utrudili.* Modr. 5, 4 — 7. Švojo nespamet sdaj sovrashi in opuši, dokler imash zhaš, de ne bosh potlej shaloval vekomaj.

Sdihovanje.

Ljubesnivi Gospod! daj mi savoljo Jësusa nekoliko sposnanja svoje neskonzhne lepote, de se mi vse sapeljivo pozhutno veselje gnjusi, tebi vshezhno shivim, in tebe doseshem. Deviza Marija, gresnikov pomozhniza ne jenjaj sa-me profiti svojiga ljubiga Šina Jësusa, de mene sgubljeniga otroka ishe in popelje v' hisho Ozhetovo. Angelji in vsi svetniki profite sa-me, in mi po Jësusu sprofite duha pokore, de rasshaljenimu Bogu sadosim, in med vas pridem. Vprizho nebes in semlje sklenem in obljubim s' boshjo po-

mozhjo po poti svelizhanja hoditi; persadjati si hozhem poravnati vse, kar je shalilo Boga, in blishnjiga pohujshalo, in v' vedni pokori shiveti, de usmiljenje doseshem per Bogu, pogubljenju odidem, in v' svelizhanje pridem. Amen.

XXXVI. Premishljevanje.

Nebesa so mesto nesapopadljiviga veselja.

Pervi rasdelik.

Veselje nebeshkiga kraljestva je nesapopadljivo veliko, ker vsigamogozhni Bog je svojih svestih prijatlov obilno plazhilo. Nash um je temen in slab in rasumeti ne samore dobrot nebeshkiga kraljestva: nasha dusha prenisko misli, in sakopana je v' slabim mesu, toraj ne ve, in vediti ne more vezhnih dobrot. Ako bi zhlovek v' samoti isrejen shel v' kraljevo hisho, in bi vso nje lepoto in bogastvo ogledal, kaj bi potlej pravil? Pravil bi, de je lepe in zhudne rezhi vidil, de pa povedati ne more, kakshne de so. Sveti Pavel, prej rasvetljen, in potlej vset v' nebo, ni vedil drusiga povedati od nebeshkih dobrot, ko to: *Oko ni vidilo, uho ni slishalo, tudi v' serze zhlovekovo ni prishlo, kar je Bog perpravil tistim, kteri njega ljubijo.* I. Kor. 2, 9. Sveti Bonaventura pravi: *Angelji in svetniki ne samorejo vredno govoriti od lepote nebeshkiga kraljestva: ako bi pa oni povedati samogli*

kakšne de so, bi mi umeti ne samogli njih besed. David, rasvetljen prerok je rekel: *Isvoljeni bodo nasiteni po obilnosti tvoje hiše: in ti jih bosh s' potopam svojiga veselja napajal.* Pf. 35, 9.

Vsi prizhujejo, de v' nebesih so velike, zhišče, svete in neskonzhne dobrote, nihzhe pa jih prav popisati ne samore, in ravno to prizhuje, de so nesapopadljivo velike, in de *srezhen je on, kteriga je Bog isvolil, in sprejel* (v' svoje kraljestvo). Pf. 64, 5. V' nebesih ni skušnjav, ne greha, ne jese, ne bolesni, ne smerti, ampak vezhni mir, vezhna zhašt in vezhno veselje. Sato sveti Bernard pravi: *V' nebesih ni nizh, kar nozhesh, in je vse, kar hozhesh.*

Kristjan! zhe po sapovedih shivish, in svoje hude shelje krotish, bosh srezhen vekomaj v' nebeskim kraljestvu. Tvoja dusha se bo szer v' strahu in upanju odlozhila, rasveseljena bo pa, ko bo Jesusa prijasniga nashla, in kaj bo mislila, ko pojde sa njim v' njegovo kraljestvo? Tvoja dusha, ako se v' gnadi boshji odlozhi, in je zhišta snajdena, predere oblake, in fili k' Bogu, v' kteriga zhašt pojde, in bo ondi vekomaj. Kaj bo dusha mislila, in koliko se bo vesela, ko bo prishla v' neismerjeno zhašt, v' nebeshko svetlobo, v' neskonzhno veselje, med sveto drushbo devize Marije, angeljev in svetnikov? Tovarshiza bo ona patriarhov, prerokov, apostelnov, marternikov, in vsih svetnikov, in s' njimi bo pela vedno hvalo Bogu, svojimu vsigamogozhnemu in usmiljenimu Gospodu. David je ravno to pre-

mishljeval, in djal: *Kakor hrepeni jelen po merslih vodah, tako hrepeni moja dusha po tebi, o Bog.* Ps. 41, 2. Ravno sa to je sveti Pavel isserza rekel: *Shelim rasvesan, in s' Kristusam biti.* Filip. 1, 23. Ti tudi hrepeni po nebeshkih dobrotah, shivi pa tako, de jih doseshesh.

Sdihovanje.

Glej me, moj Bog, nehvaleshniga otroka, kteriga si vsivaril in namenil v' svoje kraljestvo, storil sim pa, kar mi je vezhno pogubljenje saflushilo. Neumnesh sim ref bil, de sim sa malo blaga, sa svojo prasno zhasht, savoljo telesniga kratkiga veselja prodal nebesa, ktere so vrednishti od vsiga. Gospod! kako samorem vse to popraviti? Shaloval bom smiraj, sovrashil in opustil, kar je tebe shalilo, in meni odvselo nebesa, de se sopet poprijasnim s' teboj. Zhe premislim, kaj je ljubi Jesus terpel, de bi mi nebesa odperl, kaj so sveti marterniki terpeli, in si drugi svetniki persadjali, de bi v' nebesa prishli, she bolj me pezhe moja lenoba in hudoba. Usmiljenje, o Gospod, imej s' menoj, in pomagaj meni, de bom tvoj svesti flushabnik, in de saflislim: Pojdi v' veselje svojiga Gospoda. Amen.

Drugi rasdelik.

Srezhna dusha, ko pride v' lepe nebesa, je s' nesapopadljivim veseljem napolnjena, ker je v' gnadi vterjena, s' Bogam sdrushena, vsiga

hudiga prosta in vsiga dobriga polna. Sveti Janes popishe njeno veliko frezho, rekozh: *Slishal sim velik glas is* (boshjiga) *sedesha, rekozh: Lej, prebivalshe boshje s' zhloveki, in prebival bo s' njimi: in oni bodo njegovo ljudstvo, in sam Bog s' njimi bo njih Bog: in bo obrisal vse solse njih ozhi: in smerti ne bo vezh, tudi ne shalovanja, ne vpitja, in bolezhine ne bo vezh, ker je prvo minilo.* Škriv. ras. 21, 3 — 4. V' nebesih ni bolesni, ali uboshtva, ali nadleshnosti, ali drusiga hudiga: tam gori se zhasi ne premenujejo, de bi bilo mras, vrozhina, dan in nozh, ampak stanovitne dobrote so v' zhudni svetlobi, ktera is boshjiga sedesha gre po vfi s'herjavi zhaftitljiviga nebeshkiga Jerusalema.

Nar vezhi veselje svelizhane dushe je to, de jo Bog ljubi, in ji svojo zhaft dobrotljivo rasodeva, in de ona ljubi Boga, in ga hvali is vse mozhi. Bog je Abrahamu rekel: *Jest sim tvoje veliko plazhilo.* I. Mojs. 15, 1. Velika frezha, de zhlovek upa dosezhi Boga, veliko vezhi pa, zhe ga doseshe, njega posna, vidi, vshiva, hvali, in se veseli v' njem vekomaj. Sveti Avgushtin pravi: *Ako bi Bog pogubljenim dusham svojo zhaft rasodel, bi se njih pekel v' nebesa spreobernil.* Kaj pa je s'he le v' nebesih, kjer je vse sveto veselje, ter hudiga nizh ni, in ne bo?

Ljubi moj! povishuj svoje misli v' lepe nebese, in kolikor samoresih sapopadi, kaj je Bog dobriga perpravil tistim, kateri mu tukaj is gorrezhe ljubeshni svesto flushijo. Ljubesen do Boga je dobrimu kristjanu tako sladka, de preseshe

vse hladnosti te nashe revne semlje; zhe ti ljubish Boga, vesh in skushash de je resnizhno kar povem, ker *Gospod je sladek*. I. Petr. 2, 3. Ljubesen do Boga je toliko sladka, de spokornik zhuti veliko veselje, ko nad svojimi grehi joka, in kakor sveti Avgusthin pravi: *Veselisthi je jokati nad grehi, ko vse dobrote sveta vshivati*. Ljubesen do Boga je toliko mozhna, de sveti marterniki so v' svojih straslnih bolezhinah veselili bili. Zhe jokati in terpeti is ljubesni do Boga je dobri dushi dopadljivo in sladko, premislili kakshno veselje je Boga gledati, ljubiti in vshivati v' nebeskim kraljestvu? Poboshne dushe, de si filno shelé, malo posnajo Boga, pa ga vender ljubijo in mu flushijo: kaj pa bo, ko bodo prenesene pred boshje oblizhje? *Sdaj vidimo* (Boga) *po serkalo* (ali v' shpeglu), *in v' megli, takrat pa ga bomo vidili od oblizhja do oblizhja*. I. Kor. 13, 12. Hrepeni tedaj po lepoti nebeshkiga kraljestva, in shivi tako, de va-nj pridesh, de bosh sposnal Boga, v' kteriga verujesh, in vidil, de je on nesapopadljiva dobrota in neskonzhna lepota.

Sdihovanje.

Moj Bog! sapopadik si ti vfiga dobriga, isvir prave srezhe ter Gospod miru in veselja, in jest sim vender tebe sapustil, in obernil se k' stvarem, ktere motijo moje serze, ga pa s' pravim veseljem napolniti ne samorejo. Vreden sim, o Gospod, de tvojiga oblizhja ne vidim vekomaj, ker te nisim ljubil, ampak rasshalil

tebe, neskonzhno dobroto in lepoto: prosim vendar, de bi bil meni, nevrednimu gresniku usmiljen savoljo Jesufa Kristusa, svojiga Šina, kateri je dobrotljivo umerl sa gresnike. Ljubesnivi Gospod! povsdigni moje misli k' sheljam nebeshkiga kraljestva; vlij v' moje meseno serze kaplizo nebeshke sladnosti, de sanizhujem vse smote sveta in vse pozhutne gresne sladnosti, de po poti svelizhanja hodim, in frezhno pridem v' tvoje kraljestvo, kjer bom s' vsimi tvoji mi prijatli frezhen vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Kar na svetu nar huje pezhe poboshne dushe je to, de so v' nevarnosti greshti in sgubiti Boga, in de ne vedo, zhe resnizhno ljubijo Boga, in zhe mu dopadljivo slushijo. *Zhlovek ne ve, ali je ljubesen, ali ferda vreden.* Prid. 9, 1. Pravizhni upajo, de dopadejo Bogu, gotovo pa ne vedo, in Bog pusha nje v' strahu, ker so ga potrebni, de bi skerbneje slushili njemu, in se svelizhali; ko se pa dusha is te sapeljive doline preseli v' nebeshko kraljestvo, je v' ljubesni boshji vterjena in povishana, de ne bo Boga sgubila nikdar; vé, de jo Bog ljubi, in tudi vé, de ona ljubi Boga, in je v' tej ljubesni nesapopadljivo vesela, sosebno sa to, ker je v' tej ljubesni vterjena, de ga bo ljubila, molila, hvalila in povishevala vekomaj.

Dusha, s' veliko ljubesnijo s' svojim ljubesnjivim Bogam sdrushena, vidi njegove neskonzh-

ne lastnosti, posebno pa milost in modrost, ktere ste jo vodile po poti vezhniga svelizhanja: vé takrat, de jo je Bog is posebne ljubesni pokoril s' bolesnijo, preganjanjem, sanizhevanjem, in drusimi nadlogami, de je po njegovi milosti dosegla nebeshko kraljestvo: vidi takrat neisrezhenost shtevilo pogubljenih; de bi tudi ona prishla med nje, ako bi je usmiljeni Bog ne bil obvaroval v' pogubljenje, in de se ji ni pogubljenja bati, ker je v' gnadi vterjena, in sa to neprenehama hvali usmiljeniga Boga.

Kristjan! premishljuj nebeshke dobrote, de se tvoja dusha vname, in hrepeni po njih. Zhe nebeshke dobrote pogosto premishljuješ, bosh s' svetim Filipam Nerijem mislil: *Semlja mi smradi, ko nebesa premistim*. Tukaj so majhne, kratke, nestanovitne in shkodljive dobrote kershanskiga zhloveka nevredne: le v' nebesh so svete, zhiste, velike in stanovitne dobrote boshjih otrok vredne, in po njih hrepeni. Zhe v' nebesa prideš, bosh veliziga veselja poln in lazhen, in kar bosh vshival, bosh vshival vekomaj, in ne bosh nikdar navelizhal se. To vedno misli, in po tim vedno hrepeni, in rezi s' Davidam: *Nasiten bom (s' veseljem), kader pridem v' tvojo zhašt*. Pl. 16, 15.

Ljubi moj! veseli te upanje, de prideš v' boshje kraljestvo, premisli pa zhe pravizhno shivish, in zhe vse nadloge voljno preterpish. *Ako hozheš v' shivljenje iti, spolnuj sapovedi*. Mat. 19, 17. Jesus je svojim aposteljniam sapovedal ljudi uzhiti, de moramo po velizih nadlogah v'

kraljestvo boshje iti. Djan. ap. 14, 21. Sveti Bernard pravi: *Marterniki so kri prelivali, in svetniki veliko terpeli savoljo nebeshkiga kraljestva, in ti, leni kristjan, hozhefh bres terpljenja va-nj priti?* Napuh, lakomnost, shertje, nezhištof, togota in drugo tako ti ubrani v' nebefa, in te, ko filno tesha, fili v' vezhno pogubljenje: opuſti vse to tedaj, de bosh preseljen v' nebefa. Kader te ſkuſhnjave nadleshujejo, ali nadloge obſujejo, vsdigni ſvoje verne ozhi v' nebefa, in premisli vezhno plazhilo, de vse sadershke premagujeſh. Štori vſelej, kar ti Bog po Davidu ſapoveduje: *Varuj ſe hudiga, in ſtori dobro; in bosh vezhno prebivaliſhe* (v' nebesh) *imel.* Pf. 36, 27.

Sdihovanje.

Ljubi moj Svelizhar! ti ſi me uzhil, in mi ſapovedal profiti: *Pridi k' nam tvoje kraljestvo;* profim tedaj ponishno, de prideſh v' moje ſerze kraljevati ſ' ſvojo ljubeshnijo, de jeſt po ſmertl pridem v' tvoje kraljestvo, v' kraljestvo vezhne ljubeshni. Kdo ſim jeſt, o Goſpod, de ſi me namenil v' ſvoje kraljestvo? Vreden niſim na ſemlji prebivati, nevreden ſim poſvetnih darov, vreden ſim vezhniga pogubljenja, in me vabiſh in mi pomagafh v' ſvoje kraljestvo, de tebe vſhivam vekomaj? Tvoja neſkonzhna dobrota ſiſka in tlazhi moje nehvaeshno ſerze, de ſvoje grebe reſnizhno ſovraſhi in opuſtiti hozhe. Oh! de bi jeſt tebe, uſmiljeniga Goſpoda nikdar raſſhalil ne bil? ſakaj niſim tebi vſelej ſveſto ſluſhil?

Odpusti mi po svoji veliki milosti, in daj mi pravizhno shiveti, de per tebi shivim, in tebe hvalim vekomaj v' tvojim kraljestvu. Amen.

XXXVII. Premishljevanje.

Kaj vezhnost uzhi.

Pervi rasdelik.

Vezhnost uzhi, de je pekel filno strashen, ker njegoviga terpljenja ne bo konza. Bolezhina, ki hitro mine, ni prehudo strashna: majhno terpljenje, ako je dolgo, je zhloveku filno hudo: posvetno veselje, ako je predolgo, je tudi tislim, ki ga ishejo, nadlesno: kaj pa je she le v' peklu, kjer so velike in vezhne bolezbine? Jesus bo hudobnim rekel: *Pojdite spred me, vi prekleti, v' vezhni ogenj.* Mat. 25, 41. Ne poshlje jih le v' ogenj, ampak v' vezhni ogenj. *Terpeli bodo nozh in dan vse vezhne zhase.* Skriv. ras. 20, 10. V' vezhnosti je dobro ali hudo vezhno, je neprenehama dobro, ali neprenehama hudo: kar je, bo smiraj; kar je, bo neskonzhno, vse vezhne zhase.

Ljubi kristjan! ako bi se s' dovoljenjem v' velik greh obsodil v' temno jamo dvajset let, bi ne bil grosno nespameten? Sakaj se pa peklà tako malo bojish, de svojo dusbo sa kratko veselje, ali drugo majhno obsodish, kjer bosh terpel vekomaj? De ne greshish, vedno pomni,

de pekel je vezhen, in de ti refhenja ne bo, ako va-nj padesh: va-nj pridešh lahko, is nje-ga pa ne pridešh nikdar. Ako bi se vsaj sape-ljati samogli pogubljeni s' lashnivim vpanjem, de bodo refheni, bi lashje terpeli; v' peklu pa ni ne refnizhniga ne lashniviga upanja. *Ko hu-dobnesh umerje, mu ni nobeniga upanja vezh.* Prip. 11, 7. Terpel bo, in ve, de bo terpel smiraj, vekomaj, in tako ga bo strashna ne-fkonzhna vezhnost s' svojo nefkonzhno tesho smi-raj tlazhila in stiskala. Zhe po kershansko ne shivish, in v' svojih grehah umerjesh, fi v' njih in v' hudi volji vterjen, in nifi vezh saflushe-nja Jesufove smerti deleshen: ravno sa to v' ne-odpušhenih grehah ostanesh smiraj, in terpel bošh vekomaj.

Premisli tudi, de pogubljeni vedno umira-jo, in ne umerjo nikoli. David pravi: *Oni bo-do v' peklu leshali, kakor ovze: smert jih bo glodala.* Pf. 48, 15. Šmert je na svetu nar strash-nišhi, in ravno sa to velike hudodelnike v' smert obsodijo; v' peklu pa bi bila smert sosebna do-brota, je pa ne bodo imeli nikoli; smiraj umi-rali bodo in nikoli ne umerli. *Smerti bodo iskali, in je ne bodo nashli: in bodo sheleli umreti, in smert bo od njih beshala.* Škriv. ras. 9, 6. Premisli to, in trepetaje prôfi:

Sdihovanje.

Ozhe vřiga usmiljenja in vse poterpeshlji-vořti! nepokorni otrok, in vezhniga pogubljenja vreden siñ jeřt, in bom pogubljen, zhe mi mojih

grehov ne odpustišh, in me v' druge grehe ne varujesh. Nebeshki Ozhe! glej globoke rane, in grenko smert svojiga edino-rojeniga Šina, mojiga Svelizharja, de mi dobrotljivo pomagash spokoriti se, de v' strashno jezho vezhniga ognja ne pridem, kjer bi ti sovrashil mene, in jest tebe vekomaj. Resh me, Gospod, is grehov, in varuj me v' pogubljenje, de pridem v' tvoje kraljestvo hvalit tvojo milost, in vshivat tvojo zhašt vekomaj. Amen.

Drugi rasdelik.

Vezhnost preprizha, de nebeshko kraljestvo je neskonzhno vredno, ker so v' njem velike in vezhne dobrote. Poboshniga shivljenja in resnizhne boshje flushbe plazhilo je vezhno, ker Bog, usmiljeni in resnizhni Gospod je to obljudil. David je ravno sa to rekel: *Srezhni so tisti, kateri v' tvoji hishi, o Gospod, prebivajo! oni te bodo hvalili vekomaj.* Ps. 83, 5. Zhe se dusha v' gnadi boshji odlozhi, je v' gnadi boshji vterjena, greshiti potlej ne more, in bo toraj per Bogu vekomaj.

Isvoljeni dushi je neisrezheno veselje, ko pride v' nebeshko kraljestvo; vidi nesapopadljivo zhašt boshjo, neskonzhno svetlobo boshjiga mesta, neismerjeno shtevilo angeljev, in svetnikov, tudi druge velike dobrote Gospodove hise, in veselo pravi: *Tukaj bom vekomaj!* Kader se je bil Jesus na visoki gori vprizho svojih uzhenzov, Petra, Janesa in Jakoba spremenil,

in jim je bil nekoliko zhaſti ſvoje boſhje nato-
re rasodel, ſo ſe oni ſavseli, in Peter je v' ime-
nu vſih rekel: *Uzhenik, tukaj je nam dobro:*
naredimo tri ſhotore, eniga tebi, eniga Mojse-
ſu in eniga Eliju. Luk. 9. Uzhenzi ſo bili ſilno
veſeli na puſti gori, de ſi ſo malo zhaſa vidili
nekoliko boſhje zhaſti, in ſo ſheleli ondi biti
ſmiraj: kaj pa bo v' nebefih, kjer duſha je v'
Goſpodovi zhaſti, in gotovo ve, de bo per Bogu
vekomaj? Kdo ſamore njeno veſelje ſapopaſti?

Velika dobrota, ki naglo prejde, je malo
vredna; dobrota pa velika in dolga, je veliko
vredna; velika in vezhna dobrota je neſapopad-
ljivo veliko vredna: dobrote in ſrezhe take ni,
de bi bila neſkonzhni ſrezhi ſvelizhane duſhe
permerjena, ker vſhiva Boga, neſapopadljivo
dobroto in lepoto, in bo per njem vekomaj.
Svelizhana duſha bo v' nebefih vekomaj, in ſe
ne bo nikdar boſhje zhaſti navelizhala, ker Bog
je vezhna in nova lepota. Duſha je ſ' neſapo-
padljivim veſeljem napolnjena, ker vſhiva Boga,
in veſela je ſoſebno ſato, ker ve, de ga bo vſhi-
vala vekomaj. *Bog bo nje (iſvoljene) ſ' poto-*
pam ſvojiga (vezhniga) veſelja napajal. Pf. 35, 9.

Bog je vezhna in neſapopadljiva lepota, in
njega nobena ſtvar ne ſpoſna popolnoma: du-
ſha po prejetim raſſvetljenji vidi in premiſhljuje
ſvojiga ſtvarnika, Odreſhenika in Poſvezhevav-
za, in je boſhjih laſtnoſt ſilno veſela: ker pa
ona boſhjih ſkrivnoſt in laſtnoſt raſumeti ne
more, je ſmiraj ſheljna, de ſi je ſmiraj naſi-

tena, in ravno to storí, de ji vezhnost povíshuje
dobrote, katerih v' nebesih vshiva.

O kristjan! namenjen si v' vezhne dobrote
nebeshkiga kraljestva, in íshesh ostudniga krat-
kiga veselja? Sakaj te pozhutki sapeljujejo, in
vera tako malo mozhi ima v' tebi? Sa to, ker
velizih in vezhnih dobrot nebeshkih ne premi-
slísh. Štóri tedaj, kar sveti Pavel všim sapove:
*Ishite, kar je tam gori, kjer je Kristus, in
jedi na desni boshji: umejte, kar je sgoraj,
ne pa, kar je na semlji.* Kolof. 3, 1 — 2.

Sdihovanje.

Nebeshki Ozhe! ti si meni po svojim Šinu,
Jesufu rasodel, de moje vezhno prebivalíshe je
v' nebesih, in po svetim Duhu pomagash moji
slabošti, de v' vezhne dobrote pridem, jest pa
fim tvoji neskonzhni milosti nehvalessen, in sgu-
bim se v' nevrednih, greshnih in kratkih do-
brotah te revne semlje. Povsdigni, o Gospod,
moje misli k' nebeshkim dobrotam, de pose-
meljíske sanizhujem, svojo neumnost obshalu-
jem, tebe íshem in najdem, in vezh ne sgu-
bim, de te v' drushbi angeljev in svetnikov vshi-
vam, ljubim in hvalim vekomaj. Amen.

Tretji rasdelik.

Vezhnost naf uzhi pravízhno shiveti. Vezh-
nost je pogubljenim dúsham filno strashna, ker
jim reshenja ne bo: svelizhanim dúsham je fil-
no vesela, ker ne bodo Boga sgubile nikoli:

vezhnost naf zhloveke uzhi pravizhno shiveti, de pogubljenju odidemo, in v' vezhno veselje pridemo. *Kdo je, kateri si (vezhno) shivljenje vofhi in dobre dni viditi sheli? Varuj se hudi-ga, in stori dobro: ishi miru, in hiti sa njim.* Pl. 33, 13 — 15.

Kerfhanfka dufha, po boshji podobi vftvar-jena, s' sveto kervjo Jefusovo odreshena, po sve-tim Duhu posvezhena, in v' nebela namenjena, premifhljuy te dvé kratke befede, *Nikdar — Vfe-lej*. Vezhnost ne bo minila nikdar, bo vselej. Tvo-ja dufha je neumerjozha, sdrushila se bo sodnji dan s' preifhnim telesam; oba bota v' peklù, ali v' nebesih vekomaj. Vezhnost ni nikoli sazhela, in ne bo nehala nikoli: vezhnost smiraj tezhe, nikoli ne pretezhe, in po veliko tavshentov mi-lionov let je enaka, ker konza nima. Pravizhni Abel je vezh ko pet tavshent let v' vezhnosti, in bo vse vezhne zhaf vshival plazhilo svoje pravizh-nosti. Kain, njegov hudobni brat, je vezh ko pet tavshent let pogubljen, nizh ni pomanjshal svo-jiga sadolshenja, in bo vse vezhne zhaf terpel. Škerbi tedaj sa svojo edino neumerjozho dufho, ker blagó, zhaf, veselje in drugo mine, vezhnost pa ne mine nikoli: zhe vse snafh, vefh, imafh in vshivafh, ne pomaga, zhe svoje dufhe ne sve-lizhafh. Befed Jefusovih ne posabi: *Kaj poma-ga zhloveku, ako vef svet dobi, svojo dufho pa pogubi?* Mat. 16, 26.

Vezhnost te uzhi premagovati grefhno vefe-lje, ktero ti hudo posheljenje ponuja, in zhe pre-mifhljufesh nefkonzhno vezhnost, je ona bersda

tvojih hudih shelj. Misli in rezi: *Mladost hitro sgine, tovarshi me bodo sapustili, in terpel bom vekomaj, zhe ne slushim Bogu. Kaj mi bo veselje pomagalo? Zhe premagujem skusnjave, bom vshival Boga v' nebesih vekomaj.*

Vezhnost te uzhi premagovati lokomnost, in ubog v' duhu biti, ker bosh sapustil vse, in bosh v' vezhnosti le gnade boshje potreben. Modri pravi: *Bolji je malo s' pravizo, ko veliko blaga s' krivizo.* Prip. 16, 8. Zhe ravno krivize ne storish, so ti preobilne skerbi shkodljive, ker tesko slushish Bogu, in dobrih del ubog pojdes v' vezhnost.

Vezhnost te uzhi vse nadloge voljno preterpeti. Zhe si ubog, bolan, sapushen, in s' mnogimi krishi obloshen, ne posabi vezhnosti, in bosh serzhen v' svojim terpljenji, ker tvoji krishi bodo hitro minili, plazhilo pa tvoje serzhne poterpeshljivosti ostane vekomaj. Sveti Pavel pravi: *Nasha sdajna prav kratka in lahka nadloga nam pernese vezhno, in zhes mero visoko zhaft, ktera vse preseshe.* II. Kor. 4, 17.

Vezhnost te uzhi vse soditi in presoditi po naukih Jesusovih, in po dobri vesti, in zhe vezhnost premishljujesh, te ne bo nobena rezh, ne sapeljiva ne strashna smotila, de bi soper boshjo voljo mislil, govoril, storil, ali kaj opustil. Kar koli se tebi pergodi, premisli, zhe ti bo shkodovalo, ali pomagalo v' vezhnosti, de se serzhno branish, in serzhno storish, kar vesh, de bo tvoji dushi shkodovalo, ali pomagalo, in tako bo tvoji edini neumerjozhi dushi dobro

vekomaj. Smiraj pomni, kako bo Jezus svojo sodbo sklenil: *Pridite v' moje kraljestvo. — Pojdite v' vezhni ogenj.* Mat. 25. Kar ti bo on rekel, oštane vekomaj.

Sdihovanje.

Gospod! ves trepezhem, ko premišlim pekel, nebesa in vezhnost, ker bojim se nebes sgrešiti in v' pekel priti, kjer reshenja ne bo. Moja popazhena natora fili v' pogubljenje, v' sebi nobene pomozhi nimam, in pogubljen bom vekomaj, zhe mi ne pomagash s' svojo gnado. Prosim te tedaj po saflushenji Jesusa Kristusa, de me reshish is grehov in vezhniga pogubljenja: vsigamogozhen in usmiljen si, in v' te vse svoje upanje imam. Obljubim tudi, de si bom persadjal tvojo sveto voljo storiti, de v' tvoje kraljestvo pridem, kjer bom tebi, Ozhetu stvarniku, Šinu odresheniku, in svetimu Duhu posvezhevavzu v' drushbi Marije, angeljev in svetnikov hvalo dajal vekomaj. Amen.

KASALO.

	Stran.
K akšno je truplo po dušni ložitvi	1
Smert je zhloveku konez vřiga pořvetniga	9
Zhlovekovo shivljenje je kratko	16
Smert bo gotova	23
Ure ſvoje ſmertí nihzhe ne ve	29
Smert terdovratniga greřhnika	35
Kakřhna je ſmert leniga kriřjana	42
Greřhnik naj ſe boji, de bo neřrezhno umerl	49
Vřak naj ſe boji neřrezhno umreti	55
Řrezhno umreti je nar potrebniři	62
Vzhař je ſmert řrezhna viditi, de ſi ni	68
Pravizhnika ſmert	74
Pravizhnih ſmert je mirna	80
Bolesen v' ſvoje ſvelizhanje obrazhati	86
Kako ſe perpravljati k' ſmertí	93
Po poti pravizhnořti hoditi, de řrezhno umerjemo	100
Ne duřhe pogubiti	106
Koliko je potrebno ſvelizhanje dořezhi	113
Koliko je sdajni zhař vreden	120
Nizhemurnořt in prasnota ſvetá	127
Hudo in nevarno je bořhi gnadi ſe vřtaviti	135
Ne greřhiti is upanja bořhe milořti	142
Velik greh je neisřrezhena hudoba	149
Grehe namnořhiti je řilno nevarno	157
Prijasnořt s' Bogam je nar viřhi řrezha: neprijasnořt s' Bogam je nar viřhi neřrezha	164

Grefhnikova norost	170
Grefhniku je hudo, zhe nemirno, ali zhe mirno shivi	177
Hude navade	184
Boga in Jesufa Kristufa ljubiti	191
„Svoji hudi volji odpovedati se	198
„Stanovitnost v' dobrim	205
Posebna sodba	212
Poslednja sodba	219
V' peklu je nesrezeno hudo	227
Vest strahno peze pogubljeno dušo	236
Nebesa so mesto nesapodljiviga veselja	243
Kaj veznost uzhi	251

